

شاہ جو رسالو

ترتیب
کلیاٹ آڈوای

ترتیب دیندڑ

جنید فاروقی جمشید فاروقی

شاہ جو رسالو

سر رپے	سر حسینی	سر کلیاٹ
سر کاھوڑی	سر لیاچنیر	سر یمن کلیاٹ
سر بروو سنڈی	سر مومل راٹو	سر کنیاٹ
سر رامکلی	سر مارٹی	سر سریراگے
سر کاپاٹتی	سر کاموڈ	سر سامونڈی
سر پوربے	سر گھاتو	سر سھٹی
سر کارایل	سر سورنہ	سر سسئی آبری
سر پریاتی	سر کیڈارو	سر معذوری
سر ڈھر	سر سارنگ	سر دیسی
سر بلاول	سر آسا	سر گوھیاری

شاہ جو رسالو کلیاٹ آڈواٹی

eBook

۴

ترتیبے ڈینڈر

جنید فاروقی، جمشید فاروقی

مراد واھڑ روڈ، لاڑکھاٹو، سنڈ، پاکستان.

email: xara_junaid@yahoo.com

سرڪلياڻ

داستان پھريون

۱

اَوَّلُ اللّٰهُ عَلِيْمٌ، اَعْلِيٌّ، عَالَمٌ جُو تَدِي؛
 قَادِرٌ پِنهِنجِي قُدْرَتِ سِينِ، قَائِمٌ آه قَدِيمِ؛
 وَالِي، وَاحِدٌ، وَحْدَهُ، رَازِقٌ، رَبُّ رَحِيمِ؛
 سو ساراه سچو تڏي، چئي حَمْدُ حَكِيمِ؛
 ڪري پاڻ ڪَرِيمِ، جوڙون جوڙ جَهان جِي.

۲

وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، جن اُتوسين ايمان؛
 تن مچيو مُحَمَّدٌ ڪارِڻِي، قلبِ ساڻ لسان؛
 اوءِ فائق ۾ فرمان، اوتڙ ڪنهن ن اوليا.

۳

اوتڙ ڪنهن ن اوليا، ستڙ ويا سالم؛
 هيڪائي هيڪا ٿيا، اُحد سين عالم؛
 بي بها بالم، آگي ڪيا اڳهين.

۴

آگي ڪيا اڳهين، نسورو ٿي نور؛
 لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ، سچن ڪونهي سور؛
 مولي ڪيو معمور، انگه ازل ۾ ان جو.

۵

وَحَدَهَ جِي وِديا، اِلَا اللّٰهَ سِينِ اوريِنِ؛
 هِنِيونِ حَقِيقتَ گَڏيو، طَرِيقَتَ توريِنِ؛
 معرفتَ جِي ماڻَ سِينِ، ڏيساندرُ ڏوريِنِ؛
 سَڪَ نَ سَتا ڪَڏَهيِنِ، ويهي نَ ووڙيِنِ؛
 ڪَلهِنئون ڪوريِنِ، عاشقَ عَبدِاللَطِيفِ چَئي.

۶

وَحَدَهَ لَا شَرِيڪَ لَهَ، ٻڌَ نَ پوڙا؛
 ڪَ تَو ڪَهيِنِ سَئا، جِي گَهِتَ اَندرَ گَهوڙا؛
 ڳاڙيندين ڳوڙها، جتَ شاهدِ تيندِءِ سامهان.

۷

وَحَدَهَ لَا شَرِيڪَ لَهَ، اِهو وَهائجِ وي؛
 ڪَتيِنِ جِي هارا ئيئنِ، هِنَدَ تَنهنجو هي؛
 پاڻان چوندِءِ پي، پري جامِ جَنَتِ جو.

۸

وَحَدَهَ لَا شَرِيڪَ لَهَ، اِي هِيڪڙائي حَقُّ؛
 ٻيائي ڪي پَڪَ، جن وڌو، سي ورسيا.

۹

سِرُيُونديان، تڙ نَ لهان، تڙ يُونديان، سِرُناهِ؛
 هَتَ ڪَرايون آگريون، ويا ڪَچي ڪانه؛
 وحدتَ جِي وهانءِ، جِي ويا، سي وِديا.

۱۰

عاشق چؤ مَ اُنَ کي، مَ ڪي چؤ معشوق؛
خالق چؤ مَ خامَ تون، مَ ڪي چؤ مخلوق؛
سَلجَ تنهن سَلوڪ، جو ناقصًا نِگيو.

۱۱

وحدتان ڪثرت تئي، ڪثرت وحدت ڪل؛
حق حقيقي هيڪڙو، ٻوليءَ پيءُ مَ پُل؛
هُو هَلاچو هَل، با الله سندو سڄڻين.

۱۲

پاڻهين جَلَّ جَلالَه، پاڻهين جانِ جمال؛
پاڻهين صورت پرينءَ جي، پاڻهين حُسن ڪمال؛
پاڻهين پر مُريد تئي، پاڻهين پاڻَ خيال؛
سڀ سڀوئي حال، منجهان هي معلوم تئي.

۱۳

پاڻهين پسي پاڻڪي، پاڻهين محبوب؛
پاڻهين خلقي خوب، پاڻهين طالب تن جو.

۱۴

پڙاڏو سو سڏ، وَرُ وائيءَ جو جي لهين؛
هئا اڳهين گڏ، ٻڌڻ ۾ پڻ ٿيا.

۱۵

ايڪ قصر، در لڪ، ڪوڙين ڪٽيس ڳڙڪيون؛
جيڏانهن ڪريان پرڪ، تيڏانهن صاحب سامهون.

۱۶

ڪوڙين ڪاياتون تنهنجيون، لڪن لڪ هزار؛
جي سڀڪنهن جي سين، درسن تارون تار؛
پر ٿي تنهنجا پار، ڪهڙا چئي ڪيئن چوان.

وائي

سڀڪا پريان ڪون پوڄي؛
نيهن نيٽيڻ، ڳڻ ڳاله وو.
جا چتايو چتو ۾، سچو سا ٿو پڄهي؛
لات جا لطيفو جي، سڏ تنهنجو سچي.

داستان ٻيو

۱

اگهي اگهائي، رنجُ پريان کي رسيو؛
چڪيم چڱائي، سورانگهي سُوريءَ تان.

۲

اندا اوندآ ويڃ! ڪل ڪهڙيا ڪانئين؟
اسان ڏکي ڏيل ۾، تون پيارئين پيڃ؟
سُوري جنين سيڃ، مرڻ تي مشاهدو.

۳

سُوري آه سينگار، اڳهين عاشقن جو؛
مُڙڻ موڙڻ ميهڙو، تيا نظاري نروار؛
ڪسڻ جو قرار، اصل عاشقن کي.

۴

سُوريءَ مٿي سيڻ، ڪهڙي ليکي سنرا؟
جيله لڳا نيڻ، تي سُورياڻي سيڃ تي.

۵

سُوريءَ تي سؤ وار، ڏهاڙيو چنگه چڙهين؛
جم ورجي چڏئين، سڪڻ جي پچار؛
پرته ن پسين پار، نيهن چئان ئي نڳيو.

۶

پھرين ڪاٽي پاءِ، پيڇ پوءِ پريتڻو؛
 ڏک پريان جو ڏيل م، واڃت جئن وڃاءِ؛
 سيخن ماه پڇاءِ، جي نالو ڳيڙئ نينهن جو.

۷

ڪاٽيءَ ڪونهي ڏوه، ڳن وڍيندڙ هٿ م؛
 پسيو پر عجيب جي، لڇيو وڃي لوه؛
 عاشقن اندوه، سدا معشوقن جو.

۸

ڪاٽي تڪي م ٿئي، مر منيائي هوءَ؛
 مان ور من توءَ، مون پريان جا هٿڙا.

۹

اڳيان اڏن وت، پوين سر سنها؛
 ڪات ن پوين قبول م، مڇڻ پائين گهٽ؛
 مٿا مهاين جا، پيا ن ڏسين پتے؟
 ڪلالڪي هٿ، ڪسڻ جو ڪوپ وھي.

۱۰

جي اٿيئي سڌ سرڪ جي، ت ون ڪلالن ڪاٽي؛
 لاهي رڪ، لطيف چئي، مٿو وت ماتي؛
 تڪ ڏيئي پڪ پي تون، منجهان گهوت! گهاتي؛
 جو ورنه وهاتي، سو سر وت سڙو سهانگو.

۱۲

جي آڻيئي سڌ سُرڪَ جي، تہ ونءُ ڪلالڪي ڪوءِ؛
 مهيسر جي منڌ جي، هتہ هڏهين هوءِ؛
 جان رمز پروڙيم روءِ، تان سِرَوتَ سُرڪي سڳئي.

۱۲

ناڻي ناه ڪڪوه، ڪي مله مهانگو منڌ؛
 سَنباهج، سيد چئي، ڪاڻڻ ڪارڻ ڪنڌ؛
 هي تين جو هنڌ، من پاس مرن جي.

۱۳

عاشق زهر پياڪ، وه ڏسي وهسن گهڻو؛
 ڪڙي ۽ قاتل جا، هميشه هيراڪ؛
 لڳين لنو، لطيف چئي، فنا ڪيا فراق؛
 توڻي چڪن چاڪ، تہ آه نہ سلن عام ڪي.

۱۴

م ڪر سڌ سري جي، جي تون تارئين توه؛
 پتي جنهن پاسي ٿئي، منجهان رڳن روح؛
 ڪاڻي چڪ ڪڪوه، لاهي سر، لطيف چئي.

۱۵

سڌڙيا شراب جون، ڪه پچارون ڪن؟
 د ڪات ڪلالن ڪديا، تہ موٽيو پوءِ وڃن؛
 پڪون سي پين، سر جن جا سته م.

۱۶

سِرَ جُدا، تَرَّ تَارَ، دوھَ جنين جا ديگَ ۾؛
سي مَرُ ڪن پڇارَ، حاضر جن جي هتَ ۾.

۱۷

اصل عاشقن جو، سِرُ نہ سانڍڻُ ڪمُ؛
سَوُ سِسِنئان اڳرو، سَنَدو دوسان دمُ؛
هِي هَڏو ۽ چم پڪَ پريان جِي نہ پَڙي.

۱۸

جي مٿي وٽَ مِرُن، تہ سِي ڪنهن سَدَ تَئي؛
سِرَ ڏني سَتَ جَڙي، تہ عاشق ائن اچن؛
لذا تي لِيَن، مله مهانگا سَپرين.

۱۹

مله مهانگو قَطرو، سِڪَڻُ شهادتَ؛
اسان عبادتَ، نَظَرُ نازِ پرين جو.

وائي

مَنَدَ پَندي مون، ساچنُ سهي سِجاتو؛
پي پيالو عشقَ جو، سِيڪِي سمجهيو سُون؛
پريان سندي پارَ جِي، اندرِ آگَ اَتون؛
جِئُ ناھي جِگَ ۾، ڏينهن مِڙيئي ڏون؛
آ، عَبدُاللَطيفَ جِي، آھين تون ئي تون.

داستان ٽيون

۱

اٿياري اٿي ويا، منجهان مون آزار؛
 حبيب ٿي هڻي ويا، پيڙا جا پچار؛
 طبيبن تنوار، هڏ نه وڻي هاڻ مون.

۲

اور ڏکندو او ٿئي، هادي جنهن حبيب؛
 تر تفاوت نه ڪري، تنهنڪي ڪو طبيب؛
 رهنما رقيب، ساثر صحت سپرين.

۳

ساثر صحت سپرين، آهي نه آزار؛
 مجلس وير منو ٿئي، ڪوڻيندي قهار؛
 خنجر تنهن خوب هڻي، جنهن سين ٿئي يار؛
 صاحب رب ستار، سوجهي رگون ساه جون.

۴

رگون ٿيون رباب، وڃن ويل سڀ ڪنهنين؛
 لچڻ ڪچڻ نه ٿيو، جانب ري جباب؛
 سوئي سنڌيندم سپرين، ڪيس جنهن ڪباب؛
 سوئي عين عذاب، سوئي راحت روح جي.

۱۱

پاپوهيو پڇڻ، ڪٿي هٿ حبيبِ جو؛
 نيزي هيٺان نينهن جي، پاسي پاڻ نه ڪن؛
 عاشقِ اجلِ سامهان، اوچي ڳاٽِ اچن؛
 ڪسڻُ قربِ جن، مرڻُ تنِ مشاهدو.

۱۲

ڪوئي ڪهي سپرين، ڪوئي ڪهن ساڻ؛
 نيزي هيٺان نينهن جي، پاسي ڪرمِ پاڻ؛
 جل، وڃائي ڄاڻ، عاشقِ اجلِ سامهون.

۱۳

ڪوئڻُ قريبن جو، عينِ ترڻُ آه؛
 اي التي ڳالهڙي، سڪ ورندي ساه؛
 آسر هڏم لاه، چنڻُ ڳنڍڻُ ان جو.

۱۴

ڪهن تان ڪر لهن، ڪر لهن تان ڪهن؛
 سيئي ماءُ! مهن، سيئي راحتِ روحِ جي.

۱۵

ڪهي سو ڪر لهي، ڪوئي سو قريبي؛
 اها عادتِ سڪيو، هر زمانِ حبيب؛
 ٽچي سو طبيبي، سو ئي راحتِ روحِ جي.

وائِي

ٿيندو تَنَ طبيبُ، دارُون منهنجي دَرَدَ جو؛
 ٻُڳِي ڏيندُم ٻاجھ جِي، اَچِي شالَ عجيبُ؛
 پَرِين اچِي پاڻُ ڪَڀِيو، سَندو غورُ غريبُ؛
 ڏُڪندو سيوڻي ڏور ڪَڀِيو، مَنجهون تَنَ طبيبُ؛
 اَديُون! عَبدُاللَطِيفُ جَئي، ها تَڪَ آهَ حبيبُ.

سر يمن ڪلياڻ

داستان پهريون

۱

تون حبيبُ، تون طبيبُ، تون دردَ جي دوا؛
 جانبَ! منهنجي جيءَ ۾ آزرَ جا انوا؛
 صاحبَ! ڏي شفا، ميان! مريضنَ کي.

۲

تون حبيبُ، تون طبيبُ، تون دارونَ کي دردنَ؛
 تون ڏئين، تون لاهئين، ڏاتر! کي ڏڪندن؛
 تڏهين ڦڪيون فرقَ ڪن، جڏهين امرَ ڪريو انَ کي.

۳

هٿُ، حبيبَ! هٿَ ڪٿي، پنگانَ لهي پاڻُ؛
 ماڳهين مون منهن تئي، جهوليءَ وجهان پاڻُ؛
 انَ پرساجنَ ساڻُ، مان مقابلو مون تئي.

۴

جتي حبيبَ هٿنَ، ناٿڪَ پري نينهن جي؛
 تتي طبيبنَ، وڃا وڃي وسري.

۵

هٿينَ جي حبيبَ! محبتي ميا ڪري؛
 پڇان ڪينَ طبيبَ، هوند گهائينَ سينَ تي گهاريان.

۶

هاناريا ڪڙڪن، جنين لوه لڳن ۾؛
 محبت جي ميدان ۾، پيال لال لڳن؛
 پاڻهين ٻڌن پٽيون، پاڻهين چڪيا ڪن؛
 وٽان وايوڙين، رهي اچي راتڙي.

۷

رهي اچي راتڙي، تن وايوڙين وٽاءُ؛
 جن کي سور سرير ۾، گهٽ منجهاران گهٽ؛
 لڪائي لڪاءُ، پاڻهين ٻڌن پٽيون.

۸

اچ پڻ ڪنجهو ڪنجه، وايوڙڪي ۽ منهنءُ؛
 جڙ پڻ پيڻ سنجه، هو پنيون هو پٽيون.

۹

سگهن سڌ ن سوڙ جي، گهائيل ڪيئن گهارين؛
 پيل پاسو پٽ تان، وايوڙ ن وارين؛
 پر ۾ پڇن پرين ۽ لئي، هئي! هنجون هارين؛
 سڄڻ جي سارين، تن رويو وهامي راتڙي.

۱۰

سگهن سڌ نه سور جي، ٿا رنڪن رنجوري؛
 پيا آهن پت ۾، مٿن ماموري؛
 لڳين لنو، لطيف چئي، سدا جي سوري؛
 پرته جن پوري، تن رويو وهامي راتڙي.

۱۱

آيل! ان نه وسهان، هنجون جي هارين؛
 آڻيو آبه اڪين ۾، ڏي کي ڏيڪارين؛
 سڄڻ جي سارين، سي نڪي روئن نه چون ڪي.

وائي

ورسيا ويچ ويچارا! دل ۾ درد پرين جو؛
 اڻيو ويچا! م هو، وچو ڊب ڪڙي؛
 ٻڪي ڏيندا باجهه جي، آيا سور ٿڙي؛
 آيا جيءَ جيارا، دل ۾ درد پرين جو.

داستان ٻيو

۱

تنَ طبيبَ نہ تون، سَدِ نہ لهين سُوَرِ جي؛
 سانِ پنهنجا دَبَرًا، کَدَّ کڻي ۾ پُون؛
 ڪان گهرجي مُون، حياتي هوتن ري.

۲

ويچن سين وائيءَ پيا، ڪري نہ ڪيائون؛
 جي پند پاريائون، ت سگهائي سگها ٿيا.

۳

آهي گهڻو اگهن جو، ترس طبيبن؛
 ڪيو وس ويچن، تان ڪريءَ ري ڪين ٿئي.

۴

پاڙي ويچ هٿام، تان مون مور نہ پڇيا؛
 تيلاهين پيام، موريسر اڪين ۾.

۵

هاريا! تو هري، ڪپچ ڪايا سين ڪيو؛
 ڪرئين جي ڪري، ت تون توانو ٿئين.

۶

جي پائين پرينءَ مڙان، ت سڪَ چوران هڪي ڌاتِ؛
 جاڳڻ جشن جن کي، سڪَ نه ساري راتِ؛
 اجهي بجهي آئيا، وائي هڪن نه واتِ؛
 سلي سوريءَ چاڙهيا، بيان هڪن نه باتِ؛
 توڻي هڪسن هاتِ، ت به ساڳي سلن هڪين هڪي.

۷

تڙي طبيبن، گهايل گهران هڪڏيو؛
 چڪيا چاڪ چيهون هڪري، هڪڙيون مور نه هڪن؛
 دوست جي درسن سين، پئي نار ٺهن؛
 ورچيو ويڄ وڃن، آءُ ته پريم! ابهان.

۸

وڍي جن وڌياس، وري ويڄ ئي سي ٿيا؛
 ترٽ ٻڌائون پٽيون، روز هڪائون راس؛
 هينئر! تنين پاس، گهار ته گهايل نه ٿئين.

۹

ويڄ! م هڪي ڏي! الا چڱي م ٿيان!
 سڄڻ مان اچي، هڪر لاهو ٿي هڪڏهين.

۱۰

هئين تہ ويچن وٽ، تون ڪئن جيءَ جڏو ٿئين؟
سرڏيئي ۾ سٽ، ڪهه نه ڪيءَ ڊبڙا؟

۱۱

ڪنيس ڪويچن، تن طبيبه نه گڏيا،
ڏيئي ڏنيءَ ڏڏن، پاڻان ڏيل ڏکوئيو.

۱۲

ترس طبيبن جو، جڏن ڪيو نه جات،
جو ويچن جي وات، دارونٿان تنهن دور ٿيا.

۱۳

دارون ۽ ڪارون، جان ڪي ڪيا ويچ مون؛
پڪي ڏيندا پاڇه جي، نهارِي ناڙون؛
جن جون سيٺ لهن سارون، تن تان ڏڪندو ڏور ٿئي.

۱۴

اڳهن مڙي اڄ، ڪيو سڏ صحت ڪي؛
ڏور، ڏڪندا! پڇ، مهريءَ منهن ڏيڪاريو.

وائي

اچي سار لهيچ، ساجن سور ٽماري آئون ماري!
سور ٽماري جي مران، تان مون ڏوهه م ڏيچ؛
ڊبن پري هٿڙا، دارون، دوسته! ڪريچ.

داستان ٽيون

۱

هيءَ هيءَ! وهي هاءِ، من ۾ محبوبن جي!
جيرا جوشن جلاڻيا، بگين پري باه!
پسو مچ متاءِ، جي ويساه نه وسهو!

۲

ڪاندين تاندين پاپرين، پچان مر پيئي!
جيرا، جگر، بگيون، سيخن ۾ ٿيئي!
ويجنئون ويئي، ٿي وهيئي سچڻين!

۳

سر جو سچيو سچڻين، پيهر پاڻ پري؛
چمڪيو سو چوه مان، ڪر ڪر ڪان ڪري؛
جيرا، جگر، بگيون، لنگهي پيو پري؛
لگو جيءَ جڙي، تائيان، تير نه ڪري!

۴

پڇ پتنگن ڪي، سنديون ڪامڻ خبرون؛
اڻيو وجهن آڳي ۾، جي پنهجو جي؛
جيري جنين جي، لگا نيزا نينهن جا!

۵

پتنگه ڇائين پاڻ کي، ته اچي آڳهه آجهاڻ!
 پڇڻ گهڻا پڇائيا، تون پڇڻ کي پڇاڻ!
 واقف ٿي وڌي، آڳهه نه ڏجي عام کي.

۶

پتنگه ڇائين پاڻ کي، پسي مڇ م موهڻ!
 سهاڻيءَ سپيرين جي، گهڙ ته ٿين گهوهڻ!
 اڃا تون اروهڻ! ڪوري خبر نه لهين!

۷

پتنگن پها ڪيو، مڙيا مڙي مڇ؛
 پسي لهس نه لڇيا، سڙيا مڙي سڇ؛
 سندا ڳچين ڳچ، ويچارن وڃاڻيا.

۸

جي تنو تنو تنور جئن، ته چنڊي ساڻ چماڻ؛
 آڻي آڳهه اڏي جي، پاري جان جلاڻ؛
 برقعان اندر بازيون، پنهنجو سڀ پڇاڻ؛
 لڇڻو لڻو، لطيفه چئي، پڌر هڏ م پاءُ؛
 متان لوڪ لڪاءُ، وصالن وچ پئي!

۹

اڃا تنوران، ڪالهه ڪڍيائون سڄڻين؛
 پڻ تايائون تڪڙو، وحدت جي وڌان؛
 محبتين مٿان، مڇ موراڻين نه لهي!

۱۰

پڇائي پهاڙ، جن رسائيو رک ڪي؛
 تنين سندو ڄاڻ، آهي آڳڙين ڪي.

۱۱

ڌن ڌن ڌن ڌن ڌن وار، اڄ پڻ آڳڙين جي؛
 ڀاري مڇ مجاز جو، اوتياڻون اڱار؛
 ڏوڏا! ٿي م تار، جم ڪچو رک ڪڙيون ٿئي.

۱۲

ڏوڏا! تون نه ڏٺين! آڳو اوڏو نه وڃين!
 آلا جي عشق جا، سي تان تون نه سهين!
 اڀو ائن ڇڏين، ت آئون آڳڙيو آهيان!

۱۳

سِر سانداڻ ڪري، پڇڇ گهر لهار جو!
 ڏڪن هيٺ تري، مان گڏينئي رک سين!

۱۴

سَهين جئن سانداڻ، ڏڪن مٿي ڏڪڙا!
وَه وِجائي پاڻ، ڏي ڏٻائون ڏڱرين.

۱۵

اَڄ آڳڙيا آڻيا، سُوڌا سِراڻِي؛
پياري پاڻِي، تيغون ڪندا تڪيون.

۱۶

اَڄ آڳڙيا آڻيا، ساڻو ڪي سَچاڻ؛
لاهيندا مورياڻ، رُڪ ڪريندا پڌرو.

۱۷

سَرها ڏنم سي، جن ساڃاءِ سِراڻِ سين؛
تيغ تينن جي ڪي، ڪٽن ڏي لڳي ڪڏهين.

واڻي

جيءُ جياريو، جيءُ جياريو، ڪين منهنجڙو هاريو؛
پرين جيءُ پچار، سيٺن جيءُ سنپار، جڏڙو جيءُ جياريو؛
اُچيو تن عميق مان، پرين پوڄ پياريو؛
مرض مريضن تان، اشاري ساڻ اُتاريو؛
ڪرم ڪريمن جي مون ڪي، اُهڪي مان اُڪاريو؛
سنئون منهن ڪري، سپرين! ائين نرم نورهاريو؛
سائڻن جئن سڏ ڪري، ائين طالحن ڪي تاريو.

داستان چوٿون

۱

ايڪ پيالو! ٻه چٽا! عشق نه ڪري ايئن!
ليڪيا جي لڪڻ ۾، سي قرب رسندا ڪيئن؟
هٽڻ ڪيا هيئن، وانجيا، پسن! وصال کان.

۲

ايڪ پيالو! ٻه چٽا! عشق نه ايئن ڪري!
آئي سي ايڪ ٿيا، جي گتا نينهڻ ڳري؛
دوئي ڌار ٿري، جڙ خلت خنجر آئيو.

۳

ايڪ پيالو! ٻه چٽا! عشق نه ڪري آڏ!
اي تان، ساعر! سڏ، ڪي جا قوال سين.

۴

قاتل ڪمائي ڪري، وه ماڪي جي ڪن؛
وٿان ويهي تن، پيچ ڪي پيالون.

۵

هوندو هڏ م سنڌ، لاءِ پياڪن پانهنجو؛
پوچ پيارج پنهيزا، ويندا وٺيو ڪنڌ؛
ته ته تنهنجي هنڌ، موڪي! ڪومان لهي.

۶

هوندو هڏَ مَ رَڪَ، لاءِ پياڪَن پانهنجو؛
وڻي واٽاڙڻن کي، تان پياري پرڪَ؛
سالڪَ لهي ٿي لڪَ، جا تو ايندي ان سين.

۷

گهٽن ۾ گهٽڪن، وڻيون پين وه گادڙيون؛
برخيز بدو ساقي! پيار کي پرين؛
پڪين نه پرچن، مٽ تڪيائون منجهيان.

۸

آڻي اترواءَ، موڪيءَ مٽ اڀتيا؛
متارا تنهن ساءَ، اچن سر سنباهيو.

۹

وجهج واٽاڙڻن تي، ميخاني جي ماڪَ؛
ٿيندي سڌ سڀ ڪنهنين، هنڌ هنڌ پوندي هاڪَ؛
پره جا پياڪَ، جُ سي اڳڻ آتيا.

۱۰

جُ سي اڳڻ آتيا، ت سَرو ڪندا سڄَ؛
سائي ٿيندين اڄ، هي پيتو! هو آڻ ڪي!

۱۱

موڪي چوڪي نه ٿئي، اصل اوچي ذاتَ؛
وڻيون ڏيئي واتِ، متارا تنهن ماريا.

۱۲

مَٿارا مري ويا، موڪي! تون نه مَرين!
 ڪيهيءَ پَر پَرين، ڏکي! ڏاتارن ري؟

۱۳

مَٿارا مري ويا، موڪي! تون بي مَر؛
 تنهنجو ڏوسُ ڏمَر، ڪون سهندو ان ري!

۱۴

سَري ڪين ڪيون، ويڻُ موڪيءَ جي ماري!
 ڪو جو سخن ڪلال جو، پتي تي پيون!
 تهان پوءِ ٿيون، مرڻ مَٿارن ڪي!

۱۵

ڪنڌ ڪٽارو، منهن وٽي، عادت سندين ايءُ؛
 تنين تڪون ڏنيون، جنبي منجهان جيءُ؛
 سرو تن سبيءَ، جن حاصل ڪيو حال ڪي.

۱۶

موڪيءَ مَنو نه گهريا، وه نه وهاتيا؛
 سُرهيءَ ڪاڻ، سيد چئي، اتي ٿي آتيا؛
 جي ڳالهين ڳنگاٽيا، تن بنن پاسي بنيون.

۱۷

سِرُڏيئي سَتَ جوڙ، ڪنهن پَر ڪالڻن سين!
 ڪاهي ڪرتُ ڪپار ۾، ڇنڇرُ آڻي ڪوڙ!
 مرڻان منهن مَ موڙ، وڻي ٿي وڌ لهي!

۱۸

وڻَ وڻَ وڻي ۾، مٽَ مٽَ مٽَ مندُ پيو؛
 قدر ڪيفَ ڪلال جو، پيا ڪن پيو؛
 اچن دُرسُ دڪان تي، ڪنڌَ قبول ڪيو؛
 سُرها سِرُڏيو، چڪن سُڪ سِيڏ چئي.

۱۹

ڪالائون ڪاءِ، مٽَ ن سِڪين مون هِنئان!
 روئندي راتِ وهاءِ، چڪائيندي بڻيون!

وائي

دوسُ پيهي در آيو، ٿيو ملڻ جو ساعيو؛
 ڏينهن پُڄاڻون آڻي اسان ڪي، موليٰ مُحبه ملايو؛
 ويو وچوڙو، ٿيو ميلاپو، واحد واءِ واريو؛
 هو جنهين جو ڏسُ ڏوراڏو، اوڏو اچ سو آيو؛
 عَبدُاللَطيفُ چئي، اچي عجيبن پاڻ فضلُ فرمايو.

داستان پنجون

۱

صوفي سالم سي ويا، جي اڪثر سين اڏيار؛
 بازي بازندن کي، آهي اويسار؛
 پريا سين پهڪار، رنديءَ ر ساڻي هيا.

۲

صوفيءَ سير سين ۾، جئن رگن ۾ ساه؛
 سان ڪري ڳالهڙي، جئن پويون پروڙي پساه؛
 آهس اي گناه، جي ڪا ڪري پڌري.

۳

ڏني ڏکوياء، اڻ ڏني راضي ٿيا؛
 صوفي تي ٿيا، جئن ڪين ڪنيائون پاڻ سين.

۴

صوفي لاهوفي، ڪون پانئيس ڪير؛
 منجهيان ئي منجه وڙهي، پڌر ناهس پير؛
 جنين ساڻس وير، ٿئي تنين جو واهرو.

۵

صوفيءَ صافه ڪيو، توڻي ورق وجود جو؛
 تهان پوءِ ٿيو، جيئري پسڻ پرينءَ جو.

۶

صوفي چائين، سَدَ ڪرين! صُوفين اِي نہ صلاح؛
ڪاٽي رڪ ڪلاه، وجه اُچلي آڳ ۾.

۷

جي ڪلاه رکين ڪنڌ تي، تہ صوفي سالم ٿي ٿي؛
وہ وٽي هٿ ڪري، پُر پيالو پي ٿي؛
هنڌ ٽنين جو هي ٿي، جن حاصل ڪيو حال ڪي.

۸

جُسي ۾ جَبَّار جو، خُفي خيمو ڪوڙ؛
جَلِي تون زبان سين، چار ٿي پهر چور؛
فڪر سين فُرکان ۾، اسم اعظم ڏور؛
پيادر وڃي مَ ووڙ، اِي اَمَل اِثائين سَچي.

۹

عالم آئون ساڻ، پَريو ٿو پير ڪري؛
پاڻ نہ آهي ڄاڻ، مانڊي ۾ منڊُ پڪيڙيو.

۱۰

طالِبُ ڪَٿر، سونهن سر، اِي روميءَ جي روءِ؛
جنين ڏني جوءَ، تني ڪچيو ڪين ڪي.

۱۱

طالِبُ ڪَٿر، سونهن سر، اِي روميءَ جي راءِ؛
ماڙ هو اِٽ ڪيائ، منڊُ نہ پسين منڊيو!

۱۲

طالبُ ڪُٿرُ، سونهن سُرُ، روميءَ چيو آهي؛
تاري جي لاهي، تـمـنـجـهـين مـشـاهـدو ٿئي.

۱۳

ظاهر ۾ زاني، فڪر منجهه فنا ٿيا؛
تئين کي تعليم جي، ڪڙه اندر ڪائي؛
حرفه حقاني، دور ڪيائون دل ۾.

۱۴

جن کي دور درد جو، سبق سور پڙهن؛
فڪر فرهي هت ۾، مان م مطالع ڪن؛
پنو سو پڙهن، جنهن ۾ پسن پرينءَ کي.

۱۵

سا سته ن سارين، آله جنهن جي اڳ ۾؛
ناحق نهارين، پنا پيا پرينءَ لي.

۱۶

سا سته ساريائون، آله جنهن جي اڳ ۾؛
”لا مقصود في الدارين“ ان پراتائون؛
سگر سونائون، ٿيا رسيلا رحمن سين.

۱۷

اڪر پڙهي آيا ڳيا! قاضي تئين ڪيا؟
پيرئين ۽ پانئين، ايڏا ائن نآءُ!
ان سرڪيءَ سندو ساءُ، پچج عزازيل ڪي.

۱۸

عاشق عزازيل، پيا مڙيئي سڌڙيا؛
منجهان سڪ سبيل، لعنتي لال ٿيو.

۱۹

جو مون پڙهيو پاڻ لِي، سبق سابق جو؛
پهرين سڃاڻم پانهنجي، نفس جو نهو؛
جي عرفان اصل ۾، ٿي رُوحن روز ڪيو؛
وري ورق پيو، گڏيم وڍ وصال جو.

۲۰

پڙهيو ٿا پڙهن، ڪڙهن ڪين ڦلوبي ۾؛
پاڻان ڏوهه چڙهن، جئن ورق ورائين وٽرا.

۲۱

اڪر پڙهه آله جو، ورق سڀ وسار؛
اندر تون آجار، پنا پڙهندين ڪيترا.

۲۲

جئن جئن ورق ورائين، تئن تئن ڏنو ڏوهه؛
تنهن ڪهڻيءَ ڪبو ڪوهه؟ جي رهڻيءَ رهيو نه سپرين.

۲۳

ڪاتبَ ! لِكِين جئَن، لايو لَامُ اَلْفِ سِينِ؛

اَسَان سچُ تئن، رهيو آهي روح ۾ .

۲۴

تهڙا چاليها نه چاليهه، جهڙو پستو پرينءَ جو؛

ڪهڙي ڪاتبَ ! ڪرئين، مٿي پنن پيهه؛

جي ورق وارين ويهه، ت اکر اهوئي هيڪڙو.

۲۵

تَنُ ڪڏي، مَنُ حجرو، ڪيم چاليها رکهه؛

ڪوه نه پوڄيو پوڄين، انهي پهر الڪهه؟

تان تون پاڻ پرکهه! سڀ ڪنهن ڏانهن سامهون.

۲۶

سڀ ڪنهن ڏانهن سامهون، ڪوهنڌ خالي ناهه؛

اَحدًا جي ارڪهه ٿيا، سي ڪانڙ ڪبا ڪانهه؟

مُحبُّ منجهين مَنُ مانهه، مون اڃانديءَ اُجهيو.

وائِي

وسارج مَ ويٺُ، جوڀن پَ تي ڏينھڙا.
 لونيون سَهَن لوڪ جا، وهائيءَ ٿيون ويٺُ؛
 اصل اَسارين جا، ستي ويڙا سيٺُ؛
 جيڏيون! جي مان وسهو، نند مَ هيريو نيٺُ؛
 راتڙيون جاڳن جي، سي آئون ڪندڙي سيٺُ؛
 آڏيءَ رات اُٿي ڪري، جهل تون نندان نيٺُ.

داستان چھون

۱

دائوڊي ديُون ڪري، رَنگَن ڪونهي رنگُ؛
گهوڙيءَ هيٺَ اينگُ، ڪاهيو پاڪرئين هڻي.

۲

دائوڊي ديُون ڪري، رَنگَن ڪونهي چيٽُ؛
گهوڙيءَ هيٺَ سڄيٽُ، ڪاهيو پاڪرئين هڻي.

۳

او قابيلَ! اکين ۾، توکي باري بانُ؛
ايو اڳريون ڪرين، ماڳَ هڻيو مَستانُ؛
جانِبَ! تون زيانَ، اکين سين ايڏا ڪرين!

۴

جي هو پائين ڪانُ ڪمانَ ۾، ت سينو سپر رکُ؛
منهن ۾ معشوقن جا، چاڪَ چٽَڪا چڪُ؛
سوري پانءِ مَ شڪُ، عاشقُ ٿي ت اُبهين.

۵

جي هو پائين ڪانُ ڪمانَ ۾، ت سينو سپر ڏيڇُ؛
منهن ۾ معشوقن جا، جهالو ٿي جهليڇُ؛
پاهان پڳَ مَ ڏيڇُ، عاشقُ ٿي ت اُبهين.

۶

پائي ڪان ڪمان ۾، ميان! مار مَ مون؛
مون ۾ آهين تون، متان تنهنجو ئي توکي لڳي.

۷

ڪيو ڇڏين ڪان، هڏ نه هٿائين ٿا؛
تيا جي نيشان، تـ پهرئين سان پورا هئا.

۸

لوري جت لڳوم، اٽـ اُپو ئي آهيان؛
سوره پرين سندوم، مان پاڃهائي پيو هٽي!

۹

محبتـ جي ميدان ۾، ڪر پڙاڏو پٽـ؛
سِرُ سوريءَ، ڌڙ ڪنگرين، متان ڪڇين ڪٽـ؛
عشق نانگـ نپٽـ، خبر کادن کي پوي.

۱۰

محبتـ جي ميدان ۾، سِرَ جو ڪرم سانگـ؛
سوريءَ سڀيرين جي، چڙهـ تـ تئين چانگـ؛
عشق آهي نانگـ، خبر کادن کي پوي.

۱۱

عشق نه آهي راند، تـ ڪهي ڪنس ڳيرو؛
جي جسي ۽ جان جي، پڇي جو هيڪاند؛
سسي نيزي پاند، اچل تـ آڌ ٿئي.

وائي

عشق تمام، بره تمام، وو! مئن لُونِي يار لوڪو!
 سيڄ سَتي نون جَهپَ ن آوي، نيڻين نند حَرام؛
 راتيان جاڳڻ، صاحب سنيالڻ، اي فقيران دا ڪام؛
 مَتَ عقل دي مُنجه گِيِي، آيا عشقِ اِمام.

داستان ستون

۱

عاشقن الله، ويروتار نه وسري؛
آه ڪريندي ساه، ڪڏهن ويندو نڪري.

۲

عاشق ائن نه هون، جئن تون سڄي اڳرين؛
وڃي در دوستن جي، رت ڏهاڻي رُون؛
پي پر ڪنهن نه پون، ماڪر محبوبن سين.

۳

جان عاشق مٿي رت، تان دعوى ڪري م نينهن جي؛
سائونهن، سونهن گئي، سڪڻ اي شرط؛
نڪي گوڏ ڳرڻ، مٿا سر سؤدا ڪري.

۴

اڃا تو منجهان، ڪڪ چٽي رت نڪري!
منهن ۾ محبوبن جا، ڪئن جهليندي گهاٽ؟
سو تون ڪڇاڙيا، سڪڻ جون سڌون ڪرين؟

۵

سڪڻ ۽ سوري، پئي اڪر هيڪڙي؛
وهڻ واٽڙين تي، ڪارڻ ضروري؛
پنهي جي پوري، جي ڏني ري نه جڙي.

۶

جيڪي سِڪَڻُ سِڪُ، ناتَ پَسُ سِڪَندائين؛
پاسي تئين مَ لِڪُ، نِينهُنَ نَ سِجائُنَ جِي.

۷

عاشقُ! معشوقَ جِي، وڻِي ويهُ گُري؛
جَمَ وِرَچِي چِڏائين، سَندي دوستَ دَري!
ڏيندا پُگي پاڄهَ جِي، ويندءَ ٺپَ ٺَري؛
آسان تان نَ سَري، تون ڪئن سَري سَپرين؟

۸

عاشقُ! معشوقنَ جو، وڻِي ويهُ دُڪاڻُ؛
پئڻجَ پيشَ پَرينَ جِي، پَٽِيءَ وَجِهي پاڻُ؛
تَ تون تئينَ ساڻُ، سدا رِهينَ سُرُخرو.

۹

عاشقُ! معشوقَ جو، وڻِي ويهڃَ گهٽُ؛
جَمَ وِرَچِي چِڏائين، موڪِيءَ سَندو مَٽُ؛
ڪَري سِرَ جِي سَٽُ، پِيڇَ ڪِي پِياليون.

وائِي

سُپيريان جي سونهنَ جي، ڳالهه ڪينَ وڃي؛

وڃي ڏرَ دوستن جي، سُوريءَ سرُ هڃي؛

عاشقَ انگن چڙهيا، پيو سِڪو پيڇي؛

پيڇڻ پوءِ پريتُون، پهرين سرُ سڃي؛

عاقِلَ ئي اوچون ٿيا، پورو ڪينَ پيڇي.

داستان اٺون

۱

هَر هَر هَرائِي، وڃڻ دَر دوستن جي؛
 پاڙي ڏانهن پرين جي، اُڄ مَ اوائِي!
 الڙ ٿي آڇ مَ تون، واتاڙن وائِي؛
 لائيندءَ، لطيفءَ چئي، سوران سرهائِي؛
 گجهو گالهائِي، پرته وٽجي پاڻ ۾ .

۲

سور جنين کي سريو، سري تن صحتءَ؛
 مني مصيبتءَ، آهي عاشقن کي.

۳

جي پياري پاڻ، ت ڪر هو ٿي پاڻي پئين؛
 اڳي ان نياڻ، اڻ ڪوٺيو ڪون گهڙي.

۴

اڻ ڪي عيان ن ٿئي، ڪي پروڙي ڪون؛
 سڄي جيهي سون، منهن ن پيئي ماڙهوئين.

۵

اڻ ڪي عيان ن ٿئي، ڪي پروڙي ڪون؛
 سا سونهين ٿئي سون، امر عطا جنهن جو.

۶

چِننِ توءَ مَ چِننِ، پاءِ اُميري اُن سين؛
 جي اوڳڻ ڪنئي، اَسونهين! ت تون ڳڻان ئي ڳڻ؛
 پاند جهليو تون پڻ، هن سونهاري سڳي ۾ .

۷

نمي ڪمي نهار تون، ڏمر ڏولاڻو؛
 ٿيئي ساڃاڻو، جي اڀئين انهيءَ پير تي.

۸

ڪم! ڪمنڊن ڪٿيو، هارايو هوڙن؛
 چڪيو نه چونڊن، هو جو ساءِ صبر جو.

۹

ڪمنڊڙن گهر ڪين، چونڊڙ چڱا نه ٿيا؛
 ويٺنهنون ويڏ پئي، هٿ نه اچي ڪين.

۱۰

هو چونڊي، تون مَ چو، واتان ورائي؛
 اڳهه اڳرائي جو ڪري، خطا سو ڪائي؛
 پاند ۾ پائي، ويو ڪيني وارو ڪين ڪي.

۱۱

ڪنين ڪين پرائيو، ڪيني منجهان ڪين؛
 جي هوءَ سٽائي سيڳي، تزه چني جوکو ٿي.

۱۲

اڻ چوندن مَ چؤ، چوندن چيو وسار؛
 انئي پهر ادب سين، پراهاڻي پار؛
 پايو منهن مونن م، غربت ساڻ گذار؛
 مفتي منجه وهار، ت قاضيءَ ڪانيارو نه ٿين.

۱۳

جين سنڊيءَ ”ٻوڏ“ م، پتون پتين ”جي“؛
 تن! تنين سين پي، اوڏا اوڏي پڪڙا.

۱۴

ويئي جين وٽ، ڏڪندو ڏاڍو ٿئي؛
 سا مجلس ئي مٽ، جي حاصل هو هزار جو.

۱۵

ويئي جين وٽ، ڏڪندو ڏور ٿئي؛
 تن! تنين سين ڪٽ، اوڏا اوڏي پڪڙا.

واڻي

يار سچڻ جي فراق، ڙي جيڏيون! آئون ماري!
 درِ دوسن جي ڪئين جو هوندا، مون جيها مشتاق؛
 ڄاڻي ڪاڻي محبوبن جي، آه حسن جي هاڪ؛
 سُرْمو سَهِي ڪر اکين جو، خاص پريان جي خاڪ؛
 عبداللطيف چئي، پرين اسانجو هميشه آحسانڪ.

سرڪنڀات

داستان پهريون

۱

پَلائي آهين، پرين پلائيءَ پانهنجي؛
 سَڀا جها سِر چڙهيو، ڏورا پو نه ڏين؛
 مان ڏي مديون ٿين، سَچُ سَچاين م.

۲

تون چنڊ! اهوئي، جو هٿ پسين تو پرينءَ کي؛
 آڏت چئج ان کي، ڏيانءَ جو روئي؛
 هيڪانديءَ هوئي، سانگه م پوي سَچُين!

۳

مڙ هيڪاندا هون پرين، سانگه م وچن سيڻ!
 رهيا آهين روح م، نه جنين جانيڻ؛
 وماسيا جن ويڻ، تو تاريءَ تڳي تين هئون.

۴

رات سهاڻي، پون سنئين، پاڻي! گهرجي پل؛
 آهر م ايلاجيون، چندن چري چل؛
 مون توئي سين ڳالهڙي، پئي ڪنهن م سل؛
 هاهر ڪندو هل، ته ڪجايون ڪرن کي.

۵

چوڏهينءَ چنڊ! تون اڀرين، سھسين ڪرئين سينگار؛
 پلڪ پريان جي نہ پڙين، جي حيلن ڪرئين هزار؛
 جھڙو تون سڀ ڄمار، تھڙو دم دوست جو.

۶

سھسين سڄن اڀري، چوراسي چنڊن؛
 بـ اللہ ري پرين، سڀ اونداهي پانئيان.

۷

چنڊ! تنهنجي ذات، پاڙيان نہ پرين سين؛
 تون اڇو ۾ رات، سڄڻ نٽ سوڄهرا.

۸

چنڊ! چوانءَ سڄ، جي مٺي نہ پانئئين؛
 ڪڏهن اڀرين سنهڙو، ڪڏهن اڀرين ڳڄ؛
 منهن ۾ بريئي مڄ، تو ۾ ناه پيشاني پرينءَ جي.

۹

کڻي نيڻ ڄمار مان، جان ڪيائون ناز نظر؛
 سورج شاخون جهڪيون، ڪوماڻو قمر؛
 تارا ڪٽيون تائب ٿيا، ديڪيندي دلبر؛
 جهڪو ٿيو جوهر، جانب جي جمال سين.

وائي

وَهلي وَنُ مَ وَهامي! رَه راتِ! رائيِنديس پرينءَ ڪي.
 شمع تينديس شَبِ ۾، اِن خوشيءَ کان ڪامي؛
 بابوئن سنڊي باه جئن، پَران شال اُجهامي!
 پرتِ جا پيتم جي، سا ڪين پروڙي عامي؛
 مونڪي مون پرين جو، آهي دردِ دوامي؛
 آهيان يار سيد جو، ڪان رهي ڪا خامي؛
 هوءَ جا لنو، لطيفه چئي، مونڪي آهي مدامي؛
 روشن تيان رُجن ۾، جي هئان لنو انهيءَ لامي؛
 ڪاري سا قيام سنئين، هوتِ جنهنجو حامي؛
 آيم تنهين لوڪ سان، جيسين مان چون سامي.

داستان ٻيو

۱

ناسيندي نگاه، پهرين ڪج پرين ڏي؛
 احوال عاجزن جا، آڪج لڳه الله؛
 روز نهارين راه، اڪيون اوهانجي آسري.

۲

جگا چنڊ! چئيج، سنيها ڪي سڃڻين؛
 مٿان اڳڻ اڀري، پرين جي پئيج؛
 جهيٽو ڳالهائيج، پيرين وجهي هٿڙا.

۳

اڀر چنڊ! پس پرين، تو اوڏا، مون ڏور؛
 سڃڻ ستا وله ۾، چوٽا پري ڪپور؛
 پيرين آئون نه پڇڻي، پاڻ ڏئي نه پور؛
 جنهن تي چڙهي اسور، سنجهي سڃڻ سيتيان.

۴

ڏٺي! ڪريندين ڪڏهين، حياتيءَ هيڪانڊ؟
 من ۾ مشتاقن جي، ڪهي رنجائي رانڊ؛
 پرين ڏيساندر پانڊ، گجهه گرهيان ڪن سين؟

۵

هِنئَڙِي سَچَڻَ سارِيا، ڪِڻِي هُونَدِمَ هيرَ؟
 اَچِي لالَنَ! نَڌَئِين، مَٿِي پَلَنگَن پيرَ؟
 ٿِي وَرُونَهَڻَ وِيزَ، ڳَجُهَ ڳَرَهِيان ڪَن سِين؟

۶

ڪَڙهو نَ ڪَهيڪانَ، پيرِين آئون نَ پُڇُڻِي؛
 جو مون راتِ رَساڻِي، نِيئِي ساڄَن ساڻ؛
 مون نَ وَهِيڻو پاڻَ، ويڻِي نيڻَ نِچوئِيان.

۷

ڪَڙها! ڪَسَرَ چِڏَ، وڪَ وَڌَندي پاءَ؛
 منهنجو هلڻَ آتِهين، جِتي جانِبَ جاءَ؛
 توکي چَنَدَن چارِيان، پيو وڳَ، لاڻِي ڪاءَ؛
 ائين اُنَ! اُٺاءَ، جيئن هونديءَ رات هِتَ مِڙُون.

۸

ڪَسَرَ چِڏَ ڪَنوائَ! وِڪُون وَجُهَ وَڌَنديُون؛
 سَنئين سَپيرِين جِي، وَنگِي پانءَ مَ واتَ؛
 چِڏَ جهوري، ڏي جهانءَ، تَ هونديءَ رات هِتَ مِڙُون.

۹

آڻِي پَڌَمَ وَڻَ جاءَ، مان مَڪريُون چَري؛
 ڪَڏا تورو ڪَڙهو، لَڪيو لاڻِي ڪاءَ؛
 اِنَ مَٿِي سَندي، ماءَ! مون کي ڳالهَڙِين ڳوڙها ڪيو.

۱۰

ميا! مڃ منڻ، اڄ منهنجي ڪرڙها!
 جهاڳيندي جر پٽيون، متان ڪرئين ڪٽ؛
 سڀيريان جي سٺ، مون کي نيئي ميڙئين.

۱۱

گل ڳانا ياقوت جا، موتين ڳٽيس مال؛
 ڪهڏي جي ڪرڙها! هيڏي پائينءَ حال؛
 چندن چارينءَ جال، جي مون رات رسائين.

۱۲

ميا! تو مهار، سڄي پايان سون جي؛
 چارينءَ چندن چوٽيون، نايو مينديءَ ڌار؛
 سنڊي پي پچار، جي مون رات رسائين.

۱۳

اٺ نه وڃي وڳه سين، چري نه چانگو؛
 لڳيس نائڪ نينهڻ جي، نهوڙيو نانگو؛
 چڙي سر سانگو، رڙهي رند پرين جي.

۱۴

وهي منجهين وڳه، ڪٿوريءَ ڌار چري؛
 ماء! منهنجي ڪرڙهي، پڌر پڳه نه لڳه؛
 جڳه سين جهڙو جڳه، هنئين سين هٽ چري.

۱۵

اڄ نه اڳينءَ يار، ڪرھو جيئن ڪالهه هو؛
 اڱڻ آيو نه ڪري، پاھوڙي پڇار؛
 جيڪس منجهه قطار، ڪا اول چنائين وه جي.

۱۶

مِي ماڪائي، وڌو وات ولين ڪي؛
 خبر ٿي ڪيئن ٿڌين ڪي وڏوڙا واھي؛
 ڪرھي ڪاڪت چڏي، وريس نه وائي؛
 چانگي چريائي، ويئي ويچاري وسري.

۱۷

وتي سيٽ سوٽ، پاء پنهنجي ڪرھي؛
 وليون واسن ورنئون، پھريون مٿي پٽ؛
 چانگي چٽي چٽ، تپوءَ نه رهندو پٽڌري.

۱۸

ڪرھي ڪي ڪئين، وڌم پٽڌ پلڻ جا؛
 ليڙو لاڙيءَ ڪي چري، نير ساڻ نئين؛
 چانگي سندي چٽ ۾، صاحب! وجهه سئين؛
 اوباهيوس ائين! لطفه ساڻ لطيفه چئي.

۱۹

چانگي چئي چڪياس، مٿان اڪَ نه آهي!
جنهن ول گهٽا وهاتيا، ان سين آر لڳياس؛
چوڌاري چندن وڻ، پڇي پوڄ پياس؛
رٿاري رتَ ڪياس، هن ڪڏا توري ڪرهي.

۲۰

اٿي اڙائينس، چڏيو ته چيڪ ٿيو؛
ڪارايان، ڪڙيو وڃي، پلاٽي پائينس؛
ڏانوڻ تنهن ڏائينس، جئن چري ۽ چنگهي ڀٽو.

۲۱

دو دستي، دو پير، سيني سنگهر رک جي؛
ماءُ! منهنجي ڪرهي، تازي قلن هير؛
تنهن ڪامڻ ڪندي ڪير؟ جو مونهنين وٽ مس رهي!

۲۲

ڪنين ڪامڻ ڪيا؟ ڪيئن پنيولئين؟ ڪرها!
اڪين مٿي اڪيا، پڙ ۾ پير گناڻ!
وڳو ڪه وسرياڻ؟ ٻڌو جئن گهاٽي وهين.

۲۳

ڪائي نه ڪٽهار، چندن جا چوپا ڪري؛
اگر اوڏو نه وڃي، سرڪند لهي نه سار؛
لاٽيءَ جي لغار، ميو متارو ڪيو.

۲۴

چانگا! چندن نه چرين، ميا! پئين نه موڪ؛
 اڳر اوڏو نه وچين، ٿڪيو ڇڏين توڪ؛
 لاڻي وچان لوڪ، توڪهڙي اڪر آڻڙي؟

۲۵

جئان ڪوڙ ٻه ڪانيون، پنجنين لڪين پاء؛
 ميو تنهن ماڳاء، ڏيهائي ڌار چري.

۲۶

لڪه لاکيڻو ڪهڙو، ڪوڙين ڏيئي ڪاه؛
 ايلاجيون آهڙم، پوڄ مڙي ڪي پاء؛
 ڪٽه نه ڪندو ڪاه، جڙ پلاڻيو ته پرينءَ مڙي.

وائي

سڌين سيڻ نه هون، نينهن نياپي نه ٿئي؛
 ڪاريءَ رات رت ڦڙا، جان جان نيڻ نه رُون؛
 موٽڻ جنين ميهڻو، پڙ تي سيئي پون؛
 جن مسافر سڀرين، سي مڙ رويو رُون.

وائي

توڻي تڙئين تون، يا آلا! توڊر توءَ نه ڇڏيان!
 مون ڪي سو مشاهدو، جي منهن نه ڏئين مون؛
 مون پيا در گهڻا نهاريا، آهئين تون ئي تون.

سر سريراڳے

داستان پھريون

۱

مان پڇڻيئي سڀرين، جتان لاه مَ چرُ؛
انين جا امرُ، کڻ ت خالي ن تئين.

۲

مان پڇڻيئي سڀرين، چتے ۾ رکج چيتے؛
سڙه تڏاري صافے ڪر، صابڻ ساڻ سڀيتے؛
سامونڊي! سڇيتے، ٿي ت پھچين پار کي.

۳

مان پڇڻيئي سڀرين، جتان لاه مَ چورُ؛
ڪڍي جڏ قلبے مان، ماري ڪوڙو ڪورُ؛
هن پَر سَندو هورُ، مٿان تو معافے تئي.

۴

مان پڇڻيئي سڀرين، چيتاريچ چتے؛
دايما دوربيءَ ۾، پسين ولاتن وتے؛
نيه نيڪاري نيتے، ملاح! گڏ معلّم سين.

۵

ڪايو ڪمايوم، موتي مون نه وڻجيا!
سيهي جو سيد چئي، وڪروهايوم؛
ههڙو حال سندوم، توه تنهنجي ابهان!

۶

ڪڇ ڪمايوم ڪوڙ، پڳم عهد الله جا!
پيڇرو جو پاپن جو، سو چوئي تائين چور!
معلوم اٿيئي مور، ڳوڙها! انهي ڳاله جو.

۷

ڪوڙ ڪمائي ڪڇ، اٿي اور الله سين؛
ڪي تون دغاديل مان، صاحب وڻي سڄ؛
محبته سندو من ۾، ماڻڪ! پارچ مڄ؛
ان پراڻي اڇ، ت سوڌو ٿيئي سفرو.

۸

لڙ، لهريون، لس، ليته، جتي آنت نه آبه جو؛
الله! آته م اولين، بيڙا مٿي پيٽه؛
جوکو ٿي م جهاز ڪي، قزهي اچي م قبيته؛
لڳي ڪا م لپيٽه، هن غاريبي غرابه ڪي!

۹

سِرَّهَ سَنَوان، لاجُو نَوان، مُهاڻا سندن مِير؛
 ساڻي سَفَرِ هَلِيا، ٿيا سَڻاوا سِير؛
 جي اَچِن ساڻ اُگِير، سي پيڙا رَکِين پاڄهَ سين.

۱۰

منجهان پيئي مَگَڙِيءَ، ڪا جا پاڻِيءَ بُوند؛
 سيئي ڏنم رُوند، وڪرُ جن وِچاڻِيو.

وائِي

سَهسِين شُڪرانا، ڪوڙِيِين پالَ ڪَريمَ جا.
 حَمَدَ چئجَ حڪيمَ کي، جورَ هِڻِيَ جانا؛
 توڏيڪاري توڏيئي، باطنَ جا بانا؛
 مَتان، مردَ! وسارئين، صاحِبَ جو ٿنا؛
 دوستَ رڪيَ دلَ ۾، پڙهَ لالَن لِسانا؛
 جفا ڏيئيَ جيَ کي، ٿيَ فِڪرَ منجھَ فنا؛
 تسيَ تو سينَ توهَ ڪري، مَنَ آڳو اِحسانا؛
 ڪڍَ تون دِعا دِلَ مان، پانهيَ سينَ، پانا!
 صاحِبَ وڻي سَچَ سينَ، ٿيَ دانھ، ديوانا!
 جيَ تَسليمَ سينَ تَحقيقُ هئا، سي ڪهڻَ امانا؟
 جاڳيا جي جبار لاءِ، سيئي سمانا؛
 فاڏڪروني، اڏڪرڪم، ڪهيو قرآنا؛
 واشڪرُواليَ وَلَا تَكْفُرُونِ، ڪڍَ تون ڪفرانا؛
 سِي سَنوريا سَپرينَ، ڪوَلَ تو ڪنا؛
 چڱي چئجَ چاهَ سينَ، مَدَحَ اِي مَنا؛
 تائبَ ٿيو تڪڙا، جوشا، جوانا!
 نَ لِهينَ تون لَطيفَ ڪان، اَمَنَ ايمانا.

داستان ٻيو

۱

جيڪي منجه جھان، سو تاريءَ تڳي تنهنجي؛
 لطفه جي، لطيفه چئي، تووت ڪمي ڪان؛
 عدل چتان آئون نه، ڪو ڦيرو ڪج فضل جو!

۲

ساري رات سبحان، جاڳي جن ياد ڪيو؛
 ان جي، عبداللطيفه چئي، مٽيءَ لڌو مان؛
 ڪوڙين ڪن سلام، آڳه اچيو ان جي.

۳

سيوا ڪر سمنڊ جي، جت جڙوهي ٿو جال؛
 سئين وهن سيرم، ماڻڪ، موتي، لال؛
 جي ماسو جڙيئي مال، ت پوچارا! پر ٿئين.

۴

سي پوچارا پر ٿيا، سمنڊ سيويو جن؛
 آندائون عميق مان، جوتي جواهرن؛
 لڌائون لطيفه چئي، لائون مان لهرن؛
 ڪانهي قيمت ٿين، مله مهانگو ان جو.

۵

سيوِو جن سُبْحانُ، وِيرِ نہ وِڙهي تن سين؛
 توبهَ جي تاثيرِ سين، تري ويا طوفانُ؛
 ڏيئي توڪلَ تڪيو، آڙ لنگهيا آسانُ؛
 ڪاملُ ڪِشتِيانُ، وچ ۾ گڏين واهرو.

۶

ساري رات سَجانُ، سَودو ڪن صاحبَ سين؛
 پانهيَ پري پيڙيون، هليا جوپَ جوانُ؛
 پاڻي پهلوانُ، لَحظي منجھ لنگهي ويا.

۷

اي گتَ غَواصِنَ، جيئن سَمندُ سوڃهيائون؛
 پيهي منجھ پاتارَ جي، ماڻڪَ ميڙيائون؛
 آڻي ڏنائون، هيرو لال هٿن سين.

۸

آڇاڙا عميقَ جا، گڏيا غَواصِنَ؛
 جهريون جهاڳي آڻيا، ڪارونپارَ ڪنن؛
 سمنڊُ سوڃهي جن، آڻي املَ اوليا.

۹

ويا جي عميقَ ڏي، منهن ڪائو ڏيئي؛
 تن سپون سوڃهي ڪڍيون، پاتاران پيهي؛
 پسندا سيئي، املَ اڪڙين سين.

۱۰

آڏو چڪڙو چاڙو، منهنجي موج نه سهي مڪڙي؛
 ميڙي مٺاين جو، بيحد چاڙهيم ٻار؛
 چوڻ چارو ناه ڪو، بديون بي شمار؛
 ڪپڙ ڪارونپار، اڪارئين احسان سين.

۱۱

ويزم لاهي ويه، مٽي آر اوڙاه جي؛
 پسي پاڙي واريون، ڪج انديشو ايه؛
 ويندو نه پسين ڏيه، پتڻ هن پار مٽي؟

۱۲

هڪي پانهي چٽه ۾، پي سٽي صاحب؛
 ڪڍي اونهي ڪن مان، اي آڳي جو عجب؛
 اي سائينءَ جو سبب، جن ٻڌا اڪاري پار مان.

۱۳

هڪي پانهي چٽه ۾، پي جا ڪري الله؛
 پاڻهين وجهي ڪن ۾، پاڻهين اڪاري اوڙاه؛
 تنهن واحد کي وا، جو سٽڙ سڀيئي ڪري.

وائِي

ڪَندي ساريان ڪان، يا اَمَنُ! اَمان!
 يا اِلهي! پاڇه پلائي پانئيان.
 ڳڻڻ ڳاڻيٽو ناه ڪو، اَپَرِ ٿيا عِصيان؛
 خَبَرِ ناه قَبَرِ جي، نِسورا نِسيان؛
 والي! رَسَجِ وَهَلو، اَرَڪَ ٿيا اَنسان؛
 سُنُ سَپاڃها سَپرين، نَعرو نِگهَبان!
 مَديون پِسي منهنجون، شَرمايا شَيطان!
 هِنَ منهنجي حالَ تي، هيءُ هيءُ ڪن حَيوان!
 سائين! سَڪاڻِي آهِيئن، سامونڊِي، سُبَحان!
 تَرهُو چِنم تارِ ۾، رَسَجِ تون رَحمان!
 پيلي جو پڏن جو، مون تي موتي مان؛
 ويٺو پني پَنڻو، ڪر پيرو مٿي پان؛
 خالِقَ تان خوبُ ڪيا، گولَن جا گُذران؛
 آئون پڻ اَنتو اُن ۾، ويٺو پَنان پان؛
 سِپَ سِوَالِي سَمِگيا، داتا ڏيئي دان؛
 ولها سِپَ وَنِها ڪيا، تنهنجي جودَ، جوان؛
 مَتان مُونڪي چِڏئين، پيلي سندا پان!
 وِيز! وَسِيلو آهِيئن، داڙو ۾ ديوان؛
 لاءِ ڏهاريَن ڏينهن ڪي، خِيمو اڏيو خان؛
 اتي عَبدُاللَطِيفِ چئي، سَڻج ڪا سُلطان!

داستان ٽيون

۱

ڪوھا ڪالھ ڪٽي، اُن وڌا اتر آسري؛
 اَلا جھري مَ اُن جي، اولي جي اٿي؛
 وڻجارن وٿي، وڪرو وڌو ٻيڙين.

۲

وڪر سو وهاءِ، جو پئي پراڻو نه ٿئي؛
 ويچيندي ولات ۾، ذرو ٿئي نه ضاءِ؛
 سا ڪا هڙ هلاءِ، آڳھ جنهنجي ابھين.

۳

اور يائين آئين، ميڙيو معلم خبرون؛
 سا تان سڌ نه ڏين، جتي وه ويڌ ڪري.

۴

ٻيڙي پراڻي، وڪر پاءِ م وٿرو؛
 تري ۾ تن پيا، پاسنئون پاڻي؛
 هيءَ هڏ وهائي، ڪڙھ ڪالھوڻي ڏينهن ڪي.

۵

تري تن پياس، پاسنئون پاڻي وهي؛
 ڪوھو جھڙ جهنو ٿيو، لاڄو سڀ لڙياس؛
 جيلان سڌر سڪاڻياس، وهي تي وه سامهون.

۶

وينو تَن تَنِيسِ، مَڪَ ڏيهائِي مَڪَڙِي؛
 سَنبَاهِي، سَيِّدُ چئي، مٿي نيندوؤ نينس؛
 وَتائي وَڏاندرَا، لاجو لڳائينس؛
 آخِرِ اِهْرَائِينِسِ، تَ جوکو ٿئي نَ جهاڙَ کي.

۷

اچي سو ڏنوؤ، جو ڪپڙُ سوؤ ڪَننِ سين؛
 سٽي لوڪَ لَطيفُ چئي، يادَ نَ ذرو ڪيوؤ؛
 غافلُ ٿي غرابَ کي، اوڙاهَ تي آندوؤ؛
 سو چترُ چوهي کان رَڪين! جو پيو پراڻو پوءِ؛
 جهاڙَ ضَعيفِنِ جو، پاڻِيءَ ۾ پرتوؤ!
 سَيِّدُ! ساڻسَ سَندوؤ، پَرِ بَنَدِرِ پَهچائين!

۸

جتو وانءُ جهاڙ! گڏيو غرابنِ سين؛
 پوريندي هنَ پارَ ڏي، سَدَرُ ڪُڇِ ساز؛
 اچنَ تا آوازَ، سَتائِي سَمَنَدَ جا.

۹

دَنگي وچ درياھ، ڪي ٻڏي ڪي اڀري؛
 هو جي وادي واڻيا، سي سونهڻ سڀ سڙيا؛
 معلم ماڳ ڏاڳئين، فرنگي منجه ڦريا؛
 ملاح! تنهنجي مڪڙيءَ، اچي چور چڙهيا؛
 جتي ڍنگ ڍريا، تتي تاري تنهنجي!

۱۰

بيڙياتا! پيئي، تو ڏڦنديون ڳالهڙيون؛
 سڄيون راتيون سمهين، پر سڪاڻ ڏيئي؛
 صباح سڀيئي، پار پڇندءَ خبرون.

۱۱

وه تڪ وهڪرا، جت لنگر نه ٺهرن؛
 وڏانديون وه سامهيون، جهجهي زور جنبن؛
 نيدوءَ ۾ ناتاريون، وڻجارا وجهن؛
 ملان معلمن، مون ڳري سئي ڳالهڙي.

۱۲

وڻجارا! ويئي، تو ڏڦندي شاه ري؛
 مڪ پنهني مڪڙي، چڱي ڪر چيني؛
 پاسا پاڪڙين جا، سمنڊ تو سيڪي؛
 جي لنڊا ۾ ليڪي، وير وڙهندي تن سين.

۱۳

ناڪڻو نِگهَبانُ، مُعَلِّمَ مُنْجِي خَبْرُونُ؛
 چن ساري ڪنيو سَمَنَدَ تي، سَفَرَ جو سامانُ؛
 لُطْفَ ساڻ لَطِيفَ چَئي، تِن لَنگهيو طُوفانُ؛
 سَنِياري سُبْحانُ، وِجِي عادِنِتون اُڪتا.

۱۴

بَنَدِرَ جان پِيئي، تہ سَڪاڻِيا مَ سَمهو؛
 ڪَپَرُ تُو ڪُنَ ڪَري، جِئن ماڻي منجھ مَهي؛
 ايڏو سُوَرُ سَهي، نَنڊَ نہ ڪَجي، ناڪڻا!

۱۵

سُتا سَپَ پِيئي، سَندي مُعَلِّمَ آسري؛
 ائين پڻ سَمهو، ناڪڻا! بَنَدِرَ ناه پِيئي؛
 جن جي سِيَدَ لَڄَ ڪَنِيئي، سي سَپَ لَنگهيندا لَڪيون.

واڻي

ساڻين نندا بار، وو! تن پاندين ننڍا بار؛

توڪي آرسن اڪڙين ۾!

پاتا پاڙيواريين، پڳهه منجهه پاتار؛

پتڻ تُو پور ڪري، آئي تنهنجڙي وار؛

سڄيون راتيون سمهين، ڪيو منجهه ڄمار؛

ڪه تو ڪنين نہ سئي، هلڻ جي هاڪار؟

تائبه ٿيو تڪڙا، سڄي اي سنڀار؛

نِنڊَ نہ ڪجھي ايتري، سٽجِ ادا يار!
 سائينءَ مُڪين سچَ ڪي، تون ڪوڙو منجه ڦٽار؛
 ڪِ تو ڪنڀن نہ سئي، ڪهڙَ جي ڪوڪار؟
 گهڙان ٿي رءُ گهڙي، الاهي تهار!
 هو جو شڪَ شارڪَ جو، تيان رڪَ ستار!
 ڪلُ نَفَسُ ذائقَةُ الموتِ، پڙهو اي پچار؛
 شڪارُ تون شهبازَ جو، تون تان منجه شڪار!
 يَوْمَ يَفِرُّ المُرءُ مِنْ اَخِيهِ، جت پچندا يار؛
 ترهو چنو تار ۾، اچج تون اوسار!
 لڪَ مڙيئي لُٽيا، هُنئِهين ويا هزار؛
 ڏنءُ جي الله ڪي، هوند تئين پريين پار؛
 جوئن مٿان جٽڪي، دُني تنهنجي دار؛
 جيفو آه حديثَ ۾، انڌيءَ اي آچار؛
 وٽيءَ ڪين ولهن سين، ڪنبي پَر قهار؛
 سا ڪهن هلي تو سين، جا پڳي کان پتار؟
 جيٽُ جالَ نہ نبهي، سٽجِ اي سنپار؛
 جمَ وسارئين ويسرا! پتئين جي پلڪار.

داستان چوٿون

۱

سَيِّئِي سُبْحَانَ جِي، ڪِرِ حَوَالِي ڪَمَ؛
 تِي تَحْقِيقُ تَسْلِيمِ ۾، لاهي غَمَ وَهَمَ؛
 قَادِرُ سَاٺُ ڪَرَمَ، حَامِلُ ڪِرِي حَاجَ تُو.

۲

چڱا ڪِنَ چڱايُون، مَنايُون مَنَنَ؛
 جو وڙڙ جڙي جن سين، سو وڙڙ سيئي ڪِنَ.

۳

مَيْنَ مَٽِي سَمَرا، ڪُهين سڏ ڪرين؛
 ساٿَ نِباھيو نين، اي پَر سَندي سَچَٽين.

۴

وٽَ وِيمي جو جي لُهين، تہ ٻي ڪارِ نہ ڪَرئين ڪا؛
 سا پَرُوڙج ڳالھڙي، وٽجَارَنِ وٽان؛
 موتي مَن هٿان، آندَ گھڻي ادبَ سين.

۵

اَمَلُ آچَ مَ اُنَ ڪي، جي نہ پَرُوڙين مَنَ؛
 جِٽَ گڏجِيئي جوھري، ماڻڪُ تَتِهين مَنَ؛
 جنين سون سين سَنَ، تِن هٿي ري رڍ ڪيو.

۶

سونا! وانءِ صَرافَ سِيئَن، لَدَو لاهِ مَ لَدِ؛
 سودو سوئي چِيَدِ، جَنهن ۾ جَواهِرُ ناهِ ڪِي.

۷

جُ صَرافَن لَدِيو، تہ تُون پڻ لَدِج، سون!
 قَدَرُ لَهَنَدَءِ ڪون، نِيئي گَڏيندَءِ گَڏونءِ سين.

۸

اَگهيو ڪائو ڪَچُ، ماڻِڪَن موٽَ ٿِي!
 پَليءَ پاڻو سَچُ، آچيندي لَچَ مَران!

۹

ويا سي وينجھار! هيرو لال وِندِين جي؛
 تِنِين سَندا پويان، سِيهي لَهَن نہ سارُ؛
 ڪَٽِين ڪَٽَ لُهارُ، هاڻي اُنِين پِيٽِين.

۱۰

وَجَن مَ وِينجھار! پاڻِيئَ جي پَرڪڻا؛
 ڪَٺِيَرُ پاڻو اَڪِئِين، لَهَن سِيڪَنهن سارُ؛
 موٽِيءَ جي مِزاجَ جو، قَدَرُ مَنجھ ڪِنارُ؛
 صَرافِنئون تارُ، ماڻِڪَ مَلا حِظو ٿِي!

۱۱

ماڻھ، منڌ هٿان، پيتيءَ ۾ پُرزا ٿيو!
 سڄو تان، سيدُ چئي، لهي لڪُ سوا؛
 ڀڳي پڄاڻا، پدمان پري ٿيو.

۱۲

جتي ماڻھ ماڳ، تتي چوران تڪيو؛
 سنئون ٽن سڀاڳ، املُ جن اوباھيو.

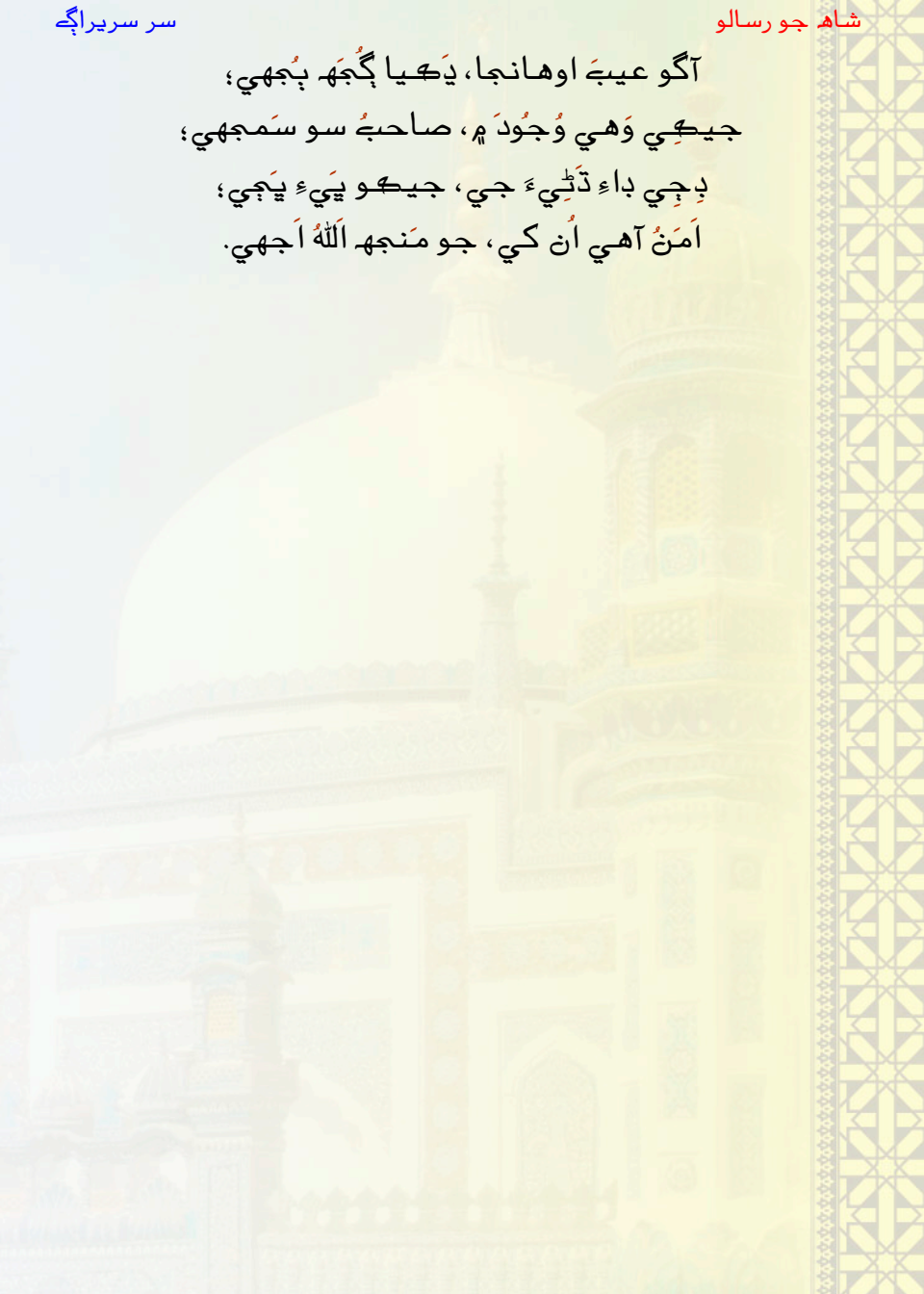
۱۳

چورُ ايو ائن چوءِ، ت آئون اهوئي آهيان؛
 جي اسي اڪين هوءَ، نه لڪي کي ڪون لهي.

وائي

جاڳو، يارا! جيڏيون! پاڻ پرنجي؛
 جاڳو جوشان، جيڏيون! پاڻ پرنجي.
 هلندي حبيبَن ڏي، ويلو وچ نه ڪجي؛
 مٿان اُهن اُسري، پتنگه جئن پئجي؛
 عرض احوال ان کي، چڱيءَ پيٽ چئجي؛
 ڪري نياز نڪٽو، واحد ڏي ورجي؛
 آهي موت مڙن تي، گوڙيون ڪيو گجي؛
 اجل ايندءِ اوچتو، جو سدا ٿو سڄي؛
 اڳيان اونداهيءَ جو، سمر ساڻ ڪجي؛
 ڪڻ تون قوت قبر جو، گهڻو ٿو گهرجي؛

آڱو عيبَ اوھانجا، ڍڪيا ڳجھ پُجھي؛
جيڪي وھي وُجودِ ۾، صاحبُ سو سَمجھي؛
پُجي ڊاءِ تڙي جي، جيڪو پي پُجي؛
اَمَنُ آھي اُن کي، جو منجھ اللہ اُجھي.

داستان پنجون

۱

لهرين ليڪو ناه ڪو، جيت ڪپر ڪن ڪارا؛
 آچارا عميق جا، اچن اوپارا؛
 اتي اسارا! وير وڙهنديءَ ويسرا!

۲

ڪاله وڌائين ڪن ۾، جاڏا جنگه جهاز؛
 تنهنجي اڄ تراز، آهي آر اکين ۾.

۳

ملاحظو مھراڻ جو، مور م لاه مناء؛
 سامونڊي! سنپال ڪي! سمهڻ آيءَ ساء؛
 جاڳي جر مٽاء، تاري وانءُ تراز ڪي.

۴

تاري وانءُ تراز ڪي، منجهان موج، ملاح!
 دانهون ڪن درياه جون، اونهي جا آگاه؛
 سونهن جي صلاح، وٺتو وير لنگهي وڃين.

۵

سونهان سڌيون ڏين، هن ديواني درياه جون؛
 ڪوڙ اوڏائي ڪين ڪي، رڳو سچ سوڌين؛
 عجز جي آڌ رات ڪي، وڪڙ وهائين؛
 ساڻه نباهيو نين، ثابت انهيءَ سير مان.

قَرَقُلُ قَوْتَا، پارِچا، پاڻيَ پاتائون؛
 ڪوئيون قِيَمَتَ سَنديُون، تَرَم تاهيائون؛
 لاجُن منجه، لَطيفَ چئي، پيڙا ٻڌائون؛
 نذرُ نبيءَ جامِ جو، چڙهندي چيائون؛
 جي چوهي چوڙيائون، سي پيڙيون رڪين پاڇه سين!

۷

وچينءَ جان ويهي، جر پلؤ پائيان؛
 ”تڙ پيڙا! گهر سپرين!“ اوسه اي پيئي؛
 جنن وٽجارو سين وڪرين، سرها سڀيئي؛
 حرمت ساڻ حبيبَ جي، سونگيا ن سڀيئي؛
 پاڻهين اوءِ پيهي، ڪنڊ ڪيڙائو آڻيا.

داستان چھون

۱

تانگهي ۾ تائي، ٻڌ پنهنجو ترهو؛
اونهي ۾ آئي، ڪو نه ڏيندءِ ڪو پيو!

۲

ڏوري له ڏاتار، ڄم وهين ويسرو!
هڪيو هونج هوشيار، ڪنوڻ ڪنونديءَ اوچتي.

۳

ڪنوڻ ڪنوايو، آيءَ نندا اڀاڳه ڪي!
جنين نه پو پانيو، ڪري توائي تن ڪي.

۴

سامونڊي! تو سنبهين، ساڄو جهل سکاڻ؛
لڳي واءِ وڏاندرو، منجهائي مهراڻ؛
جنين پانيو پاڻ، ڪري توائي تن ڪي.

۵

نڪو سڪه نڪتين، نه ويساند نئين؛
جيڪا اڇيئي سامهين، پانئين سا سنئين!
موڙي ڪوهه مئين؟ چئن سڄيون راتيون سمهين!

۶

اھڪي راهَ اللهَ جي، اھڪي، اھڪيءَ پيٽ؛
 هوءَ جي ڏيھائي ڏيہ جا، تن پڻ موڙھي مٽ؛
 آڇاڙانِ اَبَٽ، گھڙج گھاتي نينھن سين.

۷

تن ۾ تراز توہ جي، گھڙو لھ گھوري؛
 ادبَ ۽ اخلاص جا، سڙھ پڌج سوري؛
 وڪڙ وينتئين جو، تنھن ۾ پائج توري؛
 تہ عاديتون اوري، تنھنجو توائي نہ ٿئي.

۸

سمنڊ جي سيوين، تين ماڻھ ميڙيا؛
 چلڙ جي چوئين، تين سانڪوٽا ۽ ستيون.

سر سامونڊي

داستان پهريون

۱

پڳھ پاسي گھار، آيل! سامونڊين جي؛
وجهي جي جنجار، جم وڃيئي اوھري.

۲

پڳھ پاسي پڇ، آيل! سامونڊين جي؛
من ۾ پاري مڇ، جم وڃيئي اوھري.

۳

پڳھ پاسي ويھ، آيل! سامونڊين جي؛
تون ويسري وڪ ڪٿين، هو پوريندا پرڏيھ؛
سمنڊ جن ساڻيھ، گوھ نہ ويئينءَ تن سين؟

۴

ننگرئون نيٽين، من اوليءَ نہ اوھري؛
سٻاجھين سيٽين، پائي گڻ گھيو ھنئون.

۵

سيئي جوين ڏينھن، جڏھن سڄڻ سفر ھليا!
رٿان رھن نہ سپرين، آيل! ڪريان ڪيئن؟
مونڪي چاڙھي ڇيئن، ويو وٽجارو اوھري!

۶

ن سِي تَرِ هُوڙاڪَ، ن وَايُون وَتِجَارِنِ جُونِ !
 سَرَتِيُون سامُونڊين جا، اَجُ پِڻُ چِڪِيَمِ چاڪَ؛
 مَارِينِمِ فِرَاقَ، پاڙِيچِيُون پَرِينِ جا.

۷

وِيا اوهِرِي اوءِ، مُونڪِي چِڏِي ماڳِهِينِ؛
 جِڳَنِ جا جِڳَ تِيا، تِئان ن موتِيو هِوِءِ !
 گُونڊَرُ مارِيندوِءِ، وِپاڇاري ! وِينِ جو.

۸

اُونهِي ۾ اوهِرِي، جِڏهن وِيا جِي؛
 موٽِي ماڳَ ن آئِيَا، ماءُ ! سامُونڊِي سِي؛
 ڪارو تِنِين ڪِي، جِيڪَسِ وَهَ وِري وِيو !

۹

اُهِرِيَا جِئائِينِ، يڪُنِ تِنِ تَرائِينِ !
 سامُونڊِينِ، سائِينِ ! واٽِ سَٿائو وِارئينِ !

۱۰

سامُونڊِيڪو سَڱَ، آهي گُونڊَرُ گاڏئون؛
 انگن چاڙهي انگَ، وِيو وَتِجارو اوهِرِي !

۱۱

وَجِيئِي وَسِرِي شَال! جو تو سودو سِڪِيو؛
اَجا آئين ڪال، پڻ تو سَفَرِ سَنبِهِين!

۱۲

ڳريو جهليو روءِ، مٽي مَهري هٿڙا؛
ڪوءِ! سودو سَندوءِ، جو تون، ڊوليا! سِڪيو.

۱۳

اَلوڙڻ نَ ڏئي، وَرِ وَدائِين وَنَجَه ڪي؛
رَه اَچوڪي راتڙي، لالَن! مُون لائي؛
وَجُ مَ قوڙائي، ايڏي سَفَرِ، سَپرين!

۱۴

جيڪس نِپَرِ نِينهن سَندوم؛ جئن مون بيئي هُن ٿيليو؛
سعيو سامونڊين سين، اڳهين تان ن ڪيوم؛
وَجَهڻ مَنجَه هُئوم، پاڻ وراڪي رَس سين.

۱۵

بيڙيءَ جي پُٺن، نِينهن ن ڪجي تِن سين؛
اُپيون ڏنيءَ ڏسن، جُ سڙه ڏيئي سِير ٿيا.

۱۶

هنڙو بيڙيءَ جان، ڏتڙ پئي ڏينهن ٿيا!
پُچيو تان ن پريان، ڪر لاهو ٿي ڪڏهين.

۱۷

سَرِ نِسرِيا پانڊ، اَترَ لڳا، آءُ پَرِين !
مُون تو ڪارڻ، ڪانڌا ! سَهسِين سَڪائُون ڪيون.

۱۸

جيڪر اچي هاڻ، تہ ڪريان رُوحَ رُچنڊِيُون؛
آيل ! يوليئي ساڻ، هوندَ ڳرَ لڳي ڳالهيون ڪريان.

۱۹

آيل ! يوليئي ساڻ، اچي تہ جهيڙيان؛
لايءَ ڏينهن گهڻا، مون سين ڪيءَ ٿورڙا.

۲۰

لاهيڻدا ئي ڪن، ڳالهيون هلڻ سنڊيون؛
ڏيندا مون ڏکن، وه وجهندا چنڊڙو!

۲۱

مونڪي جياريو، پرين جي ڳالهه ڪري؛
ڊنواچ اڏيو، هنڙو ڪوٽَ بَرَجَ جئن.

۲۲

چمڪيون چوڌار، تڄون تاريچن جون؛
ماءُ! سامونڊي آڻيا، سَهسِين ڪري سينگار؛
انين جي پچار، ڪالهنڪر ڪانگه ڪري.

وائِي

آيلِ! ڪريان ڪيئن؟ منهنجو نينهن اُپليو نه رهي.
 ويو وڻجارو اوھري، مونڪي چاڙھي ڇيئن؛
 سامونڊين جي سڱ ڪي، رٿان راتو ڏينهن؛
 اڏوھيءَ جئن ڏکڙا، چڙھيا چوٽيءَ سيئن؛
 گوندر مٿان ڇنڊڙي، وريا ولين جيئن؛
 مادر! پاڻي منڊيون، وڃان هاڏيءَ سيئن.

داستان ٻيو

۱

اڄ پڻ وايون ڪن، وڻجارا وڃڻ جون؛
 هلڻ هارا سپرين، رڻان تان نه رهن؛
 آئون جهليندي ڪيترو؟ آيل! ساموندين؛
 پگھ ڇوڙي جن، وڏا ٻيڙا پار ۾.

۲

لاهيان جي نه چتان، الا! ان مَ وِسران!
 مڙهيو منجهاران، جي منهنجو جن سين

۳

ترين تنوارين، ماء! سامونڊي آيا؛
 مونڪي چيارين، وايون وڻجارن جون.

۴

لڳي اتر اوھريا، واھوندي ورن؛
 آئون گھڻو ئي گھوريان، سوڏو سامونڊين؛
 اڳڻ جن اچن، عيد ورتي ان ڪي.

۵

اڳڻ آيا جان، ت سرتيون مون سڪه ٿيا؛
 امل پرينءَ مٿان، پرڪيو ٻين ڏيان.

۶

سِرّه ٿي سِبيائُون، بِنْدَرِ جَن تَرَن تي؛
 سِرّه سِبي ساڄا ڪري، ڪوها ڪنڀائُون؛
 بيزَقُون بحرن ۾، چوڙي ڇڏيائُون؛
 لَهريُون لَنگهيائُون، لُطف سان لَطيفُ چئي.

۷

سِرّه ٿي سِبيائُون، بِنْدَرِ جَن تَرَن تي؛
 مِلان مَعْلَمَ خَبرون، پُڇي پُوريائون؛
 سَتَرُ سوڻيائُون، اَوَتَرُ ڪنهن ن اوليا.

۸

بِنْدَرِ ديسان ديسن، مَله ن مِلي وارئين؛
 فَقيرائي وِيسن، اَمَلِ ڏين اتوريا.

۹

اُپيون تَرُ پُوڄين، وَهُون وَڻجارن جون؛
 آڻيو اَڪا ڏين، ڪَٿوري، سَمونڊ ڪي.

۱۰

جَرَ تَرُ ڏيا ڏي، وَڻ تِڻ ٻڌي وانئڙيون؛
 اَلا! ڪانڌا چي، آسائڻي آهيان!

۱۱

جا جَرَ ڄاڻون ن ڏئي، ڏيا ن موهي؛
 سَڌون ڪوهُ ڪري، سا پنهنجي ڪانڌا جون؟

داستان ٽيون

۱

پران، مان پڄان؛ بندر مون ڏور ٿيا؛
 نه مون هڙ نه هنج ڪي، جو آئون چئي چڙهان؛
 ايهين ڪج، پاتڙي! جنهن پر پرينءَ مڙان؛
 ڪارون تي ڪريان، تو در ابي، ناڪئا!

۲

هڙ ۾ ڪين هئون، هنئين هن نه چاڙهيا؛
 سارو ڏينهن سمنڊ تي، لهي سج ويون؛
 جڏهن سائينءَ سبب ڪيون، تڏهن ستر ٿيا سيد چئي.

۳

اسان اڌارا، آڻي آونگه چاڙهيا؛
 منهن ڏيئي مون آيا، سمهان سيارا؛
 اڀرن سهارا، پسو ور پين جا.

۴

مون ابي تر هيئ، پرين پگه چوڙيا؛
 ڪا مونهيئن ۾ ڏيئ، نات سچ سچا سباجها گهڻو.

۵

مون ابي تر پاس، پرين پگه چوڙيا؛
 هو الله هار اهريا، آئون دم دم دعا ڪندياس؛
 آه نه لاهيندياس، موٽي ايندا مان ڳري.

۶

ڪاري ڪيڙائو، مٽي مٺي موتيا؛
 سَوَدو ڪَنَ نہ سونَ جو، وڏا وهائو؛
 موتي جي مھراڻ جا، تِن جا طاماعو؛
 سامونڊي ساڻو، لَنڪا لُوپي آئيا.

۷

لَنڪا لَنڪا ڪَنَ، لِيءُ لَنڪا جي اوھريا؛
 سٺِي سونُ لَنڪا جو، سڪَ نہ سامونڊين؛
 پِرہ پڳھ چوڙيا، ڪاري ڪيڙائُن؛
 وڏي پاڳ پڙن، جي ڪھيا ڪارونپار ڏي.

۸

وڻجارن وري، پِرہ پڳھ چوڙيا؛
 اوليون پسي ان جون، پيڙم گچ ڳري؛
 وينديسن، ماءُ! مري، ساري سامونڊين ڪي.

۹

وڻجاري جي ماءُ، وڻجارو نہ پلئين؟
 آيو ٻارھين ماہ، پڻ ٿو سفر سنڀھي!

۱۰

وڻجاري ڪانڌاء، مون وڙ ويٺي گھاريو!
 لڳي اتر واء، ديوليو هلڻ جون ڪري.

۱۱

جي تون وٽجارو ڪانڌ، تہ مون ھڏم لائون لڏيون!
پر ڏيہ مٿي سانگي، اٺي پھر جنهن ڪيو.

۱۲

ڏني ڏياري، سامونڊين سڙه سنباهيا؛
وجهيو ور وڻجھ ڪي، روئي وٽجاري؛
ماريندءِ ماري! پرہ سور پرين جا.

سر سھڻي

داستان پھريون

۱

وہ تڪَ، واھڙ تڪَ، جتے نينھن، تڪَ نرالِي
 جن کي عشق عميق جو، خلوت خيالي
 وارئين سا، والي! هنڙو جن هتے ڪيو

۲

واھڙ وھن نوان، اڃا وہ اڳي ٿيو؛
 گھر وينيون گھڻا ڪريو، سرتيون سڱے سنوان؛
 صورتے جا ساھڙ جي، سا جي ڏني آن؛
 هوند نہ پليو مان، گھڙو سپے گھڙا ڪڍي.

۳

ڪندي اڀيون ڪيتريون، ”ساھڙ ساھڙ“ ڪن؛
 ڪنين سانگو ساھ جو، ڪي ”گھوريس“ ڪيو گھڙن؛
 ساھڙ سندو تن، گھا گھائي گھڙن جي.

۴

وڻن وينا ڪانگے، وچين ٿي ويلا ڪري؛
 گھڙي گھڙو هتے ڪري، سڻي سانجھيءَ پانگے؛
 سيئي يوندي سانگے، جتي ساھڙ سپرين.

۵

گهڙي گهڙو هٽَ ڪري، پھون نھاري پنگُ؛
 سرد ريار فدا شد چ بجا شد، وصل اھوئي ونگُ؛
 رات جنين جو رنگُ، الا! سي اڪارئين.

۶

گهڙي گهڙو هٽَ ڪري، پھون نھاري پنگُ؛
 و امان خافه مقام ربه، اي لنگھيائين لنگھ؛
 سڪنديين کي، سيد چئي، ڪين جھليندو جھنگُ؛
 رات جنين جو رنگُ، الا! سي اڪارئين.

۷

گهڙي گهڙو هٽَ ڪري، الاهي تھار!
 جنگھ ڇرڪي وات ۾ سسيءَ کي سيسار؛
 چوڙا پيڙا چڪ ۾، لڙ ۾ لڙھيس وار؛
 لڪين چھتيس لوھڻيون، تيلھيون ٽرنئون تار؛
 مڙيا مچ هزار، ياگا ٿيندي سھڻي.

۸

گهڙو پڳو تہ گھوريو، مر چور ٿئي چوڙو؛
 طالب المولى مذڪر، اي ٻڌندن ٻوڙو؛
 ڪوڙھيو ٿم ڪوڙو، مون ميار من ۾.

۹

گهڙو ڀڳو ته گهوريو، پاڻان هو حجاب؛
 واجت وحي وجود م، رهيو روح رباب؛
 ساهڙيءَ صواب، آءِ گهڻو ئي گهوريان.

۱۰

گهڙو ڀڳو ته گهوريو، تان هي تڙ، هنيان!
 ادب اڪڙين کي، ڏيهائي ڏيان؛
 ميهارن ميان، سئون سونهايم پيچرو.

۱۱

گهڙو ڀڳو ته گهوريو، آسرم لاهيج؛
 لا تقنطوا من رحمة الله، ترهي ان تريج؛
 حبيبائي هيچ، پسين منهن ميهار جو.

۱۲

گهڙو ڀڳو، مند مئي، وسيل ويا؛
 تنهان پوءِ سئا، سهڻيءَ سڌ ميهار جا.

۱۳

پاڻ م کڻج پاڻ سين، وسيل و سار؛
 لڙ لنگهائي، سهڻي! ڀرت و جهنديءَ پار؛
 سي تره لنگهينديون تار، اڪنڊ آڳه جن سين.

۱۴

پاڻ مَ کڻج پاڻ سين، رءِ وَسِيلي وانءُ؛
 مٿان سائِر، سُهڻي! ڀرتِ وڻجي پانءُ؛
 نينهن ڳنهندي نانءُ، ونءُ ڀريان جي پار ڏي.

۱۵

ڪونهي آڳھُ اُھڙو، جھڙي مُحبتِ مَن؛
 اڀيون اورئين پار ڏي، ڪوڙيون ڪڪَ پڇن؛
 ندي تِن نيڙ ٿئي، جي ريءُ ترهي ترن؛
 سِڪَ رَساڻي، سُهڻي! اَصْلِ عاشِقِن؛
 سي جھليون ڪين ڪنن، پڇن جي ميهار ڪي.

۱۶

پڇن جي ميهار ڪي، پڇي سي ميهار؛
 تَرهُو تِنين بار، عِشَقُ جِنين ڪي آڪرو.

۱۷

ساهڙ، سا سُهڻي، سائِر پڻ سو ئي؛
 اهي نِجو ئي، ڳجھ، ڳجھاندر ڳالھڙي.

وائي

ڪهڙي منجهه حساب؟ هٽڻ منهنجو هوتَ ري، لا!
 گولي! ڀڄ گناهَ کان، ڪونهي سولُ ثوابَ؛
 نڪي تقاوتَ ۾، نڪي منجهه ربابَ؛
 خديائي خوب تئين، لائين جي لعابَ؛
 پليٽ تي پاڪ ٿئي، جنبيو منجهه جنابَ؛
 سو ن ڪنهن شيءِ ۾، جيڪي منجهه ترابَ؛
 هوءَ جي جرڪيا جرتي، سي تان سڀ حبابَ؛
 هاديءَ سين هن پار ڏي، رڙهين ساڻ رکابَ؛
 چنبو وجهي چور کي، آءُ چڙ، عقابَ!
 ڏيد وڃاءَ م دوست جو هلي منجهه حجابَ؛
 ڪسرت آهي قرب ۾، ادغام ۾ اعرابَ؛
 فنا وجهي فم ۾، ڪارڻ ٿي ڪبابَ؛
 ڏي طهورا تن کي، جي سڪن لاءِ شرابَ؛
 مٺيءَ ڪيا مرض ۾، جاوا سڀ جوابَ.

داستان ٻيو

۱

ڪرڱل ڪوچ ڪن گهڻا، جيتَ جرَ واڳو جنائين؛
 پاڻ اچلي آبه ۾، وه سِرِ وڌائين؛
 لهريون لنگهيائين، لطفه ساڻ لطيفه چئي.

۲

دهشتہ دم درياه ۾، جيتَ ستاڻا سيسار؛
 بيحد باڳو بحر ۾، هيبتناڪ هزار؛
 ساريان ڪان سريز ۾، طاقت توهان تار؛
 ساهڙ جام! ستار! سگهو رسج سير ۾.

۳

دهشتہ دم درياه ۾، جيتَ ڪرڙڪو ڪن ڪري؛
 توڏي تاڪن وچ ۾، مٿان وير وري؛
 آءُ، ساهڙ! منهنجا سپرين! پرتان پير پري؛
 هاديءَ، هت تري، اونهي مان اڪارئين.

۴

دهشتہ دم درياه ۾، جيتَ ڪنن جو ڪرڙڪو؛
 آهيم انهن پار جو، دل اندر دڙڪو؛
 پيچي سڪ، سيد چئي، سير سَنڊو سڙڪو؛
 والي! ڪج وڙ ڪو، تہ پار لنگهيان پاڇه سين.

۵

دَهشَتَ دَمَ دَرِيَاهَ ۾، جِيَتَ جايُونِ جانارنِ؛
 نڪو سَنَدو سِيرَ جو، مَپَ نَ مَلاحنِ؛
 دَرَندا دَرِيَاهَ ۾، واڪا ڪيو وَرنِ؛
 سَچا پيڙا پار ۾، هليا هيٺَ وَجنِ؛
 پُرزو پندا نَ ٿِي، تَختو مَنجھان تَنِ؛
 ڪو جو قَهَرُ ڪَننِ، ويا ڪينَ وَرنِ؛
 اتي اُتارنِ، ساھڙ! سِيرَ لَنگھاءِ تُون.

۶

دَرَهڙَ دَنَسَ دَرِيَاهَ ۾، جِيَتَ لَهريُون ڪِنِ لوڙا؛
 سَئِن اچي سَمونڊَ ۾، ٿيا سِيٽايا سوڙا؛
 جي تارو هئا توڙا، تن هَرَبو پانيو هيڪڙو.

داستان ٽيون

۱

تڙ تڪڙ تار گهڙڻ، اي ڪاٿيارن ڪم؛
 ڏه ڏه پيرا ڏينهن ۾، ڏي ڏورا پا ڏم؛
 عقل، مٽ، شرم، ٽيئي نينهن نهوڙيا.

۲

گهيڙان ڪري نه گهور، تڙ تڪڙ کان نه لهي؛
 جنهنڪي سڪ ساهڙ جي، پورن مٽي پور؛
 ڪاريءَ رات ڪنن ۾، وهمن ڪي وهلور؛
 جنهنڪي ساڻ پريان جا سور، تنهنڪي نڍي ناه نگاه ۾.

۳

جئان گهڙي تئان گهيڙ، ڪپرو پڇن ڪوڙيون؛
 ڏم سين جسو ظاهر، من ميهار سين ميڙ؛
 سا نڍي پانئي نيڙ، جنهنڪي سڪ ساهڙ جي.

۴

جئان وهي تئان وات، ڪپرو پڇن ڪوڙيون؛
 جن ڪي سڪ ساهڙ جي، سي گهيڙ نه پڇن گهات؛
 جن ڪي عشق جي اسات، سي واهڙ پانئين وڪڙي.

۵

ڪنهن جنهن گهيڙ گهڙي، جئن اوتڙان تڙ ٿيوس؛
 سالم ويئي سهڻي، ڪنن ڪين ڪيوس؛
 اهنس اڪڙين ۾، پريان جو پيوس؛
 حقان حق ٿيوس، هئي طالبه حق جي.

۶

هئي طالبه حق جي، توڙي لاهون توڙ؛
 نه ملاح نه مڪڙي، نڪي ٻڌي نوڙ؛
 پاڻي پنيءَ ٻوڙ، سهڻيءَ ليڪي سير ۾.

۷

توڙي توڙائين، نينهن نوازي سهڻي؛
 گچيءَ هار حبيب جو، لائق لڏائين؛
 سو تڙ سونائين، جيڏانهن عالم آسرو.

۸

توڙي! تهاڻين جي، سي هتي چڏ جِرس؛
 ساهڙ تاران سهڻي! کوٽيون ڪن ڪرس؛
 وڙي اي ورس، جيئن دم وٽ ڏينهن گذارين.

۹

ساري سِڪَ سَبَقُ، شَرِيعَتَ سَنَدُو، سَهڻِي!
 طَرِيقَتان تِڪو وَهِي، حَقِيقَتَ جو حَقُ؛
 مَعْرِفَتَ مَرڪُ، اَصَلُ عاشِقِنِ كِي.

۱۰

صَبْرُ شاکِرِنِ، آهي اوطاقِنِ ۾؛
 جي واصلِ ثِيَا وصالِ ۾، سي ذرو ظاهرُ نہ ڪِنِ؛
 وَيَبَتَ واهِرَ تَرِنِ، هِنئَڙا، جِنِ هَچِي ويا.

۱۱

سِياري سِهَ راتِ ۾، جا گهڙي وَسندي مِينهن؛
 هَلو تہ پُچُون سَهڻِي، جا ڪَرُ چاڻي نِينهن؛
 جنهن کي راتو ڏينهن، مِيهارُ ئِي مَن ۾.

۱۲

سانوڻُ گهڙي سِيڪا، هيءُ سَرَهِي سِياري؛
 تَنُ وِڌائين تارِ ۾، ارواحَ جي آري؛
 مَحَبَتِي ماري، ڪونهي دادُ درياهِ ۾.

۱۳

واهڙ! پَرِيون مَ پاءِ، تو پڻُ ليڪو ڏيڻو؛
 سدا سانوڻُ ڏينهڙا، هِنن نہ هوندا؛
 وهائي ويندا، اوڀرُ اتاهان لَهِي.

مُحَبَّتِي مِيھَارَ جُونِ، دِلِ اَنَدِرِ دُونِهِيُونِ؛
 آڻيو وَجھِي آڙ ۾، لھاڻو لُوھِيُونِ؛
 جي ساھڙ جُونِ سُونھِيُونِ، سِيرِ سِرَاڙو تَنِ كِي.

وائي

مَدَتَ تِي، مِيھَارَ! يَارَ! ساھڙ! سائِرَ سِيرِ ۾.
 اُونھا ڪُنَ، اَتانگَ تَرَ، اولِي هُڻُ، آڏَارَ!
 ڏِينھَن ڏھلا ڏَمَ سِينِ، آھِيان اُوھان تَارَ؛
 پِچَلِ پانڊِي پَارِ ڪَرِي، اَتَ اَبَتَا آڙَ؛
 تِي گھڙِي سُهڻِي، آڳھَرِ آڏَارَ؛
 ”ڪاري راتِ، ڪچو گھڙو“، توڏِيءَ ڪِي تَنوَارَ؛
 سَنِيوڙو سِيڻاھِ سِينِ، سِگھو رَسَ، سَنگھَارَ!
 اوراران آھون ڪَرِيان، پھچان شَلِ پَرَارَ؛
 سُوڻيو جھانءَ جِھڇِي هِنئون، سانپارا سَنِيَاڙَ؛
 آيم ريلي رِيءَ سِينِ، اَللّٰھُ تو آھَارَ؛
 تَارِ تَرَنديسِ، لُرُ لَنگھينديسِ، وينديسِ وَتَ وِچَارَ؛
 پورينديسِ پَارِ مِڻِي، سھسين جي سيسارَ؛
 گولي گھاگھائي گھڙِي، جڪن ٿا جانارَ.

داستان چوٿون

۱

اڏيون! سڀيَ اندامَ، چڙنِ مُنهنجار چوريا؛
 لارنِ جا لَنؤ لائِي، سا ڪيئن آچيان عام؟
 لڳيس جنهن جي لامَ، سو دِلاسا دوسته مُنجي.

۲

ڪارا ڪن، ڪاري تڱي، جت ڪاريهَر ڪڙڪا؛
 مئي مٽي مهراڻ ۾، اچن دپارا دڙڪا؛
 ويندي ساهڙ سامهان، جهول ڏنيس جهڙڪا؛
 ڪرڪن جا ڪڙڪا، سونهان ٿيڙس سِير ۾.

۳

جياريس سنيار، ڪهُ ڪريندم گڏجي؟
 ويروتار وجود ۾، پرينءَ جي پچار؛
 سڃڻ هون ڌار، جي هنئين ۾ حل ٿيا.

۴

پيلي پار پري، مون کي چڙن چوريو؛
 محبتي ميهار جي، ستي شاخ چري؛
 مٿي جهوڪ جهري، پونديس پاريجن جي.

۵

هِنَ پَرِ سِيَمِ هُوَ، سَتِي سَنِيَارِنَ جِي؛
 جِتَ جِڙَنَ چورِيو، جُونِڪَ تِيڙَمَ جُوَ؛
 مَحَبَّتِي مِيهَارَ جِي، بِاللِهِ پِييمَ بُوَ؛
 وڃِي رُوَ بَرُوَ، دِيڪِيانَ دوستَ مِيهَارَ كِي.

۶

ڪِهڻِي ٿِيو مِيهَارُ؟ ڪِهڻِي ٿو گِهِنْدُ گِڙِي؟
 ڪِهڻِي دُونِهِي دوستَ جِي؟ ڪِهڻِي پَرِيونَ پارُ؟
 جَنهنَ مُونَ سِيءَ جَمَارَ، جَرَمَ جِهوتُونَ ڏَنِيُون.

۷

مِيهارانَ مِرڪَ، پِيَتائِينِ پَرِيَمَ جِي؛
 تنهنَ مُنڌَ مَتَوَالِي ڪِي، سَنڊِيءَ ساءَ سِرڪَ؛
 لڳيسَ ڪامَ ڪِرڪَ، لوهانَ تِڪِي لَطِيفَ چِئِي.

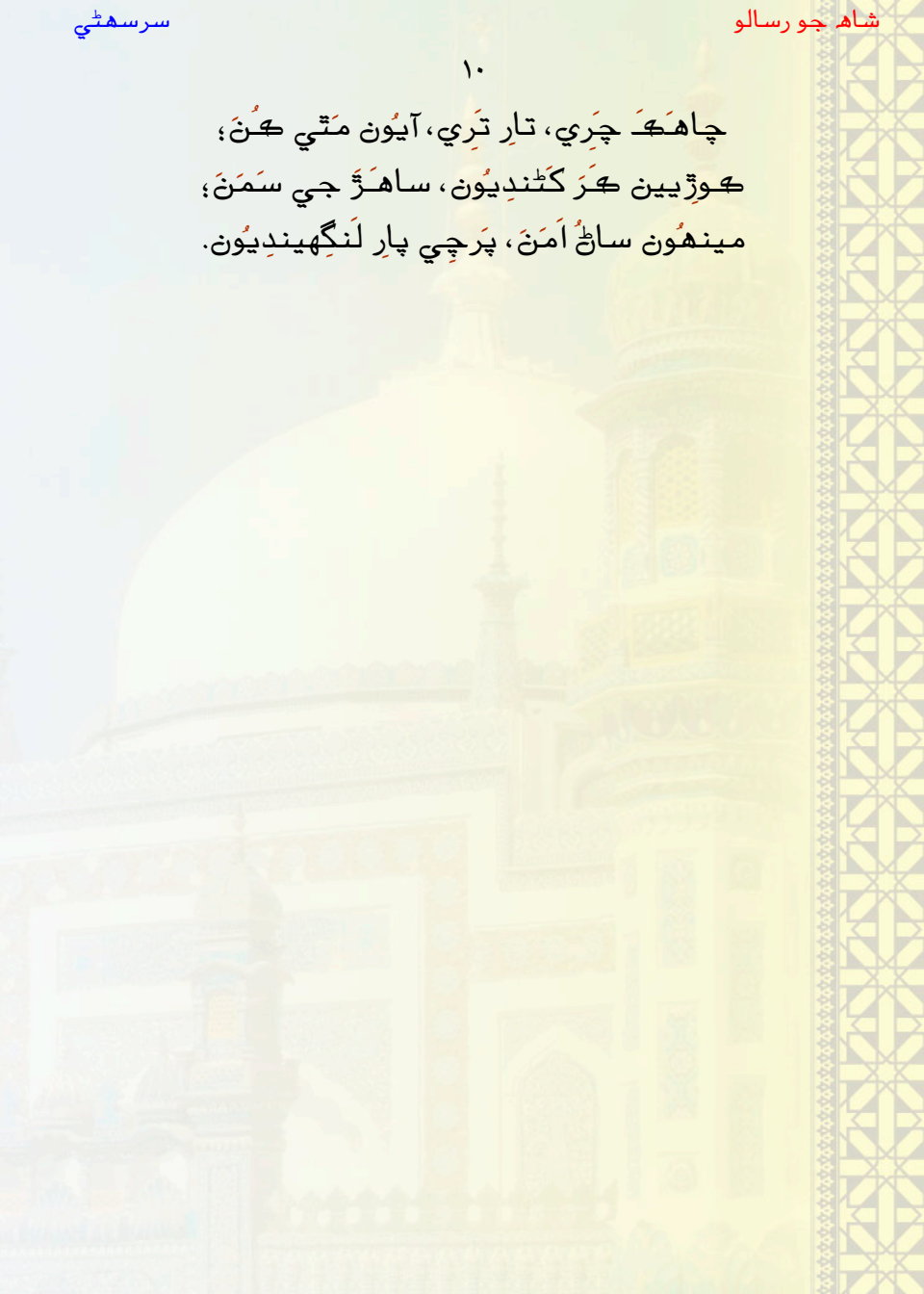
۸

مَرِي تانَ مَ مِيهَارُ، وَتَاڻُ وَلَهُوَ مَ تِيئِي؛
 وَچِنَ جِي وَچَارَ جُو، وَنِگُو تِيئِي مَ وارُ؛
 ساهڙُ مُونَ سِينِگارُ، ماڻهنَ لِيڪُو مِهڻُو.

۹

چاهڪَ چَرِي، تارَ تَرِي، آيونَ مَٿِي پِيئِي؛
 لڙَ لَنگِهِنديُونَ لِيئِي، لَطِيفَ ساڻَ لَطِيفَ چِئِي.

چاهڪَ چَري، تارِ تَري، آيون مَٽي ڪُن؛
 ڪوڙين ڪَڙ ڪُنڊيون، ساهڙَ جي سَمَن؛
 مينھون ساڻُ اَمَن، پَڇي پارِ لَنگھينديون.

داستان پنجنون

۱

سانده سڀي درياھ، پري ڪنڌي پار جي؛
 چڪي چوليءَ ۾ گهڙي، جتي جي وڙاه؛
 پسيو ڏوه ڏڪي هنئون، آر مٽي ارواح؛
 جي توه ٿئي توڏانهن، تـ وـيرـ وـهـيـڻـو ناه ڪي.

۲

سڪڻ وارن سٿرو، جي دهشت سان درياھ؛
 اوڙڪ انين جو نه رهي، آر بنا ارواح؛
 ويندي ساهڙ سامهون، صدقو ڪنديون ساه؛
 جن کي حبه انهن جي آه، ساهڙ ساڻي تن جو.

۳

گهڙيا سي چڙهيا، ائين اٿيئي؛
 مٽي مٿي مهراڻ ۾، پڙ ٿيو ڏيئي؛
 تـ مـيـهـار مـلـيـئي، سـنـيـوڙو سـيـڻـاھ سـين.

۴

اڪيون منهن ميهار ڏي، رڪيون جن جوڙي؛
 رءُ سنڊ، سيد چئي، تار گهڙن توڙي؛
 تنين کي پوڙي، سائڙ سگهي ڪين ڪي.

۵

جيڏانهن چٽه چاه گهڻو، آر به اوڏانهين؛
وڃي وه واهه ڪيو، تڪو تيڏانهين؛
ميهار ملائين، لهرن منجهه، لطيفه چئي.

۶

پليان، پليو نه رهي، نرتون نينهون نبار؛
گهڙان، گهوريو چنڌڙو! اٿل مون اپار؛
جنين من ميهار، هلڻ تن حق ٿيو.

۷

سندو دم ڏهڪار، هڏهين ڪونهي هن ڪي؛
هيءَ پاڻيءَ سين پانهنجو، پڙسائي نه سينگار؛
ڪارڻ منڌ ميهار، ڪاريءَ رات ڪن تري.

۸

جيهر لوڪ جهپه ڪري، ڏرو جاڳه نه هو؛
اوهير اچيو، اديون! په پريان جو پوءِ؛
جي ڪچو چونم ڪوءِ، ته مرڪ پانين مهڻو.

۹

تہ ڪرڪينءَ سئي؟ جي سير نہ گهڙي سهڻي؛
 هتہ حياتيءَ ڏينھڙا، هڏهن تان نہ هئي؛
 چلي تنهن چري ڪئي، جو ڏنس ان ڏهي؛
 سهڻي ڪي، سيد چئي، وڌو قرب ڪهي؛
 هنئين هوند مئي، پر ٻڙيءَ جا پيڻا تيا.

۱۰

ها جا ڪن ڪرين، پنيءَ پيڻ جهڻ پاڻ ۾؛
 اڪيون تنهن آبه ڪي، آڏيءَ اڪيرين؛
 توڻي تڪون ڏين، تہ باج انين ڪي نہ لهي.

۱۱

دائِم جا درياهه ۾، سامچي ڪني ڪوهه؟
 آهس اي اندوهه، پاڻي ڪٿي پيان.

۱۲

لهڙ مڙوئي لال، وهڻ ڪٿوريان وترو؛
 اوپهارا عبير جا، جر مان اچن جال؛
 ڪنن گهڙي ڪال، سڪ پريان جي سهڻي.

۱۳

جيڪي ڏنءَ تار ۾، ڪنڌي سو ڪهيچ؛
 جر وڏو، جهاجهه گهڻي، پاند م پڻاڻيچ؛
 ساهڙ ساگاهيچ، تہ ثابتہ لنگهين سير مان.

جا هڙَ اَندرِ جِيءَ، ساھڙَ ڏني ساھ کي؛
 ساھڙَ چڙي نہ ساھ جِي، ساھڙَ ساھڙَ ريءَ؛
 ساھڙَ ميڙَ، سَمِيعَ! تہ ساھڙَ چڙي ساھ جِي.

وائي

اَڪيون پيرَ ڪَري، وَجِي، وو! وَجِي.
 سَپيرِيانِ جِي ڳالھڙِي، ڪنھن سان ڪينَ ڪجي؛
 لڪائي لوڪَ کان، ڳجھڙِي ڳوٺَ نجي؛
 مُحَبَّتِيءَ مِيھارَ جو، سَورَ نہ ڪنھن سَلجي.

داستان ڇهون

۱

ساهڙ جا سينگار، اڻ لکيا اڳي هئا؛
 نڪا ڪن فيڪون هئي، نڪا ٻي پڇار؛
 ملڪنئان مهند هئي، توڙي جي تنوار؛
 محبت ساڻ ميهار، لايائين لطيف چئي.

۲

گهيڙ لنگهيو گهاري، ميثاقان ميهار ڏي؛
 السته بربڪم قالوا بلي، پراها پاري؛
 ڏسيو ڏيڪاري، پرت پريان جو پيچرو.

۳

السته ارواحن کي، جڏهن چيائون؛
 ميثاقان ميهار سين، لڏيون مون لائون؛
 سو موتي ڪيئن پانهون؟ جو محفوظان معاف ٿيو.

۴

السته ارواحن کي، جڏهن امر ڪيو احد؛
 هو من ڪايو ميهار ڏي، سهڻي سڪن سڌ؛
 دلو دؤر درياه جي، ڪيو ارادي اڌ؛
 جيڪي آيس ڏانهن عهد، سو پاري منڌ پاتار ۾.

۵

’السَّتَ‘ اَرواحِنَ كِي، جَدَّهِنَ جاڳايو جَلِيلَ؛
 سَنئينَ راہَ، سَيِّدُ چئي، سونائونَ سَبِيلَ؛
 وَحدَتَ جِي واديءَ ۾، ڪوڙينَ ڪي قَلِيلَ؛
 دَرِياهَ جِي دَلِيلَ، لَکينَ لَهوارا ڪيا.

۶

ڪامان، پَچان، پَچران، لُچان ۽ لوچان؛
 تَن ۾ تُونسَن پَرينءَ جِي، پيانَ نَ دِياپانَ؛
 جِي سَمَنَدَ مُنهنَ ڪريانَ، توءَ سُرڪيائي نَ ٿئي.

۷

ڪاري راتِ، ڪچو گهڙو، اُٿڻيَهَ اونداهي؛
 چنڊ نالو ناهِ ڪو، دَرِياهَ دڙَ لائي؛
 ساهڙَ ڪارڻَ سُهڻي، آڏيءَ ٿي آئي؛
 اِي ڪمِ اِلهي، ناتَ ڪَننَ ۾ ڪيرَ گهڙي؟

۸

ڪاري راتِ، ڪچو گهڙو، نڪا سِيٽَهَ ساڻ؛
 وَجهي وَيَرَمَ نَ ڪري، پريانَ ڪارڻَ پاڻ؛
 مُحَبَّتَ ڪي مهرانَ، سَڪي سِيءُ پَتَ ٿيو.

۹

اورار نہ پَرار، ويچارِي وَهَ وِچَ ۾ !
 سَڪِي ڏنيءَ سَپَرِين، ٻيو مِڙوئي تارِ؛
 تُون گهڙُ، ڪيم نهارِ، ٻڏندن سين پاڄهون ڪري.

۱۰

هِنَ پارِ، نہ هِنَ، ويچارِي وَهَ وِچَ ۾ !
 نيچُ نهارِي نہ گهڙِي، تنهن ۾ پيس تنُ؛
 الله! ساڻ اَمُنَ، آران ڪنهن اڪارئين.

۱۱

سَهسين سائِرَ گَجَنَ، توءَ سَهجَ نہ مَٽِي سَهڻِي؛
 تہ ڪي نِينهن چِچَنَ، پَرتهين پَرِين جِي؟

۱۲

سَپِيرِيان جِي تَرهي، ٻڏِي! هَتَ مَ لاءِ؛
 صُباحَ تو چُونڌاءِ: ”آسان تو اڪاريو“.

۱۳

سَپِيرِيان جِي تَرهي، ٻڏِين، توءَ مَ لڳَ؛
 جِي پَانئين پَرِينءَ مِڙان، تہ پور اُبتِي وڳَ؛
 پاءِ تيڏاهين پڳَ، ناهِ جيڏاهين نَجُهرُو.

۱۴

سُڪِيءَ ٻُڌَنَ جِي، ساھڙُ ساڻيَ تنَ جو؛
 لھرنَ سِرَ لَطِيفَ چئي، ڪلھنَ چاڙھيو ني؛
 جِي پُڇِنَ پَنڌَ پَري، تِنَ اُمائِي اورھون.

۱۵

سُڪِيءَ جِي سانباھَ ۾، ٻُڌِين، توءَ ٻُڌُ؛
 ھڪَ، ڪانديرا، ڪانئون، ميڙِي، ٻڌَ مَ مَڌُ؛
 نڪو ساھڙُ سڌُ، نڪا سڄي سھڻِي.

۱۶

جِي تو بيتَ پانیا، سي آيتون آھين؛
 نيو منَ لائين، پريان سندي پار ڏي.

داستان ستون

۱

پوڙئين، چاڙهين، تون ڏٺي! ٻئي جو دعويٰ رسي ندم؛
هن منهنجي حال جو، ميهڙ تي معلم؛
رڪه پيلي جو پرم، جو اچي پيو اجهور ۾.

۲

کانڌي ڪنگهه ٿياس، وهڻ جنازو سهڻي؛
بگها جي پيڻ جا، ڪلها تن ڏناس؛
اڪئين ملڪ ڏناس، توءِ من ڪايو ميهڙ ڏي.

۳

اپو تر ميهڙ، ملاحن سڏ ڪري؛
آءُ پڻ وجهان هٿڙا، ائين پڻ وجهو چار؛
گهوريون ڪارونپار، مان ملينئون سپرين.

۴

ڪنڌي جهليو ڪانهن، عاشق ايو آهنون ڪري؛
تو ڪيئن پوڙي سهڻي؟ پيلي منهنجي پانهن؛
درياه! تو تي دانهن، ڏيندس ڏينهن قيام جي.

۵

جتي پير پرن، پريون پون پواريون؛
 تانگه نه لڏي تارئين، مٺي نه مائين؛
 هنڌيءَ اڀا ڪيترا، سيٺاهيا سنڪن؛
 تون ڪيئن تن تڙن، اچيو، اساري! گهڙين؟

۶

سانپارا سڏ ڪيو، اڀا چوڻيم: ”آءُ“؛
 هڪ تڪوئي تار وهي، پيو لڙ، لهريون ۽ واٽ؛
 ساڻي جن الله، بجهان سي نه ٻڌنديون.

۷

هاري! حق رکيج، سانپارا ساهڙ جو؛
 خواب، خيال، خطرا، تن کي ترڪ ڏئيج؛
 اندر آئينو ڪري، پر ۾ سو پسيج؛
 انهيءَ راه زميج، ته مشاهدو ماڻئين.

۸

سانپارا سيئي، تن جنين جو طالبو؛
 من پريان نيئي، پڳهيو پاڻ ڳري.

داستان ائون

۱

ٻڌندي ٻوڙن کي، ڪي هاتڪ هٿَ وجهن؛
 پَسولَچَ، لَطيفَ چڱي، ڪهڙي کي ڪنن؛
 توڻي ڪنڌيءَ ڪنن، ناتَ ساڻن وڃن سِيرَ ۾.

۲

ڪچي ڪاڻي ڪانهن، ٻڌا ڪڍي ٻار مان؛
 يا لنگهائي، لَطيفَ چئي، يا ڌريان ڪري دانهن؛
 ڪما حَقَّهَ ڪڪن جي، آهي ڳالهه اڳانه؛
 جيڪي ڏي ٻڌن کي پانهن، ناتَ ساڻن وڃن سِيرَ ۾.

۳

آهين هٿَ اماڻ، ٻڌ تَرهُو تار جو؛
 لهريون، لڙ، لَطيفَ چئي، جهليا جنگه جواڻ؛
 اونهي تَر آگهتيا، آڏي پائي آڻ؛
 جي پيا منهن مهراڻ، تن پانڊين پيٽَ نه اُجهي.

۴

ڪچي ساڻ ڪهي، پڪو پڇي نه سُهڻي؛
 لنگهيو لڙ، لَطيفَ چئي، وڇاڙن وهي؛
 سا ڪئن نينهن نهي؟ جنهنڪي نينهن نڌو ڪڍي.

۵

ڪڍيا جي ڪلال، سي پسي خال خوش ٿئي؛
 پاڻيءَ جيت پساڻيا، تاءَ نه جهلي ڌمال؛
 سڀڪا پانیا سهڻيءَ، جوين جي جمال؛
 آهي جا احوال، معلّم تيا مهراڻ ۾.

۶

ڪچو تان ڪوهه؟ ڪو نظر پرين جو؛
 ساهڙ منهنجو سپرين، ڏم ڏنيئي ڏوهه؛
 جي چتو جي چوهه، ت پورينديس پار مڻي.

۷

ڪچي ڪٽ نه جهليو، پيلو پيو پري؛
 سار ڇڏيائين سير ۾، پانهن کان پري؛
 لتي لهريون ويئون، چوڌاري چري؛
 هنڙي منجهه هري، ماهيت ملڪ الموت جي.

۸

پيلي پلائي، پسي جيت چري ٿئي؛
 ”پر! پر! ٻڏي سهڻي!“ ويزن ۾ وائي؛
 ڪچي ڪيرائي، لال لهرن وچ ۾.

۹

پڪو ڪٽڻج پاڻ سين، چڱو چٽائي؛
 ڪچو ڏيڇ ڪلال ڪي، منهن تي موٽائي؛
 سو سٺ هٺين سين، سهڻي! جيڪي فائق فرمائي؛
 مؤجون منجهائي، مارينئي مهراڻ جون.

۱۰

پير، پليرا سپرين! پلام بيراه؛
 تورء تاري ناه ڪا، والي! تورء واه؛
 ساهڙ جي صلاح، تن ڪي ڪڍي تار مان.

۱۱

تن ڪي ڪڍي تار مان، صلح ساهڙ جو؛
 اٽو آڏو اچي ڪين ڪي، پيليپو پئي جو؛
 ميهڙ! ڪج منهنجو، ڪو اوڪر ڪنهن آر تان.

داستان نائون

۱

جر تر تڪَ تنوارَ، وَڻ تڻ وائي هيڪڙي؛
 سڀيئي شيءِ ٿيا، سوريءَ سزاوار؛
 همھ منصور هزار، ڪھڙا چاڙھيو چاڙھئين.

۲

سڀيئي پچار پرين جي، سڀيئي هوت حضور؛
 ملڪ مڙيو منصور، ڪھي ڪھندين ڪيترا؟

۳

لھرن لڪَ لباسَ، پاڻي پَسڻ هيڪڙو؛
 اونهي تنهن عميق جي، واري چڏ وماس؛
 جيت ناه نهايت نينهن جي، ڪو اٽ پنهنجي ڪاس؛
 تڙن جي تلاس، لاه ت لالن لڳ ٿئين.

۴

وچان ڪين وري، هوند رءُ چئي رهي رھان؛
 دونهينءَ پاسي دوس جي، ماڳھين پٿان مري؛
 صورت نہ سنھن ڪا، ڪيس چت چري؛
 وصالان فراق جي، سڄي ڳالھ ڳري؛
 تिलाھين تري، منھن ڳنيو موتيو وچان.

۵

جي قيامِ مڙن، ته ڪر اوڏا سڀرين؛
تهان پري سڄن، واڌايون وصالِ جون.

۶

آئون ڪه نه ڄاڻان ايئن؟ ته جر گهڙي جوکو ٿئي؛
قضا جا ڪريم جي، تنهن کان ڪنڌ ڪڍبو ڪيئن؟
هڪ لکئي، ٻئي نينهن، آڻي اوليس اول ۾.

۷

نه ڪاتيءَ نه ڪانهن، نڪو ڏوه قلم جو؛
انگه اٿيئي لکيو، جيت نه رسي پانهن؛
ڪنهن کي ڏيان دانهن؟ قضا قلم وهائيو.

۸

نڪو سنڌو سور جو، نڪو سنڌو سڪ؛
عدد ناه عشق، پڄاڻي پاڻ لهي.

۹

سڪ تنهنجي، سڀرين! اندر ٿي جهل؛
پرڪيو ٻاهر نڪري، ڪوري ڪانئي ڪل؛
رءُ سيراھيءَ سل، مونکي ڏنا سڄڻين.

۱۰

ڪي تران ڪي تارِ مُون، ڪي سگهان ڪي سگه؛
آڏو ڏيڇ مَ لڳو، مُون هيڪليءَ، وُلها.

۱۱

ڏني ڏينهن ٿيامَ، ڪوهه ڄاڻان ڪهڙا پرين؟
سھسين سڄِ الھي، واجھائيندي ويام؛
تئين سال ٿيامَ، جنين ساعتَ نہ سھان.

ابيات متفرقہ

۱

ساھڙ تاران سھڻي، نسوري ناپاڪ؛
نڄاسته ناه ڪري، انين جي اوطاق؛
هوءَ جي ڪير پياڪ، پاسي تينن پاڪ ٿئي.

۲

ساھڙ تاران سھڻي، هيءَ تان جنبي جوءَ؛
هن پاڻيءَ سين پانهنجو، مور نہ مٿو ڌوءَ؛
جي پرينءَ پاسي هوءَ، تہ ڪر توڏيءَ تڙ ڪيو.

۳

ساهڙ ٿاران سهڻي، هي تان جهڪي زال؛
توڏيءَ تپَ شروع ٿيو، هيءُ! هيٺيءَ جي حال؛
جڏيءَ رءُ جمال، اگهي ٿي آهون ڪري.

۴

ساهڙ ٿاران سهڻي، آهي ۾ آزار؛
ڏم پاسي ۾ ڏڪندو، صحتَ وٽَ سنڱهار؛
توڏيءَ سندي تنَ جي، دوا ۾ ڊيدار؛
جي پسي منهن ميهار، ت سگهيائي سگهي ٿئي.

۵

ڏيهائي ڏمڙ ڪري، مٿي محبتَ مون؛
تنهن کي اچي تون، پريم! ڪوهه نه پلئين.

۶

جان جان هئي جئري، ورجي نه ويئي؛
وڃي پون پيئي، سڪندي کي سڇڙين.

۷

جان جان هئي جئري، ويئي نه ويساند؛
لڙهي لهرن پاند، مياڻي ميهار ڏي.

۸

وَر اونهاهي راتڙي، ڪوڙ چاندوڻيءَ چنڊان؛
اوري ميهاران، منهن مَ پسان ڪو پيو.

۹

سائڙ ٻوڙي سُهڻي، نڌيوري نڌينڊي؛
اڪين منجهه اڪندي، مياڻي ميهار ڏي.

۱۰

سانوڻ لهريون، تڙ واري، تڙ واري؛
انهان ئي اپار، مون سين پلي پال ڪيا.

وائي

منهنجون سڀيئي، آيل! ماءُ، من مرادون پنيون.
جهڙي پريان ڳالهڙي، تهڙي ٻي نه ڪاءُ؛
ڪجي تان ڪوڏ ٿئي، سڄي تان سڀاءُ؛
ويه داتا جي در تي، شڪر جنهن جڳاءُ؛
ڪانهي حد حمد جي، ته ڪريان لالن لاءِ؛
ڳڻيو، ڳڻيان ڪيتريون، وڏيون وڏاڀاءُ؟
سو مون هتان نه ٿئي، جيڪي تو جڳاءُ؛
تو سڄيون، تو سنڌيون، سڪن توهين ساءُ؛
اڄ تنهنجي اڃيون، لوچن توهين لاءِ؛
دل دانهن ري نه رهي، مون کي مانڻ جڳاءُ.

سر سسئي آبري

داستان پھريون

۱

جي سڃھائي سڪ، تہ پڻ سڪي سسئي؛
پيتائين پنھونءَ کي، ھڏ نہ پڳيس ھڪ؛
ان تڙ منجھان تڪ، ڏني پاڻ اڄ تئي.

۲

پسي جھاجھ جمال جي، جنين پيتي پڪ؛
اير اڳانجھو تيو، سور انين کي سڪ؛
ھڏ نہ پڳين ھڪ، سدا سائر سير ۾.

۳

محبته جن جي من ۾، تن تشنگي تار؛
پي پيالو اڄ جو، اڄ سي اڄ اتيار؛
پنھون پاڻ پيار، تہ اڄ سين اڄ اجهائيان.

۴

محبته سندا من ۾، پڙ پيالو جن؛
پيڻ پڙچاءِ ناھ ڪو، ڪنھن جنھن ڏاھ ڏين؛
تنھن نهايت ناھ ڪا، جنھن سڃا سڄ وچن؛
تيلان اڄ مرن، سدا سائر سير ۾.

۵

سدا سائڙ سير ۾، اندر لهي نه اڄ؛
 پستو جو پرينءَ جو، سا سڀائي سڄ؛
 تيلان مرن اڄ، سدا سائڙ سير ۾.

۶

ساجن ڪارڙ سڄ، مرقبولي سسئي؛
 اندر جنين اڄ، پاڻي اڃيو ان ڪي.

۷

پاڻيءَ مٿي جهوپڙا، مورڪه اڄ مرن؛
 ساهان اوڏو سپرين، لوجي تان نه لهن؛
 دم نه سڃاڻن، دانهون ڪن مٿن جئن.

۸

سسئيءَ ڪين سمجهيو، اوري آريءَ ساڻ؛
 ڪري پيڪه پنهنونءَ سين، پاڌار يائين پاڻ؛
 جٽو وڃايو ڄاڻ، پانپڻ پروچن سين.

۹

لڳي ڪوسو وا، لوڪ مڙوئي لهسيو؛
 ائين منجهان آيو، ”هيءَ! هيءَ!“ جو هڳاءُ؛
 طيورن تنواريو، پنهنون پڇاڻاءُ؛
 رسيو سورُ شبان ڪي، وحوشن وٽاءُ؛
 مڙوئن موت قبوليو، اڀر افسوساءُ؛
 بر پڻ ڪن بڪاءُ، اڪنديا آريءَ لءِ گهٽو.

۱۰

مهند محتاجي ڪري، پٺيءَ پير ڪڍي؛
 ڪهلياڻي! ڪيچ ڏي، حج م هلائي؛
 پاڻا تار پريتو، سسئي! ساڻ ڪڍي؛
 اوڏي عزازيل ڪي، ويجهي تان م وڃي؛
 نا اميدي نيچ، ت اوڏي ٿين اميد ڪي.

۱۱

ويه م منڏ! پنيور م، هاڙهي هڏ م هل؛
 ڪوڙي ڪج م ڪڏهين، سڄي ڳاله م سل؛
 جانب لءِ م جل، سور و سار م سسئي!

۱۲

سڪين ٿي م سنري، پسي ڏڪ م ڏر؛
 پتي ڪر م پانهنجو، گهوري! اڏ م گهر؛
 ماري! هڏ م مر، مچڻ جي چيارئين.

داستان ٻيو

۱

پسي ٽونگر، ٽاه! جم هلڻ ۾ هيڻي وهين؛
 لانچي لڪ لطيف چئي، پئي ڪيچين ڪاه؛
 پچي پورج، سسئي! بلوچاڻي باه؛
 ان وڙائتي ور جي، آسر هڏ م لاه؛
 جو اڪنئون اوڏو آه، سو پرين پراهون م چئو.

۲

هتان ڪڙي هت، جن رڪيو، سي رسيون؛
 ساجن سونهن سرت، وڪان ئي ويجهو گهڻو.

۳

جيڪس ياد ڪياس، ور وڃي وڻڪار ۾؛
 جلد جريدي پنڌ ۾، اديون! اڄ تياس؛
 وڃي ڪيچ پنياس، پاروچاڻي باجه سين.

۴

واقف نه وڻڪار جي، پاڻي ڪنيم نه پاء؛
 جبل جلدايون ڪري، تڪه ڏيڪاري تاء؛
 لڳي لڪ لطيف چئي، معذورن متاء؛
 اتي اوڏو آء، جت هوت هڪلي آهيان.

۵

وَدَا وَطَّ وَطَّكَارِ جا، جِتِ نانگِ سَجِنِ نيلا؛
 اُتي عَبْدُاللطيفُ چئي، ڪيا هيڪلينِ جِلا؛
 جِتِ ڪُڙمَ نه قبِلا، اُتِ رَسجِ، رَهَبَرِ! راهِ م.

۶

ويچاريءَ وَطَّكَارِ، اڳِ نه ڏٺو ڪڏهين؛
 مَهَرِ نه هئي ماڙهين، هو سِيءَ هندوڪارِ؛
 جِتِ ڪيائين يارِ، سُونِ ڪارِڻِ سَرَتِيُون!

وائي

هوءَ جي هليا هوتِ سُونهارا؛
 مُون نه وهِيٽا، پنهنوءَ سَگِيٽا.
 سَسئي پُڇي ساڻِ جا، اوطاقُون اوتارا؛
 آن ڪي ويندا گڏيا؟ آرياڻي اِهَ پارا؛
 تَلِيُون تُونرِ هَلُوِيُون، مِينِ سِرِ موچارا؛
 مُون ڪي نيندا پاڻِ سين، ڪاملِ ڪُراُجارا؛
 اَدِيُون! عَبْدُاللطيفُ چئي، دوسَ آيا دلدارا.

داستان ٽيون

۱

پنھونءَ ڇڏيو پوءِ، جانبُ جَبَلُ ڳولئين؛
 تيلاهين تنگون ڪرئين، جيلانهين تون جوءِ؛
 ساڃن سڄ نهارئين، ڏکي! ڏوه ڪيوءِ؛
 هاڙهي هوت نه هوءِ، وري پڇ وينين ڪي.

۲

وري پڇ وينين ڪي، سندا پنھونءَ پار؛
 ساڃن سڀ ڄمار، ڏکي! ڏورج ڏيل ۾.

۳

ڪونهي اٽه ڪوهيار، جت تو، پوري! پانئيو؛
 پنڌم ڪر پهاڙ ڏي، وجود ئي وٽڪار؛
 ڌاريا پانئج ڌار، پڇ پريان ڪر پاڻ تون.

۴

سڀئي ساري، سسئي! گهر ڪنڊون تون گهور؛
 وڃي ڏور م ڏور، درا منجه دوست ٿيو.

۵

سوئي ڪٽيو ساڻ، سوئي ڏورئين، سسئي!
 ڪڏهن ڪنهن نه ڪيو، چلڻ منجهان ڄاڻ؛
 پڇ پريان ڪر پاڻ، ت تون تڻائين لهين.

۶

جو تون ڏورئين ڏور، سو سدا آهي ساڻ تو؛
 لالن لاءِ، لطيفه چئي، منجهي ٿي معذور!
 منجهان پنئن پروڙ، تو منجه آهين تڪيو.

۷

وچين ڇو وڻڪار؟ هت نه ڳولئين هوت ڪي؛
 لڪو ڪين لطيفه چئي، پارو ڇو پئي پار؛
 ٿي ستي، ٻڌ سندرو، پرته پنهنوءَ سين پار؛
 نانئي نيٺ نهار، تو ڇڏي ڏيو دوست جو.

۸

هل هنئين سين هوت ڏي، پيرين ڪرم پند؛
 رائي پڇ م رند، رڙه روحاني سسئي!

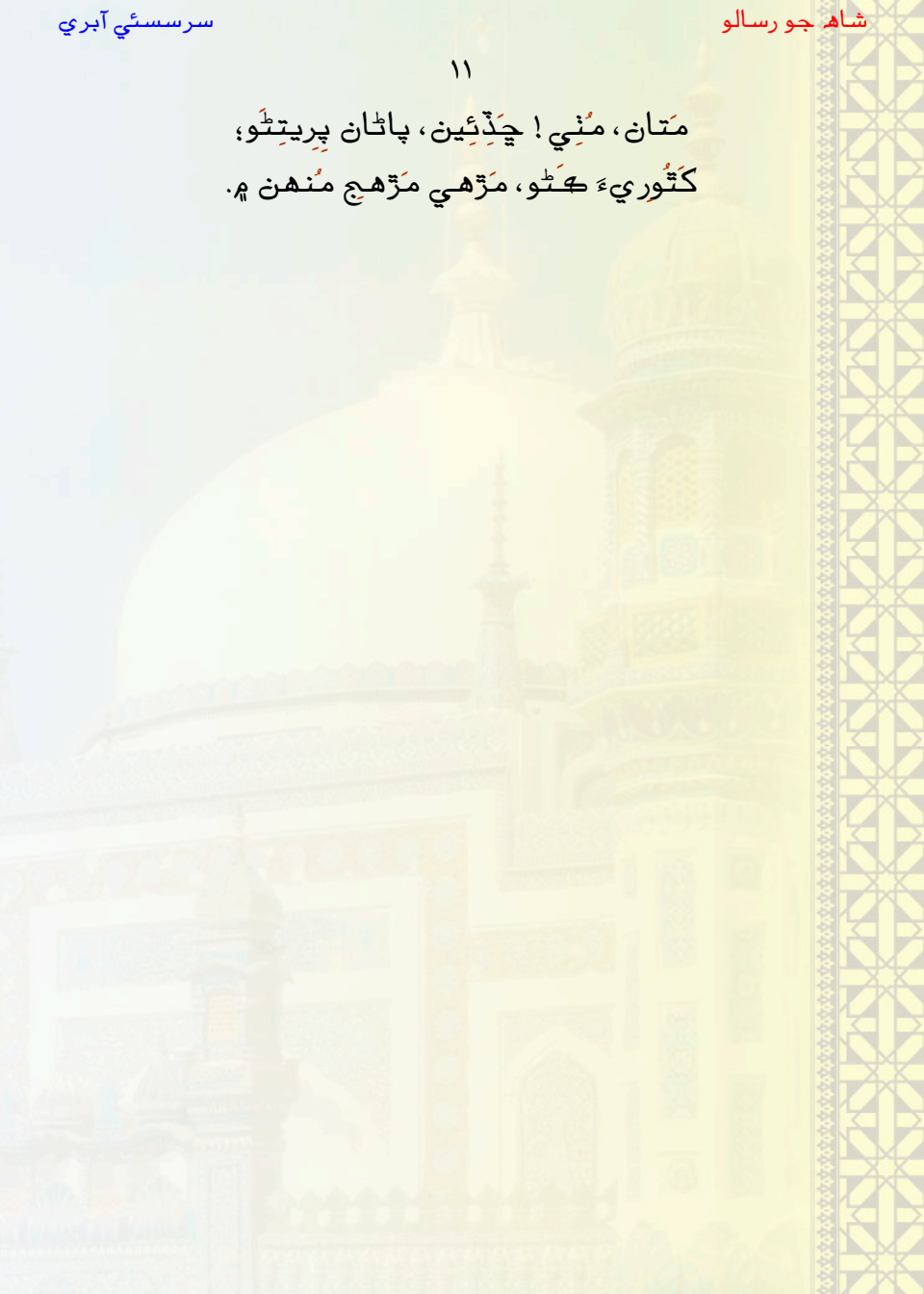
۹

ڪجي پند، پڇان تو، ڪيچين ڪارڻ ڪيئن؟
 بيخود هلج برم، آئون تو چوان ايئن؛
 سڪرڻ ساڃن سيئن، متان، مٺي! ڇڏئين.

۱۰

متان، مٺي! ڇڏئين، پریتو پاڻا؛
 ڇاپن ڄئن ڄاڻا، تون پڻ هوئج تن ڄئن.

مٿان، مٺي! چڏين، پاٿان پريتو؛
ڪٿوريءَ ڪٿو، مڙهي مڙهڻ مٺن ۾.

داستان چوٿون

۱

هيڃ نه هوندو جن، سي ڪيئن وندر وينديون؟
وهو وچ رهن، سهسين سڌن واريون.

۲

سڌائتي سڀڪا، بڪه نه باسي ڪا؛
جيهيءَ تيهيءَ ذات جي، جنبش ڪانهي ڪا؛
مون سين هلي سا، جا جيءُ مٺو نه ڪري.

۳

وريتيون! ورو، آئون نه ورندي وري؛
جاڏي هن جبل جو، تانگهينديس ترو؛
جتن ساڻ ڌرو، نينهن نبيرون نه ٿئي.

۴

وجوسپه وري، ائين جي ورن واريون؛
قوڙائي فراق جي، سڄي ڳالهه ڳري؛
پٺيان جن پري، ڏونگر سي ڏورينديون.

۵

اڄ ملنديس، ماءُ! ڏاڃا ڪنديس ڪپڙا؛
جيجان! جوڳياڻي ٿيان، مون کي جهل م پاءُ؛
هوت پروجي لاءِ، ڪنين ڪنر پائيان.

۶

مُونَ ڪي پانئِي پاڇَ، ڏيرَ ڏوراڻا هليا؛
اڳيان اٿي انَ جي، خوبَ نه پڪمَ ڪاڇَ؛
ميڙي آپَ سرتيون، نڪي ڳايمَ ڳاڇَ؛
سامون هٿان نه ٿي، جيڪا رسمَ راڇَ؛
آيل! آءُ اڪاڇَ، ڀولَ ڀروڇي وترو.

۷

پهرين تون پاريج، پارڻ پوءِ پنهنون ٿي؛
ڀولَ مَ وساريج، هو جو ڪهيءَ هوتَ سين.

۸

توسين ڀولَ پهنون، سهسين ساڃنَ جي ڪري؛
ڪندينءَ توءَ ڪهون، جي نالو ڳيڙيءَ نينهن جو.

۹

سٽي ڀولَ سندان، جمَ سمهين سسئي!
ڪندينءَ ڪوه ڪيٿان؟ جِ سي انَ اورانگهيا.

۱۰

سجَ الٿي سسئي، رتَ ورتو روءِ؛
پهي نه پاندي ڪو، جنهن ڪر پڇي لوءِ؛
موڙهي وڃي توءَ، موٽڻَ جي ڪانَ ڪري.

۱۱

چِلان، مَنجھم نہ چاڪ، پُران، پَوَنِم پُرڪھڻا؛
 مَتان ڪا مَنڌا ڪَري، موٽڻَ جِي مَزاڪَ؛
 چِٽَ سَنَدو مُون چاڪ، هاڙهي هڏَ هڻِي ڪيو.

۱۲

موٽڻَ جا مَذڪُورَ، جان ڪِي چِيسَ جِيڏَئين؛
 پَريٽَ پَهرئين پُورَ، نِيئي پَهاڻِي پَنُهونءَ ڪِي.

۱۳

موتِي مَران مَ ماءُ! مَوٽڻَ کان اڳي مَران!
 لُچي لالَن لاءِ، شالَ پُونديسَ پيرتي!

واڻي

مَعْلُومُ حالُ حَبِيبَ! مُون ڪِي دَرْدُ قَدِيمِي، وو!
 دَرْدُ جَدِيدِي، حُبَّ حَبِيبِي.

اَلُوڊِي آزارَ کان، تولءَ تيسَ، طَبِيبَ!
 شادي ڏئين صِحَتَ جِي، غَمِي لاه، غَرِيبَ!
 اَهڻان ٿي آهون ڪَريان، نَعرو مَنجھ نَصِيبَ!
 ڪاهلِ آهيان ڪُوڙِي، رَسِي لاه، رَقِيبَ!
 حاذِقُ آهئين هنَ جو، اَچين شالَ، عَجِيبَ!
 دُوا آهئين دِلَ جِي، پُچَ پُچَ رَهيسَ طَبِيبَ؛
 آ! اَبْدَالِطِيفَ ڪِي، ڪُوڙِي لاءِ، قَرِيبَ!

داستان پنجون

۱

پڇي جان پنيورَ کان، ڏونگرَ ڏوريو مون؛
 گاهي رسيَسَ ڪيچَ ڪي، جتي پاڻ پنهون؛
 سڀتَ آهين تون، قضا ڪندين ڪن سين؟

۲

پيهي جان پاڻ ۾، ڪيم رُوحَ رهاڻ؛
 ت ڪو ڏونگرَ ڏيه ۾، نڪا ڪيچين ڪاڻ؛
 پنهون تيس پاڻ، سسئي تان سور هئا.

۳

پنهون تيس پاڻهين، ويو سسئيءَ جو شرم؛
 هيڪليون هلن جي، پڇي تن پرم؛
 جو وندر ۾ ورم، سو سودو سريس هتهين.

۴

پنهون تيس پاڻهين، ويئي سسئيءَ جي سونهن؛
 خلقِ آدمَ علي صورتِه، ائن وٽن منجه ورونه؛
 چري منجهان چونه، گڙي هوت هنج ڪيو.

۵

ويئي سُونهن سَسِيءَ جِي، پَنهون تِيَس پاڻ؛
سِين جِي سِيءُ جِي، آهي اَتَ اَمَڻ؛
پَنپور جا پاڻ، آڏا عَجِيبنَ كِي.

۶

وَهَمَ وِرساياسِ، ناَتَ پَنهون آئون پاڻ هِيءِ؛
پاڻ وِجايمَ پانهنجو، پِيءِ پريان جِي پاسِ؛
رَتِي عِلَمَ نِ راسِ، ڌارانِ پَسَڻَ پرينءَ جِي.

۷

هِيڪَر هَڻُ جِيءُ، تِ اوڏِي تِيَن عَجِيبَءَ كِي؛
مَارَايَتَ شَيءًا اِلَّا وِرَايَتَ اللّٰهَ، نِيءِ اجها اوڏانهين آءُ؛
تِ هوتَ توهين کان هڏِي، پرين پاسي نِ تِيءِ.

۸

هوتَ تَنهنجي هنجَ مِ، پُچين ڪوه پهي؟
وَ فِي اَنفُسِكُمْ، اَفَلَا تَبصِرُونَ، سُوجهي ڪِر سهي؛
ڪڏهن ڪان وهي، هوتَ ڳولڻ هتَ تي.

۹

هوتَ تَنهنجي هنجَ مِ، پُچين ڪوه پرياڻ؟
وَ نَحْنُ اقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ، تَنهنجو توهين ساڻ؛
پَنهنجو آهي پاڻ، آڏو عَجِيبنَ كِي.

۱۰

ووڙيم سڀ وٽاڻ، يار ڪارڻ جت جي؛
 الله بڪل شيءَ محيٽ، اي آريائيءَ اهڃاڻ؛
 سڀ ۾ پنهنون پاڻ، ڪينهي ٻيو پروچ ري.

واٽي

اهڪيءَ آڳهه آهي، وو! مون کي تان نه ڇڏيندو تڪه ۾.
 پڇي پوءِ پين کي، لڪن ۾ لڏ لاهي؛
 آري اگهاڙن کي، پنهنون ڄام پراهي.

داستان چھون

۱

جڏائيءَ جو جامُ، ڏنائون ڏکيءَ کي؛
منگڻ منهنجي من م، پارو هو ته حمام؛
ارڪه ٿيو آرام، ڪاهل پسي ڪانڌ جو.

۲

درد نه لهي داروئين، زلفه زور ڏنوم؛
ڪاهل ڪال ڏنوم، رخصاري تي روپه سين.

۳

ڪاهل ڪئي جا، ڪفن تنهن ڪين ٿئي؛
منجهه شهادت سان، لڏي ۽ لاڏ ڪري.

۴

ڏکا، ڏونگر جام! م ڪر معذورن تي؛
توتي لڄ، لطيفه چئي، آهي سنڊي عام؛
مار م چئي معذور کي، ونهيا ڪانڌ! ڪلام؛
پرچچ پيادن سين، الله لڳه، علام!
جا نوازي آهنجي نام، سا، هو ته! م چڏج هيڪلي.

پير پٽائي ڪُنءُرا، ڏونگر مٽي ڏي؛
 قَتِيَا قُتُ فَقِيرِ جا، سيرون ٿيڙا سي؛
 جهڙي تهڙي حال سين، پري پنهنون ڏي؛
 وڃي، مان وري، پانهي پندڙ جنهن سين.

داستان ستون

۱

وندر جي وڃن، سي مر پڌن سندر؛
پيون ڪوه پڌن، چوڙي جي چڏينديون.

۲

ڏيه ڏيهان ئي ڏور، پرڏيهان پري ٿيا؛
سيٽن ڪارڻ سسئي، پيئي پرانهين پور؛
تون وڃين، هوت! حضور، منهنجو جيلانهين ٿئي.

۳

هڪانديءَ هوئي، اٿي رات روان ٿيا؛
ساه سڳي ۾ سور جي، پنهنون ويو پوئي؛
ره، قضا! دم ڪوئي، ت هڪر هڪاندي ٿيان.

۴

هڏ نه ساه سڏير، دل درماندي دوسن ري؛
پائي ويڙا پرته جو، زوراور زنجير؛
جي جسو، جاڳير، هاڻي ملڪ هوت جي.

۵

عمر سڀ عشق سين، پنهنون جي پڇن؛
ريس ريڏاليون تن سين، ڪچاڙي ڪي ڪن؟
مارڳ جي مرن، وڏو طالع تن جو.

۶

ويئي وَرَ نہ پَوَن، سَتِي مِلَن نہ سِپَرِين؛
جي مَٽِي رَنَدَن رُئِن، ساڄَن مِلي تَن کِي.

۷

رائِي ڪَهي رَنجُورَ، تَڪَر تَوءَ تَاڪِيو چَڙهي؛
لَانچِي لَڪَ، لَطِيءُ چَئي، هلي ڏانَهَن حُضُورَ؛
رَها سَپَ رُجِن ۾، سَسئيءَ جا سالُورَ؛
ساڄَن مِٽِي سَورَ، سَڪَ نہ مِٽِي سِپَرِين.

۸

مَنجِهان پَنءُ پَرُورَ، سَپَ مَ پُچِج، سَسئيءَ!
ويهي وَڏِي ڀِگَ مان، ڏُٽِي وَجِهَ ڏُورَ؛
تَ تون ماڻِيئِن مُورَ، جي پَنڊِ اِهاڻِي پارِيئِن.

۹

پَريائي تَ پارَ، قُورَ تَ لَگِي اَنبَرِين؛
هَتي جي هُئُ جُون، وَٿُون سَپَ وِساَرِ؛
سَمُوري سَركارِ، نيئي رَڪِجِ ناهِ ۾.

۱۰

قَد پَڏِي، تُون ڪَينَ، پَهچَنديَنءَ پَنهونءَ سِين؛
جئن سِينو ساھئِن سَسئيءَ، ٿئين تَهوارون تِين؛
مَٺِي! ٿِي مَسڪِينَ، هِمتَ هوتَ وِجائِيو.

پلر لڳو پاڻ، پَسو! جوءَ جَرا ٿئي؛
 سا منڌ مري نه جئي، پيئي پڇاڙي پاڻ؛
 سسئي سورن ساڻ، سنيوڙي سيد جئي.

داستان اٺون

۱

اَڌر، نِڌر، اَپري، اَسُونهين آهيان؛
 لڙڪَ لعل، لَطيفُ چئي، وَر لءِ وَهايان؛
 هيڃان هَنجون حَبَ ۾، هوتن لءِ هاريان؛
 جانبُ ضَعيفِيءَ سين، پُنهون پهايان؛
 پيهان، پچايان، جي مان نيو پاڻ سين.

۲

اَڌر، نِڌر، اَپري، آهيان اَسُونهين؛
 پَر ڏيهي پرين ڪيا، مَرڻ لءِ مونھين؛
 سَسئيءَ ڪي سِيڏُ چئي، تَنگن ۾ تونھين؛
 هاري! ڪئن هونھين، رءِ سَمَر سَدون ڪرين.

۳

اَڌر، نِڌر، اَپري ۽ سَدَر تي سچي؛
 سَپڪَ تي، سِيڏُ چئي، پَهڻن منجھ پچي؛
 مَعذور تي مارو ڪيو، اولاڪن اچي؛
 منجھان راهَ رچي، تِيڙي لال، لَطيفُ چئي.

۴

اچي عِزرائيل، سَتي جاڳائي سَسئي؛
 تي ڊوڙائي دليل، تہ پُنهون ماڙهو موڪليو.

۵

مُنڪِرَءَ نڪِرَڪِي، جڏهن ڏنائين؛
اڳيان اٿي ان کي، پنھون پڇيائين؛
ادا اتائين، ڪو ويوساڻ سڄڻ جو؟

۶

پاياڻي ٿي پور، پٺيءَ ڪيچين ڪڪرا؛
رائو مڙيوڻي رت، ڪارڻ ڪانڌ ڪڪور؛
لانچي لڪ لطفه چئي، اٿي ڏونگر ڏور؛
جته وڃي تو زور، اڀڙ تان اوڏي ٿئين.

۷

جهت پتي، پھ جھنگ، هاڙهي پڇ م هوت کي؛
سور سبيلي، سسئي! لڪ تنهين سين لنگھ؛
ت سپيريان جي سنگ، منڌ! ميڙائو تو ٿئي.

۸

ڪرڪو واڪو وس، وه م منڌ پنيور م؛
چڙهي ڏاڍين ڏونگرين، پير پنھون جو پس؛
ڏورڻ منجهان ڏس، پوند هوت پنھون جو.

داستان نائون

۱

ويھ مَ وساري، پُڇا ڪَرمَ پَنتَ جي؛
نِرمَلُ نِهاري، هلَندِن تان هِٽَ ڪيو.

۲

اَوڃهڙَ اَسُونهن، ڏيھُ گهڻو ئي ڏوريو؛
سَڳرَ رءُ سُونهن، پهتي ڪانہ پَنتَ ڪري.

۳

واءِ! وِجاءَ مَ سو، پُٺيَ جَنهن پَنتَ ڪريان؛
چِٽا! چِپَرِ پَرينءَ جو، پيرَ پَرنِيان تو؛
بِرَ بورائو جو، لَڳي، مَتان لَٽِين!

۴

ڏور مَ تون ڏوريڃ، صَبَرُ ڪَرمَ سَسِي!
پُڙُ چِڏَ پَيرن سين، وِھڻُ وساريڃ؛
سُڪَن جا، سِيءُ چِئي، لاڳا پا لاهيڃ؛
هنئين ساڻُ هليڃ، پَنتَ پاسي پَرِ نِبري.

۵

ڪهي جا ڪنِيائين، وِڪَ تَنهين ويجهي ڪئي؛
چِڪهيءَ چِنائِين، پَنتَ مِڙوئي پَپَ جو.

۶

سؤ ڪوهه ڪري سڀڪا، تون، ڪهي! ڪڻج وڪه؛
تاڻج منجهان تڪه، ت پندڙ پاسي پر نبري.

۷

هيڪلياڻي هيل، پورينديس پنهونءَ ڏي؛
آڏا ڏونگر لڪيون، سوريون سڄن سيل؛
ت ڪر پيلي آهن پيل، جي سور پريان جا ساڻ مون.

۸

دوسته ڏنائين دل سين، ورجي تان نه وهي؛
لانچي لڪه، لطيفه چئي، پهڻن منجهه پهي؛
سندي نينهن نهي، ڪي سرفراز سسئي.

داستان ڏهون

۱

آءُ اوراهون، سپرين! پري وڃ ۾ پي!
 موت، مرنديس چپرين، تون جيارو جي؛
 هوت! م چڏج هي، پنهنون! پيادي پنڌ ۾.

۲

آءُ اوراهون، سپرين! ڏکي ڏيڃ م ڏاڳه؛
 وت چڏي مون واڳه، آري! وتين عشق جو.

۳

هتان هڏ ن چڏيان، صبر شڪرانو؛
 ذوق زمانو، مون، ور! ويو وسري.

۴

ناه جمعيت جان كي، هوت پڇاڻا هاڻ؛
 الله! سيئي آڻ، جن ساء چڪايم سڪ جو.

۵

ناه جمعيت جان كي، هوت پڇاڻا هت؛
 پنهنون جي پرته، ساء چڪايم سڪ جو.

داستان يارهون

۱

ڪنُ تي، ڪيچينُ ڪچيو، ڪچُ مَ، تا ڪچينُ؛
 اشارتون انِ جون، سڪوتان سچنُ؛
 وتان ويهي تن، سڻُ تہ سوز پرائين.

۲

سڻُ تہ سوز پرائين، ”آءُ“ چيائون اڄُ؛
 ٻولي ٻي نہ سڪيا، ”پاڻا“ چونءُ ”پڇُ“؛
 واهي وٽہ مَ وڃُ، ٻڌُ تہ ٻيائي لهي.

۳

ڪٿارو ۽ ڪوسُ، اڳڻُ آريءَ ڄامَ جي؛
 ديٽہ آهي دوسُ، مارڳہ ۾ مينَ جي.

۴

اڪيون آريءَ ڄامَ جون، انڌيءَ سين آهين؛
 هو جي وڻُ وندرُ جا، سي مون سونهائين؛
 ڏسيو ڏيڪارين، پيشاني پنهونءَ جي.

۶

سَدَمَ ڪِرِ سَدَنَ رِي، هَلَطُ رِءَ مَ هَلُ؛
جَلَطُ رِءَ مَ جَلُ، رُطُ رِءَ مَتَانِ رُئِينِ.

ابيات متفرقة

۱

اَتِيو ۽ اَتِيَاڪُ، ڪالهُوڪو ڪاڏي گيو؟
ويو جاڳائي، جيڏيون، برهه، هي بيباڪ؛
چرڦر ڪاري چاڪُ، سُوَرُ سُمهاري ڪين ڪي!

۲

جان ساماڻيئن، سَسِيئي! تان ويس وڙن جو ڪر؛
لاهي لڄ، لطيفه چئي، تي بيگاريائي بر؛
ت ويندي پوئي ور، اڳيان هوت حضور م.

۳

مُنَدَ نَ مَنجھان تن، پسي لڪ لڏن جي؛
جا پر ڪاهوڙين، سا پر سڪي سَسِيئي.

۴

مَنْدَمَ مَنهن وِيه، اُپِي اوسِرُ اسَن ۾؛
 تو سِيئي سِيٺُ ڪيا، ڏور جنين جو ڏيه؛
 پاڙي پاڙي پيه، وَت پُچنڊِي پرينءَ ڪي.

۵

اولاڪن اچي، معذور تي مارو ڪيو؛
 مٿان، وڙ و سارئين، منجهان ڪر ڪچي!
 لاهي لاڳاپا لنگه تون، سِيٺن ڏانهن، سچي!
 منجهان راه رچي، ٿيندينءَ لعل، لطيفه چئي.

سر معذوري

داستان پھريون

۱

هَلندي هوتَ پُنھونءَ ٽِي، كُهجنَ ڪهي ڪوٽيون؛
 پَهڻُ تَنِين پَتَ تِئي، جي لءِ لالِن لُونيون؛
 سِيءَ سَهيليُون سِڪَ ڪي، چُنجهون ۽ چُونيون؛
 پَانِيڻُ! تِي پُوٽيون، تَ ڪُتا ڪِينِيءَ ڪيچَ جا.

۲

تَن پِيئي جَانارِن يادِ، جي پارِيَل پُنھونءَ جَامَ جا؛
 سَندي لالِن لَاتِ، مٿان پوءِ مَنڌَ تِئي.

۳

جاڳايسِ جَنبورَ، ڪَتي قَرِيبنَ جي؛
 بَهي پُونڪِي اُٿيو، گَهڙِي مَنجھان گُهورَ؛
 سِيءَ لاهِيندو سُوَر، گَري هِن غَرِيبَ تان.

۴

ڪَٿو طالبُ ڏُونڊِ جو، اسين ڪَتي ڪِيڙَ؛
 چَٽِي آهي چِيڙَ، ڪارايي جي ڪَن ۾.

۵

سَگبانَ سِيندِيارِيا، بَچِيا، تي بَهِنَ؛
 قَريا نَ فَرمانَ کان، مَلهُ نَ موٽِيئَرنَ؛
 ڪونهي ڏوهَ ڪَتنَ، ڏاڪارِيا، ڏاڙهيَنَ ٿا.

۶

ڏَڪا، ڏونگرَ جا مِرونَ، مَرُ ٿا مُونَ تي ڪَينَ؛
 پڙندا ڪَينَ پَريئَ تي، هِنَ جا سَڌَرُ ٿا سَچَنَ؛
 سَڳائِيءَ جِي، سِيءُ چئِي، آهي سَڌِ سِيَنَ؛
 هُوندَ نَ هِيءَ ٿَرَنَ، پَر قَرابَتَ ڪَمُ ڪيو.

۷

سَڌَرُ سِينَ سَگَ ڪَري، پَرَڪنڊِينَ پِياسَ؛
 ڪيرَ بَرَهَمَڻُ؟ ڪِنَ جِي؟ ڪيرَ چاڻِي ڪَهاڻَسَ؟
 هُوندَ نَ سِنڌُ سِياسَ، هِنَ پُرينَ ڪَيسَ پڌَري.

واڻي

خُوبي مَنجَهِ خِفَتَ، اي! دوستَ! دِقَتَ، آهي عَبدُاللَطِيفَ ڪِي.
 مَدَحَ مونَ کان نَ ٿِي، سَندي سُوَرُ صِفَتَ؛
 هِجي ڪَريانَ هِيءَ سِينَ، مَطالِعُ مَحَبَتَ؛
 حُزَنُ هوتَ پُنهونَ جو، رُگيا ٿِي راحَتَ؛
 پَريانَ جِي پِستانَ جو، فاقو ٿِي فَرَحَتَ.

داستان ٻيو

۱

اڏيون! وُر اُگهاڙ، وهانءُ جنهن وساريو؛
جيڏيون! چڏي جاڙ، سڀ ننگيون ٿي نڪرو.

۲

سڀ ننگيون ٿي نڪرو، لاڳ چڏي لويه؛
سپيريان سين سوڀي، ننڍون ڪندي نٿي.

۳

سڀ ننگيون ٿي نڪرو، پرهن چڏي پوءِ؛
مهند مڙنائان هوءَ، ڪهي جا ڪين ڪڍي.

۴

ڪهي جا ڪين ڪڍي، پرينءَ پهتي سا؛
وهي ويڙهجي جا، وصل تنهن وڃائيو.

۵

وصل تنهن وڃائيو، سيند سُرمي سيئن؛
سا لوڻي ليلان جيئن، مٿيو جنهن مٽ ڪيو.

۶

هونديان هوت پري، اوڏو آه اڻ هوند ڪي؛
ساچن تن سري، ”لا“ سين لڏين جي.

۷

لائي خنجر ”لا“ جو، هيءَ! خچر کي هڻ؛
 سڌن جون سيد چئي، وٿون سڀ وڪڻ؛
 پير پروڙي ڪڻ، ت هڻ ۾ هوري وهين.

۸

هورن هاڙ هو لنگهيو، ٿي جريدي، جوءَ!
 هوند جنين سين هوءَ، هوت نه هوندو تن سين.

۹

هورن هاڙ هو لنگهيو، مٺي! موسٽ چڏ؛
 ”لا“ سين اٿي لڏ، ”ڪين“ رساڻي ڪيچ کي.

۱۱

نڪا هيءَ، نه هت، ڪا ڳوريءَ سندي ڳال؛
 ڪين پهتي مال، حال پهتي هوت کي.

داستان ٽيون

۲

هَلندي هاڙهو مٽي، ڪرڻ ڪوهه پيام؛
 ارڏا آريءَ ڄام ري، گوندڙ گذريام؛
 لڪيون، لڪ، لطيفه چئي، اورانگهڙ آيام؛
 پُرڻ پنهنونءَ پڻه م، اي سعادته سنديام؛
 مٿس ڪم وڌام، وهان تان نه وس پيو.

۲

وتو ڪيم وڻاه! اونچا ڏونگر! م ٿيو.
 ٿمو م نيڻاه، ت پير نهاريان پرينءَ جو.

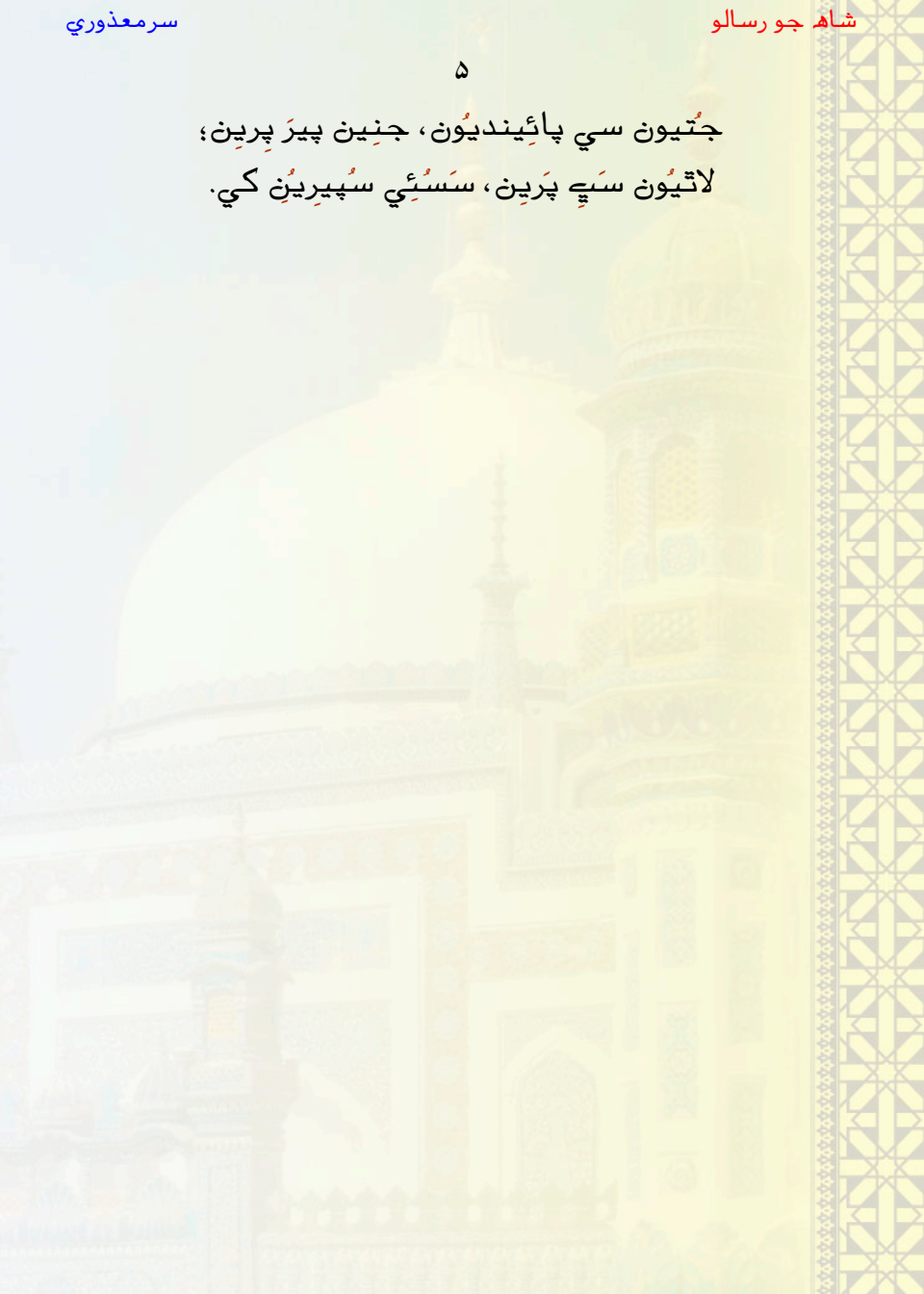
۳

وارو! مون وڻراه! ڪا سڌ سونهه جي نه ڏيو؟
 وجهي وراڪن م، معذور ڪي م منجهاء؛
 منجهان پاڻ پياديون، هادي ٿي هلاء؛
 پريان ڪي پهچاء، ته لڳي لئونو نه ٿين.

۴

ڪندا مون پيرن م، توڻي لڪه لڳن؛
 آگر، آڳوڻي نه مڙي، ڇپون پير چنن؛
 ويندي ڏانهن پرين، جتي جات نه پائيان.

جتيون سي پائينديون، جنين پير پرين؛
لاٽيون سڀ پرين، سسئي سپيرين كي.

داستان چوٿون

۱

مَري، جي؛ تہ ماٿئين، جانبہ جو جمال؛
تئين هوند حلال، جي پند اهاڻي پارئين.

۲

مَر تہ موجاري تئين، اجلان اڳي اچ؛
جان هي هئين جئري، تہ مندا! پنيوران پچ؛
پنهونء ساڻ پھچ، تہ ملڪ الموت ماٿئين.

۳

اجلان اڳي، سسي! مندا! جئريائي مر؛
توليان تنهن م تر، جنهن روح وچايو راه.

۴

مرٿان اڳي جي ماء، سي مري تين نہ ماتہ.
هوندا سي حيات، جئٿان اڳي جي جئا.

۵

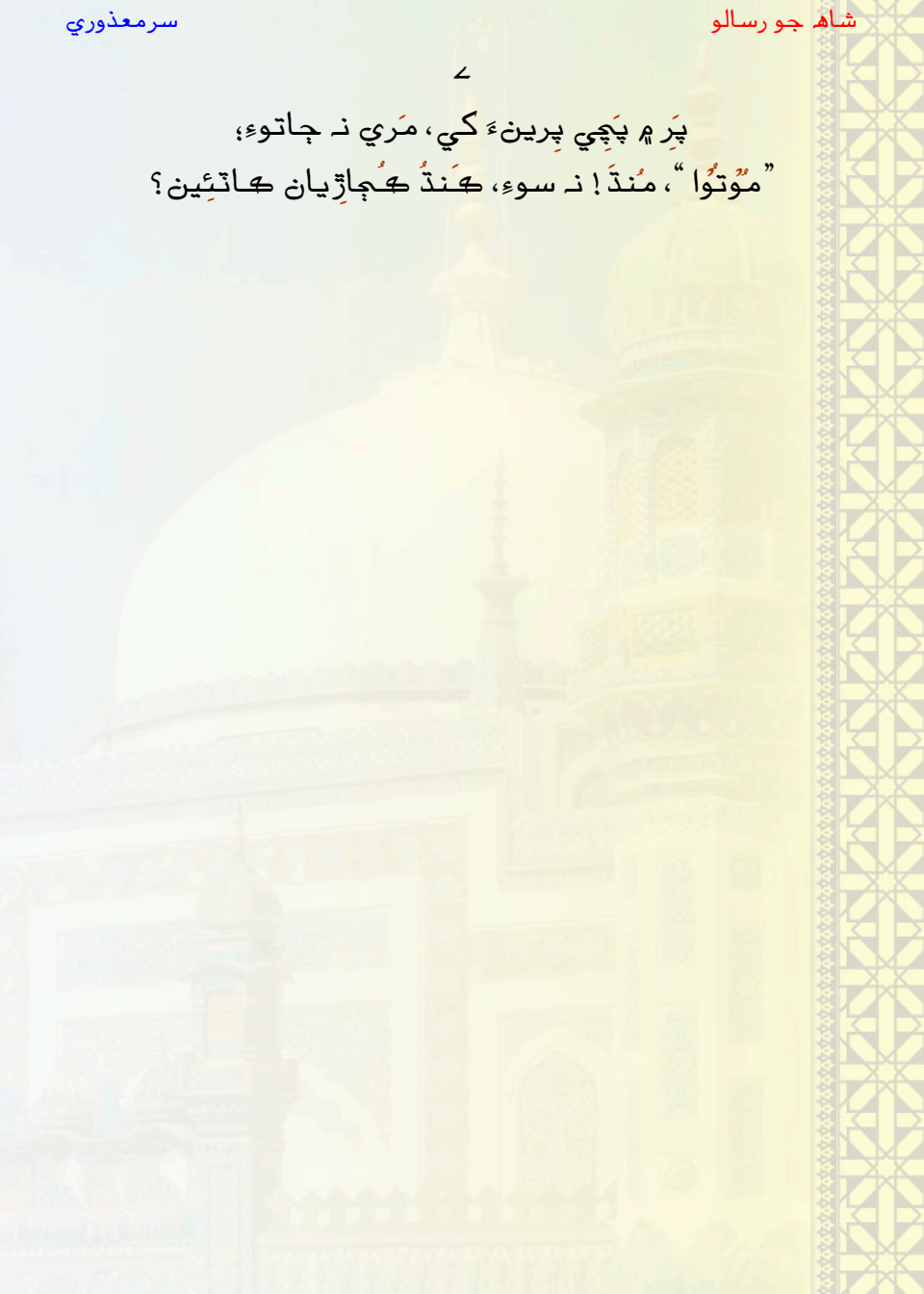
اونچو اتاهون گھڻو، جئٿ کي جبل؛
مرٿ مون سين هل، تہ پئيء تو پند ڪريان.

۶

تو سگہ، ساہ! گھڻن سين، جئٿ! گوشي جاء؛
مرٿ! مون سين آء، تہ پئيء تو پند ڪريان.

۷

پر ۱۱ پڇي پرينءَ کي، مري نه ڄاتو؛
”موتو“، منڏا نه سو، ڪنڌ ڪڙيان ڪائين؟

داستان پنجون

۱

هٿين، پيرين، مونڙئين، هلج ساڻ هنيئن؛
 عشق آريءَ ڄام جو، نياهي نئين؛
 جان جان تي جيئن، تان پاڙج ڪوم پنهونءَ سين.

۲

هٿين، پيرين، مونڙئين، ڪهڃ پير ڪپار؛
 متان، چوري! چڏئين، پريتڻي پچار؛
 توڪي سندن، سسئي! سندي لنو لغار؛
 جي هونيءَ هوت هزار، تـبـ پاڙج ڪوم پنهونءَ سين.

۳

ڏڏيءَ ٽڪي نه وهي، تتيءَ ڪري تاڻ؛
 وڏائين وڻڪار، سسئيءَ پاڻ سڪاڻ؛
 پڇي په پڪين ڪي، پيئي منڌ پرياڻ؛
 ڏنس ڏيه وڻن جا، تن الله لڳه اهياڻ؛
 مان پرچي پاڻ، اچي آرياڻي وري.

۴

توڻي ولاڙون ڪرين، توڻي هليو وڪه؛
 لڪئي منجهان لڪه، ذرو ضايع نه ٿئي.

۵

لِڪِیو جو نِراڙَ، سو اَنگُ ڪِیاڙِيءَ نہ ٿِي؛
پاڙِیو وِڻِي پاڙَ، جِڪِي لالَن لِڪِیو لَوَحَ ۾.

۶

ڪِیاڻِین ڪِیچِیَن لءِ، جُسُو جِلاوَتَ؛
چڏِي پِڻِي چِپَرِین، هاري سِپَ حُجَتَ؛
هِي نِماڻِي نِستَ، پَنڌُ وڌاڻِین پاڻَ تي.

۷

ماڙُ هُو ڏيئي مِهڻا، مُون کي ڪندا ڪوه؟
جنهن چوريءَ ۾ چوه، سا پٿون ٿيندي پير تي.

داستان چھون

۱

فردا مُنڌَ ڦِٽِي ڪَهي، نَقْدَ ڪَنِيو نَارِ؛
هي جا واڳو وِلهي ۽ جي، وِيزَمَ ڏي مَ وارِ؛
جانگي مُنيءَ مار، جانگي ميڙ مُنيءَ ڪي.

۲

مُني ٿي مُدعا گهري، موتُ ٿيو موجودُ؛
اچين تـ اڄ ڪـريان، صباح جو سڄودُ؛
جانگي ني وجودُ، جانگي ميڙ مُنيءَ ڪي.

۳

ڏکي ٿي ڏڏور، لهسي لَنؤ پَنهونءَ جي؛
ڏيئي اڳو اتور، سڀي نـ ساڙي سسئي.

۴

ڏسڻُ ڏڪان اڳڙو، سسئي! آڻ م شڪُ؛
ٿي پانهي، پراوئيون، لڏم پسي لڪُ؛
ور پنهونءَ سين پلڪُ، ڪوئ پارهن وره پين سين!

۵

ڏُڪِيءَ سَنديُون ڏُونگرين، پَسو! پَتُون پَوَن؛
مئي پُڄاڻان مُنڌَڪي، روجھ رُچِن ۾ رُئِن؛
پوڻا اِيهين چَوَن، تہ ”مئيءَ آسانڪي ماريو!“

۶

ڏُڪِيءَ سَنديُون ڏُونگرين، اوچنگارُون اُچَن؛
هڻِي سانگِ سَسئيءَ ڪي، ڪَلو ڪيو ڪيچين؛
جي هٿان هوتَ مَرَن، هوتَ تِنين جي هنج ۾.

۷

ڏُڪِيءَ سَنديُون ڏُونگرين، وَڻ تِڻَ وايُون ڪِن؛
وَتان ويهي جَن، وِڍيءَ سي واڍوڙيا.

۸

وِڍيءَ سي واڍوڙيا، رَتَ نہ ڏَنو جن؛
موتَ قَبوليو تن، ڏَنو جن ڏُڪِيءَ ڪي.

۹

وِڍيلَ تي وايُون ڪري، ڪُنلِ ڪوڪاري؛
هُنَ پَنَ پنهنجا ساريا، هي هنجُون هڏن لءِ هاري.

وائِي

اچي، لالن! لتي، ميان! مئيءَ جو لوڙه لڪن ۾.
 هو کان ڪٿوريءَ هيرئون، مون ۾ صابڻ ڇٽي؛
 آرياڻيءَ اچي ڪري، ڪا گهڙي مون وٽي ڄٽي؛
 ڪٿوري ڪشبوءَ سين، هاريائون هتي هتي؛
 درد منهنجي دل جو، تون، ڪامل! اچي ڪٽي؛
 اديون! عبداللطيف ڄڻي، سر تائين آهي سٽي.

داستان ستون

۱

آئون نه گڏي پرينءَ کي، سهسين سج ويا؛
هلڻ ويز هٿان، ديکي شال دم ڏيان!

۲

آئون نه گڏي پرينءَ کي، پويون ٿيو پساه؛
سڪهان ٿي سڪراته ۾، رويو پڇان راه؛
شال م وچيم ساه، تاران پست پرينءَ جي.

۳

آئون نه گڏي پرينءَ کي، آيو عزرائيل؛
جوراڻي سين جيڏيون! نڪو قال نه قيل؛
آيو موت دليل، ماريندو مراد کان.

۴

ولاڙيو وٿين چڙهي، رٿي پسيو روه؛
وچان جو وچ پوءِ، سو ڪنهن پر ڪهي لاهيان!

۵

ولاڙيو وٿين چڙهي، اونچن مٿي اچ؛
لالن ڪارڻ لڄ، باسيائين بردار جو.

۶

ولاڙيو وٿين چڙهي، ڏيو پتولي لانگه؛
تاريءَ تاريءَ چانگه، سسئيءَ مور پڇن جيئن.

۷

ولاڙيو وٿين چڙهي، پَسو سگھ سَندياسن؛
 آڏيءَ وڃيو آڪڙي، نڪو پي ن ماسن؛
 سوئي سو سيٽاسن، پري پڙاڏا ڪري.

۸

رُچن ۾ رڙ ٿي، ڪر ڪوولَ جي ڪوڪ؛
 ولولو ۽ ووڪ، اي تان آه عشقَ جي.

۹

رُچن ۾ رڙ ٿي، ڪر ڪرڪي ڪونج؛
 نَعرو منجھ نڪونج، اي تان آه عشقَ جي.

۱۰

رُچن ۾ رڙ ٿي، ڪر سارنگي ساز؛
 اي عشقَ جو آواز، ماڙهو رکن مُنڌ تي.

سرديسي

داستان پهريون

۱

ڏاگهن، ڏيرن، ڏونگرن، تنهي ڏنم ڏڪه؛
سي سي پانيم سڪه، هيڪاند ڪارڻ هوت جي.

۲

ڏاگهن، ڏيرن، ڏونگرن، ڏڪن آئون ڏڏي؛
پڇان پير پنهونءَ جو، وجهان وڪه وڏي؛
لڪي آئون لڏي، ناته پتن ڪير پند ڪري.

۳

اڳڻ مٽي اوپرا، جڏهن ڏاگها ڏنه ڏينهن؛
وني سڙڪ، سسي! ويه وهائيءَ سيئن؛
چوتي سين چانگن ڪي، جڙ زنجيرن جيئن؛
ته هوت تنهنجو هيئن، هوند پنهون نيائون نه پاڻ سين.

۴

اڳڻ مٽي اوپرا، جڏهن ڏاگها ڏينهن ڏناه؛
ڪنجون جي قفلن جون، تان ڪنهن لڻ لڪاه؛
ت سڀا ٿي سنڊيا، ٿي سارو ٿي سسي!

۵

اڳي اُنَ رَڙنَ، مُون پيري مانَ ٿِي؛
 پلائيندي، پاڻ ۾، ڪچيو ڪين ڪُنن؛
 ڪا جا مامَ مَنن، هِن پڻ هِي هِن سين.

۶

ڇا جي ڏنگا ڏير، مُنهنجو ڏينهن ڏنگو مَ ٿِي!
 اُنن ۽ اونڙن جي، ڇا وهيو ويو؟
 هِي ڪميٽي ڪير؟ جا امرَ کي آڏو ڦري.

۷

ديسي سيڻ ڪجن، پرديسي ڪهڙا پرين؟
 لڏيو لاڏوڻا ڪيو، پنهنجي ديس وڃن؛
 پڄاڻان پرين، ڪجي بس پنيور کان.

۸

اُنَ مَ اوري آڻ، ڏاڳهن ڏڏي آهيان!
 هڻي هتَ هينَ کي، پري نيئي پلاڻ؛
 هوتَ مُنهنجو هاڻ، پنهنون نيائون پاڻ سين.

۹

جَتَ هڏهين هتَ، مُون هتَ هِنڙي ۾ حل ٿيا؛
 چنگل جنين چوڦرا، راحتَ تن جي رتَ؛
 گنگن جي گپتَ، چيڙي وڌيس چپرين.

۱۰

گھ سِرِ ٿِي مَ گَسَن، پِٽِي پوءِ مَ پرينءَ تي!
 جنهن سِرِ ساڄن سِرِين، تنهن اُن مَ لڳي اَس!
 پنهنون پاڪ پُرسَ! هوتَ نه ڪجن هيڏيون.

۱۱

لڏيندي لباسُ، جتنَ جيڏوئي ڪيو؛
 اچي آريءَ ڄامَ جو، وَڻ وَڻ منجهان واسُ؛
 مرون ڪينمَ ماسُ، هڏ هَلندا هوتَ ڏي.

۱۲

اُن ويري، اونارَ ويري، ويري ٿيڙمَ ڏير؛
 چوٿون ويري واڙ ٿيو، جنهن لٽيا پنهنونءَ جا پير؛
 پنجنون ويري سڄ ٿيو، جنهن الهِي ڪي اوير؛
 ڇهون ويري ڇپر ٿيو، جنهن سنوان ڪيا نه سير؛
 ستون ويري چنڊ ٿيو، ڪڙيو نه وڏيءَ وير؛
 واهيري جي وير، چلون ڪريان ڇپرين!

داستان ٻيو

۱

مَرِّي مُنْدَ ڏي آئِيُون، ساهيڙِيُون سَهَجَان؛
 السَّفَرُ قِطْعَةٌ مِّنَ النَّارِ، هَارِي! مَوْتُهُ هِتَان؛
 سَگَ صِرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ جُو، اَتِيئي تان اڳيان؛
 سي ڪيڇي نيندءَ ڪيان؟ تنهنجو نينهن نفاقَ سين.

۲

جَدَّان ڪُنُ فَيَكُونُ چِيئي، نيو آرياڻِيءَ ارواحُ؛
 اَنگَ اڳهين لڪيو، منهنجو ميثاقا؛
 مَنَ طَلَبَ شَيْئًا وَ جَدَّ وَ جَدَّ، اَتو عليءَ شاه؛
 اِجَا اِن حَدِيثَ جُو، مُون آسرو آه؛
 پُنهونءَ جي پيغام تان، منهنجو موت مباح؛
 سَرَتِيُون! دُعا ڪجاه، ت ميڙائو مُون ٿئي.

۳

سَبَهَ سِيَاهِي، آهي آريءَ ڄام ري؛
 ڪڏهن پسي ڪا نه ڪا، رءُ لالَن لالائي؛
 دُودُ دِلِ تان دُور ڪري، ڪهر، ساجن! صفايي؛
 مَنَ لَا شَيْخَ لَهُ فَشَيْخُهُ الشَّيْطَانُ، اِن رءُ اونداهي؛
 هُوَءَ جَا هَلِي هِيڪهلي، سا گيرب گمائي؛
 بِلَا شَيْخٍ مَنَ يَمْشِي فِي الطَّرِيقِ، اهڙي اوائِي؛
 تنهن رءُ توائي، ڪوڙين ٿين ڪيتريون.

۴

پِنيءَ تَا پِرِينِ، سَاتِيْنِ سَنَدِ هَتِنِ مِ؛
ليڙِنِ جو لَطِيْفُ چئي، مُونَ كِي مَنجُهَ نِ دِينِ؛
هُوتَ پَنهُونَ تَا نِينِ، اَسُونِهِينِءَ جو آجِڪو!

۵

پڻ تَا پِلاڻِيْنِ، اوڻِي اَجِ اُپَاڪِرا؛
پَهَ پارِيسِيُونِ پاڻِ مِ، ڏيرَ ڏهاڻِي دِينِ؛
هُوتَ پَنهُونَ تَا نِينِ، پاروچِي پولي ڪيو!

۶

دوڪَ دَهليا جِيءَ، گوڙا هَلِنِ نِ گَسَ مِ؛
چؤسالِ ئِي نِ چِلِڻا، ٿِي تَنگَ نِهاري تِيءَ؛
سوڌِي اَنِينِ، سِيءُ چئي، پوءِ پانچارينِ پيرتِ؛
ان اڙانگي پنڌَ جِي، ڪا نيشنِ پوءِ نيرتِ؛
سسئي وڏي ستِ، جا اهڙيءَ پَرِ پنڌَ ڪري.

۷

”هيءَ! هيءَ!“ ڪيو ”هائ!“، ٿِي پاڻِ هڻي سرِ پاهڻين؛
لڏائين، لطيفُ چئي، جوءَ جتنِ جِي جاءِ؛
شڪرَ، بارِ! سندا، ستاڻي ساڻِ مڙي.

داستان ٽيون

۱

الله ڪارڻ، اونيا! ليڙا نيو م لڙ؛
 نيو نماڻي پاڻ سين، پانهي ۽ جهلي ٻر؛
 مون کي ماري منجه ٿي، سندي هوتن هر؛
 ڪچو لايان ڪر، ڪيچان اوري جي وran.

۲

ڪيچان اوري ڪيتريون، معذوريون مئون؛
 واٽون ويه ٿيون، ڪه ڄاڻان ڪيهي ويا؟

۳

ڪيچان آيو قافلو، جنگه سونهاريءَ جوڙ؛
 تليارا توڏن کي، ڳچي ۽ سونهن موڙ؛
 دؤلت چايان دوڙ، جي مون نيو پاڻ سين.

۴

جهوڙا جن جهلن م، هيري لڪه هزار؛
 لگا وات وٽن جا، پنهنونءَ کي پالار؛
 آن ڪي ويندا گڏيا، اهڙيءَ سته سوار؟
 لنگهي ڪالهه قطار، تون، آئي! اڄ نهارئين!

۵

مِزمانن مَهري، آڻي جهوڪيا جهوڪ ۾؛
چاڻي چنبن ۾ ويا، جئن باز ستي بحري؛
ڪوهيارو قهري، ويو نهوڙي ننڊ ۾!

۶

مون پانيو مون وتي، هميشه هوندا پرين؛
ويڙهو ڏيئي ويڪرو، پهري ويا پٽي؛
ساه جنين جي ستي، وڪيم ٿي وٽڪار ۾.

۷

مون پانيو مِزمان، هميشه هوندا پرين؛
ڪهي ڪميڻي هليا، ڪهل ڪيائون ڪان؛
ڏيئي ويا ڏاه ڪي، سورن جا سامان؛
جورو رات جوان، جيڏيون! جت ڪري ويا!

۸

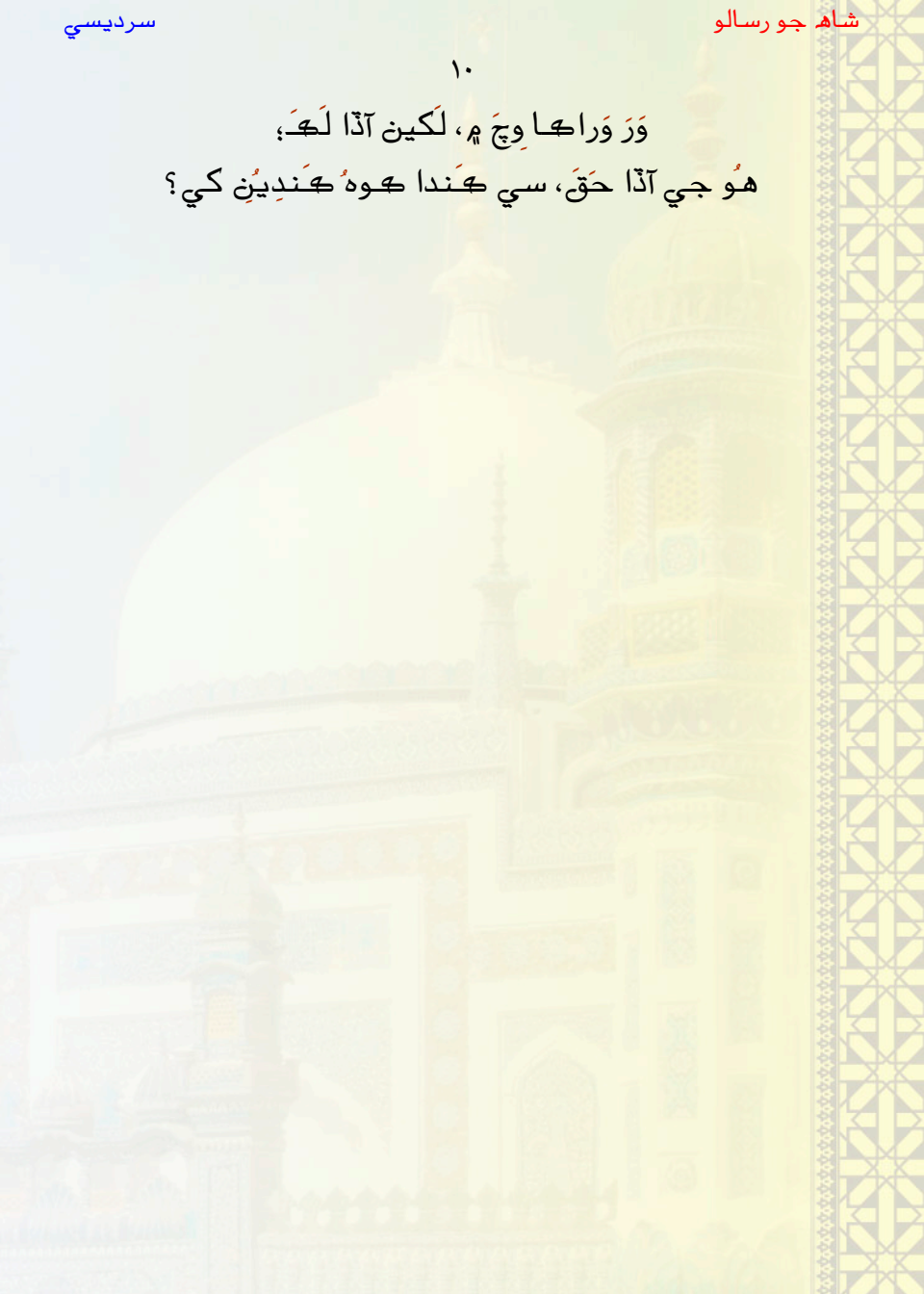
بره مٿاڻيس بر، نات سڪي ڪير سڏون ڪري؟
گهڻو ڏور يائين ڏڪ سين، ڏيرن لء ڏونگر؛
وري آيس ور، سفر مٿيء جا ساڀ پيا.

۹

ور ۾ ڪونهي ور، ڏيرن ور وڏو ڪيو؛
نهارينديس نڪري، بوتن ڪارڻ بر؛
آڏو ٽڪر ٿر، متان روه رتيون ٿين!

۱۰

وَر وِرَاكَ اَوْجٌ مَّ، لَكِنَّ آدَا لَكَ؛
هُوَ جِي آدَا حَقَّ، سِي كِنْدَا كَوُهُ كِنْدِينُ كِي؟

داستان چوٿون

۱

وارو! وَرُ وَنِي وِيا، آريچا اَظلامَ؛
 آنداٺون آريءَ جا، پنهونءَ ڏي پيغامَ؛
 په ڪيائون پاڻ ۾، منهان مخفي مامَ؛
 سنيورا ساڻ ڪٿي، ويساهي وريامَ؛
 ڪاهيون! راتِ قيامَ، جيڏيون! جتَ ڪري ويا!

۲

وارو! وَرُ وَنِي وِيا، ڪري ڏير ڏمَرُ؛
 هاڻي ٿيو حشرُ، پنا قول قيامَ جا!

۳

وارو! وَرُ وَنِي وِيا، ڏاڙهيءَ پنيا ڏيرُ؛
 ڏينديس ڏاڍين ڏونگرين، انين لءِ اليرُ؛
 ڪيچ پهي ڪير؟ وڃڻ سين وس ڪريان.

۴

جڏيءَ وَتِ جالي، مان الله ڪارڻ لڪَ سيئن؛
 آهي آريءَ ڄامَ جي، هتِ هتِ حوالي؛
 عيبَ مون اڳرا، مان نرملَ نڪالي!
 پرڻياڻي پالي، ڪاملَ نيندو ڪيچ ڏي!

۵

پرتن جي پاڙي، جاڙ گذاريم، جيڏيون!
جنين مون کي ماريو، سورن سين ساڙي؛
ارادي آڻي، سانگين سين سڱ ڪيو.

۶

اسين پاڻ پرت، پورهيت پنهونءَ ڄام جا؛
هوت ڪٿوريءَ هيرئون، مون ۾ صابڻ ڇٽ؛
اتڻ منڇ اگهت، ڪانڌ ڪنهن جي م ڪري!

۷

آئون تان اهڙيءَ، جا پانهيءَ کي پائي چوان؛
مون ڪميٽيءَ لاءِ، پنهون ٿي پرت ٿيو.

۸

گڏيو ڌوپين ڌو، پنهونءَ پارچو هٿ ۾؛
اتي آريءَ ڄام جو، قاصد آيس ڪو؛
اي، ڪامل! ڪم نه سنڌوءَ، جئن پهنس پڇاڙين پوتين.

۹

نڪو ڪيچ پنيور، نڪو مائٽ منڌ جو؛
هور مڙوئي هنن کي، هوتن ڪونهي هور؛
زاريءَ ڌاران زور، هلي ڪون حبيب سين.

داستان پنجون

۱

جئن سو هرڙ هُما، سرگردان سنسار ۾؛
هي پڳ ڏي ڪوڙي پٽين، هو تڙ سِر تڙي نه ساه؛
جيڪس تن ملا، سسئيءَ سور پراڻيا.

۲

رات ڏنائين روجه، پانءِ ڪ اوڻي آڻيا؛
پريٽي پرين جي، سڪڻ ڪي سبوجه؛
هي گهڻو ابوجه، سورن سنهائي سسئي.

۳

سمر جنين نه ساڻ، هوت جماتي تن جو؛
ڪري چيچ چپر ۾، پنهنون ايندو پاڻ؛
ٿيندي رجهه رهاڻ، لحظي منجه، لطيفه چئي.

۴

سسئيءَ لنگهيو سو، مرد جنهن مات ڪيا؛
جبل وڏو جو، نوڻ مڙوئي نينهن ڪي.

۵

چپر چمر پانين، ڪانيو ۽ ڪارو؛
پپه وجهنديس پنه تي، صبح سوارو؛
وڃڻ مون وارو، ڪين وهنديس وچ ۾.

چِپَر ۽ چِمَر، تَا لَگَه لَگَن پاڻ ۾؛
 ڏاڍا ڏونگرَ ڪَرڪَرا، وِڌَ، وِنگايُون وَرَ؛
 آڻُون پِيادِي پَتِيئن، نِماڻِي نِڌَر؛
 سُوريُون جِٽَ سَڳَر؛ اِنَ پاتاڙِيءَ پيلي تِيئن!

داستان چھون

۱

آڏُ تراچا، آهڙا، ڏونگرَ کي ڏاڪا؛
 هيَم آهَ عَجيبَ کي، سِڪَ مَنجھان ساڪا؛
 پيئي هٿيڪي هوتَ کي، ڪوڪَ وڃي ڪن ڪا؛
 منهنجو وَسُ واکا، ٻڌڻُ ڪمَ پَروچَ جو.

۲

آڏُ تراچا، آهڙا، ڏونگرَ کي ڏاڪا؛
 وٺي وَرُ واتَ ٿيا، بَرِ چڙهي باڪا؛
 ڦٽيا پيرَ فقيرِ جا، چڙهندي چڙهاڪا؛
 هيَن جِيءَ اَندرِ جا ڪا، ويا پُچائي پانهنجي.

۳

ڪهڙا ڏونگرَ ڪه گهڻي، جيتَ برپتَ، سڄنَ بيرانَ؛
 ڏاهنَ ڏاهپَ وسري، ٿيا حريفَ ٿي حيرانَ؛
 سسئيءَ لنگهيو، سيدَ چئي، مُحبتَ سينَ ميدانَ؛
 جنهنجو آرياڻي اڳوانَ، تنهن ڪانهي باڪَ بهيرَ م.

۴

ڪهڙا ڏونگرَ، ڪه گهڻي، جيتَ جبلَ گوناگونَ؛
 ليڙنَ جون، لطيفَ چئي، تنگَ تنوارون پونَ؛
 جن ڏنو پيرَ پنهنوءَ جو، سي نہ ڪي رُون، نہ چُون؛
 هوندينَ مٿي هُون، لاڳاپا هنَ لوڪَ جا.

۵

ڪرڙا ڏونگر، ڪه گهڻي، جت ويا روڏا رنگائي؛
 ساڳاپي سيٺن جي، تي وندر واهائي؛
 رهيسن، رسن، لطيفن چئي، تنهن ڪميٽي ڪاهي؛
 آريائي آهي، منهن معذورن جي.

۶

ڪرڙا ڏونگر، ڪه گهڻي، جت مينهن وسن ماڪون؛
 سڄن ٿيون، سيد چئي، هاڙهي جون هاڪون؛
 جت انديون اوطاقون، تته ڪاهي رسج، ڪارڻي!

۷

ماڻڪ مٽ سندوق، اونهاهيءَ ۾ سو جهرو؛
 حشر ويل حساب ۾، چڏي نه ويندو؛
 ساريو سڏ ڪندو، ڪوهيارو ڪيچ ٿئي.

داستان ستون

۱

پنھونءَ سين پريت جو، گو جو پيچ پيوم؛
 پني هِن پنيور م، وهڻ وه تيوم؛
 متيون موٽڻ سنديون، ڪاڪيون! ڪيم ڏيوم؛
 سرتيون! ساه سندوق، تيو حوالي هوت جي.

۲

ڏانجهن تي ڏانجهن، ڏنائون ڏڪيءَ ڪي؛
 لڳيس نائڪ نينهن جي، ڪڙه اندر ڪا جا؛
 ٿرن م تاجا، ڪري منڌ مرڻ سين.

۳

ڪو منهن ڪئل آيو، وس نه ويچارِي؛
 هوت! تنهنجي هٿ ري، پهچي نه پارِي؛
 اچين جي، آري! تہ پاند پچي، لڪ لنگهيان.

۴

ڪڏهن تان پاڇه پئي، ساڃن! منج سلام؛
 سڪ تنهنجيءَ، سپرين! ڪيو تن تمام؛
 هٿين هاج وه ٿي، نيٽين نبد حرام؛
 دوس! نه سهان دام، تون وندر ٿو ويلا ڪرين!

۵

بر مڙوئي بوءِ، چپر چاٽون مڪيون؛
 به به تي پنيور ۾، هنڌ مڙيئي هوءَ؛
 راڻين وري روءَ، گوندر لڻا گولئين.

۶

جتن سان جانڪون، سرتيون! مون سڱه ٿيو؛
 ڪري ڪوهيارو ويو، تن چني تانڪون؛
 آئون پڻ تڏانڪون، اڌ ڏڪوئي آهيان.

۷

متان ڪا، پڙي! پول پاروچي وسهي؛
 هوند نه ستيس، سرتيون! ويهي رهيس وڙي؛
 جته پنهنجي جوءَ ۾، گهارين مان گهڙي؛
 ڪيچين آئون نه ڪڙي، ڪنهن ڏڪيءَ ڏاوڻ ڏاڻيو.

۸

اديون! آئون نه ٿين، جيئن پريتو پرين سين؛
 ٻڌي ستيس نه سوگهو، چلور چاتيءَ سين؛
 ڪيچي ڪاهي ڪرها، مونهان وڃن ڪيئن؟
 ڏوه منهنجي ڏينهن، پنهنوءَ ڪي ڪام چئي.

وَر! مَ وَساريج، آهِيان تَنهنجي آسري؛
 ڏايو ڏونگرَ جو سَجي، سو لُطفون لَنگهائيج؛
 اُسري اُتهين، ويز! تون، آري جامَ اَچيج؛
 نِماڻيءَ کي نورَ سين، لالَن! لڏائيج؛
 ظَلَمَتَ جا زمين جي، سا نِرمَل! نورَ ڪَريج؛
 ڪامل! ڪن ڪَريج، فرياديون فقيرَ جون.

وائي

چوري ڇڏ مَ ڇپرين، پاروچل! پانهي؛
 جانبَ جهڙو جڳهَ ۾، ناهي ڪو ثاني؛
 پُنهَل! نيو پاڻ سان، پورهيتَ پرتياڻي؛
 پورهيو ڪنديسَن پرَ جو، پرينديسَن پاڻي؛
 هوتَ! مَ ڇڏيو هيڪَلي، هيءَ جا وندرَ وڪاڻي؛
 اديون! عبْدُاللطيفَ ڇڏي، ايندمَ آرياڻي.

سر ڪوهياري

داستان پهريون

۱

لِيلَ نَ جَاڳِينِءَ لِكَةَ سِيئَنَ، ڪَلِي نَوْمُ ڪِيَاءِ!
 قَمُ ٿِي، پَهُجُ قَرِيبَ ڪِي، اِجْلِسُ تُو نَ جُڳَاءِ؛
 مَنِي! مَهْمَانَنَ سِينِ، وَيَهِي رَاتِ وَهَاءِ؛
 جِيَلانَ نِنْدَ ڪِيَاءِ، تِي رُوڙ رَهِيَن ٿِي رَاهَ ۾.

۲

اِجْلِسُ ڪَهِي اٿِيَا، تَنواريو تُوڏَنَ؛
 نَوْمَ نَوَاڙِينِءَ؛ اُنَ جِي، مَرَحَبَا موڏَنَ؛
 رڙهي رَسَ روڏَنَ، اَلْيَوْمَ سِيروَا، سَسِيئي.

۳

غافل! غفلتَ چوڙ! تُون ڪِيئن، اٿاسِي! اوڄهريَن؟
 چپاتا چڙهي ويا، وڃي پهتا توڙ؛
 نيٽين نِنْدَ اُکوڙ، جَمَ وَرَنَ ۾ واڪا ڪرين.

۴

آلوڙو اڪين، آيم نِنْدَ اِياڳَ ڪِي!
 هاڻي هِنَ پَنِيورَ ۾، گهاريان ڪارڻ ڪِن؟
 اديون! اوٺيڙن، هنئين سان هاڃو ڪيو.

۵

سٽينءَ پير ڊگها ڪري، وڏي جاڙ ڪيائ؛
 در پير اڀين دوست جي، تہ سر پر هوند سڀيءَ؛
 اصل آريءَ جام جي، سڳي تون نہ سڀيءَ؛
 پنھونءَ سين پياءَ، ٿي، نياڳي! نندون ڪرين!

۶

اي ڪم ڪميٽين، جنن سمهن پير ڊگها ڪري؛
 لوچين چو نہ، لطيف چئي، هاري! لءِ هوتن؛
 نندان نياڳين کي، اويالا اچن؛
 سي پنھون ڪوه پچن؟ جي سنجهي رهن سمهي.

۷

سٽينءَ سنجهيئي، منهن ويڙهي منن جنن؛
 اوجاڳو اکين کي، جاتوءَ نہ ڏيئي؛
 هٿان تو پيئي، ٿي ڪچو ڪيچين ڪرين!

داستان ٻيو

۱

ڏونگر! تون ڏايو، ڏايا! ڏاڍا يون ڪرين؛
 مون تن اندر تينن وهين، جئن وڻ وڏي وايو؛
 اي ڪرم جو ڪايو، نات پتر ڪير پنڌ ڪري؟

۲

ڏونگر! ڏک سندا، پرين گڏجان ته چوان؛
 پنيءَ تئين پوارئون، پيا ونگا ور سندا؛
 چڱي ڪان ڪيا، پير وڃايءَ پرينءَ جو.

۳

ڏونگر! ڏوراپو، پهريون چونديس پرينءَ کي:
 ”پهڻ پير پتون ڪيا، تريون چنيون تو؛
 رحم نه پيءُ روح ۾، قدر منهنجو ڪو؛
 واڪو ڪنديس: ’وو! مون سان جبل تو جاڙون ڪري‘“!

۴

ڏونگر! ڏکوين کي، دلاسا ڏجن؛
 گهڻو پڇجي تن کي، جن وٽان هوت وڃن؛
 تون ڪئن سندا تن، پهڻ پير ڏکويين؟

۵

ڏونگر! ڏکون ڪي، ڳل نه سڪا ڳوڙها؛
هو جي پهڻ پپه جا، سي پڇي ٿيا پورا؛
گوندر جا گهوڙا، وڃن جان جدا ڪيو!

۶

ڪي جي ڪڍيا پار، ڏکيءَ ڏونگر پاڻ ۾؛
سڻي سا تنوار، مرون پيا مامي.

۷

ڏونگر پونين ڪير، سڄڻ ميخون ڏونگرين؛
ههڙا سيڻ سڌير، ڪين لهندينءَ ڪي پيا.

۸

پئي وينا رُون، ڏکي ڏونگر پاڻ ۾؛
ڪنهنڪي ڪين چون، منجهن جو پريتو.

۹

تپي ڪندين ڪوهه؟ ڏونگر! ڏکون ڪي؛
تون جي پهڻ پپه جا، ت لڳه منهنجا لوهه؛
ڪنهنجو ڪونهي ڏوهه، امر مون سين ائن ڪيو.

۱۱

پڙي! ت پيلي گهڻا، ساڻي پڇي سڪه؛
رفاقت رڃن ۾، ڏونگر ڪاري ڏکه؛
آريءَ جو اهڪه، مون رهنما راه ٿيو.

داستان ٽيون

۱

مُونَ ڪي جِڏَ مَ چِپَرِين، هِتَ، هِوِ تَڙِي! هَڙِ؛
 اوڏِي مُنڌَ اُنَ ڪي، اَللهَ ڪَڙِ آڙِ؛
 پورهيو ڪَنڊِيسِ پاڙِ، اَڳيانَ آريچَن جِي.

۲

مُونَ ڪي جِڏَ مَ چِپَرِين، پوءِ رَهائِيسِ 'پاڙِ'؛
 جِي پُلايُونِ پاڙِ، تَن ڪي رَسُن، رَسِيلا، راهَ مَ.

۳

سُتِي پُونِ چِرڪَ، آيلِ! پاروچَن جا؛
 وَمَ وهائِي، وو! ڙِي! ڪوهياري ڪِرڪَ؛
 ڌڙَ ڌوڻِيو تنهن ڌڪَ، جِڏِيءَ جِئُ نِ ٿِي!

۴

سُتِي پُونِ چِرڪَ، آيلِ! پاروچَن جا؛
 پُنهونءَ جِي پِيڪانَ جُون، راسِيُون مَنجھان رُڪَ؛
 هَنِيَمَ هوتَ ڪِرڪَ، لوچان، لوهَ نِ ڪِرِي.

۵

جيھي جي تيھي، تہ ٻہ ٻانھي ٻاروچن جي؛
 حُجَّتَ هوتَ پُنھونءَ سين، مُون ڪَمِيٽِي ڪِيھي؟
 اَصُلِ آريءَ ڄامَ جي، پليءَ آءِ پيئي؛
 هوءَ جا پائين پير ۾، تنھن جُٽِي نہ جيھي؛
 وساري ويھي، تن ڪيچين ڪي ڪيئن رھان؟

۷

هئي، جي نہ هئي؛ تہ ٻہ ٻانھي ٻاروچن جي؛
 اِن سَگَ مُقابِلِ سَسِي، سَندين ٿي سِي؛
 هُن تان لَجَ لِي، هِن جو هلڻ هوتَ ڏي.

داستان چوٿون

۱

ڳائي نه وائي؛ اديون! آريچن جي؛
ڪنهن پر ڪهي لنگهيان، جبل جهاهائي؛
جيڪس وجاهائي، هاڻي مرنديس هون لء؟

۲

هلڻ سهان نه هون جو، وڃڻ مون نه وس؛
الله! آريچن جي، گولي ميڙئين گس؛
پرين، پنهور! تو پچان، ڏونگريا! مون ڏس؛
اڪين جي آرس، منڌ جيهائي جوڙ ڪهي.

۳

مون ڪي جنين ماريو، آن ڪهي گڏيا سي؟
تن ۾ طاقت ناه ڪا، ادا! انين ري؛
سور سلتم تي، جيلان ڳاله ڳري ٿئي.

۴

مون ڪي جنين ماريو، سچايم سيئي؛
پنهنون پيڪان پچنديا، پلن تان پيئي؛
ويچنئون ويئي، ٿي وهيئي سچئين.

۵

پرتو پنهونءَ جو، سھائي، سياه؛
 منهن ڏيئي مون آيو، رنگارنگي راه؛
 پھرين ڏيندا پاه، پوءِ رڳيندا رڳهه.

۶

پرتو پنهونءَ جو، رڳياڻي راحت؛
 پانئيان ڏينهن پوارئون، ساڄن لاءِ صحت؛
 مٺي مصيبت، آري جام جي.

داستان پنجون

۱

رءُ قَرِيبَن قَوْتُ ڪَيو، ويٺي وره چران؛
 ان عذابان اڳهين، مادر! چو نه مران؟
 اديون! جو نه اوهان، سو مان سر سرتيون!

۲

اڏيون! اڳهي آهيان، پرين پڄاڻا؛
 سي ڪوهيارا ڪيڙ ويا، ساڄن سياڻا؟
 جي سسئي سيباڻ، سي وڃي ڪيچ قراريا.

۳

حقيقت هِن حال جي، جي ظاهر ڪريان ڌري؛
 لڳي مان مرونن ڪي، ڏونگر پون ڌري؛
 وڃن وڻ ڀري، اوڀر اڀري ڪين ڪي.

۴

حقيقت هِن حال جي، جي ظاهر ڪريان زبان؛
 لڳي مان مرونن ڪي، رسي سور شبان؛
 تاڪر ٽڪي ڪان، جبل سڀ جلي وڃي.

۵

ساريان ٿي سبيل، پر تقصيرون پاڻ ڏي؛
 متان مون کي ڇڏين، آري ڄام اصيل!
 وڙ ولهن جا وسيل! رس، رهبر! راه ۾.

۶

سرتيون سوراتن جي، ڪوه ٿيون پتر پون؟
 گهاٽ نه لڳن گهٽ جو، ريا مان ٿيون رُون؛
 چيتاريو نه چون، پار منهنجي پرينءَ تان.

داستان چھون

۱

ڪنهن پر رُٿان پرينءَ کي؟ اندرِ ناهِ آساته؛
 لوهوڪا لڪن ۾، ويرِي مٿي واتن؛
 چپر ۾ چونڃاتن، ڏنم ڏکوين جا.

۲

ڪنهن پر رُٿان پرينءَ کي؟ پڇڻ ناهِ پڇار؛
 اندرِ ٿي آهون ڪريان، ڪاٿي منجه ڪمار؛
 گريي جي گفتار، بيءَ پيٽ پاروچن ۾.

۳

سجَ وسندي تن کي، جوشِ جلايا جي؛
 طالبه جي تحقيق جا، نينهن تينن وٽه ني؛
 ٿيڙي پسي تي، هو تان آهي هيڪڙو.

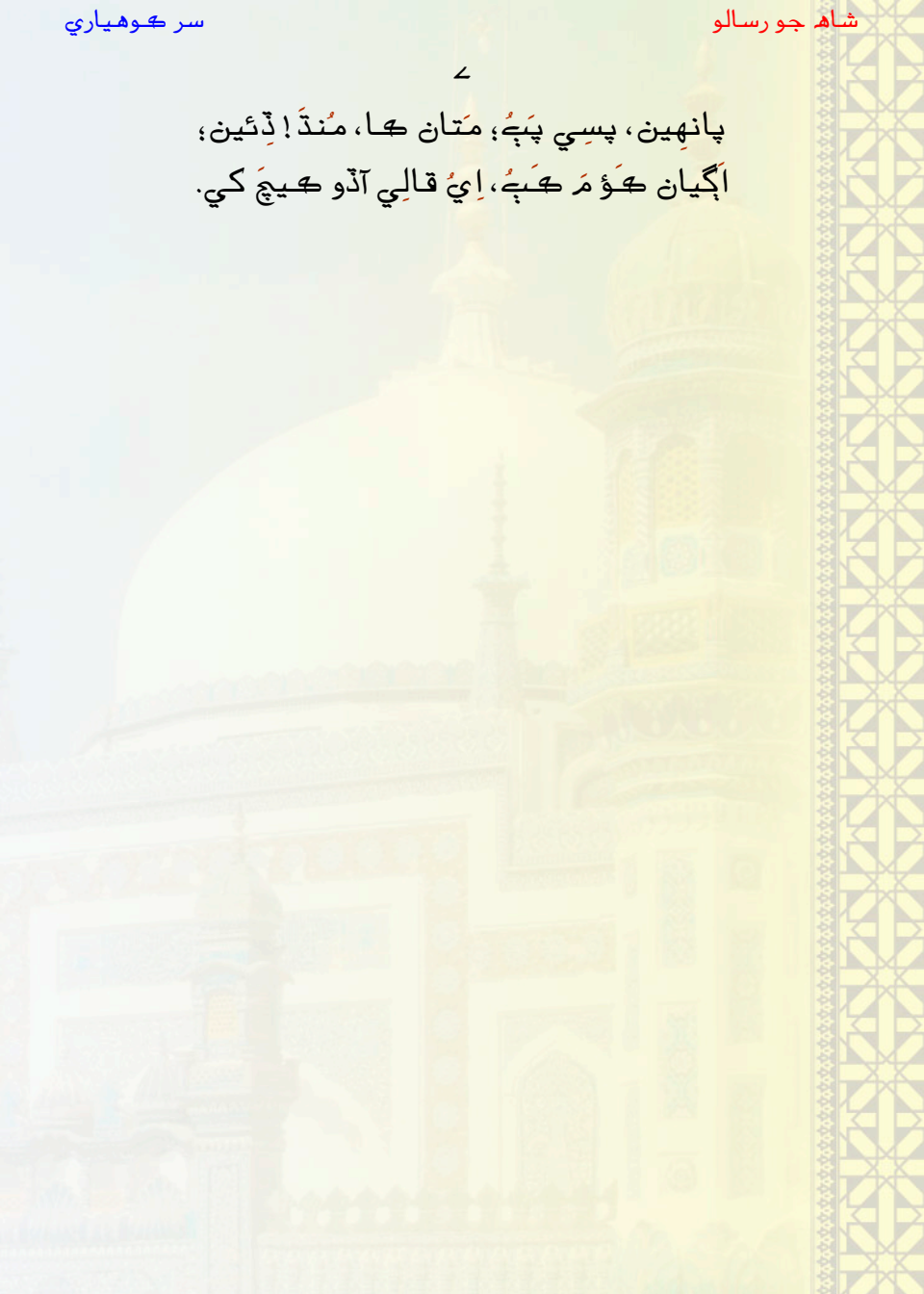
۴

پيون ڏيئي ٻن کي، هلج پاسي هيڪ؛
 وُر نه سهي ويڪ، تون، ٿيڙي! ٿيائون ڪرين.

۵

اڃا تون اوائن، واتان پاسي ويسري؛
 سونهين ٿي سوائن، ت منجهان دلِ دڳه لهين.

پانهين، پسي پڙه؛ متان ڪا، مندا ڏئين؛
اڳيان ڪوڙم ڪهڙو، اي ڦالي آڏو ڪيچ ڪي.

سر حسيني

داستان پهريون

۱

لڙم، لاڙائو ٿيو، هلي ڪر همت؛
 سڄ سامهون منهن ۾، متان ڪرئين ڪت؛
 سپيريان جي سٽ، ڳاڙهي سڄ ڳالهه مڙين.

۲

الهي سڄ اوير ڪي، ڏنائين ڏونگر؛
 سسئيءَ کي سيد چئي، سورن جو سمر؛
 ڪنل رکيو، ڪر، ويچاريءَ وٽڪار تي.

۳

ويني مون ويو، لڙي سڄ لڪن تان؛
 آئون ڏوريندي ڪيترو، پھڻن پير پيو؟
 سورن ساڻ سهو، اچي ٿيم، جيڏيون!

۴

سرتيون! سڄي سڄ، متان ڪا مون سين هلي؛
 پاڻي ناه، پند گهڻو، اڳيان راتو رڳي رڄ؛
 متان مري اڄ، ڪا ڏئي پاراتو پرينءَ کي.

۵

پٽيءَ نه پيرون، اوڏيءَ چڪ نه چميا؛
پويون هي پيرون، نينهن نباهي هليا.

۶

سِيءَ ڪا تنوار، ڪي هنئين ٿي هٿ ڪٽين؛
سوين رليون سسيون، هوتاڻن هزار؛
پاروچاڻا پار، توڙان ترس نه سڪيا.

داستان ٻيو

۱

گهي ڌرتي، ماءُ! گهي جر سنڌي سڄڻين؛
هلي ۽ واجهه، ٻنين چيرن وچ ۾.

۲

مٿيان مٿي مڇ، پريم پاروچن جو؛
مون کي طعنا تي ڏئين، جئن نه پروڙئين سڄ؛
امر! اوري اچ، ت سٺ سٺاينءَ سور جي.

۳

مٿي منجهان مينهن، پسو! پاڻيءَ جئن وهي؛
مون پانيو نينهن، چيون چيري سنڌيون.

۴

منجهان منهنجي روح، جي وڃي ساڄن وسري؛
ت مر لڳي لوه، تر پاپيهو ٿي مان!

۵

پهي ڪام پڇاءِ؛ امر! منهنجي آسري؛
ڏيئي لت چرخي کي، پوڻيون پاڻيءَ پاءِ؛
ڪتيم جنهن لاءِ، سو ڪوهيارو ڪيچ ويو.

۶

ڪو هڙهو! پن هوت! ڪو پنهون، پن پريتو!
مادر! مون موت، پستان پرائيو.

۷

ڪوئ ٻولي! ٻن ٻروچ! گھوري ذاتِ جتن جي!
 مون کي چئي ”لوچ“، پيهي ويا چپرین.

۸

جن جنن تي ڏينهن، تن تنن تائي پنڌ؛
 هو آڳانجهو نينهن، پانيٽ ٻاروچن سين.

۹

جان جيئن تان جل، ڪانهي جاءِ جڙ ري؛
 تتيءَ تڏيءَ هل، ڪانهي ويل وهڻ جي.

۱۰

تتيءَ تڏيءَ ڪاه، ڪانهي ويل وهڻ جي؛
 متان تئي اونداه، پير نہ لهين ڀرينءَ جو.

وائِي

شاديءَ جو سينگارُ، آيلِ! مرڪُ منهنجو مون پرين.
 آهي گھڻُ گچيَ جو، ڏئي هالورا هارُ؛
 آهي اگهاڙين کي؛ جانبَ جو جنسارُ؛
 آهيئن ڪاڇُ بکين جو، تون تان طعامُ تيارُ؛
 اعليٰ اچو عيدِ ۾، دوستاڻو ديدارُ؛
 حُسنَ هوتَ پنهنوءَ جي، ڪڪوريو ڪوهيارُ؛
 سڄُ ڪيائين سرهي، واسيائين وڻڪارُ؛
 چپرَ چاتون مڪيون، عطرُ ٿيو آوارُ؛
 ڪوڙين ٿيا ڪيترا، نالي تان نثارُ؛
 سدا صلابتَ جي، گولي گرفتارُ؛
 گهوريان گهرُ گهٽي تان، اچي جئان آڌارُ؛
 اديون! عبداللطيفَ چئي، مليو مون مننارُ.

داستان تیون

۱

ڪو گھمندي گھور، آيم ٻاروچن جو؛
چڏينديس پنيور، هنئون هيءَ نونڊري.

۲

پنيورجن سڪن، مون کي ساٿان ڪاريو؛
هاڻي ساڻ ڏڪن، تان هڪي ڏونگر ڏوريان.

۳

پينر! پنيوران، پچو تان ابھو؛
اڳي ان ماڳان، سرتين سور پرائيا.

۴

پينر! هن پنيور ۾، دوزخ جو ڏونھون؛
سوارو سونھون، پچي پورج، سسي!

۵

پنيوران اجاڙ، سرتيون! سڪر پانئيان؛
مون سين تنهن پھاڙ، ڏڪان هڏ نونڊريو.

۶

اجاڙان پنيور، سرتيون! سڪر پانئيان؛
آرياڻي اتور، ڏنم جت اڪين سان.

۷

پليو سڀي پنيور، جو پئيءَ هوتے نه هليو؛
 شهر سڃاتو ڪين ڪي، آريائي اتور؛
 ماڻيو تنين مور، ديڪيو جنين دل سين.

۸

برو هو پنيور، جو آريائيءَ اجاريو؛
 لاڻو سڀي لوڪ تان، هاڙهي ڌڻيءَ هور؛
 چوريون چرڻ سڪيون، پنهنون ڪيائون پور؛
 آيو سو اتور، جنهن ڏڪيون ڏڪه وهاريون.

داستان چوٿون

۱

لڄايا مُنھان، ساجھر تي سيٺ ويا؛
پين پنيوران، سڌ منھجي ذات جي.

۲

آئون جي هيس هڏ، اديون! آريچن جو؛
ساڻ لڏيندي سڏ، هوند ڪوهيارا ڪرين مون.

۳

هيس جي سياء، ت ڪيم ڏک ڏيرن تي؛
ادب وچان ان سين، ڳالهه نه ڪيم ڪاء؛
ذات منھجي، ماء! ڪچو ٿي ڪيچين ڪي.

۴

ساڻي توء هلن، پٿر جي وار ڪريان؛
جيڪس پاروچن، ڪوڏ ٺو عيب اڪين سين.

۵

ساڻين سئين نه جاڳين، پوء ڪجاڙيان روء؟
اي پر ڪپر هوء، جئن هو سانگي، تون سمھين.

۶

مون سڏيندي سڏڙا، ساڻي سڏ نه ڏين؛
ولهيء جي وٽاڻ تي، توڏ نه تنوارين؛
هيڏا هاجا ٿين، بري هن پنيور ۾!

۷

ڪهان، تان ڪيچان پري! وهان، تان وٽي مون!
پلي ڏوريم پون، عبث آريءَ ڄام ڪي.

۸

ڪهان ته ڪيچان پري! سُمهان تان سر هيٺ!
پاروچي سين ڏيئي، جيڏيون! جيهيءَ پر ٿي.

وائِي

هوتَ! هوتَ! اي هوتا! ڏينديس ماهِ مِرِنِ ڪي؛

آئون جِرا جي ڪري.

ڏيئي باه پنيور ڪي، آئون آيسِ توڳري؛

آرياڻي پنهنوءَ ري، مون ڪي، سرتيون! تان نه سري؛

جنڊي پايو جانِ م، ڏکي ڏک ڏري؛

آءُ اوراهون، سپرين! وڃ م، پي! پري؛

مون ڏني، مون وسهو، ورچي تان نه وري؛

ڏکي جي ڏيڪارين، ڌاران منهن مري؛

پيالي پرين جي، موهيسِ مينه ڪري؛

آريءَ جي عشق جي، مون ڪي اندر آڳي پري؛

توڪي توءَ نه چڏيان، جي وڃان پونءَ تري؛

ڌڙ وجهنديس ڌوڙ م، مٿو ڌار ڌري؛

هلڻ سڻي هوتَ جو، ڏکي، پس ڌري؛

پرين! کڻج پانهنجيون، اڪيون ٻاجه پري؛

اديون! عبداللطيف چئي، من ڪا مهر ڪري.

داستان پنجون

۱

ليڙن لنگه لس، مانباڻيان مٽي ويا؛
وئي وڙ وات تيا، پنهنون جام پهنس؛
هئا وڏي وس، پاروچا پنيور م.

۲

چيون چپر کٽي، پهڻ پٿراڻيون پانئيان؛
جتي زهان راتري، مرون منهنجا مٽ؛
سيٽن جيءَ سهڻي، ڏونگر ڏولي مون ٿيو.

۳

مسافرنئون، ماءُ! وره وهائيم وترو؛
اچي ٿيم اوچتي، تن سانگين سين ساچاءُ؛
جيجان! جهل م پاءُ، هنئون هوت هڻي ويا!

۴

ڪيئن اڙايءَ پاند، پلؤ پرڏيهين سين؟
مٽيون موڙهيءَ، سسئي! ڪيءَ ڪوهيارو ڪاند؛
رلي! پانئيءَ راند، پانيڙ! عشق پروج جو!

۵

منهنجو پاڙيچن، ڪچو ڪون ڏڪيو؛
پاسي چڙهي پنهنونءَ جي، ذات سلتِي جن؛
تيلان پاروچن، ندر چڏي نند م.

۶

حُسِينِيءَ جِي ھاڪَ، مادِرِ! ماري آھيان؛
 ڏينھان ڏورڻ ڏکَ سين، راتيان چڪن چاڪَ؛
 ڊڄان پَرِ فِراقَ، مٿان پوئِم پرينءَ سين.

۷

جيڪي فِراقان، سو وصالان نٿي؛
 اچي اوطاقان، مون کي پرين پري ڪيو.

۸

قَري آءُ، فِراقَ! مون کي وصالان وچ پيو؛
 جي ٿي چڪيم، سي پرينءَ گڏجي پوريا.

وائي

پنهون پریشان، پر! پر! نگو خان نہ مان؛
 هيء! هيء! حال منهنجو.
 مونڪي بگه بوتن جي، ناقي پانئيان نان؛
 شهر صحرا پانئيان، مون ليڪي ميدان؛
 رٿان تي رجن ۾، آريءَ لءَ عريان؛
 پٽيان منهن پستل لءَ، هتي ٿي حيران؛
 آهي آريءَ جام جو، مون کي ڪاري ڪان؛
 ديوانيءَ کي دل ۾، سورن جو سامان؛
 وجهج پڪه پينار تي، پریم! ڪائي پان؛
 ڪڏهن ٿيندو ڪيچ ۾، مٺيءَ جو مڪان؟
 آهين، عبدا لطيفه کي، اڳيان تون اڳوان.

داستان چھون

۱

آيا آسن تيام، پاروچا پنيور ۾؛
 پسي پهر پنهونءَ جي، نهنن سينن نيڻ نريام؛
 گوندر وسريام، سکن شاخون مڪيون.

۲

ڏيڪاريين ڏکن، گوندر گس پرين جو؛
 سونهائي سورن، ڪي هيڪاندي هوتن سين.

۳

سو سکن ساتي ڏيان، سرپڻ ڏيان سته؛
 جي مون مڙي مته، توره وهايان هيڪڙو.

۴

سورن سانگهارو، ڪڏهن تان ڪون ڪيو؛
 آيل! اويارو، پاڙوتو پوڙ وهي.

۵

لڳم پاڻ پروج جو، ڪرھا ٿيا قضاڪ!
 اھڪي جا اٺن ڪي، سامين پوءِ م ماڪ!
 اڪڙين خوراڪ، پسنڻ پرڏيهين جو.

۶

ڏکيون ڏيهان، جيڪس لڏي ويئون؛
 هاڻي ڪن ملان، پڇان پرين خبرون؟

۷

مُنْ مَنُ سُوْرِنِ سِيڪَنِهِيْن، مُونِ وَتِي وَتَاْطَانِ؛
پِرِيُونِ ڪِيُو پِيْطَانِ، وِيَا وَهائُو نِڪِرِي.

۸

پِيْڙِي پِيْڙِي پِنْدُ، سُوْرَايِيْتِي! سَنَدِرُو؛
ڪِيِچَ اِگَاهُونِ پِنْدُ، مَتَانِ لَڪَنِ سِيْنِ لِگِي مَرِيْن!

۹

ڏُڪَ سَڪَنِ جِي سُونَهَن، گَهوْرِيَا سَڪَ ڏُڪَنِ رِي!
جِنِيْنِ جِيءَ وَرُونَهَن، سَچُ آيو مان ڳري.

داستان ستون

۱

پڇين سي پسن، جڏهن پرينءَ کي؛
 ڏورينديون ڏسن، اڳڻ عجبين جا.

۲

پڇيو ٿي، تان پور؛ نات پڇڻ هوءِ م پرينءَ کي؛
 ڏورڻ واريون ڏور، هڏ ن آهين هون کي.

۳

ڏوريان، ڏوريان، م لهان! شال م ملان هوت!
 من اندر جا لوچ، مڇڻ ملڻ سان ماني ٿئي.

۴

آئون ڏورينءَ، شال م لهنءَ! پرين! هئين پري!
 هڏ ن ساه سري، تن تسلي ن ٿئي!

۵

چڏيم حج هلڻ جي، چڪيم چاڙهيڪا؛
 اڏيون! آڙيڪا، هنڙي پيم هوت سين.

۶

جيڪا ڪندي سنگه، مون جئن پاروچن سين؛
 انگن چاڙهي انگه، رندي سارن قرا.

داستان اٺون

۱

آٽڻ اورانگهي ويا، آئون ٿي مران، ماءُ!
پٽون ٿينديس پيرتي، 'هيءُ! هيءُ! ڪري هاءِ!
جڻڻ مون نه جڳاءُ، پرين تان پاسو ڪيو.

۲

چاڻي جي جاتوم، تہ پوندو فلق فراق جو؛
اکر ارادتے جو، ٿريائين ٿوتوم؛
پوءِ تان ڪون ڪيوم، هوند ڪشالو ڪيچ ٿي.

۳

دڪائيندي دونهڙا، منڌ! سيٽاني وچ؛
پرياڻون م پچ، ساڻه چڙهندو لڪين.

۴

چچ م قطاران، ساڻه چڙهندو لڪين؛
مچڻ ٿئين پٺان، وڳه واتے ئي نه لهين.

۵

پچيوئي جان دوستے، تان پاسي ڪر پرهيز ڪي؛
جنين ڏنو هوته، تن دين سڀيئي دور ڪيا.

وائي

مُونَ كِي چِپَرَمَ چِڏِيجا، پاروچا! پَلِي لَگِي آهيان.
 چوري چِني آهيان، نِينهنُ نِباھي نِجا؛
 چوري چِڏي چِپَرين، ڪيچي! ڪيمَ وِجِجا؛
 پُنھون مَنھنجو آن سين، ساڻَ سَلامَتَ نِجا.
 مون تان وڙ وِجائيو، ائين پَنھنجو وڙ ڪَريجا؛
 جوگيڪو ويسُ ڪَري، سِگهڙي سارَ لَھِجا؛
 آريائِي! عَبدُاللَطِيفُ چِئي، مُونَ تِي وِھلو وڙ ڪَريجا.

داستان نائون

۱

ڪاٽيءَ تان نه ڪنهنين، من جهلڻ وڍيو؛
ماريسن سور تنهنين، جو نه جئاري، جيڏيون!

۲

جيءُ منهنجو جن، انگڙيارو وڍيو؛
پڇاڻا پرين، سبان، سڄو نه ٿئي!

۳

رو، وسائي راند، په پڙوڙج ساڻه جا؛
هوتن سين هيڪاند، هيءَ پاڻي ڏينھڙا.

۴

رڻڻ ۽ راڙو، مون نماڻيءَ جي نجهري؛
ڪنل کي قلب ۾، قرب جو ڪاڙهو؛
هوتن لءِ هاڙهو، رجائينديس رت سين.

۵

روئي ڪندينءَ ڪوهه؟ هاڻي ڪو هوت وري؟
جيڏيون! جيڏوئي ڪيو، ساڻس سين ستوهه؛
دوهي اٿيان! دوهه، متان ڪا مون سين ڪري!

۶

ڪاٽيءَ م ڪانيو، مٺيءَ منگر م ڏيو؛
هيڪر اجهايو، ڏيئي پڙ لهار چئن.

۷

تُون جِي ڪَالھ مِي، تہ ڪَالھ ٻِي گڏينءَ پرينءَ ڪي؛
ڪڏهن ڪان سئي، تہ ڪا سگهي گڏي سڄڻين.

۸

اڳي پوءِ مَران، مَر مَران مارڳے ۾!
مَتي پوءِ پريان، خُونُ مُنهنجو جيڏيون.

۹

مَر، مَتا ڏيئي، پنهونءَ ڪارڻ پپے ۾؛
تہ سرتيون سڀيئي، واکاڻيئي ويڻيون.

داستان ڏهون

۱

واڪيو واڪيو وڪ، پاپوهيو پير ڪٿي؛
سي نه چڙهنديون ڏک، موڙي پير، مرن جي.

۲

وجه وڌندي وڪ، مچڻ لڪ لڪائين؛
ڏک ٿين ڪي ڏک، حُب جنين ڪي هون جو.

۳

واڪو هڏ م لاه، سڏن مٿي سڏڙا؛
مان تنهنجي ڪاء، سڳر ۾ سار ٿئي!

۴

سورن سانديياس، پورن پالي آهيان؛
سڪن جي، سيد چئي، پڪي نه پيياس؛
جيڪس آئون هياس، گري گوندڙ ول جي.

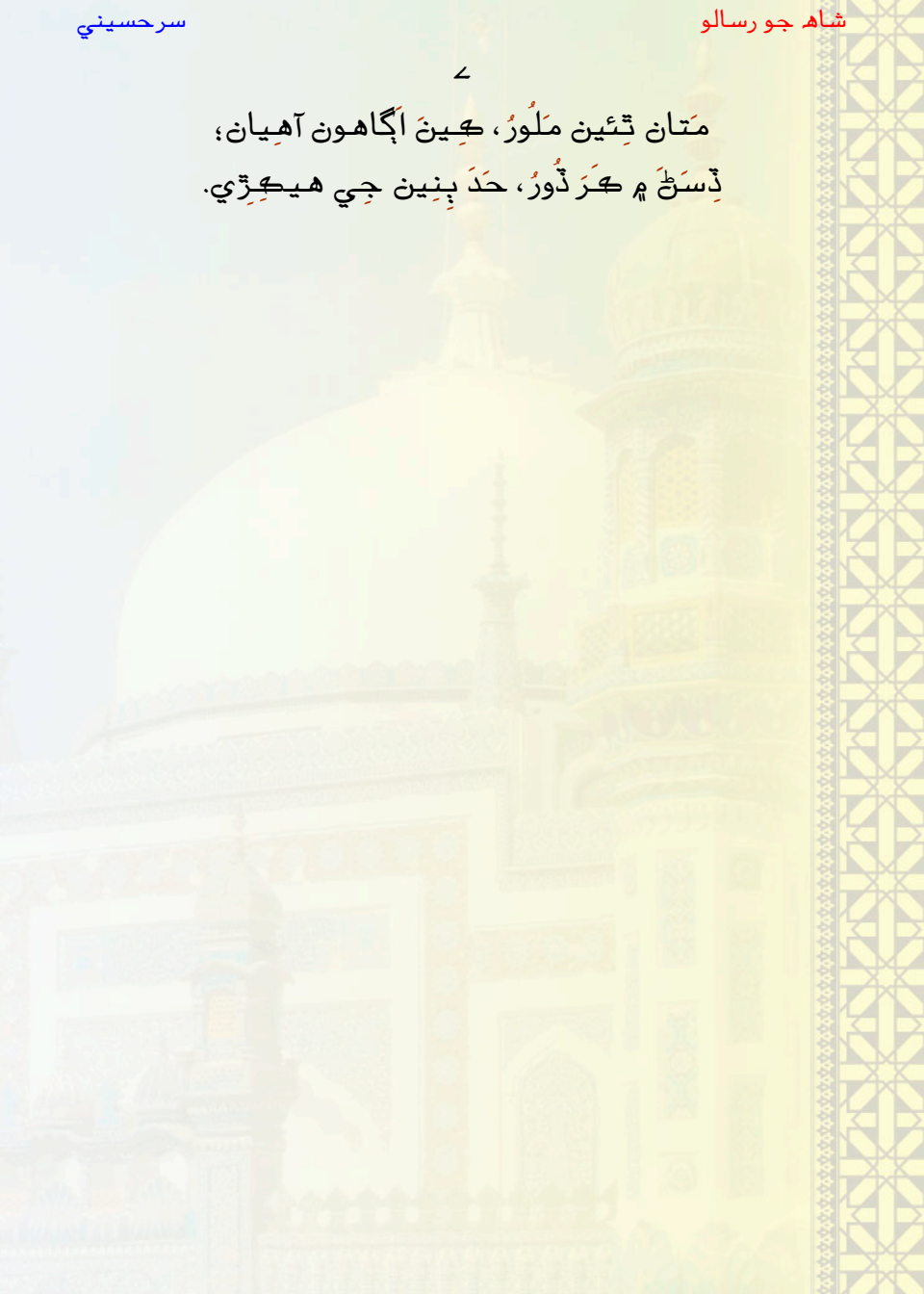
۵

ڪينهه طالب تات جا، نه آهي تات تيار؛
ڏوريان پيو ڏڪار، گهورندڙ ڪٿي ويا.

۶

ڪنهن جنهن نينهن ننڌاه، جي مون واجهائيندي نه ورو؛
جيڪي مٿي ڪنڌاه، سو جانب! ڪريو چئري.

مَتانِ تَيْنِ مَلُورُ، كَيْنِ اِگَاهُونِ آهِيَانِ؛
 دَسَٽُ ۾ ڪَرِ تُوَرُ، حَدِ پَنِينِ جِي هِي ڪِرِي.

داستان يارهون

۱

جئن اتن آريءَ جام، ائن تان اونين نہ ڪيو؛
 بڙڪي ٻاهر نڪتي، گذر منجهان گام؛
 ساه ڏنائين سام، ستي سگر پتئين.

۲

لڪيون! آن لگا، ڪي پلءَ پانڊيڙن جا؟
 توهان گهڻيرو، ماءُ! روندا اوءَ رت ويا.

۳

ڏوتين چيس ”ڏور، ڪيچ اگاهون پنڌ ٿيو“؛
 پاڻا چڙهي پور، وڪ وڌائين وتري.

۴

سسئيءَ جي سريءَ سان، ڪيچ ڌڻي ڪاندي؛
 پسڻ ڪارڻ پرينءَ جي، منڌ هئي ماندي؛
 لڪن تان لطيفه چئي، آرياڻيءَ آندي؛
 پنهنوءَ پيراندي، نماڻيءَ نصيب ٿي.

۵

هيءَ تو وڃي هونءُ، آئون ڪ اڳيري ٿيان؛
 ”متان چوءِ بلوچ، ڪميڻيءَ مان ڪين ٿيو.“

۶

ڪَمِيٽِيُن هٿان، تين مُورائين مَديُون؛
تُون ڪَر پاڻ وَڙان، موتَ سَاجها سَپرين!

۷

نڪي تيان سڱ ۾، نڪي سڱيٽي؛
آهيان ڪميٽي، ذاتِ پروچيءَ نه جڙان.

۸

ڪيچ مَ خبرِ هوءَ، هنَ منهنجي ذاتِ جي!
مَتان پنهونءَ پوءِ، لَچَ منهنجي لوءِ ۾!

داستان پارھون

۱

ڏٺان جي ڀروچ، مون جنن هونءُ اکين سين؛
 مون کي چيان ”لوچ“، پاڻا پيڻيون چيرين.

۲

’ووءِ! ووءِ! ڪنڊي وٽ، مچڻ ’ووءِ!‘ وسارئين!
 پاڻي هار م پڌرو، روءِ منجهان ئي رٽ؛
 صبر وڏو سٽ، سگها ميڙي سپرين.

۳

مانه مارينديءَ پرينءَ جي، مچڻ، رئين رٽ!
 چوري! چڏ م سٽ، همت هونءُ وڃائيو.

۴

جڙ جڙي جن سين، مئي پڻ سين تن؛
 جي هٽ نه هونءُ پسن، سي ڪنهن پر ڪيچ پسنديون؟

۵

اوجهڙ وٽان آنءُ، پيون سڀ سگر ساڻه جي؛
 جا نينهن ڳنهندي نانءُ، سامون جنن پوندي مامري.

۶

ڀڏو ڪنهن پنڌاڻ، هنڙو هوتاڻيءَ سين؛
 ڪا جا پيس ڪاڻ، نبيريانس، نه نيري!

۷

ڏونگر ڏنا نوڻ، مون پارڪو پڇيا؛
هيڪليون هلن جي، سي تاڪن سنڊي توڻ؛
اي اهيڪي پوڻ، سونهن رءُ نه سٿري.

۸

لڪين لوڙاڻو، سهسين آهن سج ۾؛
بر ۾ بوراڻو، ڪڻ، پيادي! پاڻ سين.

۹

نينهن م نالو ڳن، پريتڻي پير پيا؛
سورن ساڻ م چن، وره وهائج وترو.

۱۰

سچڻ ڏنو جن، تن ڳچي ۽ سير ڳه ڪيو؛
پيون ڪوه پجهن، قدر ڪيميا ان جو؟

۱۱

هاري! هنئون م لوڏ، سڪن پوندينءَ، سسئي!
ڪوهيارو تو ڪوڏ، اچي ڪزه قطاريو.

۱۲

حسيني حسين لءِ، بيبيءَ پاڻ چئي؛
تهان پوءِ ٿئي، خبر ٻي خلق کي.

سر ليلا چنيسر

داستان پهريون

۱

داغُ تنهنجو دائِما، ماري معذورين؛
 سائينءَ ڪارڻ سڀرين! وڃج مَ ڏورين؛
 آءُ تو حضورين، مٿيو و جهان مڇ م.

۲

مٿيو و جهان مڇ م، هائيءَ هڻي هار؛
 سوپي! سڪَ سيد چئي، ڪرئين ڪوه قرار؟
 راجا ريساڻو گهڻو، ستاڻو سردار؛
 چوڏس چنيسر جام جو، ڏيهان ڏيه ڏهاڪار؛
 ناڪراڪين نار، مٿي تي ٿي مٿين!

۳

چنيسر چورنگه، پرنگو لوڪ پيو؛
 تنهن سين چنيو سنگه، وڃيو هار هڻه چهين!

۴

مٿي تي موهجي، موڙهي ڪيءَ مرڪ؛
 چئي چنيسر جام سين، وڌو تو فرق؛
 وري ويو ورق، آيءَ ڏنءَ ڏهاڪه جو.

۵

مٽِي مٽِي جي هئا، تِن چِٽِن قيرِيمِ چِٽِ؛
 هارُ کٽنڊيسِ هوڏَ ۾، نيٻه تيندمِ نِٽِ؛
 ڪوٺروءَ جو ڪِرَتَ، مونهان مٿاهون ٿيو.

۶

مٽيو ناهِ مٽيون، جو تون پسي هارُ هرڪئين؛
 اصلِ آهي اڳهين، سنڊيون ڪوڙ ڪهڻيون؛
 ان گهوڙن هنئي گهڻيون، دوسنئان دور ڪيون.

۷

تو جو پانيو هارُ، سو سورن جو سگرو؛
 چنيسرُ چٽَ ڪٽي، ٿيو پورهيتَ جو پارُ؛
 اوڻتَ جو آچارُ، ڪانڌ ڪنهن سين م ڪري.

۸

ن ڪي هو پانهڙين ۾، ن ڪي ڳر هئوم؛
 ن مون، سينڌ ن سُرْمو، ن سينگارُ ڪيوم؛
 تيلانه ڪانڌ سَنڊوم، رُڪو ٿي رءُ ڳڙي.

۹

سونا ڪرُ ڪنن ۾، ڳچيءَ ڳاڙها هارُ؛
 پانهوٽا پانهن ۾، سينڌ سٽيا وارُ؛
 تيلانه پي پچارُ، ڪانڌ منهنجي چڏئي.

۱۰

اُو ڏمريو ڏسُن! حيلو هِنهنين هارَ جو؛
 سڻو سڀ سرتيون! وڙ نه گنهين وس؛
 دعوى پهرئين دس، پڇيو ٿو پورا ڪري.

۱۱

پوڄا ڏنم پير، ڍڪڻ مٿي ڍول جا؛
 مون پانيو تنهن وير، ڪو جهي ڪندو پريئي.

۱۲

سوڙين سترياءَ، پڪو سهو ولاريو؛
 چنيسر ڪانڌاءَ! تان مون هئن نه پانيو!

داستان ٻيو

۱

تڙڪي پسي ٿوڪ، ترڪي ٽڪر ۾ پئي؛
 اچيو اچيو، ”اڳلي!“، چئي ليلا کي لوڪ؛
 اندر اويالڻ سين، ساڙي ڪيائونس سوڪ؛
 ٻالاڻڻ جو ٻوڪ، ويو ويچاريءَ وسري.

۲

هئينءَ ت گهڻو هوشيار، ڪل به هيئي ڪانڌ جي؟
 تو پانيو موچاري ٿيان، ڳچي پائي هار!
 ڪانڌ ڪوڙيءَ جو نه وڻي، سئين پتين سينگار؛
 وهم لهي وينجهار، دليون پرڪي داسترو.

۳

وڌيري هياس، ميڙو مون گهر سرتيين؛
 هت جهڻ هار جي، ڪڙي ڪانڌ تياس؛
 دولي ديلياس، آيم ڏن ڏهاڳه جو.

۴

وڌيري هياس، چنيسر جي راڄ ۾؛
 دهلين دامين، نقرين، تي پليل پچياس؛
 دولي ديلياس، تيس ڏهاڳڻ ڏيه ۾.

۵

وڏيري هيٺس، چنيسر جي راڄ ۾؛
 دائيين، ٻائين، دربانن، پر ۾ ٿي پڇيائين؛
 دهلين دمامين، نقرين، ٿي وڃ ۾ وهاريائين؛
 هيٺس دادلي دوسن جي، کڻي هلڪي هار ڪيائين؛
 تنهان پوءِ ٿيائين، ڪاناري ڪانڌ جي.

۶

هيٺس هندورن ۾، پييم ڪانڌ پروڙ؛
 مڙئي سنڌي مامري، ڪوجهي وڌيڪ ڪوڙ؛
 سامهان ٿيم سور، ويو وٺي وٺو!

۷

ليلا! جم لڪائين، چئي چنيسر ساڻ؛
 ور سين وڙهيو اٿين، موڙهي! منڙ پانڻ؛
 پوري! ڪي پانڻ، تي آئيءَ ڏنڻ ڏهاڳ جو.

۸

ليلا! پوري نه پئين، چئي چنيسر ساڻ؛
 تو جو پانيو پانهنجو، سو ريساڻو راڄاڻ؛
 پاڻان ڌار پرياڻ، ڪانڌ ڪنهنجو نه وڻي.

۹

چئي چنيسر جام سين، ليللا! تون م لڪاءِ؛
 دوس تنهنجو داسڙو، ڪانڊ وڌيائي ڪاءِ؛
 ت ديولو يڪ سنڊيا، عيبن ڪي آڏو پئي.

۱۰

چئي چنيسر جام سين، ليللا! تون م لڪاءِ؛
 اي ڪانڊ ڪنهنجو ن ٿئي، ن ڪا مون ن تون؛
 رنڊيون ڏنيون مون، ان در مٿي دادليون.

۱۱

ليللا! حيللا چڏ، جي تون سوڀي! سڪئين؛
 پائي پانڊگچي ۽ م، پاڻ غريبي ۽ گڏ؛
 هڏ ن چونڊ لڏ، جي ڪارون آڻئين ڪانڊ ڪي.

داستان ٽيون

۱

چنيسر سين چاڳڪ، متان ڪا منڌ ڪري؛
جان مون پوءِ پروڙيو، ته هي نه ماڻي ماڳڪ
ڏمريو ڏهاڳڪ، سگهو ڏئي سهاڳڻين.

۲

چنيسر سين چاءُ، متان ڪا منڌ ڪري؛
ڪانڌ ڪنهن جو نه وڻي، گيرب ۽ گاءُ؛
جي ٿڙي ٿورڙيا، ته دوسن دسائي داسڙو.

۳

سپيئي سهاڳڻيون، سڀني منهن جڙا؛
سڀ ڪنهن پانيو پاڻ ڪي، ته ايندو مون ڳرا؛
پينو تن درا، جي پسي پاڻ لچائون.

۴

اوڳڻ ڪري آڀار، تو در آيسن داسڙا!
جئن تو رسڻ سنديون روح ۾، تنن مون پيڻي ناه پتار!
سائينءَ لڳڪ، ستار! ميٽ مڊايون منهنجيون.

۵

جي مُون مُوڙهي مَٽَ، تہ تُون پاڻُ سَچاڻجِ سَپَرين!
 اصلِ اَواينِ جا، عيبَ دِڪَئين تُون اَٽَ؛
 اِي، پَر! تَنهنجي پَٽَ، جِئَن وِلهيُون دِڪَئين وِلها!

۶

ڪوڙين تَنهنجون ڪامِڻيون، تون ڪوڙين سَنَدو ڪانَدُ؛
 مُون ڪي چِڏَ مَ داسَڙا! تہ وِجان نِ وِٺوانَدُ؛
 مون ڳچي ۽ ۾ پاندُ؛ تو، چنيسَر! هَٽَ ۾.

سر مومل راڻو

داستان پهريون

۱

ڪاله گڏيوسون ڪاپڙي، بابو بيڪاري؛
 سامي سيلو سرتي، مالا موچاري؛
 ڏيئي ڏيڪاري، ڦٽي دل فقير ويو.

۲

ڪاله گڏيوسون ڪاپڙي، جهڙو ماه منير؛
 فيض، فراق فقير، جوگي جاڳائي ويو.

۳

ڪاله گڏيوسون ڪاپڙي، پهر سج کان پوءِ؛
 پسو سونهن ساميءَ جي، رت ورنو روءِ؛
 جو منهن مومل جي پوءِ، موٽڻ تنهن مس ٿئي.

۴

ڪاله گڏيوسون ڪاپڙي، بابو بان بري؛
 سائي سال ڪلهن ۾، سامي سون سري؛
 خبر ڏي ڪري، ڪا مومل جي مجاز جي.

۵

بيڪاريءَ کي برہ، ويو ڪيفِ چڙهي؛
 ڳالهيون ڪندي ڪاهِ جون، ڳوڙها پيس ڳڙي؛
 ها جا انگه اڙي، جئن چٽا ڦٽ چڙي پيا.

۶

سجُ سڀاڻي جا ڪري، ساميءَ سائي روءِ؛
 اچي ٿي عطر جي، منجهان مڱتے بوءِ؛
 ساڌيڪاريهون جوءِ، جئن لاهوتي لعل ٿيو.

۷

جوڳيءَ تي جڙاءُ، نسورويي نينهَن جو؛
 پتنگه جئن پيدا ٿيو، سامي سج وڙاءُ؛
 آيو ڪاه تڙاءُ، ڪنوارن ڪڪوريو.

داستان ٻيو

۱

آءُ لانگوٽيا لال! ڪنهن پر ڏنيءَ گجريون؛
 آبه ارتو اڪيين، لڙڪ وهائين لال؛
 ڏنءَ جي جمال، سامي! ڪه نه سلائين؟

۲

گجر ڪي گجميل جون، تارن ۾ تَبرون؛
 هڻي حاڪمين ڪي، زور پريون زَبرون؛
 ڪاه ڪنديءَ قبرون، پسو پرڏيهين جون.

۳

گجر گاروڙين، اچيو اڏي اڀي؛
 مٿان پيئي تن، ٻڌا پاڻ هڻن جي.

۴

مومل ماري مير، آهيڙين ڪي آڪري؛
 سوڍيءَ گهڻا سڪائيا، پڙهيا پٽت پير؛
 هڻي تن ڪي تير، مٿيو جن مٿن ۾.

۵

جوڳيءَ جاڳائي، ماري وڌو مامري؛
 لنو لڏوڻي ڪنديين، اميو آهي؛
 وڃو جي ڪاهي، ت نڪون پسو نينهن جون.

۶

هلو، هلو! ڪاڪ تڙين، جتي نينهن اچل؛
 نه ڪا جهل نه پل، سيڪو پسي پرينءَ کي.

۷

هلو، هلو! ڪاڪ تڙين، جتي گهڙجي نينهن؛
 نه ڪا رات نه ڏينهن، سيڪو پسي پرينءَ کي.

۸

هلو، هلو! ڪاڪ تڙين، چرو جت چڙهن؛
 ڪوڙين رنگه رچن، پانوڙيءَ پڪ سين.

۹

آڪون، ڊاڪون، سرڪند شاخون، جت چوڪا چندن ڪوٺنر؛
 مئي سيئي ماڻيا، جت نه پرن پوٺنر؛
 ڪنواريون ۽ ڪوٺنر، ڪاه ت پسون ڪاڪ جا.

۱۰

چڙهيا چارئي يار، سوڌا شڪاري؛
 فيڪر ساڻ قتي ڪهي، سوڍي سوپاري؛
 ويا ڪاهيندا ڪاڪ ڏي، جت مومل موچاري؛
 موٽيا نه ماري، ڪوٺنر لتاڙي ڪاڪ جا.

داستان ٽيون

۱

جھڙا گل گلاب جا، تھڙا مٿن ويسن؛
 چوٽا تيل چنبيليا، هاها! هو! هميشن؛
 پسيو سونهن سيد چئي، نينهن اچن نيشن؛
 لالن جي لبيسن، آٽڙ اکر نه اجهي.

۲

جھڙا پانن پنن، تھڙيون سالون مٿن سائيون؛
 عطر ۽ عبير سين، تازا ڪيائون تنن؛
 مڙهيا گھڻو مشڪ سين، چوٽا ساڻ چندنن؛
 سنهن رڀي سون سين، سندا ڪامڻ ڪنن؛
 ڪيائين لال لطيفه چئي، وڏا ويسن ورنن؛
 منجه مرڪيسن منن: ”سوڍي سين سگه ٿيو“

۳

سون ورنيون سوڍيون، رڀي رانديون ڪنن؛
 اکر اوطاڻن ۾، ڪٿوريون ڪٿنن؛
 اوتيائون عبير جا، مٿي طاق تڙنن؛
 ٻاٽن ٻيلون ٻڌيون، پسيو سونهن سڙنن؛
 ٿيا لاهوتي لطيفه چئي، پسن لء پرينن؛
 اجهي ٿا اچن، ڪاڪ ڪڪوريا ڪاڇڙي.

۴

گَجَرَ گھٹا گھائيا، پاڻا لڳس گهاڙ؛
ميندري ملا، لڳس کان ڪپار ۾.

۵

رُوءِ راڻي جي ناه ڪو، سوڍو سڀين سونهن؛
لاڻائين لطيف ڇئي، مٿان دليين دونهن؛
ڪانهي ٻي ورونهن، ٿيو مڙوئي ميندرو.

۶

ڪاڪ ن جهليا ڪاڙي، موهيا ن محلن؛
پاين ۽ پانهين جي، پنڌڻ ڪين پجهن؛
لڪين لاهوتين، اهڙيون اوريان ڇڏيون.

۷

ڪاڪ ن جهليا ڪاڙي، موهيا ڪنهن ن مال؛
سوڍيون سجھائي ويا، ههڙا جنين حال؛
جي چورين ڏنا چال، تپ لاهوتي لنگهي ويا.

داستان چوٿون

۱

شَمَعَ ٻاريندي شَبَّ، ڀرَہَ باڪون ڪڍيُون؛
 موٽَ، مَرانَ تِي ميندِرا! راتا! ڪارڻِ رَبِّ؛
 تَنهِنجِيءَ تاتِ طَلَبَ، ڪانگَ اڏايم ڪاهِ جا.

۲

اِيي اِياريامِ، نڪتَ سَڀَ نِيئي ويا؛
 هڪَ مِيو، ٻيو ميندِرو، سَڄي راتِ ساريامِ؛
 ڳوڙها ڳلِ ڳاڙيامِ، سُوَرَجَ شاخون ڪڍيُون.

۳

ڪتنِ ڪرَ موڙيا، تِيڙو اڀا تِيئي؛
 راتو راتِ نه آئيو، ويلَ تَري ويئي؛
 ڪوئ سا ڪاڻي راتِڙي! پرينَ ري پيئي؛
 مونَ ڪي ڏنَ ڏيئي، وڃي ڍولو ڍنَ ڦراريو.

۴

راتو ڪا راتِ ويو، ڳجهي ڳالهَ ڪري؛
 سوڍي رءُ، سرتيون! هڏَ نه ساهَ سَري؛
 وڃي، مانَ وري! آسائِي آهيان.

۵

سوڊي سٽي لوءَ، ڪا جا مون سين ڳالھ ڪئي؛
سا جي پٿر پوءِ، ته سرتيون ڪانه سمهي.

۶

راڻا! تنهنجي راه تي، ڏيهاڻي ڏيڪان؛
راڻي جيءَ رهاڻ جون، رُوح اندر ريڪان؛
مُحَبَّتَ جُون ميڪان، تو سين، لال! لپيتيون.

۷

آءُ، راڻا راحت! تاج ڌرتيءَ جا ڌڻي!
سِڪَن تيون سهاڳڻيون، سوڍا تنهنجي سٽ؛
مون تان لاه م هٽ، ڪامل ڌڻي ڪا جا!

داستان پنجون

۱

سڱ ڪري سين سينهن، ڪنڌ م ڦيرج ڪيڏهن؛
 رمج راڻي پڻ م، نرتون منجهان نينهن؛
 انءَ م وسج عام تي، جئن مومل! وسن مينهن؛
 سندي حشر ڏينهن، سوڍو ساريندينءَ گهڻو.

۲

جا پون پيرين مون، سا پون مٿي سڇڻين؛
 تڱگ لتبا ڏور م، اڀي ڏنا سون؛
 ڏينهن مڙيئي ڏون، اٿي لوچ لطيف چئي.

۳

راڻو پانيو راند، ڪئن وڙ رائيين؟
 وڙ وڏوڻو ايهين، جئن پر پڇتو پاند؛
 هيءَ! پڳيءَ هيڪاند، سوڍو ساريندينءَ گهڻو.

۴

ڪاڪ ڪڙهي وڻ ويا، جلي منهنجي جان؛
 رڪي ڪام ڪڙڪيو، ماريس تنهن گمان؛
 هڏ نه جيان هاڻ! سگهو موڻج سپرين!

۵

ڪاڪو ڪڙهي وڻ ويا، پريا رنگه رتول؛
 تو پڄاڻا سپرين! هينئر ئي اچن هول؛
 جي مون سين ڪيءَ قول، سي سگها پارچ، سپرين!

۶

حال قربان، مال قربان، گهوري ان لڊاڻو؛
 فدا ٿي فقير جو، شل رسي م راتو!
 مين سين ماڻو، مناسبه نه، ميندرا!

داستان چھون

۱

نہ وارث نہ وَلَهُو، نہ سَگُ، نہ سِياڪو؛
تو پُڄاڻا، سِپَرِين! آيمِ اولاڪو؛
پانڌيا! پاراپو، ڏجانءِ ڍاڻيءَ ڍولَ ڪي.

۲

ڪَڙهو ڪَمِيڻِيءَ تي، سوڍا! وار، سَڄاڻ!
ڪُه ڪَريان ڪاڪ ڪي؟ تَن توهين ڏي تاڻ؛
لاهي غير گماڻ، اڱڻ آءُ اڪنڊين.

۳

اڱڻ آءُ اڪنڊين، پرچي پيارا!
پلڪ پراهون نہ سَهَنءَ، جيءَ جا جيارا!
نينهان نيزارا، سَڄ، ت مان سَورُ لهي.

۴

پَس توشڪون، تڪيا، سيئي وهاڻا؛
پسيو هنڌ، پڇي هنئون، جي حَبِينِ هاڻا؛
هڪ ڏنگا ڏاڏاڻا، پيو موٽيو تان نہ مينڌرو.

۵

سوڍا! سَور سَڪائِيُون، اڪيون آبه نہ ڪن؛
راڻي جيءَ رهاڻ ڪي، وروڻيون وڃن؛
سي ڪئن، مينڌرا! مڇن؟ جي تو سَوريءَ چاڙهيُون.

۶

مُون گھرا چي جي ٿئي، ميندرو مهمان؛
 آڻي جهوڪيان آڳي ۾، چيري وجهان جان؛
 تاڻي تنورن ۾، پيري هٿان پاڻ؛
 پيڪن سوتو پاڻ، گهر تڙ گهريان پرتان.

۷

کوڙ قناتون ڪاه ۾، راتا ويه رهي؛
 ماڙهو جي محلات جا، سوڍا ڪج سهي؛
 وينديءَ ڳالهه وهي، وڪر پوندين ولها.

داستان ستون

۱

دِيٽِ مَ وَجِجِ دِوَلِ! ڪاٿِياري ڪاڪِ ڪَري؛
 آءُ اڳهين آهيان، ٻڌِي تنهنجي ٻول؛
 توکي ساري، سڀرين! رُنِ مَنجھ رَتول؛
 تڪاڻا ۽ تول، وَسْهُ مُونِ وَه تِيَا.

۲

سوڊي سِرُ نِيو، هِيٽِ ڪِرَنگَهَرُ سَڪڻو؛
 راڻي جي رهاڻ ڪي، سِڪي ساهِ پيو؛
 پَسان ڪين پيو، تورءِ اڪڙين سين.

۳

راڻي رڻُ ڪيو، جيڏيون! منهنجي جيءَ سين؛
 مَن مِيندِري وڍيو، ڏيبي تڙ پيو؛
 پُجهان، ٻهرويو، هنئون هنڌ نه هيڪڙي.

۴

رُٿان ٿي، راڻا! هنڌ نهاريو حُجرا؛
 پيئي ڪه ڪئن تي، ٿيا پلنگه پراڻا؛
 تَريائي توڙا ٿيا، وَرِ رءِ وهاڻا؛
 جايون، گل، جبات، وَڻ، تورءِ ڪوماڻا؛
 ميندرا! ماڻا، تورءِ ڪنديس ڪين سين.

۵

جڻن ايندي ئي موٽئين، ميندرا! وڏي جاڙ ڪيائ؛
 ور نه هئين؟ ولها! هوند جتي مون جاڳاءِ؛
 ته ستي جي ساجاءِ، سوڍا! سگهيائي ٿيءُ.

۶

جڳهه جڻن تي چوءِ، سوڍو ٿين نه سڪيو؛
 راڻو ٿين نه روءِ، ڳوڙهو جڻن ڳل ڳڙي.

۷

تن باغنئون بس، جي ڪنديءَ ڪاڪ ڪڪوريا؛
 سوڍي رءِ سرتيون! ڪاڪ نه اچي ڪس؛
 راڻي پائي رس، تن پيڙيءَ جڻن ٿاڻيو.

داستان اٺون

۱

ڪين ساگاهيم، سپرين! جاڙون ڪيم جال؛
سوڍا! مون کي ڪال، موٽي منهن ۾ آئون.

۲

خاموشي خبر جي، مومل ٿي مٽ؛
صبر ٿيو سڀٽ، منهنجي حق، ميندرا!

۳

ڍولي ڍڪي آهيان، هيس اگهاڙي؛
ڏيئي لڪ لاڙي، ڪڪر ڪيائينم ڪاڪ جو.

۴

سوڍا! صبر تنهنجو، مرڪ لچاين؛
چپ سين جي چوَن، ادب ڪجي ان جو.

۵

سوڍا! صبر تنهنجو، سيڪاري سهنس؛
پڇي تان پهنس، مون کي نصيبه نئي جهليو.

۶

سوڍا! صبر تنهنجو، بي عقل آڻي باز؛
سندي صبر ساز، توبه ڪاريم ڪهڙي.

جنين سندي منهن ۾، نھائون نڪن؛
تئن وڊيو هيڪڙو، تھڪڙو ٿورو تن؟
سي مڙ سڃا ئي سونھن، جن پلي پينگه پڙم جي.

داستان نائون

۱

راڻي جي رهاڻ مان، ڪو آديسي آيو؛
چوڏهينءَ ماهَ چنڊَ جڻن، ڪيو ساميءَ سَهائو؛
لٽو اونداهو، جوڳيءَ سنڊيءَ جوتِ سان.

۲

راڻي جي رهاڻ مان، ڪو آيو آديسي؛
ڪٿوريءَ خوشبوءَ سين، ولاتِ سڀيءَ واسي؛
سوڌو سناسي، اتانهين ٿي آيو.

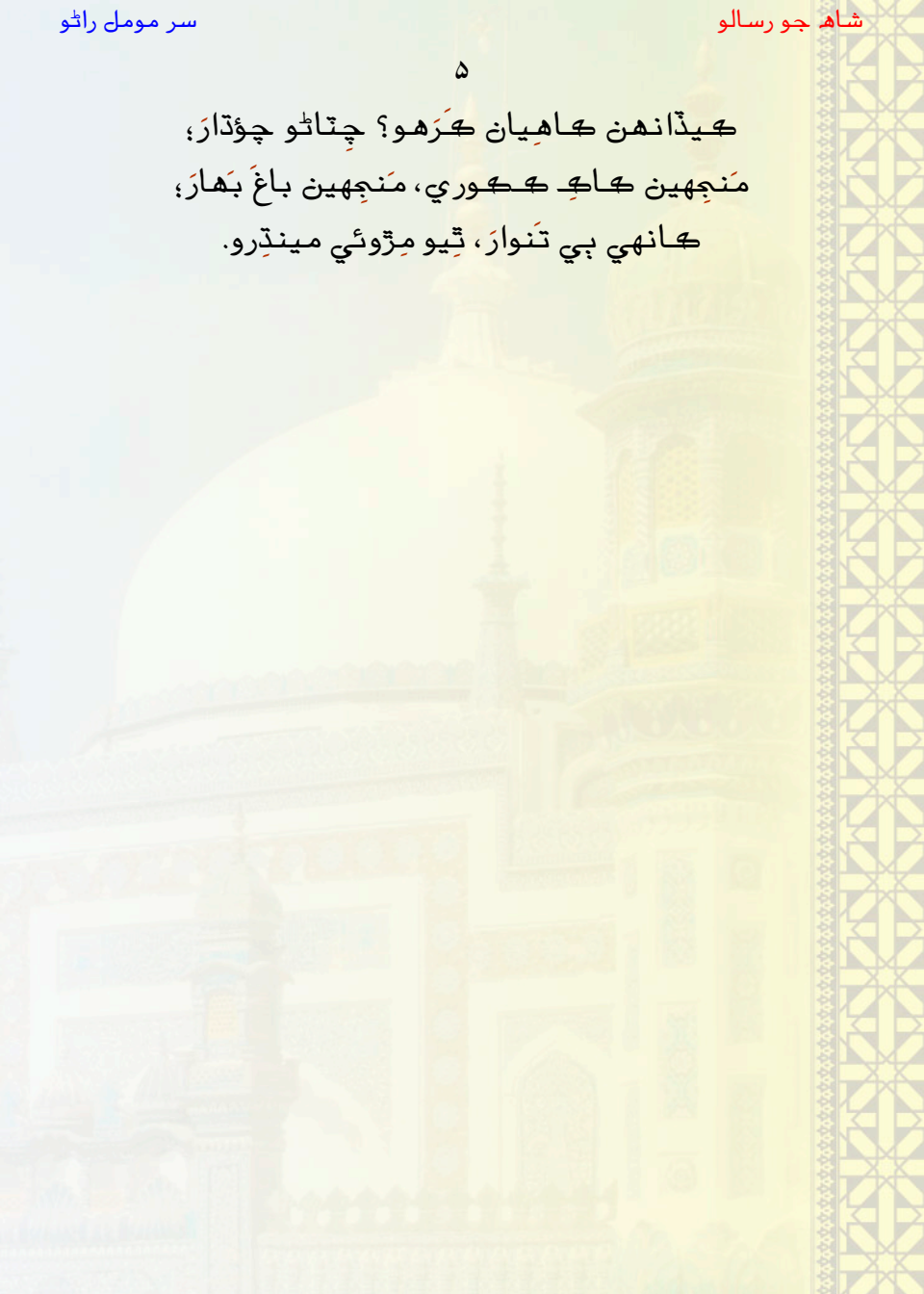
۳

نئون نياپو آيو، راڻي ملان راتِ؛
لڏيسون لطيفُ چئي، ڪنان ڌاتر ڌاتِ؛
ڪهڙي پڇين ڌاتِ؟ جي آيا، سي اڳهيا.

۴

ڪيڏانهن ڪاهيان ڪر هو؟ چوڏس چٽاڻو؛
منجهين ڪا ڪڪوري، منجهين لڊاڻو؛
راڻو ۽ راڻو، رءِ راڻي پيو ناه ڪو.

ڪيڏانهن ڪاهيان ڪرڻو؟ ڇٽائو ڇڏڻو؛
 منجهين ڪاڪ ڪڪوري، منجهين باغ بهار؛
 ڪانهي پي تنوار، ٿيو مڙوئي مينڌرو.

سر مارئي

داستان پهريون

۱

’الَسْتُ بِرَبِّكُمْ‘ ، جَدَّهِنَ كَنِ پِيَوْمِ؛
 ’قَالُوا بَلِي‘ قَلْبَ سِينِ، تَدَّهِنَ تَبَّ جِيَوْمِ؛
 تَنهينَ وِيرَ كِيَوْمِ، وَچَنَ وِيزِيچَنَ سِينِ.

۲

جَدَّهِنَ ’كُنَ فَيَكُونُ‘ ، مَنُ تَدَّهَانَكُونُ مَارُئِينِ؛
 تُونُ كِهِنَ وَجِهينَ تَنَ كِي، سُوْمِرَا ! شَكُونُ؟
 هَمِيرِنَ هَكُونُ، جَاڙَ جَسِي كِي پَاتِيُونُ !

۳

نَڪَا ’كُنُ فَيَكُونُ‘ هُئِي، نَڪَا مَوْرَتَ مَاهَ؛
 نَڪَا سَدَّ ثَوَابَ جِي، نَڪُو غَرَضُ گُناهِ؛
 هِيڪَهَائِي هِيڪَ هُئِي، وَحَدَانِيَتَ وَاهَ؛
 لَكِيَايِنَ لَطِيْفَ چَئِي، اَتَ گُجَهَانَدَرُ گَاهَ؛
 اَكِينُ ۽ اَرُوَاحَ، اِهَا سَاچَاءَ، سَپِرِينِ !

۴

’قِيْدُ الْمَاءِ‘ تِيَوْمِ، هِيَتَ اَرَانِگِي گَهَارِيَانِ؛
 ’هِنَاڪَ جِسْمِي وَالْفَوَادُ لَدِيكُمْ‘ ، هِنئونَ هِيَتَ سَنَدُوْمِ؛
 قَادِرُ شَالُ كَهَنَدُوْمِ، مِيڙَاڪُو سِينِ مَارُئِينِ !

۵

جَهْرُو 'قَيْدِ الْمَاءِ'، تَهْرُو بِنْدُ نَ كَو پِيُو؛
 'جَفَّ الْقَلَمُ بِمَا هُوَ كَائِنٌ'، لَهِي نَ تَرِ تِئَاءُ؛
 عَمَرَ! تَوْ هَتَاءُ، أَجَائِي تِّي أَجْرَيْن!

۶

رَاءُ اِعْرَابِيْنَ هِيَّ، گَهَنگَهْرُ گَهَارِطُ مَوْنِ تِيُو؛
 'بَكَتِ الْعَيْنَانِ فِي هَوَاكَ دَمًا'، پُجَانِ سَاڻُ پِرِيَّ،
 مَنْ، اَكِيُونِ، تَنْ تِيَّ، جَتِي جَنْبُ جِيڏِيَيْنِ.

۷

هِي هِنْدُ، پِيڻِيُونِ هَاڻُ، سَارِيَانِ سِيَّ ڏِيهِيُنِ رِي؛
 'كُلُّ شَيْءٍ يَرْجِعُ إِلَى أَصْلِهِ'، تِي جِهَجَانِ جِهَانِگِيُنِ هَاڻُ؛
 پِرِي پَنهنجي پاڻُ، پَسَانِ مَلِكِ مَلِيرِ جُو!

داستان ٻيو

۱

نڪو اير نہ پير، نڪو اوڻي آيو؛
 مون وٽ آيو هون ڪو، پاڻران پري پير؛
 ڪتابتون ڪير، آڻي ڏيندم ان جون؟

۲

اوڻي! ڳوڻي آڻين، ڪو هتي جو هٿ هير؛
 ت ڪنا جي ڪوٽن جا، ٿين سرها سير؛
 آءُ ت اڪين اڳهان، جي پاڻرڏنءَ پير؛
 الله لڳه لطيفه چئي، لاءِ م تون اوير؛
 ڪوٺين گهاري ڪير؟ محلين منجهي مون هنئون!

۳

جي امڙ هنيو اڏ ڪري، سي ڪاغذ لکان ڪيئن؟
 واڳيون جي وصال سين، تنين چاڙهي ڇهن؛
 رٿان راتون ڏينهن، جئن ان جي وائيءَ ۾ ور گهڻا.

۴

ٿر ٿر اندر ٿاه، عمر! ماروٽڙن جا؛
 لاتائون لطيفه چئي، مٿان لوئيءَ لاکه؛
 عمر! ڪريو آڪه، پهريو ٿي پن چران.

۵

سَهَسِين سِبا ڪَنجَري، لَوِي لِيڙُ ٿِيامِ؛
 اَبائُنَ جِي آسَري، ڪَتي ڪانَ ڪِيامِ؛
 جايَ تَ يَڪِيامِ، تَنهنجو پَرورَ! پَن رَهاڻِيين.

۶

سَهَسِين سِبا ڪَنجَري، لَوِي لِيڙُون لِيڙُ؛
 واسِي وارَ نَ ويڙهيان، مَرُ چَڱُون رَهَنَ چِيڙُ؛
 ماروءَ جِي مُهاڙَ رَءُ، اَنڊِرَ ناهِ اُڪيرَ؛
 هَهڙو حالَ هَميرَ، وٺي شالَ ويڙهَ وِجانَ!

۷

سِبي، سِبا ڏي، پوري نِينهنَ نَ ڪَچوئي؛
 ڪَتيءَ وَتِيون ڪَتيون، سَتي سِڻي سِي؛
 مَچُڻُ چُونمَ ڪي، تَ لَچائيءَ تَرُ چائِيون!

داستان ٽيون

۱

پٽولا پَنوهارِيُون، مُور نہ مٽي ڪَن؛
 جُلاڪَ رَتائُون لوئِيُون، تہ سالِنِئان سُونهَن؛
 اَن اِلاچِنِئُون اِگري، بَخْمَلِ بافتَن؛
 سَڪَرِ يانِئِيان سُمورا! ڪِتي ڪان ڪُنهِن؛
 جا ڏنِيم ڏاڏائِن، سا لاهِندي لَچَ مَران.

۲

آرَمَ هِڏَ مَ اوڍيان، پٽولا، پٽَ چيرَ؛
 پاندوڻا پَن ڏيان، ارغچَ ۽ عَبيرَ؛
 مارو۽ سين شَلِ ماڻيان، ڪِتيُون جَهڙيُون ڪيرَ!
 اَنڊرِ اُجَ اُڪيرَ، مُون ڪي پرينءَ پَنوهارِ جِي.

۳

سونَ بَراڀرِ سَڳڙا، مارو۽ سَنڊا مُون؛
 پٽولا پَنوهارِ ڪي عُمَر! آڇَ مَ تون؛
 وُرَ لوئي جِي لُون، ڏاڏائِن ڏنِيامِ جا.

۴

سونَ بَراڀرِ سَڳڙا، لُون لُون بَراڀرِ لَڪُ؛
 رُپو جنهن رِڏَ ڪيو، ڪوڙَ تَنهين ڪي ڪَڪُ؛
 مُون مارو۽ جو مَڪَ، تيلَ نہ لائِيان تَنهنجو.

۵

تيلُ نہ لائِيان تَنهنجو، مُون ماروؤَ جو مَنُ؛
ڪَريان پي نہ ڪَن، آهَرَ انهيَن آهيان.

۶

ڪَرايُن ڪَڙور جا، چوڙا ڪوڙا جَنُ؛
سو مَرڪُ ماروئَڙن، جتان لوڪَ لَجَ تِئي.

۷

ڪارا ڪَرايُن ۾، سونُ اسان کي سوؤَ؛
وَرُ جيڏيُن سِين جوعَ، فاقو فرحتَ پانِيان.

۸

ايءَ نہ مارُن ريتِ، جئنَ سيڻُ مَتائِن سونَ تي؛
اچي عمرڪوتَ ۾، ڪنديسَ ڪانَ ڪَريتِ؛
پڪنَ جي پريتِ، ماڙيءَ سِين نہ مَتِيان.

۹

وَرُ سي وَطَنَ جائيون، صحرا سَتَرُ جَنُ؛
گولاڙا ۽ گُگريون، اوچَڻُ اباڻنُ؛
ويڙهيا گُهمَن وليين، جهانگي مَنجھ جَهنگنُ؛
مُون کي ماروئَڙن، سَچَ ڳڻائي سِيچَ ۾!

۱۰

پلڙ پيڻ اُوچيڻ اُن، جن جا پير مٿي پتے پاڪ؛
 وهڻ وراڪن ۾، اُن جي اجوڪي اوطاق؛
 پاڻ نہ پسن پاڻ کي، ويچارا بي باڪ؛
 عمر! اوءِ نہ عاق، ڏکيا جم ڏکوئين.

۱۱

جا، عمر! تو مل عيد، سا سان سوءِ ورتي سومرا!
 ويئي ويچارن وسري، خوشي ۽ خريد؛
 سڪڻ هيا شهيد، مارو جي ملير جا.

داستان چوٿون

۱

ميندا توءَ مَ مارئي، پييس پَنوهاريون چٽِ؛
 راڄ رُٿاري، هنجُون هاري، هيءَ هتيجي هٽِ؛
 آهس پائڙ پار جو، ڪجڙ ڪپٽِ؛
 وينگس ويڙيچن رءُ، مس سٽي ڪا مٽِ؛
 سومرا! سڀٽِ، ڪر ت ڪوتيان نڪري.

۲

محلين ماندي مارئي، ڏنيم منهن ملور؛
 اٿيا سٽيا نه ڪري، سونهن وڃايس سور؛
 پيس لوه لطيفه چئي، لٽس ڪوڏ، ڪپور؛
 چٽ جنين جا چور، سي مڪي مرڪ نه ڪنديون.

۳

ڪريو مهاڙ ملير ڏي، روءِ اڀي چوءِ؛
 ”سُهڄ سُوري پانئيان، سومرا! سنڌوءِ؛
 ملڪ ماروءَ جي آهيان، جور نه تيان جوءِ؛
 سو قلبه ڪوت نه هوءَ، جو هتيجن هٽِ ڪيو.“

۴

بندي ٻيا قرار، اسين لوچون لوه ۾؛
 مٿي تن ترار، سدا سانپيڙن جي.

۵

لنگڙياري لوءِ ۾، جنين لءِ ٿياس؛
 تين تر جيترو، پلڪ نه پڇياس؛
 جهروڪن جهوريو هنئون، ڪوئين آءُ ڪنياس؛
 مارن منجه مياس، نات ماڙين ماريين ڪين ڪي.

۶

جي ويجهي ٿيان ور ڪي، ت سپاڳوم سنئون،
 نٽ نٽ آه نئون، مون ڪي پسڻ پنوهارن جو.

۷

آئون ڪئن ڇڏيان، سومرا! تين پنوهارن پچار؟
 جڙ جنين جي جان ۾، لڳي رءُ لهار؛
 ميخون محبت سنڊيون، هنئڙي منجه هزار؛
 پڪا ۽ پنوهار، ڏني مون ڏينهن ٿيا.

داستان پنجون

۱

سُونَهَنَ وَجَايِمَ سُوْمِرَا ! مَارُو مَسَنَ مَجِينِ؛
 ڏَنگا ڏاڏي پوٽِيينَ، ڪِنَ ڏنا، ڪي ڏينَ؛
 جي مان لوهَ لاهِينِ، تہ ڪوٽنِ ۾ ڪينَ هئانَ.

۲

سُونَهَنَ وَجَايِمَ سُوْمِرَا ! مِيرو مَنَهَنَ ٿِيومَ؛
 وَجِئُ تَتَ پِيومَ، جِتَ هَلُئُ ناهِ حَسَنَ رِي.

۳

سُونَهَنَ وَجَايِمَ سُوْمِرَا، ٿيندِيسَ ڪِئنَ قَبُولَ؟
 ڪونهي سَهڳَ نَه سُولَ، پُوچي مَنَهَنَ پَنوهارَ سينَ!

۴

تِنَ مَنَهَنَ موچارا مَارُتِينِ، مَلِيَرُ جِنِينِ ماڳَ؛
 ناقِصَ نوازي گهٽا، سَنَدو تِنَ سِياڳَ؛
 اڱڻَ مُونَ اِياڳَ، حَسَنُ تي هِيئَنَ ٿيو.

۵

ڪونهي قَادِرُ ڪو پيو، اَنِينَ جو اِياڳَ؛
 'قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا اِلَّا مَا كَتَبَ اللهُ لَنَا'، اِي مَعذِرَتَ ماڳَ؛
 سِيوئي سِياڳَ، مَارُئيءَ مُساوي ٿيو.

داستان ڇهون

۱

جھڙي آيس جيئن، جي تهڙي وڃان تن ڏي؛
 تڙ لائيءَ جا، لطيفه چئي، ڪر مندن انا مينهن؛
 ماڙيءَ لڳم مهڻو، سڀ ڄماندر سڀين؛
 تيس ڪاڻياري ڪانڌ جي، هتي اچي هيئن؛
 ڪنڌ ڪنڊيس ڪيئن، منهن ماروئڙن جي؟

۲

هيڪ ڄئن نه ڇاياس، پيو ڇاپندي جي مران؛
 گهنگر گهڻو تياس، ڇاپي ماروئڙن کي.

۳

سيل پڇڻ جي سومرا! مون کي مٽ م آڇ، مير!
 توريڻ گهڻين ڏينهنن ڏين، وينديس هت همير!
 مڇڻ منجه ملير، ڪنڌ مٿانهون نه ڪٿان.

۴

م سڀني مارئي! مئي! م ڇائي؛
 جنهن اچي عمر ڪوٽ ۾ لوئي لڇائي؛
 جا سانگين سيدائي، سا ڪين مرڪي ماڙين!

۵

آلا! ائن مَ هوءَ، جيئن آءُ مران بند ۾!
جسو زنجيرن ۾، راتو ڏينهان روءِ؛
پهرين وچان لوءِ، پوءِ مَرُ پڇنم ڏينهنڙا!

۶

آءُ بندياڻي بند ۾، ڪي ڪي پيسن بند؟
منهين لڳو مھڻو، ڪي منهن ڪڙو ڪند؟
مران جي هن هنڌ، تـ نـجانـءِ مئڻـئـ ملير ڏي.

۷

واجهائي وطن کي، ساري، ڏيان ساه؛
بُتـ منهنجو بند ۾، قيد م ڪريجاھ؛
پر ڏيهياڻي پرينءَ ري، تار م ڌريجاھ؛
تڏي وسائجانءِ ٿرن جي، مٽي مٽيءَ مٿاھ؛
جي پويون ٿئي پساھ، تـ نـجانـءِ مڙھ ملير ڏي.

۸

واجهائي وطن کي، ساري، ساه ڏيان؛
هي سر ساڙيھ سامھون، منهنجو نج، ميان!
مقامياڻي مارئين، وڃي ٿر ٿيان!
مياڻي جيان، جي وڃي مڙھ ملير ڏي.

۹

واجهائي وطن کي، آءُ جي هٿ مٿي پاس؛
 گور منهنجي سومرا! ڪڇ پنوهارن پاس؛
 ڏج ڏاڏائي ڏيه جي، منجهان ولڙين واس؛
 مٿي جي پاس، جي وڃي مڙه ملير ڏي.

۱۱

گچيءَ ڳانا لوه جا، زيريون ۽ زنجير؛
 پيڪڙا پيرن ۾، ڪوٺين اندر ڪير؛
 چاري چوگانن ۾، واهيت ڪن وزير؛
 چن نه چچي آهيان، اهڙيءَ سٺ سريز؛
 مارو ڄام ملير، پچچ ڪي پنوهار ڪي.

۱۲

زيرين پيرين لوه ۾، ڳٽن ڪيس ڳاه؛
 سنڪي سندي سومري، هڏ نه چاڙهيم ماه؛
 سرتيون! دعا ڪجاه، ته ڀرم پاروڙيءَ رهي.

۱۳

ڀرم پاروڙيءَ رهي، جنهن ۾ اچي ان؛
 ته پڻ ويٺي ونڊيان، توڙي پونس تن؛
 غافل رک غريب ڪي، عمر! منجه امن؛
 سرتين ساڻ سمن، اهم اٿي مينهنڙي.

داستان ستون

۱

پنوهارنِ پاڻوهيو، وريا واهندا؛
ساريم سيڻ سڀڻ چئي، گاڏليون گندا؛
پتن ڀر هندا، ڀنگا ڀڙ ڀتار جا.

۲

پنوهارنِ پاڻوهيو، ڪهي وس واهندن؛
لڻو سڀي لطيفه چئي، ٻڌو قنڻ ڦرن؛
اوه ٿا ڪورن ڪنڌري، سرتيون مٿان سسن؛
عمر! ان اگندري، پاسي ڪانڌ ڪتن؛
پائر ڏنيون پٺيون، ننڍن نوراڀن؛
ڪائر ڪٽيون خاصيون، اوچيون اٽه اڄن؛
ڪڍيو پيڻ ڪهنن: ”ملير گهرجي مارئي!“

۳

آئين ڪهي چاڙهين، ڏٺي ڏيهائي، سومرا!
ستا ڪيو، سڀڻ چئي، ساڻون سڪائين؛
منجهان لنبه لطيفه چئي، چائر ڪيو چاڙهين؛
پلاءِ نه پاڙين، عمر! آراڙيءَ سين.

۴

تِن وَنِهِيَن وَيَرِيچِن ۾، سَدائِيَن سَڪارُ؛
چُنڊِيُو، آڻِيُو چاڙهيُون، سَنَدُو ڏُونَرِن ڏارُ؛
جن جو ويَرِن سِين واپارُ، سِي ڏوڻِي هُون ن ڏُپرا.

۵

توري قوتَ قَرارِيا، رَهِن سَپَر سَتَ؛
کَڻِيءَ ۾ ڪِه پَڪَلِيا، پُوڻِن اهڙِيءَ پَتَ؛
پَنوهارَڪِي پَتَ، پِيهِي پُچُ مَلِيرَ ۾.

۶

نَڪا جَهَل ن پَل، نَڪو رائِر ڏِيهَ ۾؛
آڻِيُو وَجَهِن آهَرِن، روڙِيُو رَتا گَلُ؛
مارُو پاڻ اَمَل، مَلِيرُون مَرڪهُڻُو.

۷

مَتِن تَبُڪَ تَبُڪَڙا، چِڪَنڌَرَا اچِن؛
کَڙِيُون ڪِيه پَڪَلِيُون، پَگَهَرُ سِر پِيرِن؛
اي وڙ وَيَرِيچِن، مُون لوڏان ئي لَڪِيا.

۸

دَر، دَرِوازا، دَرِيُون، هاڻِي هِتي هو؛
ڪوڙِيِين اڏِيان ڪِيَترا، تَنبُو مَتان تو؛
جي ملِ ن آيا، مارئي! تَنين رڙ مَ رو؛
ڪوڪَڻَ آهي ڪو، پُسيءَ پَنوهارِن ۾.

۹

سَنَهِئَ سَئِيَّ سَبِيو، مُون ماروڙ سِين ساهُ؛
 ويئي ساريان سؤمرا! گولاڙا ۽ گاهُ؛
 هِنئو مَنهنجو هِتَ تِيو، هِتَ مِتي ۽ ماهُ؛
 پَڪَن منجھ پَساهُ، قَالِبُ آهي ڪوٽَ م.

۱۰

سَنَهِئَ سَئِيَّ سَبِيو، مُون ماروڙ سِين مَنُ؛
 هِٽِي ڪَڻَ جِلَمَ جا، تَهَ وَدائِين تَنُ؛
 ڪِئَن توپايان ڪَڻُ، اَبائِي اِبرِري؟

۱۱

پاڇاهي ن پاڙيان، سَرَتِيون! سَئِيَّ ساڻُ؛
 يَڪِي اَگهاڙن ڪي، ڪِين يَڪيائِين پاڻُ!
 پِيهَرُ جاپِي جاڻُ، اِبرِ جي اوصافَ ڪي!

داستان ائون

۱

چُرَن، چُٽڪَن چِتَ ۾، وِسارِيان ڪِهِن وَرِي!
 'ڪَنان عَهْدَ اَلْسَتَ' جي، ڪَ تِهائِين پَرِي؛
 'لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ'، مَارِي ڪوه ڪَرِي؟
 اُچُ ڪَ ڪاله مَرِي، ساري سانپِيڙَن ڪِي!

۲

چُرَن، چُٽڪَن چِتَ ۾، وِسارِيان ڪِهِن وَرِي!
 جن ٿي پِي پِياريو، مَنجھان سِڪَ سَرِي؛
 وَنِهِيَن ويڙِيچَن جي، سِتائِن سَرِي؛
 تَرَن توڪَ ٿَرِي، اُٺِي ويڙا اُڪَرِي.

۳

چُرَن، چُٽڪَن چِتَ ۾، وِسارِيان ڪِهِن وَرَن؛
 'لَيْسَ ڪَمِثْلِهِ شَيْءٌ'، پَسُئُ ناهِ پَرِيَن؛
 پِڪا پَنوهارَن، نِيئي اڏيا ناهِ ۾.

۴

چُرَن، چُٽڪَن چِتَ ۾، رهيا اندر رُوَح؛
 اُٺِي ويڙا اُڪَرِي، مارو مَٽِي موَه؛
 ويرون ولوڙَ جُون، سارِيان گهڻو صُبُوَح؛
 وُرُ سي ڪارا ڪوه، سِنجِيَمِ جي ساڙِيَه جا!

۵

بِيرَ ڪَنيائُونِ بَرِ ۾، پيارين پَهُونِ؛
 سَنجَنَ سائِيڪَنَ تي، وَڏِيءَ وِيرَ وَهُونِ؛
 پاڻو جَرُ جَنڊَنِ ۾، ڪوڏان ڪَنَ ڪَهُونِ؛
 ڏينهان ڏينهن نئون، مون کي وره وِڙيچَن جو.

۶

آڏِيءَ اُٿن تي، جيلان پاڻي پاتار ۾؛
 وارو ويسرين ڏينهان ڪون ڏئي؛
 مون ڪَمِيڻِيءَ کي، مٿان ڪوه ڪڍي ويا!

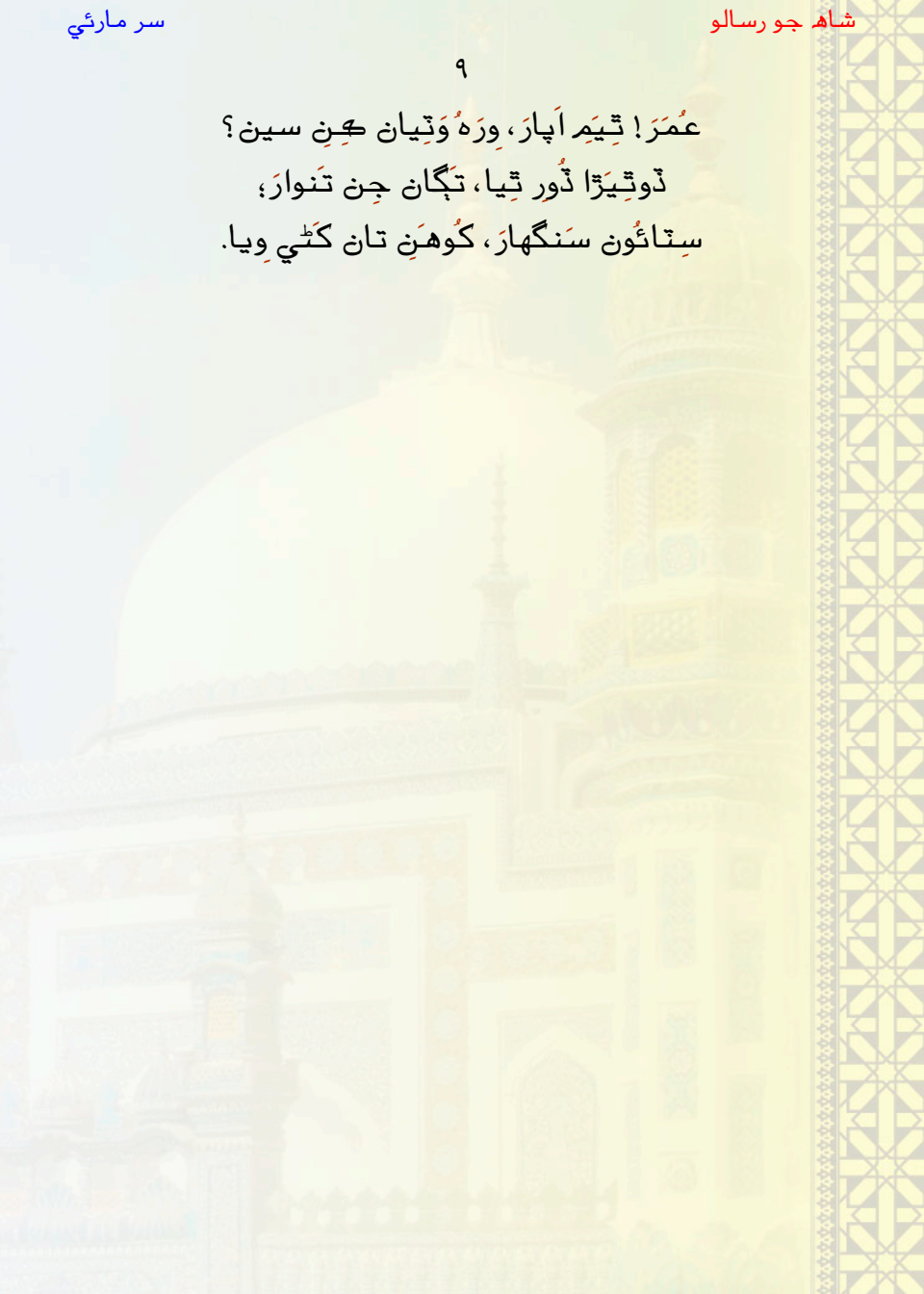
۷

سَرَتِيَن سَنجڻُ ڇڏيو، سَتِيَن ڳاله سئي؛
 ماريچي ماڙين ۾، ڪڏهن ڪان هئي؛
 عمر! آءُ نه مئي، ان اوياليان اڳهين.

۸

پنيءَ جي پوٽن، پيچ پٽڪو نه سٿان؛
 سَنجڻُ واريون ستيون، وڃي ويڙه ورن؛
 پيا سيٽه سرن، ترهي پنهي ڪنڊين.

عَمَرَ! تِيَمِ اَپَارَ، وَرَهُ وَتِيَانِ كِنِ سِينِ؟
 دَوْتِيَرًا دُورَ تِيَا، تَبْكَانِ جِنِ تَنَوَارَ؛
 سِتَائُونِ سَنَگَهَارَ، كُوَهِنِ تَانِ كَثِي وَيَا.

داستان نائون

۱

جُهڙَ قَرَّ جِتِ تِيانِ، اَتِ اَدِيائُونِ پَڪڙا؛
 هِنِ مُنهنجِي حالِ جو، قَدَرُ نہ ڪِيئَانِ؛
 جِيڪَسِ آءِ وَسِرِيانِ، مارو قوتَ قَرارِيا.

۲

جُهڙَ قَرَّ مَتِي مارُئِينِ، جِتِ چِيها، چَلڙَ چَڪَ؛
 اَندرُ تَوَاجِ مَرِي، ساہ اَنِينِ جِي سِڪَ؛
 پِيهُونِ شالَ پَهِيُونِ پِرِي، تِئانَ ڏيئي تِڪَ؛
 وَرَ پَرِيانِ سِينِ پَڪَ، پِيا پاڻَ پَرِيائي گهوريا!

۳

دِئِينِ پَتِينِ دِيرَ، مَهِينِ ماروئَرَنِ جا؛
 پاڻُ سَڀَ پَچِي پِيو، گهرِ گهارِيندي ڪيرَ؛
 ڪوئِيِينِ لَڳَنِ ڪيرَ، مَحَلِينِ مُنجهي مُونَ هِنئون.

۴

هِنِ مُندَ مارو سَنرا، ويڙهين وَڳَ وارينَ؛
 چَچِيا چِيڪاريو چِيلڙا، پَتِينِ پَهرايِينِ؛
 نيڻُ مُنهنجا اُنَ ڪِي، جَهجهو جَرُ هارينَ؛
 تاڙا تنوارِينِ، مِينهن وَسندا موٽَ تون.

۵

هِنَ مُنْدَ مارو سَنَرا، ڪاٿر ۾ خُوشِحال؛
 سائون، سيارِچُ، مڪٽِي، جيڏِيُون! آٿنِ جال؛
 سَتِيءَ جِي سِيءُ چئي، ڪا ساڙِيهَ مَنجِهَ سَنِيال؟
 لَگَن تان، لَطِيْفَ چئي، لوئي لاهِ مَ لال!
 ڀلو ڪندو ڀال، مِينهنَ وَسندا موٽَ تُون.

۶

هِنَ مُنْدَ مارو سَنَرا، ڍَنگَرِيارَ رَهَن؛
 پاڻِي پُوچَ پَتَن ۾، پَڪِي پانڊِ پِيَن؛
 هِنَ ڪي لوهَ لَطِيْفَ چئي، هُوءُ ڪاٿرِ مَنجِهَ ڪِلَن؛
 ڪاٿونبا ڪاچَن، مِينهنَ وَسندا موٽَ تُون.

۷

سَدا جِنَ پَرياڻُ، پانڌِي پَڪِي لَڏَ سِين؛
 مارو ڳُٺَن سائُ، وِيڙا تَرِ اَڪِرِي!

۸

پاسا پولِڙِيَن ۾، پانهون سِرِ پِيئي؛
 اَڪيون، نڪَ اَريجَ ري، تِمايمِ تِيئي؛
 ڏور تِيا ڏِيهي، پَرِين پاٿرِ وَتَ ۾!

۹

تاجا تَر بَر جَهَلَّ، پِپُون پائُر وَتَ ۾؛
 سيئي ساريو، سومرا! اچي آبه اچل؛
 سانپين ڏنم سل، ڏني جن ڏينهن ٿيا.

۱۰

جهران جهجان تي، جئن پستان پري ٿيا؛
 آلا! اوئي آڻيين، جو کينءَ جي خبر ڏي!
 من منهنجي کي، واھو لهي ويڙه جو!

داستان ڏهون

۱

اُني ٿي وراڻ، کينءَ واداڻون آيون؛
 لٿي لوڙياريين، مڙني منهن ڪاڻ؛
 صلح واريو سومري، چٽي پنوهارن پاڻ؛
 هميرنئون هاڻ، مهٽ لهندينءَ مارئي!

۲

اتان اوڻي آيو، خبر اي ڪري؛
 وساريچ مَ وَر ڪي، پئڇ مَ منڏا مري؛
 ويندينءَ اٽ وري، ڪوڏينهن آهين ڪوٽ م.

۳

ڪوڏينهن آهين ڪوٽ م، لوڻي هڏ م لاه؛
 ڪامڻ! اهجي ڪر جي، اڏ وڏائي آه؛
 هٽ م پاڙج هيڪڙو، پاڙ جي پساہ؛
 ستي! سيل نباہ، ملير ويندينءَ مارئي.

۴

سي ساهيڙيون سارين تو، سيل جنين جو سچ؛
 ماروءَ ريءَ م مچ، سيهو پانئڇ سون ڪي.

۵

ساهيڙيون سارين تو، سچ جنين جو سيل؛
نڪو قال ن قيل، انين جي ادب ۾.

۶

جو ڏيه ڏاڏاڻيان آيو، ڏنم تنهن طعنو؛
”پائي ويه ۾ پلنگين، گچي ۽ سر ڳانو؛
مٿان لڪ لطفه چئي، کانء ۾ خزانو؛
سرتين سيل چوايو، جور هڻي جانو؛
ٿيو سڏ سمانو، حرفه لٽي هيڪڙي.“

۷

مون سين ماروئڙيون، ڪهڙي ۽ ريت رسنديون؟
چوٽي ۽ ۾ چيڙ پيو، پين رت جيون؛
نيٺين ننڍو وه ٿي، ساري ساڏوهيون؛
هتي جي هيون، ت سڏ پيڻ سيل جي.

۸

”ستي! تنهنجي سته ۾، ڳاله گهرجي ڳچ؛
وڍيو، چيريو، چچريو، پر ۾ ابي پچ؛
ساڻ امانت اچ، ت ٿئين سمانِي ساڙيه ۾.“

۹

جانگين سَتِين سِير، تان گين وَهَنديسِ ڪوٽ ۾؛
 سڀ سَمَندين سَڄي، نديءَ پيي ن نير؛
 جئن هوءَ اَبَر آسري، تئن مون مَن مَليِر؛
 ڪاٿر پين ڪير، جي امانت اَتِ وِجي.

۱۰

جر ۾ سڀون جيئن، آهين اَبَر آسري؛
 جئن گنجون سارين روه ڪي، مون تن اندر تين؛
 هتِ وِعا وِجڻ جا، هتِ ن پانيم هيئن؛
 ڪوئين وهان ڪين، جي نظر بندياڻي ن هٿان؟

۱۱

سڀ سَمَندين سَڄي، اَبَر آسروس؛
 پاڙو پئي ن پڙي، منو منهن لڳوس؛
 ماڻھُ تي مڙيوس، جئن تنگ ڪڍيائين تار ۾.

۱۲

سِڪو سڀ، سرتيون! سڀن ملان سير؛
 پيو مٿائي نير، اڀيون اَبَر آسري.

داستان يارهون

۱

مَليران ماڙو، پڪي پيهي آئيو؛
وريا واهارو، هاڻو سڀ هيٺا ٿيا.

۲

پهي سڪي پيرن ڪيه! ڪو نينهن نياپو ماڙين؟
اتو اڪندي آهيان، تنهن آڻڻ، تنهن ڏيه؛
سندي جا ساڙيه، ڪه ڪٿوري پانئيان.

۳

سڪر سيئي ڏينهن، جي مون گهاريا بند ۾؛
وسايم وڌڻا، مٿي ماڙين مينهن؛
واجهائيس وصال ڪي، تيس تهوارون تينن؛
نير منهنجي نينهن، اجاري اچو ڪيو.

۴

عمر! اڄ گڏيام، ڏوٽي انهن ڏيه جا؛
پاراپا پرين جا، ابي ان چيام؛
لهي لوه پيام، لطف ساڻ لطيفه چئي.

ابيات متفرقه

۱

جُ سي لوڙاڻو ٿيا، جنين پير رهن؛
 مارو منجه ٿرن، رهي رهندا ڪيترو؟

۲

جُ سي لوڙاڻو ٿيا، جنين سنڊيءَ ڏير؛
 ماروڻڙا فقير، ڪنهن در ڏيندا دانهنڙي؟

۳

ماروءَ پاسن ملير ۾، توڻي مڙ مان!
 پاڻي واري پانهنجو، وينديائي ورن!
 ٿورو منجه ٿران، هندا لڳي لوڙياريين!

۴

ڪانڌن ڪنڊيسن ڪو پيو، ڪٿيروئي خوب؛
 ميروئي محبوب، اسان مارو من ۾.

۵

منهن منهنجو سومرا! مڙ ميروئي هوءَ!
 متان مارو چوءَ، توتوءَ ڌوراڻن ۾.

۶

جَتَ ڪَرڙَ، ڪَتَا ۽ ڪَاهِيُون، پالَ، پَڪا ۽ پَڪَ؛
 سَرَهِيُون سِي سَرَتِيُون، حَاضِرُ پَاسِي حَقُّ؛
 مَارُوئِن سِين مَٿِيَان، شَالَ مُنڊَائِتي مَڪَ؛
 ڪِنڪَاريَان خَلَقَ، جَا تَرُ جَائي ۾ تُوهرِين.

۷

جِي هِيَتَ هِيئي مَارِيئي، تَ لَدِيَمَ ڪَرُ ڪَهيٿَاسِن؛
 اَرڊَاسِيَمَ عُمَرُ ڪِي، ويجهو ٿي وَتَاسِن؛
 جِي نَ چِڏِيائِيَن ڪَ جَهَلِيائِيَن، تَ پَنهِنجُو اَنگَ آچِيَانِسِن؛
 لاهي لوهَ لَطِيْفَ چَئي، هِتَان هِنڊَ هَلاَنِسِن؛
 موڪي مَلِيَرُ سَامُهِيَن، وَٺِي پَانهَن وَجَانِسِن؛
 رَهَبَرُ ٿِي رِيڙهيَانِسِن، سُنهاري سَٿِيهَ ڏِي.

۸

جِيئنَ ڳنڍِيُون مَنجَهَ ڳنڍِيَرُ، تِيئنَ مُونَ مَنَ مَارُوئِرِن جُون؛
 ڏَنِيُون لَسَ لَطِيْفَ چَئي، هِنئَڙِي ڪِي هَمِيَرُ؛
 وَجِي مَنجَهَ مَلِيَرُ، سِيءَ چُوڙِيَنڊِيَسِن سُوَمِرَا!

۹

سُٺِي سَٿِيهَ ڳالَهَڙِي، لَهِي وَيَا لوهَ؛
 اَنڊَرُ جَا اَنڊوهَ، لَتَا ڏَڪَ، سَڪَ ٿِيَا.

۱۰

توڪي توڙا ٿين لڪي، عَمَر! اچائي؛
جنهن تو سامائي، مام نہ پڳي مارئين.

۱۱

مَ ڪي روءِ، مَ رڙ ڪي، هنجون هڏ مَ هار؛
تو تان بندُ بدا ٿيو، پيڙيون نيئي پار؛
پهچندينءَ پنوهار، سگهي سنگهارن ڪي.

۱۲

اچ پڻ چڪيم چاڪ، ونهين ويڙيچن جا؛
سورن اچي سومرا! اندر ڪي اوطاق؛
ماروءَ جي فراق، هڏ منهنجا ڪپيا.

سر ڪاموڏ

داستان پهريون

۱

تُون سَمو، آءُ گَنديري، مُون ۾ عيبن جوءُ؛
پسي راڻين روءِ، متان ماگر متئين!

۲

تُون سَمو آءُ گَنديري، مُون ۾ عيبه اپار؛
پسي لي لغار، متان ماگر متئين!

۳

تُون تماچي تڙ ڏٺي، آءُ مهاڻي مي؛
مُون کي ڏهاڳو م ڏي، آءُ جا نالي سڀس تنهنجي.

۴

تُون تماچي تڙ ڏٺي، آءُ گنديري غريبه؛
تو سين جام! قريبه، هي ڏن ڇڏائي ڏيڃ مُون.

۵

ڪڪيءَ هاڻيون ڪاريون، چچيءَ هاڻا چچ؛
پاند جنين جي پاند سين، لڳو ٿئي لڳ؛
سَمو جام سُهڃ، اڀو ڪري ان سين.

۶

ڪاريُون، ڪوڙهيون، ڪوڙيون، مَورَ نه موچارِيُون؛
وڻي ويڻيون وانءِ تي، ڪڪيءَ جُون ڪاريُون؛
اڻين جُون آريُون، سمي ري ڪيرُ سهي!

۷

گندُ جن جيءَ گوڏَ ۾، پاپوڙا پوشاڪَ؛
اڻين جيءَ اوطاقَ، راجا ريجهي آيو.

۸

ٿيا تماچيءَ ڄام سين، مهاڻا محرومَ؛
ننڍيءَ وڏيءَ گنڊريءَ، مٿي ماڙيءَ ڏومَ؛
جي ڪنجهرَ، جي رومَ، سي سڀ انعامي ٿيا.

۹

نه وڏي، نه وڪڙي، نه ماري نه ٽاري؛
ڪارو وڌائين ڪوهَ ۾، نرتون نهاري؛
سائي پر پاري، جا گهر سمي جي سڀڄي.

۱۰

نه وڏي نه وڪڙي، نه ڪٽي ۾ ڪاري؛
اهج، سهج ساهميون، ٿريان نه ٽاري؛
سائي پر پاري، جا گهر سمي جي سڀڄي.

۱۱

پاپوڙو پيش ڪيو، نئون نوريءَ نيئي؛
حاضر هيون هڪيون، سميون سڀيئي؛
نوازي نيئي، گاڏيءَ چاڙهي گندري.

۱۲

مهاڻيءَ جي من ۾، نه گيرب نه گاءُ؛
نيٺن سين ناز ڪري، ريجهايائين راءُ؛
سمو سڀن ملاءُ، هيريائين حرفت سين.

۱۳

نوريءَ جي نياز جو، عجب آجهل هوءُ؛
سمو سر سڀن ۾، مي مورچيو سوءُ؛
اچيو اڀين پوءِ، حجت پڳي راڻين.

۱۴

هٿين پيرين آرڪٽين، منهن نه مهاڻي؛
جنن سڳو وچ سرنڌڙي، تنن راڻين ۾ راڻي؛
اصل هئي ان کي، اهل جاماڻي؛
سمي سڃاڻي، پيڙو ٻڌس پانهن ۾.

۱۵

تهڙو ڪنجهر ڪين پيو، جهڙي سونهن سندياس؛
مڏ، مياڻيون، مڪڙا، مڙئي معافه تياس؛
مورچل متانس، اڀو تماچيءَ تي هڻي.

ڪوئ سَمِيُون! ٻن سُوْمَرِيُون! جي اَچَن اُوچي ڳاٽِ؛
وَرُ سِي ڪَنجَهَرُ ڄائِيُون، ڄن تماچِيءَ جِي تاتِ؛
راڻِيُن مِلانِ راتِ، ماڻُڪُ مِي پُراڻِيُو.

واڻي

هيري هتَ وڌائين، ويهي سائين وچ ۾.
نوازشِ نوريءَ جي، آهي تماچيءَ تائين.
گندگيءَ گوڙو ڪيو، عطر اوتِ اوتياين.
انڌا منڊا آيا، سڄا سڏ وڌائين.
پسو جوڏ جوڙان جو، ڪو هنڌ ڪونه مٽياين.
قيمت ڪميٽن سين، جهڙيءَ وٽ وٽياين.
موتي مڇيءَ هتَ تي، ڪوڏن ڄن ڪڍياين.
ماڻُڪُ مياڻن ۾، چلرن ڄن چٽياين.
ڏيئي سون سوال ۾، رُپي راند ڪياين.
پاڻيءَ آڻي پاڻ سين، لعلون سڀ لٽياين.
فيروزا فقيرن تان، گهوري سڀ گهورياين.
اتي عبداللطيف چئي، اچلي امل ڏنائين.

داستان ٻيو

۱

سِرُ سَلاَبَتَ سِپَرِين، مَرڪَڻُ! تُون مَ مَرِيحِ؛
 آهِيِن نَارُ اَڪِيِن جو، وَتَان مُون مَ وَجِيحِ؛
 تَماچِي تَگِيحِ، ڪوڏِيَنهُن ڪِنجَهَرُ ڪَنڌِيِن.

۲

هيِنِ جَرُ مَٽِي مَچِرُ، پاسِي ۾ وَٽَراهِ؛
 اَچِي وَجِي وَچَ ۾، تَماچِيءَ جِي ساءِ؛
 لَڳِي اَترِواءِ، ڪِنجَهَرُ هِندورو ٿِي.

۳

هيِنِ جَرُ، مَٽِي مَچِرُ، پاسِي پَرِيَن سَنڊامِ؛
 ڪوڙِيِن ڪَاجَ سَنڊامِ، اَڻ سِڌو ڪون رَهيو.

۴

هيِنِ جَرُ، مَٽِي مَچِرُ، ڪَنڌِيءَ ڪوَنرَ تَرَنُ؛
 وَرِٿِي وا هُونڊَن، ڪِنجَهَرُ ڪَٿوري ٿِي.

۵

سَمِيُون ڪَري سِينگارُ، راءِ رِيجهائِڻُ آئِيُون؛
 جَامَ هَتَ ۾ جَارُ، جُلي جُپِيرِن وَچَ ۾.

۶

نُوريءَ جِي نَوَازِيُو، ٿِيُو تَماچِي تي؛

گاڏيءَ ڇاڙهيءَ گنڊريءَ، ماڙهو ڪيو مي؛
ڪنجهڙ چوندا ڪي، ت سچ سڀائي ڳالهڙي.

۷

ڄامان اڳي جي ڄاڻيون، تن جي نرت نوريءَ ڪي ناه؛
نه منهن نه مارڪي، نه وڃن ڪنهن وهانءَ؛
سي ڪنجهڙ ڪنڊيون ڪانه، جن تماچي ٽڪيو.

۸

نه ڪنهن ڄاڻو ڄام ڪي، نڪو ڄام ويا؛
ننڍيءَ وڏي گنڊريءَ، سڀن آه سڀا؛
”لم يلد ولم يولد“، اي نجاته نيا؛
ڪير ڪيريا، تخت تماري ڄام جو.

۹

پڪا پڪاريو، ڄام تماچي آيو؛
گوندڙ لاهيو، گنڊريون! آتڻ آجاريو؛
ڪنجهڙ قراريو، سمي سام بخشي.

۱۰

هو جو ڪامڻ مي، آهي اڪڙين ۾؛
تن تماچي ڄام جو، ناپون پايو ني؛
عشق ائن ڪري، جيئن چارو ڄام ڪلهي ڪيو.

سرگھاتو

داستان پھريون

۱

گھنگھريا گھڻ ڄاڻ، موڙهي مٽ مھائين؛
ويا گڏجي وير ۾، پيا منهن مھراڻ؛
اڳيان پويان ٿاڻ، ويا ويچارن وسري.

۲

ماڪ پڇاين مولھيا، مٿان رات پئي؛
اوليون اڄھڻ لڳيون، ويا ونجھ وهي؛
ڪلاچيان ڪهي، ڪڏهن ڪون آيو.

۳

ڪو جو قهر ڪلاج ۾، گھڙي سوئي؛
خبر ڪون ٿئي، رڃ ڪڇڙي رنديا؟

۴

ڪالھ ڪلاچيءَ ويا، ڇٽيون ڪڍي ڇڳير؛
پائرن پيرو نه ڪيو، اڏن ڪي اوير؛
اهڙي خاصي ڪير، ڪن ورائي جهلي.

۵

تريون پسان نه تار ۾، جهڳا جاءِ نه ڪن؛
مادر! ملاحن، ماڳ نه ڍويا مڪڙا.

۶

ڏهاڻي ڏنم ڪيترا، جنين ماريو موڪ؛
 گهر ۾ گهاتوئڙن جا، ٿا مارينم توڪ؛
 لڏي وچان لوڪ، اونهي ويا اوھري.

۷

اڀي اوسڙان اس ۾، جهليو ڪن ڪنار؛
 گهاتو گهر ن آئيا، وڏي لڳين وار؛
 هيس جنين هار، سي موڙي چڙهيا مڪڙا.

۸

جتي گهوريو گهاتوئين، تتي واريءَ بڻ؛
 سھسين ساتي منءُ، سر سڪو، سونگي ڳيا.

۹

مون اڌاريا مڇڙا، الله! گهاتو آڻ،
 ميان! مدارن سين، مونڪي، قادر! وجه م ڪاڻ؛
 هنن منهنجي هاڻ، قدر لڌو جن ري.

۱۰

ائين جا لڏو لوڏ، اي پر گهاتوئڙن جي؛
 ڪن ڪلاچيءَ ڪوڏ، سڪن ن سٿا ڪڏهين.

۱۱

گھوريندي گھورِپيا، اگھور گھورِيائون؛
ميڪرُ ماريائون، ملاحن منهن سنرا.

۱۲

جنن جھگا پائين جهول ۾، ائن نہ مرنِ مڇ؛
سپر تارِ سمنڊ جا، هي راتون رگيون رچ؛
هي چارون ۽ چچ، اچا اوڙاه اڳاهون ٿيو.

سر سورڻ

داستان پھريون

۱

الله جي آسن ڪري، هليو هيائين؛
 چارڻ ٻڌا چنگه ڪي، جهوڙا ۽ جهائين؛
 ڏولي راءِ ڏياچ جي، ڏوران ڏنائين؛
 وينتي واحد در، تنهن وير ڪيائين؛
 ”سَبا جها سائين! راءِ ريجها ئين راڳه سين“.

۲

”پرديسان پنڌ ڪري، هلي آيو هون؛
 اونچو تون عرش تي، آن پورو مٿي پون؛
 ڪيئن تسندين تون؟ هي سر سوالي مگڻو.“

۳

”پرديسان پنڌ ڪري، سٽي آيسن شان؛
 مگان ڪهڙي مٽه سين؟ نسورو نادان؛
 سو ڪو ڏيارئين ڏان، جو طمع ڪي ترڪ ڪري“.

۴

”سرديءَ سالم ن رهان، گرميءَ تيان گداز؛
 امن ڏيچ امان تون، ساڻل هڻي ساز؛
 ربابيءَ ڪي راز، خالص ڏيچ خليل جو“.

۵

”تو در آيسن راجيا: جاڳو وٺي جيءُ؛
 ڪنان ’نارُ حاميھ‘، هاڻ بچائج هيءُ؛
 والي! ڏيارين ٿي ويءُ، جت آهي ’جناتُ عدن‘.“

۶

”پيا در ڏيئي پن ڪي، آيسن تنهنجي در؛
 سونهارا سورڻ وڙ! ڪا منهنجي ڪر؛
 ڀلا! پيري ڀر، پالو پاند پينار جو.“

داستان ٻيو

۱

جاچڪُ جُهونا ڳڙهَ ۾، ڪو عطاڻي آيو؛
 تنهن ڪاملَ ڪهڏي ڪينرو، ويهي وڃايو؛
 شهرُ سڄو ئي سرُ سين، تندن تپايو؛
 دايون درمانديون ٿيون، پائين پاڏايو؛
 چارڻ ٿي چايو، تماري آهي مگڻو.

۲

نرتي تندن نياز سين، پرائي پيڄلُ؛
 راجا رتولن ۾، اونائي املُ؛
 راز ڪيائين راءِ سين، ڪنهن موچاريءَ مهلُ؛
 ”اَنَا أَحْمَدُ بِلَا مِيمٍ“، سين هنئي سائڻُ؛
 ڪنهن ڪنهن پيئي ڪلُ، تهرڊوئي هيڪُ ٿيا.

۳

ڪنين ڪنين ماڙهين، پيئي ڪلُ ڪائي؛
 رسي جي رمڙڪي، تن پارسي پائي؛
 ”الْإِنْسَانُ سِرِّي وَأَنَا سِرُّهُ“ ورتي اي وائي؛
 راجا راڳائي، هرڊوئي هيڪُ ٿيا.

۴

سِرَ جِي هُنائين هليو، چارڻ چٽائي؛
سو موڙا جهلي نه مال جا، ٿو ماڻهڪ موٽائي؛
”تو در آيس تي، جيئن تو ناه نه سڪيو.“

۵

”جي ميراڻي مڱڻا، آءُ پڻ منجهان ٿين؛“
”هي ڪه منهنجي ڪن، ارڻ منجهان ان جي.“

۶

”ڪا جا ڳاله ڳري، پيجليا! ٻڌاء مون؛
پينين جيئن ڳرنار ۾، تندن تان ڪري؛
ڪه تو پنڌ پري، ڪه مڱه جهليندين؟ مڱڻا!“

۷

”مڱه نه جهليان مورهين، نه مون پنڌ پري؛
ڳڻي آيس ڳالهڙي، ڳجهي تو ڳري؛
سا سمجهج سورڻي ور! ويندس ڪين وري؛
پريان پير پري، تولء آيو آهيان.“

۹

سِرَ مڱي سِرَ گهري، سِرَ رء ٿئي نه صلاح؛
غريبنئون نه گذري، ٿو ماري مير ملاح؛
نايو نوابن جا، سوريو ڪڍي ساه؛
خالق سنجھ صباح، ڪون چڏيندو ڪٿهين.

داستان ٽيون

۱

ڪهي جو ٻيجل ٻوليو، پنيءَ ويهي پان؛
 راجا رتولن ۾، سيباڻو سلطان؛
 ”آءُ مٿاهون مڱڻا! مقابل ميدان؛
 گهوريان لڪ، لطيف چئي، تنهنجي قدم تان قربان؛
 مٿو هيءُ مزمان! هلي آءُ ته هٿ ڏينءُ.“

۲

”آءُ مٿاهون مڱڻا! چڙهي ۾ چوڏول؛
 توکي گهوت گهرايو، راجا منجه رتول؛
 ٻيجل! توسين ٻول، وهائيءَ وڍڻ جي.“

۳

محلين آيو مڱڻو، ڪٽي ساز سري؛
 لڳي تند تنبير جي، پيا ڪوت ڪري؛
 هندين ماڳين هوءَ ٿي، تنهنجي ٻيجل! دانهن ٻري؛
 سسي تنهن سلطان کان، اچي گهوت گهري؛
 جهونا ڳڙه جهري، پوندي جهانءَ جهروڪ ۾.

۴

ڏاتار ۽ مڱڻي، ڪون وسيلو وچ؛
 سائي تال تندن جي، سائي چارڻ چٽ؛
 جي هتي جي هٿ، تڳاله مڙيائي هيڪڙي.

۵

”جاڳڪ! تو جھار، ڏھ پيرا ڏياڇ چئي؛
جنهن ۾ مال نہ مريءَ جيترو، تنهن تون طمعدار؛
جي اچيئي ڪم ڪپار، تويھ پيرا وڍي ڏينءَ.“

۶

”بيلي! پئي پار، جان مون نيڻ هڻي نھاريا؛
چوري رکيم ڇٽ ۾، ڏسين جا ڏاتار؛
هي سر توهان ڌار، پيجي ڪنهن نہ پوليو.“

۷

”سو جي، مگڻھار! م هوءَ، جنهن تو مٽي سر سٽو ڪيو؛
جو مون مل مور نہ سڀڄي، تان جي سو گھريوءَ؛
تان جڳان جڳ ڏنو، ڏنگو ڏاتارن کي.“

۸

”مٽو مٽائين گھوريان، مٽو تو مٽاءَ؛
هڏو هي هٿ ڪري، جاڳڪ! وهلو جاءِ؛
تون سين انيراءِ، جم وچا ۾ ولھو وهين.“

۹

”مٽو مور نہ پاڙيان، تنهنجي تند تنوار؛
سر ۾ سڃڻ ناه ڪي، موٽ م، مگڻھار!
ڪينهي منجه ڪپار، لڇيندو تو لاهيان.“

۱۰

”سؤ سِرِنِ پائِي، جِي تَنَدُ بَرَابَرِ توريان؛
 اٿلَ اوڏانهين ٿِي، جيڏانهن پيڄلَ پُرائِي؛
 سِڪڻو هڏَ آهي، سِرِ ۾ سِڃڻُ ناهِ ڪِي.“

۱۱

”مٽي اٿي مُنهنجي، جِي ڪوڙين هُون ڪپار؛
 تـ واريو واريو وِديان، سِسيءَ ڪي سَو وار؛
 تـ پڻُ تَنَدُ تَنوار، موهان مٿائون، مَگڻا!“

۱۲

”جو توڏيڻُ، ڏياڇُ! لاهيو اي سِرُ سِڪوڏي؛
 ڪِي نانهِ جهڙوڏي، جو سَنَدَ ٿِي سَوالين.“

۱۳

پسي پاتَ پُر ٿيو، سَنَدو جادِمَ جُودُ؛
 مَگَ وِهاڻِيءَ مَگڻا! مٿو هيرَ مَوجودُ؛
 بلڪَ آهي بُوڊُ، ناکِسيءَ، نابُوڊُ ۾.

۱۴

چارڻُ چَنگَ ڪلهي ڪَري، پيرَ پُري پاتا؛
 صدا جِي سِيڏُ چئي، وائي ڪيائين واتا؛
 تنهن تي راءُ راضي ٿيو، دلِ وڏيءَ داتا؛
 مرڪهي مَر مَاتا، رُوڙي راءِ ڏياڇُ جِي.

داستان چوٿون

۱

رءُ مَصْلِحَتَ مَگُٺا، قَصِرَ كِهِنَ اَچَن؛
 نُوَرُ تَجَلُو نُوَرُ سِين، نِمِيو نيٺُ پَسَن؛
 خِيمي ۾ ڪَنگهارَ جِي، چانڊوٺا چِمِڪَن؛
 لَڏائِين لَطِيفَ چِئي، سَندا ڏاڻُ ڏَسِين؛
 تيلان مُلڪَ ڏٺِين، مَچِيو مَگُٺهارَ کِي.

۲

”مَرُ تَ آئِين، مَگُٺا! مامَ پَرُوڙِي مُون؛
 جِيڪا ڳاهَ ڳالهاڻِين، سا سِيءَ سَمجھِي سُون؛
 تَنهن ۾ تَسِجَ تُون، جِيڪِي پَوِيئي پَتَ ۾“

۳

”چارُڻ! تَنهنجي چَنگَ جو، عَجَبَ آهِم اِيءُ؛
 هٽِي آيو هَتَن سِين، جِئرو رَڪِيو جِيءُ؛
 راتِ مُنهنجوريءُ، ڪاڻيو تو ڪَماچَ سِين“

۴

”تانَ نہ آهي تَنڊُ جو، رُون رُون ڪَري رازُ؛
 هَٽَنڌَرُ سَندا هَٿَڙا، سِيڪو چِئي سازُ؛
 سَتَ ڏِيئي شَهبازُ، تِيءُ، تَ تَوڪُ پَرائِين“

۹

گُل چنو گِرِنارَ جو، پتڻ ٿيون پتِين؛
 سَهسين سورنَ جَهڙيون، اُپيون اوسارين؛
 چوٽا چارڻ هٿَ ۾، سرُ سينگارِيو ڏين؛
 ناريون ناڏَ ڪهڙين: ”راڄا راتِ زمگيو“!

۱۰

سورنَ مئي، سڪُ ٿيو، خيما هنيا ڪنگهار؛
 ٿيو راڳُ، روپُ سو، لڳي تندُ تنوار؛
 سو ڏٺين پتِين پار، پسو! راڄا راضي ٿيو.

سر هيڏارو

داستان پهريون

۱

ڏٺو مُحَرَّمُ ماه، سَنَڪو شَهزادَن ٿيو؛
 ڄاڻي هِيڪُ اللهُ، پاڻ وَتَنديُون جو ڪَري.

۲

مُحَرَّمُ موٽي آيو، آئيا تان نه امام؛
 مَدِيني جا ڄام مَؤلا، مُون کي ميڙڻين!

۳

مِيرَ مَدِينِئان نِڪَري آئيا نه موٽي؛
 ڪارا رَگج ڪَپڙا، ادا نِروٽي!
 آن تَنين لاءِ لوٽي، جي مِيرَ مُسافِرَ رانِئيا.

۴

سَخِتي شَهادتَ جي، مِڙوئي مَلا رُ؛
 ذَرُو ناهِ يَزِيدَڪي، اِي عِشَقَ جِوآثارُ؛
 ڪُسَڻَ جِو قَرارُ، اَصُلُ اِمَامِن سِين.

۵

سَخِتي شَهادتَ جي، نِسورِو ئي نازُ؛
 رَندَ پَرُوڙِينِ رازُ، قَضِيي ڪَربِلا جو.

داستان ٻيو

۱

چنڊَ وَهائِيءَ چڙهيا، ملهَ مَدِينَتانِ مِيرَ؛
 اُنَ سِينِ طَبَلُ، بازَ، تَبَرُونِ، ڪُنَدَ، ڪَتارا، ڪِيرَ؛
 عَلِيءَ پُتَ امِيرَ، ڪَندا راڙو رُڪَ سِينِ.

۲

ڪَربِلا جِي پڙ ۾، خِيما ڪوڙيائون؛
 جِهِيڙو يَزِيدَ سامهون، جُنبي جوڙيائون؛
 مَنهنَ نَ موڙيائون، پَسِي تاءُ تَرارِ جو.

۳

ڪامِلَ ڪَربِلا ۾، اهلِ بَيْتِ آئيا؛
 ماري مِصِرِينِ سِينِ، تن ڪافرَ ڪَنبايا؛
 سَچُ ڪَ بِيبيءَ جَايا، هَهڙا سورهَ سَپَرِينِ.

۴

ڪامِلَ ڪَربِلا ۾، آيا جُنڱَ جَوانَ؛
 تَرَتِي تَپِي، لَرزِي، تَرَتِليا آسمانَ؛
 ڪَهرَ هِيئي ڪانَ، هو نَظارو نِينهنَ جو.

دوستِ ڪُهائي دادِلا، مَحَبَّهَ مارائي؛
 خاصنِ خَليلنِ ڪي، سَخْتِيُون سَهائي؛
 اللَّهُ الصَّمَدُ بي نيازُ، سا ڪهري، جا چاهي؛
 اِنهين مَنجھ آهي، ڪا اونهي ڳالھ اسرارِ جي.

داستان ٽيون

۱

ڏٺو ڪالھ ڪنھين، جھونجھار ڪو جھڳڙو؛
ھاٿين ھڏ مچائيا، ريلورٽ نئين؛
پانين سا سنئين، جتان جيءُ جو ڪو ٿئي.

۲

آيا، اچارين؛ تنڪ، تراريون ٿيرا؛
سانگيون سائن ھٿ ۾، ڪلھنئون نہ لاهين؛
اڀا ئي آھين، مھائي مرڻ تي.

۳

ھٿڻ، ھڪلڻ، پيلي سارڻ؛ مانجھيان اي مرڪ؛
وجھن تان نہ فرق، رڪ وھنديءَ راند ۾.

۴

بھادر گڏيا بھادرين، ڪڙڳے ڪلڻ ڪن؛
وجھن تڙ تڙن تي، ھاڪارين ھٿن؛
ڪرن، ڪنڌ نچن، رڻ گجيو، راڙو ٿيو.

۵

ھوڏانھن ھن ھاڪاريو، ھيڏانھن ھي ھٿن؛
سُرنايون ۽ سُنڌڙا، پنين پار پرن؛
گھوٽن ۽ گھوٽن، رڻ ۾ لائون لڏيون.

۶

گھوڙن ۽ گھوٽن، جيئن ٿورا ڏينھڙا؛
ڪڏهن منجهه ڪوٽن، ڪڏهن واهي رڻ جا.

۷

جهمنديون اچن، جهوليون جهونجهارن جون؛
پايو پڪ بهار جا، ان جون وهون واهن ڪن؛
پٽين پار ڪڍن؛ رڻ گجيو، راڙو ٿيو.

۹

”ڪاندا! ڪلارين ڪپڙين، ور! وناهيو آءُ؛
جتي سانگين جي سٽي وهي، اتي وڪي وڌندي پيءُ؛
نان تان پوءِ م پيءُ، جان جان نوڌين نه چڙهين.“

۹

’پڳو‘ آئون نه چوان؛ ’ماريو‘، تو سھان؛
ڪاندا منهن ۾ ٽڪڙا، سيڪيندي سونھان؛
تو پڻ لڄ مران، جي هونين پئي ۾.

۱۰

منهن مٿاهان جن جا، سي پٽيو ڪڍن پار؛
”جيڏيون! هن جهنجهار، اجاري سڀ اچا ڪيا.“

۱۱

مڙ مڙين، آئون رڻنءُ! موٽي آءُ م، ڪاندا!
ڪچن وڏا پاند، جيئن ٿورا ڏينھڙا.

داستان چوٿون

۱

ڪا جا ڀري ڀنگري، ڪو جو وريو واءِ؛
عليءَ شير ويا، رڻ ۾ پين راتڙي.

۲

جهيڙو لاه، يزيد! عليءَ جي اولاد سين؛
سان پسندين عيد، جا هوندي مير حسين سين.

۳

ڪوفين قهر ڪيو، ٿيا جماتي يزيد سين؛
پليتن کي پڙ ۾، ور نه ور پيو؛
سدر هون سهو، شير شهادت رسيو.

۴

ڪوفين ڪاغذ لڪيو، وچ وجهي الله؛
”اسين تابع تنهنجا، تون اسانجو شاه؛
هڪر هيڏي آءِ، ت تخت تابيني تنهنجي.“

۵

ڪوفي ڪربلا ۾، پاڻي نه پيارين؛
اتي عليءَ شاه کي، شهزادا سارين؛
نڪريو، نهارين؛ چڙه، مير محمد عربي!

پره پڪي آئيو، ڪربلا مان ڪهي؛
روضي پاس رسول جي، تنهن هلي هاڪ هنئي؛
”ڏنيم رڪ رئي، چڙه، مير محمد عربي!“

داستان پنجون

۱

حَسَنُ ناهِ حُسَيْنَ وَتِي، بِيَلِي نَه پَاهُون؛
 ساڙِيه شَهزادَنِ جو، آهي اڳاهُون؛
 يَزِيدَ! جَلاهُون، تيلان ڪَريئن تَڪَڙِيُون؟

۲

ڪَلي وِيرَ ڪَٽَڪَ مَ، هِيءُ! جِي حَسَنُ هو؛
 پِيڙو پِيڙو پَنهنجِي پاءُ سِين، پَتَنگَ جَنن پِيو؛
 آهي ڪَيرُ پِيو، جو ڪَري هَلائَن مِيرَ حُسَيْنَ تان؟

۳

ڪَلي وِيرَ ڪَٽَڪَ مَ، ساڻو سَپَ نَه هُون؛
 پَڙَ تي سِيئي پُون، موٽَ جَنين مِيهَڻو.

۴

ڪَلي وِيرَ ڪَٽَڪَ مَ، پاڪَرُ جو پائي؛
 اِجانَ کي جِئُ جو، آسانگو آهي؛
 سورهُ سو چائي، جو رُڳوئي رِڻُ گَهڙِي.

۵

سوره! مَرِين سوپَ ڪِي، تَ دِلَ جا وَهَمَ وِسارَ؛
 هَڻُ پالا، وِڙهَ پاڪَرِين، آڏِي دِالَ مَ دِيارَ؛
 مَتانَ تِيغَ تَرارَ، مارَ تَه مَتارو تئين.

۶

حُرُ هلي آئيو، مانجهي مردانو؛
 ”آهيان عاشقُ آڳو، پتنگُ، پروانو؛
 مان راضي ٿئي، رسولُ رَبِّ جو، نبي تو نانو؛
 هي سِرُ سمانو، گهوٽُ! مٿان ئي گهوريان“.

۷

هئي هدايتَ حرَ ڪي، ازل ۾ اصلا؛
 چڙهي آيو جنگِ تي، هلي هنَ پارا؛
 ايندي چيائين امامَ ڪي: ”گهوريُن ان مٿاءُ“؛
 ”لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا“، جيڪا پڇنديم سا؛
 گهوٽَ به لڳا گهاءَ، سر پڻ شيرُ شهيدُ ٿيو.

۸

پاؤنگُ ايو پڙ ۾، هئي هزارِي هولُ؛
 جوهرَ ۽ جڙاءُ سين، ڪامل سِرَ ڪنگولُ؛
 رتورَتَ رتولُ، مولهيو ميرَ حسينَ جو.

۹

ڏاڙهي رتَ رتِياسِ، ڏندَ تہ ڏاڙهونَ ڪلَ جئَنُ؛
 چوڏهينَ ۽ ماهَ چنڊَ جئَنُ، پڙ ۾ پاڳڙياسِ؛
 ميڙي ۾ محمدُ جي، مرَ مرَڪهي ماسِ؛
 تنهن سورهَ ڪي شاباسِ، جو مٿي پڙ پُرزا ٿئي.

ڪهرا ڪهرا ڪهرا جا، مادرِ تي ميڙياسين؛
 قتن تان رت ڦڙا، عليءَ تي اگهياسين؛
 مڙئي معاف ڪياسين، خالقِ بدلي خون جي.

داستان ڇهون

۱

ڪوٺر، ڪهلي جا ڪوڏيا! جانگهي تائين جي؛
 مٿان اڙن اُسري، رُڪ پيالو پي؛
 گاه ڳجهن جو ٿي، ويٺي جن وره ٿيا.

۲

ڇپر جئن پھون، تئن رڻ ڳجهن رانيو؛
 ونڪا ونڪن گڏيا، ڊوڙيو ڏين ڊهون؛
 مهاين وهون، نير مهانگو ڪنديون.

۳

ڪوپا ڪهلي ڪوڏيا، راوت ڪين رهن؛
 سائن سر فدا ڪيا، اڳيان امامن؛
 ”يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ“، ڪم اهو ئي ڪن؛
 حورون هار ٻڌن، سهررا شهيدن ڪي.

۴

جنت سندين جو، فائق هليا فردوس ڏي؛
 فاني ٿيا في الله، هو سين ٿيا هو؛
 رب! ڏيکارئين روء، انين جي احسان سين!

۵

حَسَنَ، مِيرَ حُسَيْنَ كِي، رُنو تِنِ تُولِنِ؛
 گَهرِ ماڙهين، جَهنگِ مِرُوئينِ، اِيِنِ ۾ مَلڪِنِ؛
 پَڪِينِ پاڻُ پَچاڙِيو، تَه لَدِيو هوتَ وَجِنِ؛
 اَلا! شَهزادَنِ، سوپُونِ ڏيئينِ، سَچا ڏيئي!

۶

حَسَنَ، مِيرَ حُسَيْنَ جو، جن نَه هِنَتِي جاڙِ؛
 خَالِقُ، رَبُّ جَبَّارُ، ڪِهِنِ مَرهيندو تن ڪِي.

سرسارنگ

داستان پهريون

۱

آگميو آهي، لڳه پَسُ! لَطِيفَ چئي؛
وَنو مِينَهَن وَدَ قَرَو، ڪَڍو تَنُ ڪاهي؛
چَن چَڏي پَتَ پَئو، سَمَرُ سَنباهي؛
وَهُوَ مَ لاهي، آسِرُو اَللهَ مان.

۲

آگم ڪيا الله، لڳه پَسُ! لَطِيفَ چئي؛
پَلَرُ جِي پالوٽَ سين، پَتَن جَهليا پاہ؛
واحد وَدائِي ڪيا، مٿي گَسَن گاه؛
سانگين وريا ساه، اُنن آبه آگونديرو.

۳

آگم اِي نَ انگه، جَهَرَو پَسُڻُ پرينءَ جو؛
سِيٽَن رءَ سَيَدُ چئي، رُوحَ نَ رُچَن رنگه؛
سَهَسِين ٿيا سارنگه، جاني آيو جوءَ م.

۴

جاني آيو جوءَ م، ٿيو قلبه قرار؛
وهلو وچائين ويو، ڪهري غم گذار؛
نظارو نروار، پي پسايو پانهنجو.

۵

اڄ پڻ اتر پار ڏي، تارڙي ڪي تنوار؛
 هارين هر سَنباهيا، سرها ٿيا سَنگهار؛
 اڄ پڻ منهنجي يار، وسڻ جا ويسن ڪيا.

۶

اڄ پڻ اتر پار ڏي، ڪارا ڪڪر ڪيسن؛
 وڃون وسڻ آئيون، ڪري لعل لبيسن؛
 پرين جي پرديسن، مون ڪي مينهن ميڙيا.

۷

اڄ پڻ اميدون، آگم سنديون آڀن؛
 ساوڻ پسي، سرتيون! سڄڻ ساريو مون؛
 آئون آسائتي آهيان، مان پڇائي پون؛
 گهرت گهرجين تون، مند مڙيي مينهن جي؛

۸

اتران ٿي آئيون، ڪري هڪل هو؛
 پري تل ترائيون، جوڙي هليون جو؛
 پسو جا پتنن، ڪٿوريءَ خوشبوءِ؛
 اچي روبروءِ، ائيون روضي تان رسول جي.

۹

پِي پَسايو پانهنجو، نِظارو نا گاه؛
لَتو ڪَٽَ قَلوَبَ تان، تِي وَرُوهُڙَ واه؛
اُميدون اَرواح، پِي پَسندي پُنِيون.

۱۰

وَسَڻُ اَڪَڙِيَن جِيئن، جي هوند سِڪِيئن، مِينهن!
ت هوند راتو ڏينهن، بس بوندِيئون نه ڪرين.

۱۱

گام گنديءَ گنج، ابرم اهاءِ ٿيو؛
پسي پر پرين جي، ڏور ٿيا سيءِ ڏنج؛
شال وسندو سنج، عاشق تي اوهيڙا ڪري.

۱۲

اڳڻ تازي، پهر ڪنديون، پکا پٽه سنهن؛
سُرهي سيج، پاسي پرين، مَر پيا مينهن وسن؛
اسان ۽ پرين، شال هون برابر ڏينهڙا.

۱۳

بر وٺا، تر وٺا، وٺيون ترايون؛
پره جو پتن تي، ڪن ولوڙا وايون؛
مڪڻ پرين هڙا، سنگهاريون سايون؛
ساري ڏهن سامهيون، پولايون، رانيون؛
پانهيون ۽ پايون، پڪي سنهن پانهنجي.

۱۴

بَر وَنَا، تَر وَنَا، وَنُو جيسَرُميرِ؛
 آگَمَ ڪَري آئِيُون، پاڻرِ پَري پيرِ؛
 لاتائُون، لَطيفَ چئي، وانديَن مَتان ويرِ؛
 سَرها ڪَيائون سيرِ، سَرهيُون سَنگهارِيُون تِيُون.

۱۵

بَر وَنَا، تَر وَنَا، وَني ڪَچَ ڪِنارِ؛
 پونياڙِيءَ پَتَن تي، دَسُ! نايائون نارِ؛
 سَپاڄهي ستارِ، لاتا ڏرتَ ڏيه تان.

۱۶

سارَنگَ! سارَ لَهيچ، اَلله لَگَ اُچينَ جي؛
 پاڻي پوچَ پَتَن ۾، ارزان اَن ڪَريچ؛
 وَطَنُ وَ سائيج، ت سَنگهارَن سَڪَ تِي.

۱۷

سارَنگَ کي سارين، ماڙهو، مِرگه، مينهيُون؛
 آڙيُون اَبَر آسري، تاڙا تنوارين؛
 سِپُون جي سَمونڊَ ۾، نئين سِجَ نِهارين؛
 پلڙ پيارين، ت سَنگهارَن سَڪَ تِي.

وائِي

مُنهنجي سَيِّدُ سارَ لهندو؛ مُونِ كِي آهِ اُميدَ اللهُ ۞ .
 سَجدي پئي سَپرينَ، زارِيُون زورَ ڪريندو؛
 اُمَتَ ڪارِطِ اَحْمَدُ اَتَ، پَرَمَلُ پاڪُ پِنْدو؛
 صُورَ تَڪاءُ تيندو، اَڪيون سَپَ سِجُ ڪيندو؛
 ميڙُو تيندو مومنينَ، اَتَ مُحَمَّدٌ مِيرَ ملهندو؛
 نَفَسًا نَفِسي سِيڪو ڪري، داتا دَرِ بوڙندو؛
 مَهتَ ڏيندسِ مَولو، اَتَ بديونَ بَخشائيندو.

داستان ٻيو

۱

سارنگ سائي سٽ، جهڙي لالي لاک جي؛
 اٿن سي اُڀن انگيا، جئن سي چنيءَ چٽ؛
 برسو پاسي پٽ، پريائين ڪن ڪراڙ جا.

۲

پري پٽ تي آيو، سارنگ سُهج منجهان؛
 ڪڙيون ڪٽ هار جئن، وچون اتر واءِ؛
 سرها سبزا ٿيا، ڊامڻ ڊپ ڪيا؛
 پهري پٽن ان، پريائين ڪن ڪراڙ جا.

۳

پريائين ڪن ڪراڙ جا، وٺو وارياسو؛
 ڪٽي تيءَ ڪنوڻ ڪيو، چڱو چؤماسو؛
 ماڪاڻيءَ تان موٽيو، ڏيئي پپ پاسو؛
 خالق ڪيو خاصو، چيهو چڪيءَ ڪنڊين.

۴

چيهو چڪيءَ ڪنڊين، ڪيائين گڙنگ تي گل؛
 هڏاڪٽيان هليو، پري ترابون تل؛
 آندائين آبه اچل، مٿي باغ بهار ٿي.

۵

اَچَ رَسِيلا رَنگَ، بادَل ڪَڍِيا بَرَجَن سِين؛
 ساز، سازَنگِيُون، سَرَندا، وَجائِي بَر چَنگَ؛
 صُراحيُون سازَنگَ، پَلتِيُون راتِ پَدامَ تي.

۶

مِينهان ۽ نِينهان، پَئي اَڪَر هيڪَڙي؛
 جي وَسَڻ جا ويسَن ڪَري، تَ ڪَڪَڙ ڪَن ڪِيهان؛
 بادَل ٿي بِيهان، جي آگَمَ اَچَڻ جا ڪَرين.

۷

ڪُڙڪَن ڪاندا چِتَ ڪيو، جُهڙ پَسِيو جِهَڄَن؛
 وَرَرِءَ وانديِن اَڏيا، پَڪا سي مَ پَسَن؛
 اَترُ ڊاهي اُن جا، تَ ڪَنهن کي ڪارون ڪَن؛
 وارثَ وَري تَن، اَچي شالَ اولو ڪَري.

۸

ڪُڙڪَن ڪاندا چِتَ ڪيو، جُهڙ پَسِيو جُهڙڪَن؛
 سَڻيُو رَڙ رَعَدَ جي، ڪَلِيُون ٿِيُون ڪَنبن؛
 ڪَلِيُون ڪِين ڪَڇَن، ويچارِيُون وَرَن ري.

داستان ٽيون

۱

گنير گت سڪن، چلڻ جي چاه پئي؛
 هندوا حيرت ۾ پيا، لالي ڪي لبن؛
 چمڪن چوڏس چنڊ جئن، وچڙيون وهسن؛
 لوچن ٿا، لطيفه چئي، پستل لءِ پرين؛
 ڪيسر قريبن، سنباهي ساڻ ڪنيا.

۲

مند ٿي منڊل منڊيا، ڪي اوهيڙن اوڪ؛
 چاچر ٿي چنن ۾، مينهيون چرن موڪ؛
 سرهيون ٿيون سنگهاريون، پويو پائين طوق؛
 ميها، چيڙ، قنگيون، جت ٿين سڀيئي توڪ؛
 لاهئين مٿان لوڪ، ڏولائي جا ڏينھڙا.

۳

مند ٿي منڊل منڊيا، تاڙي ڪي تنوار؛
 هارين هر سنباهيا، سرها ٿيا سنگهار؛
 اڄ منهنجي يار، وسڻ جا ويس ڪيا.

۴

محب منهنجا سپرين! آڻيئي الله؛
 توڪي ساريو ساه، اڪنديو آهون ڪري.

۵

اَگَمَ ڪَیو اَچَن، سَچَڻُ سانوڻُ مِیْنَهَن جِئَن؛
پاسِي تِن وَسَن، جِي سَپُ جَماندَرُ سِڪِیا.

۶

اُوچَڻُ گُھَرِجِي آجَڪو، جُھوپو سَھي نِ سِی؛
سُتائِجُ سُوڙَ ڪي، حَالُ مُنْهِنجو هِي؛
اَگُڻُ آيو ٿِي، تِ دِولِیا! ڪَنھن دِنِگِ ٿِيان.

۷

ڪانڌَ! تَنھنجي پانڌَ ري، سَنجھي سِيءَ مَران؛
ڪامِلَ! ڪَپاھَن ۾، پِيئِي نَارَ ٿران؛
تاريءَ تو تران، جِئَن وَرُ وِھاڻِيءَ وارِئِين.

۸

ڪانڌَ! تَنھنجي پانڌَ ري، سِيءَ مَران سَپُ راتِ؛
ڪامِلَ! ڪَپاھَن ۾، جُھپَ نِ اچي جِھاتِ؛
اَچِين جِي پَرِياتِ، تِ اَٿون سِی نِ ساريان.

داستان چوٿون

۱

سَجَٿُ سانوٿُ مينهنَ جِئَن، جُهٿُڪَن پاسي جهوڪُ؛
 ڏيندا پاهُ پَتَنَ ڪي، منجهان مينهنَ موڪُ؛
 لَسَ پيارينَ لوڪُ، آگَمَ ڪيو اڪينَ سين.

۲

واهندانَ وڃونَ ٿيون، ڪِڙيونَ ڏنهنَ ڪنڀاتُ؛
 ڪُنڊيونَ ڪاهي گسَ ڪريو، وڃونَ ڪريو واٽُ؛
 سنگهارنَ سڪَ ٿيو، لٿي اُجُ اساتُ؛
 جُهڙُ ڦڙُ ڏيئي جهاتُ، پُسائينديونَ پٽيون.

۳

سَچو صافُ نه اڀري، سَري وڃانَ سَچُ؛
 منهنَ چڙهيو ماڙهنَ ڪي، ڏئي وڌايونَ وڃُ؛
 هنڙا! ڪپُ مَ ڪجُ، سِگها ملندءَ سڀرين.

۴

ڏيٽَ ڀري پتَ پيئيون، ٿيا ولهارنَ وي؛
 سَچُ، چنڊُ نه پاڙيان، سيٽنَ جي شَبِيهَ؛
 جي جاني اندرَ جيءَ، سي پرينَ پيهي گهر آڻيا.

۵

دِيٽَ دِرِي پَتَ پِيئُون، وَجَنِ كِيَا تَرَمَ؛
 واحدَ وَذَائِي كِيَا، كَنِدِنِ سَاڻُ كَرَمَ؛
 سَنگَهَارَنِ شَرَمَ، رَڪَ مُنَهِنِجَا سَپَرِينِ!

۶

موتِي مانداڻِ جِي، واري كِيائِين وارَ؛
 وَچُون وَسَڻُ آئِيُون، چَوَڏَسَ ۽ چَوَڏَارَ،
 كِي آڻِي وَيئُون اسْتَنبُولَ ڏِي، كِي مَڻِيُون مَغْرَبَ پارَ؛
 كِي چِمِڪَن چِين تِي، كِي لَهَن سَمِرَقَنديُن سارَ؛
 كِي رَمِي وَيئُون رومَ تِي، كِي هابلَ، كِي قَنڌارَ؛
 كِي دَهليءَ، كِي دِڪَن، كِي گَرَن مَڻِي گِرِنارَ؛
 كَنهين جَنبِي جيسَلَميرَ تان، ڏنا بيڪانيرِ بَڪارَ؛
 كَنهين پُچُ پِچائِيو، كَنهين دِيٽَ مَڻِي يارَ؛
 كَنهين اچي اَمَرُ ڪوٽَ تان، وَسايا وَلَهَارَ؛
 سانئِيَمِ! سَدائِين ڪَرِين، مَڻِي سِنڌُ سَڪارَ؛
 دوسَ! مِنا دِلدارَ، عالمُ سَپَ آبادِ ڪَرِين.

۷

موتِي مانداڻِ جِي، جَرِي كِيائِين جوڙَ؛
 وَچُون وَسَڻُ آئِيُون، ٻَه ٻَه پَڏائُون پوڙَ؛
 اِنَ جا عالمُ ۾، لَڪِين تِيَا ڪوڙَ؛
 سارَنگَ لاتي سوڙَھ، ساندهَ سَھائو تِيو.

۸

حُڪْمُ تِيو بادَلِ كِي، ت سارنگِ سانڻِ ڪَجَنِ؛
 وَجُونِ وَسَٺُ آئِيُونِ، تَه تَه مِينهن تَمَنِ؛
 جِن مَهانگو لَهِي ميڙيو، سي تا هَت هَٺَنِ؛
 پَنجَنِ مَنجِهان پَندرهن تِيا، اِٺن تا وَرَقِ وَرَنِ؛
 ڏُڪارِيا ڏيهَ مَنا، شالَ مُوڏي سِيءُ مَرَنِ؛
 وَرِي وَڏِي وَسَ جُونِ، ڪِيُونِ ڳالهيُونِ ڳنوارَنِ؛
 سِيءُ چوي سِينِ، آه توه تَنهنجي آسِرُو.

۹

اندرِ جَهڙُ جهورِ وَهي، پَهَرِ ڪَڪَرُ ن ڪوِءِ؛
 وَسائيندي وَجڙِي، حُبَ جَنِينِ ڪي هوءِ؛
 لالَنُ جَنِينِ لوءِ، تن اوڪاڻين ن اڪِيُونِ.

۱۰

آگَمِجِي آئِيُونِ، اُتران ڪَري اورِ؛
 جي پرين هُٽڙا ڏورِ، سي مُون ڪي مِينهن ميڙيا.

واڻي

آئي مُندَ ملاز، آئون ڪُهنا ڪَنديس ڪهڙا؛
 وَسَٺُ جا ويس ڪيا، اڄُ مُنهنجي يارِ؛
 لارَ لائيندي وَجڙا، پِنڙس پِنيا وارِ؛
 پڪي آءُ پرين تون، لهُ مُنهنجي سِيءُ! سارِ.

سر آسا

داستان پهريون

۱

لوچان ٿي لاهڊم، هاديءَ لهان نَ حَدُ؛
 سڀيريان جي سونهن جو، نڪو قد نَ مَدُ؛
 هتي سڪڻ بي عدد، هتي پرينءَ پڙوا ناهِ ڪو.

۲

”آئون“ سين ان پار، ڪڏهن تان ڪونڊ پيو؛
 ”ان الله وترٌ يُحِبُّ الْوَتَرَ“، نيئي پياڻي پار؛
 هيڪڙائيءَ وٽ هار، هنجون جي هٿن جون.

۳

بَن! پياڻي، سڀرين! پاڻان مون کي پل؛
 ”آئون“ اوريان جهل، توکي رسي ”تو“ ڏٺي.

۴

هو پڻ ڪونهي هن ري، هي نَ هِنهان تار؛
 ”الانسان سيري وانا سزه“، پروڙج پچار؛
 ڪندا ويا تنوار، عالم عارفه اهڙي.

۵

جان جان پسين پاڻ کي، تان تان ناهِ نماز؛
 سڀ وڃائي ساز، تهان پوءِ تڪبير چئو.

۶

جان جان پَسِين پاڻَ کي، تان تان ناهِ سَجُودُ؛
وِجائي وُجُودُ، تِهان پوءِ تَڪبِيرَ چئو.

۷

نابُودِيءَ نِيئي، عَبدَ کي اَعلٰی کَيو؛
مُورَتَ ۾ مَخْفِي ٿيا، صُورَتَ پڻَ سِيئي؛
کَهي اِتَ کَهي؟ ڳالھ پريان جي ڳجھ جي.

۸

جن وِجايو وُجُودَ کي، سي فاني ٿيا ”فِي اللّٰه“ ۾؛
نہ تِن قِيامُ نہ قَعُودُ ۾، نہ کَو کِن سَجُودُ؛
جیلان ٿيا نابُودُ، تیلان گڏيا بُودَ کي.

داستان ٻيو

۱

اُڀرندي ئي سج، ڀرين جي نه پسنديون؛
گهڙي ٻيئي ڏج، اڪڙيون گانگن کي.

۲

نيرانا ئي نيٺ، نيئي آڇ ڀرين کي؛
ستر کاتا کيٺ، جڏنو منهن محبوبه جو.

۳

تن نيٺن هي نيران، جن ساجهر سيٺ سانپيٽيا؛
جيء، جسي ۽ جان، هر حضوري حج ڪيو.

۴

اڪيون علي الصباح، دوسته ديگه آئيون؛
اڀنديون ارداس م، ٻي نه گنديون ڪاء؛
رچنديون رهه پاه، پرچنديون ڀرينه سين.

۵

وسن ۽ وهسن، ڏيهاري ڏسڻ لهه؛
ڏسي ڏسي آئيون، توهه تلاشون ڪن؛
ڍاپيو نه ڍاپن، پسنه منجهان ڀرينه جي.

۶

اڪڙيون اڪڙين تي، ڏمر ڏوس ڪرين؛
جیلانہ سڪڻ سڪيون، تیلانہ دعویٰ منجھ ڌڙين؛
کلن ۽ ڪرين، رسن پڙجن پاڻ ۾.

۷

اڪين کي آئون، جان کي جهلون پائين؛
لوڪ لتاڙي ننڊ ۾، ساڄن سونائون؛
مون کي ماريائون، پاڻ پڙجي آئيون.

۸

اڪين پنهنجي مٽي، پاڻ سين پاڻهين ڪئي؛
اتي وڃي لڳيون، جتي جان ڪپتي؛
نه ڪا ڳالهه نه ڳتي، جي ڏني رءُ نه جڙي.

۹

اڪڙين آرو، مونهان پڇي نه ڪيو؛
اتي وڃي اڙيون، جتي چوڻ نه چارو؛
هينئڙو ويچارو، واتون جهليو وجهلي.

۱۰

اڪي الٽي ڌار، ونءُ الٽو عام سين؛
جي لهوارو لوڪ وهي، تون اوچو وه اوپار؛
منجهان نوچ نهار، پڙ پڻيرو پرينءَ ڏي.

۱۱

تان جي ٿين سامهان، پئيرا سونهن؛
 سنئون ورائي سپرين، منهن جي مانڏي هن؛
 رڳون سڀ رجن، تن ۾ تازائي ٿي.

۱۲

اڪيون سي ٿي ڌار، جن سان پسين پرينءَ کي؛
 پئي ڏانهن ڪيم نهار، گهڙو ريسارا سپرين.

داستان ٽيون

۱

ديڪو مَ تون سين تن، هي جي مجازياڻيون منهن ۾؛
 هين نه سجاتو سپرين، نھاري نيٽن؛
 پرين سي پسن، پئي جنين پوتيون.

۲

مجازي مَ مٽي ڪر، پنيون اٿن نه پير؛
 پچي ٿين ته پير، هاري! حقيقيءَ جي.

۳

سنين سونهائي سڀڪا، ڪا مون منجهائي؛
 طلبه ۽ تحصيل، اوريان ئي آهي؛
 مان تن تبه لائي، جته آه نه ناه ڪا.

۴

جته آه نه ناه ڪا، اي حاڪميءَ جو خيال؛
 جانب جو جمال، پستان ئي پري ٿيو.

۵

جان تن ڪيوءَ نه تيئن، سوئيريان ئي سنهڙو؛
 پرين پائيندا ڪيئن، توڪي اڪڙين ۾؟

۶

اڪين ۾ ٿي ويه، ته آئون واري ڍڪيان؛
 توڪي ڏسي نه ڏيه، آئون نه پسان ڪي پيو.

۷

ڪرڪي ڪپڙ ڪاءِ، نانگه مٽيارو ٺڪري؛
اڀو جو اونا، سر پر سنڌي سڄڻين.

۸

سڄڻ سنڻيون ڪن، لوڪان ليڪي ونڱيون؛
سنڌي سپرين، پر پروڙڻ ڏاکڙو.

۹

حوصلو حيرت ۾، ڪري ڪين درڪ؛
جو حسن سنڌو حق، سو ڪور پروڙي ڪين ڪي!

۱۰

حوصلو حيرت ۾، وڃي ٿيو ويڇون؛
محببت جون ميڇون، ڪور پروڙي ڪين ڪي.

۱۱

مئي هاڻيءَ تي مامرو، اڃي ڪيو آندن؛
مناڙين هٿن سين، اکئين ڪين پسن؛
”في الحقيقت“ فيل ڪي، سڄا سڃاڻن؛
سنڌي سردارن، بصيرت بينا ڪري.

وائي

مُنهنَ مَنجِهَ حَلِيلُ، اَنڊرَ آذرَ آهِيئنَ.
 سَدَمَ ڪَرِ صِحَّتَ جِي، اِجا تونَ عَلِيلُ؛
 نالو ناهِ نِفَاقَ جو، جِتي رَبُّ جَلِيلُ؛
 مُنهنَ ۾ مُسَلَمَانُ تونَ، قَلْبُ تانَ قَلِيلُ؛
 وَالِيءَ جِي وَصَالِ ۾، دُوئي ناهِ دَلِيلُ؛
 اَلَا! عِبْدُاللَطِيفِ جِئِي، سَچو رَڪائِجُ سِيلُ.

وائي

مَوْتِ مُنڊَ نَ آهي، تَائِبَ تِيو تَڪَرُّا.
 ”عَجَلُوا بِالتَّوْبَةِ قَبْلَ الْمَوْتِ،“ وَيَهُ تونَ وَيَرَمَ لائي؛
 پَرِيانَ ڪَارِڻِ پاڻَ ڪي، سِگهو ويهُ سَنبَاهِي؛
 اَجَلُ اسارِنَ ڪي، ڪامَ وٺِي تُو ڪاهِي؛
 وَدَائِيَنَ وَدِئِلَ لَءِ، ڳنُ ڪهاڙِيءَ پاھِي؛
 عِمَارَتونَ اَنڌنَ جونَ، ڊاهِيو تُو ڊاهِي؛
 نِبا گهوٽَ گهَرِنَ ڏي، ڪنهنَ وَڏِيءَ وَيَرَ وَناھِي؛
 اُتي، عِبْدُاللَطِيفِ جِئِي، بِنَا ڪفنَ پَراھِي.

داستان چوٿون

۱

مَڪرُومَ ٿي مَري ويا، ماهر ٿي نہ مئا؛
 چڙيءَ جيئن چهنج هڻي، لڏيائون لئا؛
 حبابَ ٿي هئا، انهيءَ واديءَ وچ ۾.

۲

اَسِين سِڪُون جن کي، اَسِين پڻ سِيئي؛
 ”لَم يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ“، وَنْ اُوڏانهين پيهي؛
 تَهان منجهيئي، پارڪي! پَرَڪِجِ حَقَ کي.

۳

دَسَئُ ڏَسِين جِي، تَهْمَهَ کي حَقَ چيئن؛
 شَرِڪَ! شَڪُ مَ نِي، اَنڌا! اِنهيءَ ڳالهه ۾.

۴

آڏو جو اثباتِ کي، سو شَرِڪَ لاهي شَڪُ؛
 هئي جنهن ۾ حَقُ، تنهن نَفِيءَ جهو ناهِ ڪو.

۵

ان پَرَ نِ اِيْمَانُ، جيئن ڪَلِمِي گو ڪو نائينين؛
 دَغَا تَنهِنجي دِل ۾، شَرِڪَ ۽ شَيْطَانُ؛
 منهن ۾ مُسَلْمَانُ، اَنڌرِ اَنڌرِ آهئين.

۶

ڪوڙو تون ڪُفر سين، ڪافر مَ ڪوئا؛
 هندو هڏَ نه آهين، جڻيو تو نه جڳا؛
 تلڪَ تين کي لاءِ، سچا جي شُرڪَ سين.

۷

منهن ت آهيريان ئي اُجرو، قلبَ ۾ ڪارو؛
 بهران زيبَ زبانَ سين، دلَ ۾ هچارو؛
 انَ پر ويچارو، ويجهو ناهِ وصالَ سين.

۸

تون ڪا ڪاڻي پاءِ، ونن ۾ وصالَ جي؛
 دُوبيناڻي دُور ڪري، معرفتَ ملهائ؛
 سڀيريان جي سونهن ۾، رُخنو ڪون رهائ؛
 اڪَ اشدَ چاءِ، ت مسلمانِي ماڻئين.

۹

سرمون سياهيءَ جو، رنن کي رهائ؛
 ڪاڻي ڪارائيءَ جي، مڙسُ تي مَ پاءِ؛
 اڪين ۾ اٽڪاءِ، لالائي لالنَ جي.

۱۰

سرمون سُرخيءَ جو، جڏهن پاتو جن؛
 تڏهن ڏني تن، رونقَ ريتي جهڙي.

۱۱

سُرمون سَفِيدِيءَ جو، جَدَّهن وِڌو جن؛
تَدَّهن ڏيئي تن، اچائي عالم ۾.

۱۲

مُون تان لڪائي گهڻو، روئڻ ڪي روشن؛
رَسِيو ريزالن ڪي، منجهان زردِيءَ ظن؛
ويري مون ورن، ڳالهه ڪيائين ڳجهه جي.

۱۳

لڪين سئين مهراڻ، آڻي سڀ اڏميا؛
سڙان منجهين مان، ٻهر ٻاڦه نه نڪري.

۱۴

”پاڻ“ ڀڙو پاڻ ڪي، سڻي ڪهر سنڀال؛
وچان جو وصال، سو تان هڻڻ هن جو.

۱۵

”پاڻ“ ڀڙو پاڻ ڪي، طالبه! سڻج تون؛
نڪا هان نه هون، ڀڙا سڀ پاسي ٿيا.

۱۶

”مون“ مونهن ۾ سڀجي، مون ڪي ”مون“ جڳاءُ؛
مونهن جي ساڃاءُ، مونهن منجهان ”مون“ ٿئي؛
انهين ائن جڳاءُ، ان ڪي ائن نه چوڻو.

۱۷

گندي نينهَن نہ سڄي، تھ نہ پڇي ماھ؛
ڪڇيءَ پر ڪٺاءَ، ٿئي سما جوڳ سڄڻين؟

۱۸

نظرُ نڙديڪون، سهي نہ سگهان ساعتَ سيئن؛
پسڻُ پري سندن، آئون نالي ڳيڙي نجهران.

۱۹

مون کي مون پرين، ٻڌي وڌو پار ۾؛
اڀا ايئن چون، مڇڻ پاندُ پڙسائين.

۲۰

پيو جو پاتار، سو ڪئن پُسنُ کان پالهورهي؟
سالڪ! مون سيڪار، ڪو پھ انھين پاند جو.

۲۱

ڪر طريقتَ تڪيو، شريعتَ سڃاڻ؛
هنئون حقيقتَ هير تون، ماڳ معرفتَ ڄاڻ؛
هوءَ ثابوتيءَ ساڻ، ت پُستان پالهورهين.

۲۲

ڪوڙي ڪج م ڪڏهين، ڪهي پانئج قانگه؛
ساري سناسين جئن، لائق! رڪج لانگه؛
ت چارئي چنيءَ پاند، اوسا ڳنهي اڪرين.

۲۳

ستوئي سيج گهرين، جفا ڏئين نه جان؛
 صلح ريءَ سيٽان، متان نوندين نه چڙهين.

۲۴

صلح جن سچڻ سين، سيج ماڻيندا سي؛
 ”الذین آمنوا وکانوا یتقون“، ان پر آيا جي؛
 نيئي نوندين تي، ڏکي چتي چاڙهيا.

۲۵

جي ٿيا حل حبيب سين، سمهڻ تن ثواب؛
 نيٺ هيرائي نند سين، خوش ڪيائون خواب؛
 اوسيرو عذاب، دليان تنين دور ٿيو.

۲۶

تن تسبيح، من مٿيو، دل دنبورو جن؛
 تندون جي طلب جون، وحدت سير وچن؛
 ”وحدہ لا شریک له“، اهوراڳه رڳن؛
 سي ستائي جاڳن، نند عبادت ان جي.

واڻي

ڪي انهن منجه آهي، هو جي جهونا پسجن جهوپڙا.
 ان در سيئي اگهيا، جن کي ڪون چٽائي؛
 تاريان پانين تاريو، پاڻ پريان سين ڪائي؛
 ”ان اوليائي تحت قبائي“، پنهنجا پاڻ پهرائي؛
 ”لا يعرفهم غيري“، پر کي ڪين پسائي؛
 پنهنجي چڙي پٽ ۾، رڙه انين جي رائي؛
 خدمت ڪر خلق سين، پاند گچي ۾ پائي؛
 اديون! عبداللطيف چئي، اتاهين ڪي آهي.

سررپ

داستان پھريون

۱

گوندَر ڪيو غرقُ، ماءُ! مُنهنجو چنڌڙو؛
ڏکيوين مرڪُ، مٽي سڳر پندڙو.

۲

گوندَر گڏياسِ، صحتَ نيڙيم سڄڻين؛
مادرِ! مارياسِ، قوڙائي پرينءَ جي.

۳

گوندَر هٿَ نه پيرَ، وره منجهين وهڻو؛
ڪڙه ۾ قطارون ڪري، سورن لايا سيرَ؛
مُون جئن گهاري ڪيرَ، هيڪلي رءِ سڄڻين؟

۴

اٺي جئن مورنَ، اوڀر ولهارن ۾؛
سا پر گوندَر ڪنَ، جُ قوڙائو سڄڻين.

۵

ڳرن ۾ ڳرهيڃ، روئي ڪڇ م پڌرا؛
تان سُورائي سهيڃ، جان لاهيندڙ ڪو لهين.

۶

ڳڙ ۾، ڳجهو روئ، پڌر وجه م پرينءَ ري؛
سورن سڙ هوئ، هننڙا! ڪم ڪنن جنن.

۷

جاءِ نه سڄو ڏينهن، هننڙو اوني وڳه جنن؛
مون پريان سين نينهن، چنڻ ڪارڻ نه ڪيو.

۸

پل پل ۾ پليانس، پل نه رهي پرينءَ ري؛
جنن جهوريءَ کان جهليانس، جهڳيو تنن جهوريءَ پوي.

۹

ڪڪر منجه ڪپار، جهڙ نيٽنئون نه لهي؛
اڄ منهنجي چٽ ۾، انا پرين اپار؛
آءُ سڄڻ! له سار، وره ويڙهي آهيان.

۱۰

مون منجهيئي مينهن ڪوه ڪرينديس ڪڪرين؟
سَرلو سارو ڏينهن، مون پريان جو نه لهي.

۱۱

جُ سي سنڀر جن، سَ تنين سين اوريان؛
لنؤ لنؤ هيٺ وچن، رڳون ربابن جنن.

۱۲

چتر رهي نه چٽے، ويٽين واڳيو نه رهي؛
رئيءَ لٽجي نٽے، هنٽڙو واتے ورڪے جئڻ.

۱۳

چوري چوري چٽے، جان نئينءَ وهائڻيءَ نڪران؛
نينهن گهرائي نٽے، پريان سنڌي پير م.

۱۴

چيتاريان چٽڪن، وساريان نه وسري؛
ويرو تار ٽڪن، سچڻ پڳي هڏ جئڻ.

۱۵

چيتاري چونڊياس، ڳالهيون سيوئي سچڻين؛
جہ مقابل ٿياس، تہ سڀ وڃنم وسري.

داستان ٻيو

۱

سَجَّحُ سان ن پيٽَ، گَجُهَ گَرهِيان ڪِن سين؛
گَالِهِيُون انهيءَ ريتَ، سَلا ٻڌي موريُون.

۲

گَالِهِيُون پيٽَ وَرَن ۾، وڌي وَڻَ ٿيُون؛
پَر سين مُون ن ڪيُون، گوشي پرين ن گڏيا.

۳

گوني ۽ گوني، پرين پٽائين گج جئن؛
جي مَن مجوني، سي ڪئن وَجِن وسري؟

۴

اندر اندريُون، جئن سي وانجهي لٽ ۾؛
مُون تَن تيتريُون، ت ”ڪئن ملبو سڃڻين؟“

۵

جئن سي ڪوهيءَ نارَ، وَهِن واريءَ گاڏڻان؛
هِنٿڙو پريان تارَ، نِبيرِيانسِ ن نِبري.

۶

سَپَرُ سِيءُ ٻيو، ن مُون سوڙَ، ن گبرو؛
ن مُون ڪانڌَ، ن قوتَ ڪهي، جوپن وَهي ويو؛
تِنين حال ڪهو، نڌَر جنين نِجھرا؟

۷

اُتر اوتون ڏي، ن مون سوڙ نه گبرو؛
سي سارينديون سي، جنين نڌر نجهرا؟

۸

اُتر ڏني اوت، ن مون سوڙ، نه گبرو؛
چارئي چنيءَ پوت، مون ريڙهيندي رات گئي.

۹

نينهن نھائينءَ جان، ڏکيو ڪوه نه ڏکئين؟
جر جيري چڏي، ت ڪئن پچندا تانءَ؟
سندي ڪنپاران، ڪن ڪريجا ڳالهڙي.

۱۰

نينهن نھائينءَ جئن، ڏکيو ڪوه نه ڏکئين؟
جر جيري چڏي، ت رچ پچندا ڪئن؟
تون پڻ ڪريج تئن، جئن ڪنپارڪرن ڪم سين.

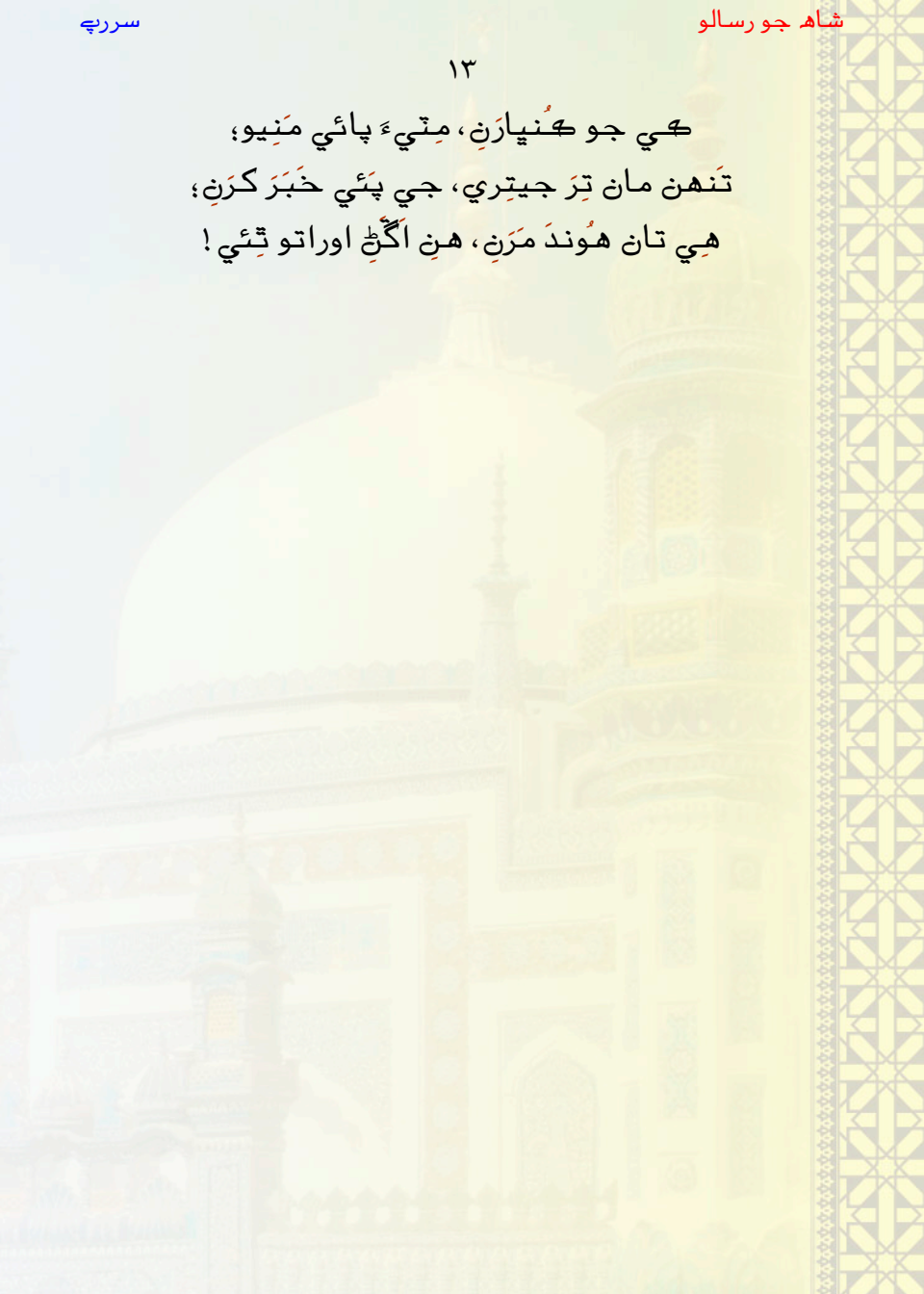
۱۱

نھائينءَ کان نينهن، سڪه منهنجا سپرين!
سڙي سارو ڏينهن، ٻهر پاڻه نه نڪري.

۱۲

نيٺ نھائين جان، ستي لوڪ ڏڪيان؛
اڄھاميو ٻران، توکي ساريو سپرين!

گھي جو گھنڀارنِ، مٽيءَ پائي مٺيو؛
 تنهن مان تر جيتري، جي پئي خبر ڪرن؛
 هي تان هوند مرن، هن اڳڻ اورا توڙي!

سرڪاهوڙي

داستان پهريون

۱

ڪاهوڙين حُفِيءَ سين، سوجهي لڌو سُبْحان؛
 عاشق اهوڙي اڪرين، لنگهيا لامڪان؛
 هوءُ ۾ گڏجي هوءُ ٿيا، بابو جي بريان؛
 سڀوئي سُبْحان، آيو نظر انن جي.

۲

مون سي ڏنا، ماءُ! جنين ڏنو پرينءَ کي؛
 رهي اچي راتوڙي، تن جنگن سنڌيءَ جاءِ؛
 نين جي ساڃاءِ، ترو ٿئي تار ۾.

۳

ويئون پپ پئي، ڪيرون ڪاهوڙين جون؛
 آئون تن ڏوٿين جو، پڇان پير، پهي!
 رڃن رات رهي، ڏونگر جنين ڏوريا.

۴

تون هڏ ڪڇاڙيا، سنجهي سعيو نه ڪرين؟
 سوارا سنڌ ڪٿي، ڪاهوڙي ويا؛
 آڻيندين ڪيا، ڏٺو ڏوراڻي ڏيه جو؟

۵

ڏوٽي سا ڏورين، جا جوءُ سئي، نه ٻڌي؛
 پاسا مٽي پاهڻين، ڪاهوڙي ڪوڙين؛
 وڃا آتِ ووڙين، جتِ نهايتِ ناهِ ڪا.

۶

پڪليا پوٽن، تڙ ڪي گڏيو توڙ ۾؛
 ڳالهيون، ڳهلي لوڪ سين، پڌر پئي نه ڪين؛
 ڪا مل آهي تن، مون پريان جي ڳالهڙي.

۷

تان وٺن ويهي آءُ، اڱڻ ڪاهوڙين جي؛
 جوش ڏنائون جيءُ ڪي، لڪائي لوڪاءُ؛
 ڏوٽين ڪنهن ڏڪاءُ، سمهي سڪه نه ماڻيو.

۸

ڏٺُ نه کٽو ڏوٽين، جيڪي ڏٺُ ڪرين؛
 اُهاڻيون عالم جون، اورياڻين آڻين؛
 تهان پوءِ ڏسين، پريان سنڌي ڳالهڙي.

۹

جي ڪو ڏٺُ ڪري، تڏونگر ڏورڻ ڏاڪڙو؛
 چپر ڪين ڏئي، سوڪڙيون ستن ڪي!

۱۰

مُون ڪاهوڙي لڪيا، گهرين نه گهارين؛
واحد لڳو ولهن ۾، رويو جر هارين؛
گوندر گذارين، جهڙو ڏٺو گڏ ٿيا.

۱۱

ڪاهوڙين ڪٽي، ساجهر پڌا سندر؛
ڏوريندي ۾ ڏونگرين، ڪيائون پاڻ پٽي؛
ڏکڻ ڏيل هٽي، چيه لڏائون چپرين.

۱۲

ڪٽن نه ڪيڪان، پنڌ پراهين هليا؛
ڏوٿيرا ڪنهن ڏٺو ڪي، جنبيا ڏنهن جابان؛
ڪاهوڙين اهڃاڻ، انگه نه سڃي اڳڙي.

۱۳

سڪا منهن سندن، پيرين پراڻا ڪيٽڙا؛
سا جوءُ ڏوري آڻيا، سونهان جت منجهن؛
گجها گجهيون ڪن، تهان پراهين پنڌ جون.

۱۴

سڪا سنب ڪچن ۾، ڪرڪڻا پيرين؛
تمندي نيٿين، آن ڪي ڪاهوڙي گڏيا؟

داستان پيو

۱

پيو جن ڀرو، گنجي ڏونگر گام جو؛
چڏي ڪيٽ ڪرو، لوجي لاهوتي ٿيا.

۲

پيئي جن پرڪ، گنجي ڏونگر گام جي؛
واري سڀ ورق، لوجي لاهوتي ٿيا.

۳

پيئي جنين باس، گنجي ڏونگر گام جي؛
چڏي سڀ لباس، لوجي لاهوتي ٿيا.

۴

ڪهڙو اٿيئي ڪام، گنجي ڏونگر گام ۾؟
پسي تنهن ڀاهڻ ڪي، اچي ن آرام؛
متان ڏونگر ڏورئين، اجهين ڪه عوام؟
هرا ڪري حرام، ڪام ت ڪاهوڙي ٿين.

۵

ڏيه ڏيهائي ناه، جتي پير ن پڪيان؛
تتي ڪاهوڙيان، ور ڏيئي وڻ چونڊيا.

۶

جتي ن پڪيء پير، تتي ٽمڪي باهڙي؛
پيو پاريندو ڪير، ڪاهوڙي ڪير ڪير؟

داستان ٽيون

۱

اچي پيا آت ۾، وات ۽ وڃائي جن؛
 او ۽ بصير برن ۾، انڌا ٿيو ائين؛
 ڪهن آڏيون تاڙيون، گنگن جتن گهمن؛
 فراقِيءَ فرمان جو، آهي پر پوڙن؛
 لنگها ٿيا لاهوت ڪي، ستا پيا سڪن؛
 ڪپت ڪاهوڙين، آه اٿئي پئي نه لهي.

۲

ڏسي ڏوري ڏونگرين، وات ۽ وڃائي جن؛
 ڪرندان ڪي پروڙيو، رند سي نه رڙهن؛
 پيئي دار ديون ڪيو، پيرت تان نه پڇن؛
 توڙ پريان لءِ ڌار ڪيو، ويچارا وجهن؛
 خبر ڪاهوڙين، آهي لڪ لاهوت جي.

۳

ڪپيريءَ ۾ پير، ڪنهن پاتو پيرين؛
 جيان منجهڙ ماڙهين، سڄڻ تيان ئي سير؛
 ان پون سندنو پير، ڪوڙن منجهان ڪو لهي.

۴

سونهيءَ ۾ سڀ گهڻا، منجهڙ ماڪي هوءَ؛
 پرو تنهن پوءِ، جو اجهي پوءِ ان تان.

۵

ٿوري ٿوري ڏيه، ماءُ! ڪاهوڙي آڻيا؛
مڻ پيرين ڪيه، ڪه ڄاڻان ڪنهن پار جي.

۶

جهنگل هليا، سي نه پليا، راه هليا ڦرجن؛
اوجھڙ سي نه پون، بيئي جنين ڇڏيون.

۷

جهنگل آهيڙين ڪي، پنڻ ڪيو روندو؛
نه ڪتا، نه ڪوڙ ڪون، چڙهيو ايو چوندو؛
هڏهين نه هوندو، انهان پوءِ عالم ۾.

۸

ور سا سڃي ويڙه، جنهن ۾ سڄڻ هيڪڙو؛
سو ماڳ ئي ڦير، جتي ڪوڙ ڪماڙهين.

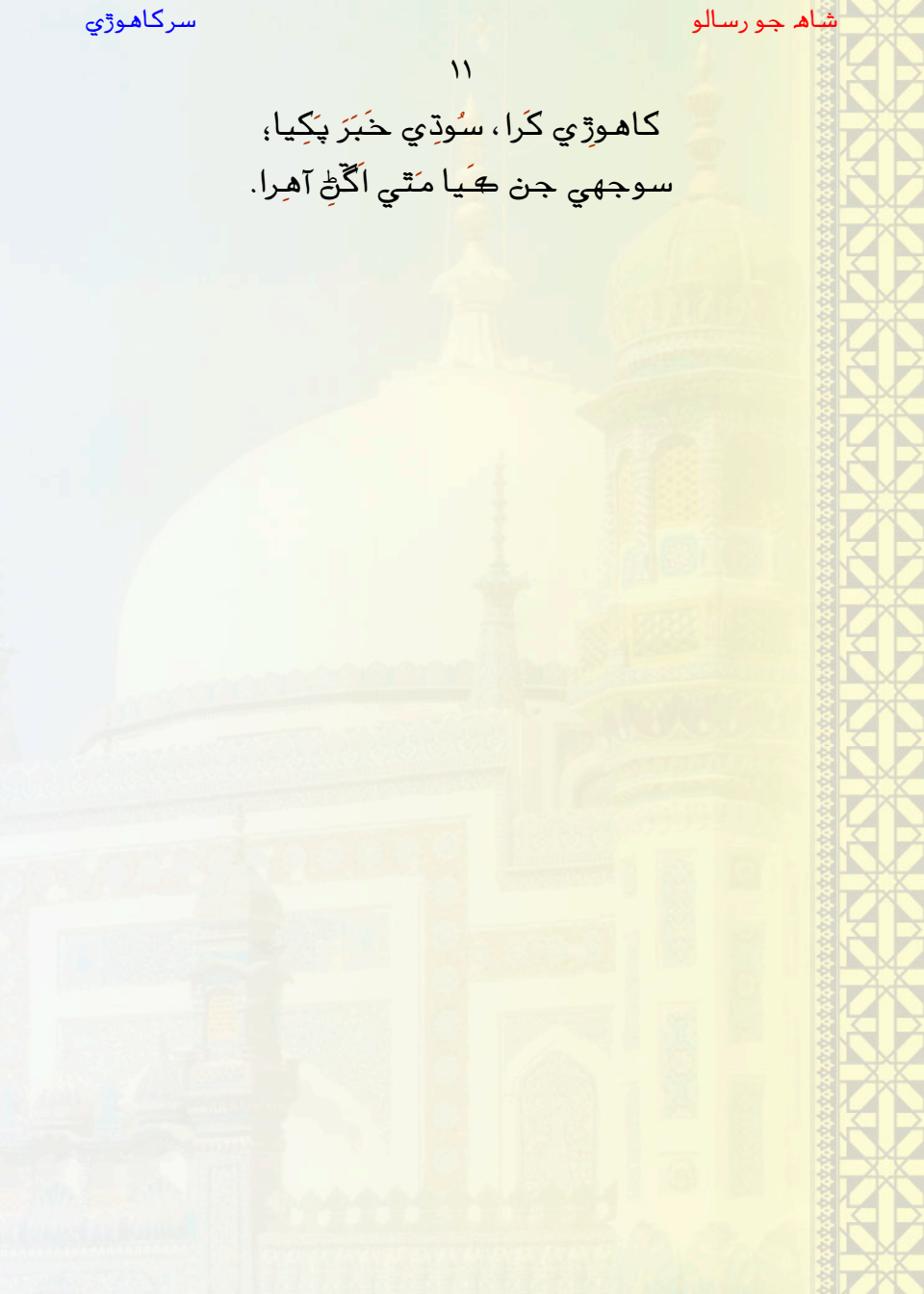
۹

ڪاري رات، اچو ڏينهن، اي صفتان نور؛
جتي پرينءَ حضور، تتي رنگ نه روپ ڪر.

۱۰

ڏونگرين ڏسجن، اچ پڻ ريون ان جون؛
ڏوٿيڙا ڏٺ ڪي، آراڙان اچن؛
خيما ڪاهوڙين، اچ نه انهن پيٽين.

ڪاهوڙي ڪرا، سوڌي خبر پڪيا،
سوڄهي جن ڪيا مٽي اڱڻ آهرا.

سر بروو سنڌي

داستان پهريون

۱

ڇا ڪي وڃيو ڇو، ٻيلي ٿئين ٻين جو؟
وٺو ڪنڇڪ ڪريم جي، جڳو جو والي جو؛
سؤڪو هوندو سو، جنهن جو عشقُ الله سين.

۲

جئن ها ڪا ڪا ڪا، لسندي لاتيون ڪري؛
اچي پئي اوچتي، درد پريان جي دانهن؛
ويج! ڏنيئن ڪه پانهن؟ سورهنئين ڪي سامهان.

۳

ترتي دونه جئن، سر پر سپيرين ڏي؛
لڳو آه، لطيف چئي، تن پريان ڏي تنن؛
حاصل ٿئي هئن، قرينو قريبه جو.

۴

لڳيءَ جو، لطيف چئي، نڪو قال ن قيل؛
لڪئي لامون ڪوڙيون، نيٺين وهي نير؛
هنڙا! ٿي سڌير، ڪالهه قريبن لڏيو.

۵

ڪي اوڏائي ڏور، ڪي ڏور به اوڏا سڀرين؛
ڪي سنڀرجن نه ڪڏهين، ڪي نه وسرن مور؛
جنن مينهن ڪنڊيءَ پور، تنن دوست وراڪو دل سين.

۶

ڪوئي ڪنائون، اڄ پڻ اڪڙين سين؛
ماسن وراهي هليا، ڪرنگل ڇڏيائون؛
”وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر“ ائين اتائون؛
مئي ماريائون، ڪلي گهائيو سڄڻين.

۷

ماڙهو گهرن مال، آئون سڀ ڏينهن گهران سڀرين؛
دنيا تنهن دوست تان، فدا ڪريان في الحال؛
ڪيس نام نهال، پست تان پري ٿيو.

۸

ڪڏهن طاقيون ڏين، ڪڏهن ڪلن در دوستن جا؛
ڪڏهن اڃان، اچڻ نه لهان، ڪڏهن ڪوٺيو نين؛
ڪڏهن سڪان سڏ ڪي، ڪڏهن گجهاندر گرهين؛
اهڙائي آهين، صاحب منهنجا سڀرين.

۹

صورت گهڻو سهڻا، ٿاڻا سندن توه؛
ريلو ڏئي روح، جو ڪائي، سو ڪامي مري.

داستان ٻيو

۱

جانِبَ ! تُون جِيڏو، آهين شانَ شعُورَ سينَ؛
 مُون تي ڪَرمَ، منهنجا پرين ! توه تسي تيڏو؛
 اي ڪامل ! ڪم ڪيڏو؟ جئن نوازِينم نگاهَ سين.

۲

جانِبَ منهنجي جيءَ ۾، تنهنجي طمعَ پوءِ؛
 وَنَ ڪاتي، وڍ انگڙا، ادبَ ڪرمَ ڪوءِ؛
 پانيان پالَ سَندوءَ، جي ساچنَ ! سنئون نهارئين.

۳

جانِبَ ! ايئن نه جڳاءِ، جيئن ماريو، موٽيو نه پڇين؛
 رتيءَ رتَ نه سنجري، سڪَ تنهنجي ساءِ؛
 آسان توڻي لاءِ، پر ۾ پوڄائون ڪيون.

۴

جڏهن پوي يادِ، صُحبتَ سڀيرينَ جي؛
 فريادون فريادِ، ناگهَ وڃن نڱيو.

۵

ڪڙو منجه ڪڙي، جيئن لهارَ لپيٽيو؛
 منهنجو جي جڙي، سڀيريان سوگهو ڪيو.

۶

نازَ مَنجھارانِ نِڪري، جڏهن پرين ڪري ٿو پندُ؛
 پون پڻ ”بِسْمِ اللّٰهِ“ چئي، راهَ چمي ٿي رندُ؛
 اڀيون گهڻي ادبَ سين، حورون حيرتَ هندُ؛
 سائينءَ جو سوگندُ، ساڃن سڀنن سھڻو.

۷

فاني ني فاني، دنيا دم نہ هيڪڙو؛
 لتي لوڙه لتن سين، جوڙيندءَ، جاني!
 ڪوڏر ۽ ڪاني، آهي سر سڀڪنھين.

۸

اڄ پڻ انگيم انگه، هتان حابين جي؛
 جا پر سونتيءَ سنگه، سا پر سورن سان ٿئي.

۹

اڄ پڻ جڙيم جوڙ، دوست پيھي در آئيو؛
 سڪن اچي ڏکن کي، محڪم ڏني موڙ؛
 جا پر ڪٽي ڪوڙ، سا پر سورن سان ٿئي.

داستان ٽيون

۱

عشقُ اهڙي ذات، جو مانجهي مُنجهائي مينَ کي؛
 ڏينهان ڏورڻ ڏونگرين، روڻڻ سڄيائي رات؛
 اُتي ويني تات، ميان! محبوبن جي.

۲

يار سڏائي سيڪو، جاني زباني؛
 آهي آساني، ڪم پئي ٿي ڪل پوي.

۳

آدمينِ اخلاص، متائي مانو ڪيو؛
 هاڻ ڪائي سيڪو، سندن ماڙهوءَ ماسن؛
 دلبر! هن دنيا ۾، وڃي رهندو واسن؛
 پئي سڀ لوڪ لباسن، ڪو هڪڊل هوندو هيڪڙو.

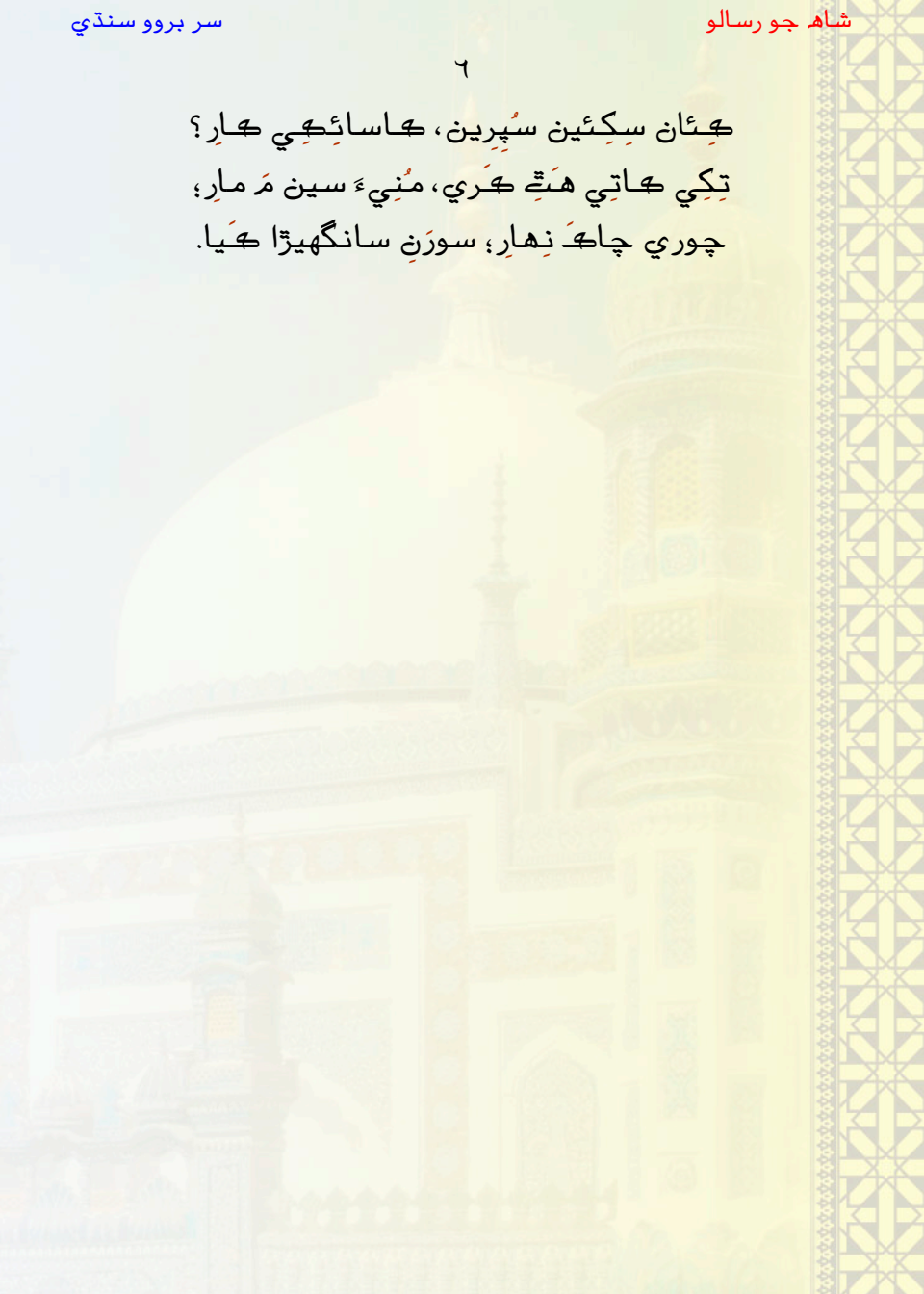
۴

شڪرُ گڏياسون، سپرين! جئري، جاني يار!
 ويني جن جي وٽ ۾، ڪوڙين ٿيا قرار؛
 ڏٽيم! ڪرم ڌار، پاڙو تن پرين کان.

۵

ڪوڙي، ڪڻ م سپرين! ڪنيئي تان ڪوڙ؛
 عادت جا اڪين جي، سا نيئي نباهڻ توڙ؛
 مون ۾ عيبن ڪوڙ، تون پاڻ سڄاڻڻ، سپرين!

ڪٿان سِڪَين سِڀرين، ڪاسائِڪي ڪار؟
 تڪي ڪاتي هٿَ ڪري، مٺيءَ سينَ مَ مار؛
 چوري چاڪَ نهار؛ سورن سانگهيڙا ڪيا.

سر رامگلي

داستان پهريون

۱

نوري ۽ ناري، جوگيڙا جهان ۾؛
پري جن پاري، آءُ نه جيئندي ان ري.

۲

جوگيڙا جهان ۾، هئا منجه حمام؛
آرامان ارڳه ٿيا، اوڏا نه آرام؛
هيائون قيام، آءُ نه جيئندي ان ري.

۳

وارو! ويراڳين کي، ويل مَ وساريج؛
قدم ڪاپڙين جا، ليلائي لهيڃ؛
پيرت پسيو پتَ جي، وڃڻ کي وڃيڃ؛
راتو ڏينهن رڙهيڃ، آءُ نه جيئندي ان ري.

۴

واڃتَ ويراڳين جا، مون وتَ وڏي وتَ؛
سون سڀوئي سڳيون، پسي ڪين م ڪتَ؛
ويساهي ويل ڪنهنين، پوربَ ويندو پتَ؛
هل! ڪنيائون هتَ، آءُ نه جيئندي ان ري.

۵

واجتے ويراڳين جا، مون وٽ وڏو مال؛
مقالان مهند ٿيا، ڪونهي وٽن قال؛
حاصل جنين حال، آءُ نه ڄڻدي ان ري.

۶

جان ڪي مون کي ني، پڳه پائي پاڻ ڏي؛
په پروڙيم پڻه جا، منجهان ڪينر ڪي؛
هاڻي جي هنئي، آءُ نه ڄڻدي ان ري.

۷

سٿر سڳڙين سين، لڪهي لائون؛
ڪينر ڪئي آهيان، انهن جي آئون؛
مون کي ماريائون، آءُ نه ڄڻدي ان ري.

۸

ميڙيو پاڻ پريون ڪيو، جوڳي جلائين؛
سامي سڳڙين سين، خوديءَ کي ڪائين؛
هو جي تار تڳائين، آءُ نه ڄڻدي ان ري.

۹

پسيو آسڻ ان جا، ادوها اچن؛
ڪينر ڪاپڙين جا، صبح تان نه سڄن؛
جي رائي منجه رهن، آءُ نه ڄڻدي ان ري.

۱۰

آسڻ وَتِ آهون ڪَريان، وَسَ نَ مَنهنجي واتِ؛
لَگمَ لاهوتين جو، ڪينرَ منجهان ڪاتِ؛
هلڻَ ڪي هيهاٽَ! آءُ نَ جِئندي انَ ري.

۱۱

وَتَنَ ويئي آهيان، ڏسيو ڪينَ ڏسان؛
جَنهن جهوئي ناه ڪي، سا ڪا سونهنَ سنديان؛
پَسيو ڪينَ پسان، آءُ نَ جِئندي انَ ري.

۱۲

بابو بيڪاري ٿيا، اڄُ نَ آسڻَ وَتِ؛
خودي ڪانئي هليا، پيرُ نَ لائي پتِ؛
”هيءُ! هيءُ!“ جنين هتِ، آءُ نَ جِئندي انَ ري.

۱۳

بابو بيڪاري ٿيا، پڇي ڇڏيائون پاڻ؛
نسورويي نينهن جو، نانگن وَتِ نڌاڻ؛
سرڪندُ جنين ساڻ، آءُ نَ جِئندي انَ ري.

۱۴

نانگا نانيءَ هليا، هنگلاجان هلي،
ديکي تن دوارڪا، مهيسين ملهي؛
آڳهُ جن علي، آءُ نَ جِئندي انَ ري.

۱۵

پاڻهين ويٺا پاڻ سين، پر ۾ پرياڻين؛
 سامي سفر هليا، آسڻ اجهائين؛
 رخصت رٿارين، آءُ نه جئندي ان ري.

۱۶

جڙو وڃايو جوگئين، گل سين آهين ڪم؛
 آسڻ جن عدم، آءُ نه جئندي ان ري.

وائي

سنڌريان سڳڙي، ڳاله ڳجهڙي، مون ماريندي ڪڏهين.
 جا وڃائين جتڙا، نه تنهن نڙ جهڙي؛
 مرليءَ کي جنهن مات ڪيو، نه تنهن تل تنڙي؛
 تاريو جنهن توڙيءَ کي، نه سو گهنڊ نه گهنڊڙي؛
 ڌاريو جنهن ڏياچ کي، تندڻان تنهن تڪڙي؛
 نه سري، نه سنڌ ڪا، نڪا هند ههڙي؛
 مٺائيان مٺي گهڻو، چوندا جن چڪڙي؛
 ونڻن اونائي ان کي، ويهه م، ڪڙو وڪڙي؛
 بيخود بابو سي ٿيا، ڀرندي جن ڀٽڙي؛
 جا سارا هيل سبحان جي، تنهن واکاڻ ڪهڙي؟
 سهسين سرودن کي، پاڻان پوءِ وجهندڙي؛
 گهانڊار مرون موهيا، هيءَ ماڙهو مهندڙي؛
 اديون! عبداللطيفه چئي، هيءَ مٺا جياريندڙي.

داستان ٻيو

۱

ڪيَم ڪاپڙين جي، پهرين ڏينهن پڙوڙ؛
 سگها ساعت نه هڪڙي، چارئي پهر چور؛
 سدائين سيد چئي، هون سناسي ۾ سور؛
 جوگي ساڻ ضرور، لڪا پٽن لوڪ ۾.

۲

ويهي ويراڳين جو ٻئي ڏينهن ٻڌم حال؛
 ان جا ڏاڳا ڏوڙ پڪليا، جاڳوتا زوال؛
 تن جاڻي جتانئون ڇڏيون، چوٽا چڱي ڇال؛
 ويچارا وجود جي، ڪنهن سان ڪن نه ڳال؛
 نانگا ٿيا نهال، لڪا پٽن لوڪ ۾.

۳

ٽئين ڏينهن تمڪائين، ڏونهيون دائرن ۾؛
 ميڙيو ڪرڇ ڪانيون، جوگي جلائين؛
 سنڊيون ڪامڙ خبرون، آديسين آهين،
 ڳجه نه ڳالهائين، لڪا پٽن لوڪ ۾.

۴

چوٿين ڏينهن چوگان ۾، ڪنهن جنهن پھ پيا؛
 وهه پريان جي وديا، تن ۾ ڪوڙ ڪها؟
 اندر آديسين ڪي، اچن جوش جها؛
 سامي سون ٿيا، لڪا پٿن لوڪ ۾.

۵

ڪنهن جنهن پور پچائيا، پنجن ڏينهن پئي؛
 اندر آديسين ڪي، سورن شاخ ڪئي؛
 محبت جي ميدان ۾، لاشڪ پيا لهي؛
 تن ڪي ساري رات، سيد چئي، گوند ساڻ گئي؛
 ڪريو سيڻ سهي، لڪا پٿن لوڪ ۾.

۶

پيا ڪنهن پرياڻ ۾، چهن ڏينهن چئي؛
 اندر آديسين ڪي، تريان ئي ٿئي؛
 بري باجھارا ڪيا، ڪانئي خاڪ ڪئي؛
 پنيو پنج ڪئي، لڪا پٿن لوڪ ۾.

۷

ستين ڏينهن، سيد چئي، ڏاڃا ڌوٽائون؛
 ابي الڪه سامهون، پانهون ٻڌائون؛
 وڏيءَ ڪنهن ولات جا، اهڃ آندائون؛
 روح پنهنجو رام سين، پر ۾ پوتائون؛
 کڻيو ڪڍائون، لڪا پٽن لوڪ ۾.

۸

انين ڏينهن، ابي ويا، جوڳي جاءِ بجاءِ؛
 سا پر سامي سڪيا، جا پر جوڳهه جڳاهه؛
 ويروتار وجود ۾، ان کي رام رهيوئي آه؛
 ڪنهن جنهن ڪمائي لاءِ، لڪا پٽن لوڪ ۾.

۹

نائين ڏينهن نيٺان، اوجاڳي اجاريا؛
 سڀا جهي پاڇهه ڪئي، سڃاڻي سيٺان؛
 جتي نظر ناٿه جو، اتي اوتاران؛
 اهي اهڃاڻان، لڪا پٽن لوڪ ۾.

۱۰

ڏهين ڏينهن ڏک ٿيا، پرينءَ پاڻوهيا، پس؛
 ورق جي وصال جا، سي واري ڪيائون وس؛
 لڌائون، لطيفه چئي، سندو گروءَ گس؛
 جوڳين کڻيو جس، لڪا پٽن لوڪ ۾.

۱۱

وَرِيو وِيراڳينَ جو، ڪارِهينَ ڏينهنَ ڪَرمُ؛
 جوڳينَ جاتاڻون پُنيون، هلي ويا ڪَرمُ؛
 دائمَ جهليو دمَ، لڪا پيڻنَ لوڪَ ۾.

۱۲

مَنَ مُرادون پُنيون، پارِهينَ ڏينهننَ پَئي؛
 جوڳي اِنَ جاتا ڪي، ٿي سِڪيا سِيئي؛
 سَمانا سِيئي، جي گُرُ گڏجي آيا.

داستان ٽيون

۱

سَدائين سَفَرَمَ، رَمَن مٿي راهَ؛
 پُرَن پُورَبَ پَنڌَ ڏي، مَنجھ مِوَالِي ماہ؛
 جن اَلڪَ سين آگاہ، هَلو! تڪِيا پَسُون تِن جا.

۲

نِڪَرُ ناهِ ڪَلهي ڪَري، هومَ هُونَدَن جِيئَن؛
 لاهوٽِي، لَطيفَ چئي، هُون نِ آديسي اِيئَن؛
 سي ڪاپڙِي ڪِيئَن، جي ڌارين تَعَلُوقَ تَر جيترو؟

۳

ڪَن ڪَنَ، ڪاپَٽَ، ڪاپڙِي، ڪَنوٽيا ڪَن چيرَ؛
 سدا وَهَن سامهان، عاشِقَ اُتَر هيرَ؛
 تَسا ڏيئي تَن ڪي، ساڙيائون سَريرَ؛
 جي فنا ٿيا فقيرَ، هَلو! تڪِيا پَسُون تِن جا.

۴

سامي ڪامي پرينءَ لاءِ، ڪسي ٿيا ڪبابُ؛
 جهڙو ڏسن ڏوه ڪي، تهڙو تِن ٿوابُ؛
 اوتين اِرتي گاڏئون، منجهان اڪين آبه؛
 سَنڌو ڌاڻَ جِوابُ، تون ڪيئن پڇين تِن ڪي؟

۵

سامين سِگَ ڪُلُهِن تي، سَنگَ مِڙوئي سُوڙ؛
 ڪُهندا ويا ڪابلَ ڏي، ڪو جو پيڙن پور؛
 مڙهيءَ جو مَڏڪورُ، ڪالهَ ڪندا ويا ڪاپڙي.

۶

سامي! مڙهي سنڊياءَ، سامهين مون سيله ٿي؛
 سا تان ڪه اڏياءَ، جان نانگا وچين نڪري؟

داستان چوٿون

۱

جي پانئين جوگي ٿيان، ت سگه سڀئي چن؛
وچي در دوستن جي، نانگا! ڪيم نڻ؛
پتے تئين جي پن، جن بجهي نه بجهيو.

۲

جي پانئين جوگي ٿيان، ت سگه سڀئي توڙ؛
جي جاوا نه ڇاپندا، جي تئين سي جوڙ؛
ت تون پهچين توڙ، محبت جي ميدان ۾.

۳

جي پانئين جوگي ٿيان، ت من پوري، منجه مار؛
دايم دونهين دل ۾، من سين مالها وار؛
سه سڀڪا آر، آگي جي ادب سين.

۴

جي پانئين جوگي ٿيان، ت ڪين پيالو پي؛
ناه نھاري هت ڪري، ”آءُ“ سين اٽ نه پي؛
ت سندو وحدت وي، طالبه! توڙان ماڻئين.

۵

جي پانئين جوڳي تيان، ت منهن ۾ منڊا پاءِ؛
 ڪنين ڪين وڃائيو، جن ۾ ڪوڙين ڪڪر وڌاءِ؛
 چڏ چادر، ٻڌ چمڙا، جتي تو نه جڳاءِ؛
 ت ساميڙا! سنڊياء، گر وٽه گلا نه ٿئي.

۶

جوڳين جوڳه جڳاء، جوڳه پڻ سونهي جوڳين؛
 جوڳين سنڊي جان ۾، گجھه گجهاندر آه؛
 هاء! مونھين ڪي واء! جا آء جوڳه نه سڪي.

۷

جوڳه نه جوڳو تون، ڪرين پچارون جوڳه جون؛
 هڪڙو پنڌ پرين جو، ٻي تنهنجي پون؛
 سامي سيٺن ڏون، رندا ئي رت ويا.

۸

جوڳي هون نه جئرا، پائي جوڳه م جي؛
 هاريا! هن ڪنن سين، سڻ سنهواي؛
 ”وڃائي وڃوڊ ڪي، پاٿان پاسي ٿي“؛
 هڏهين ڪونهي هي، اسارا! ”آء“ چوين!

۹

جان ڪي جوڳي ٿي، نا ته نرجا! وَنَئِن نِڪِري؛
 ڪوه ٿو ڪن ڪپائين، جان نه سَهين سي؟
 پُڄ! پَراهون ٿي، مَتان پيا لڄائين.

۱۰

جوڳي ٿين نه يار، ڪنهن سين قَريب ٿي؛
 مان ملاقي ان سين، جن پورب جي پڇار؛
 اٿئي پهر ان جي، آه نانيءَ ڏانهن نهار؛
 لائي ويا لطيف ڄئي، اندر منجهه اپار؛
 سامين ساڻ، ستار! لاهوتي لال ٿيان.

۱۱

گولا جي گراه جا، جونا سي جوڳي؛
 قتل سي ڦوڳي، جن شڪم سانديا.

۱۲

ڪن ڪورائي، ڪاپڙي، چندا! ٿي مَ جوءُ؛
 سر سپاهين وڪيا، سو ڪ نه، سامي! سوء؛
 جيڪي پڇين، پڄ سو، گنگا نين نه گوءُ؛
 وڃ لاهوتي لوءِ، عجز ڪي آجو ڪري.

۱۳

نِسورُوئي نِينَهَن جُو دِل ۾ دُوڊُ دُڪاءِ؛
 آڻِي آڳِ عِشَق جِي، پاري جانِ جِلاَءِ؛
 جِندا! اِيئن جُڳاءِ، جئن آتشان آبهُ تِي.

۱۴

هُو جِي ڪَن ڪِپارَ جا، سُوڌو سو نه سَڻِين؛
 اَنڊرَ جِي آهِيَن، سَڻُ سَنِيهو اَن سِين.

داستان پنجون

۱

مونا طور سينا، سندا سنياسين؛
 پورب ڪنيو نه پاڻ سين، بود بيرايگين؛
 ردا آهي راز جي، اوچڙ آديسين؛
 قرب ڪاپڙين، نهن چوٽيءَ سينن ڏڪيو.

۲

مونا جن محراب، جسو جامع تين جو؛
 قبلي نما ڪلبه ڪري، تن ڪي ڪيائون طواف؛
 تحقيق جي تڪبير چئي، جسمان ڪيائون جواب؛
 تين ڪهڙو ڏوه حساب، جن هنڙي هادي حل ٿيو.

۳

منهن محراب پرينءَ جو، جامع سڀ جهان؛
 فرهيءَ تان فرقان جي، ڪاٿيائون قرآن؛
 اڏامي اٿه ويو، عقل ۽ عرفان؛
 سيوئي سبحان، ڪاڏي وڃي نيتيان.

۴

منجه محبت مڃ، بهر ڏوڏا ڏور سين؛
 چڏيائون چر لهي، ڪوڙ، ڪلڪڻ، ڪڇ؛
 اوڳڻ اوڏا نه ٿيا، ڳڻ ڪيائون ڳڇ؛
 جئن سڙن، تئن سڃ، جئن سڙن، تئن سٺا.

۵

ڪيهي ڪام ڪاپڙي، ٿا اهڙي روشن رُون؟
 نڪا دلِ دوزخ ڏي، نڪي بهشت گهرن؛
 نڪو ڪم ڪفار سين، نڪا مسلمانِي من؛
 اُپا ايئن چُون، تـ پرين ڪجو پانهنجو.

۶

نا اميدي آجڪو، اوچڻ آديسين؛
 سدا سڪِ وسن، طالبِ اوءِ تقدير جا.

۷

نا اميدي آجڪو، اوچڻ آديسين؛
 ڪڏهين تازيءَ پٺي تي، ڪڏهين هيٺ هلن؛
 ساميڙا سمونڊ ۾، تنبي جيئن ترن؛
 جي واڳوءَ واتِ وڃن، تـ ڪسن، ڪڇن ڪين ڪي.

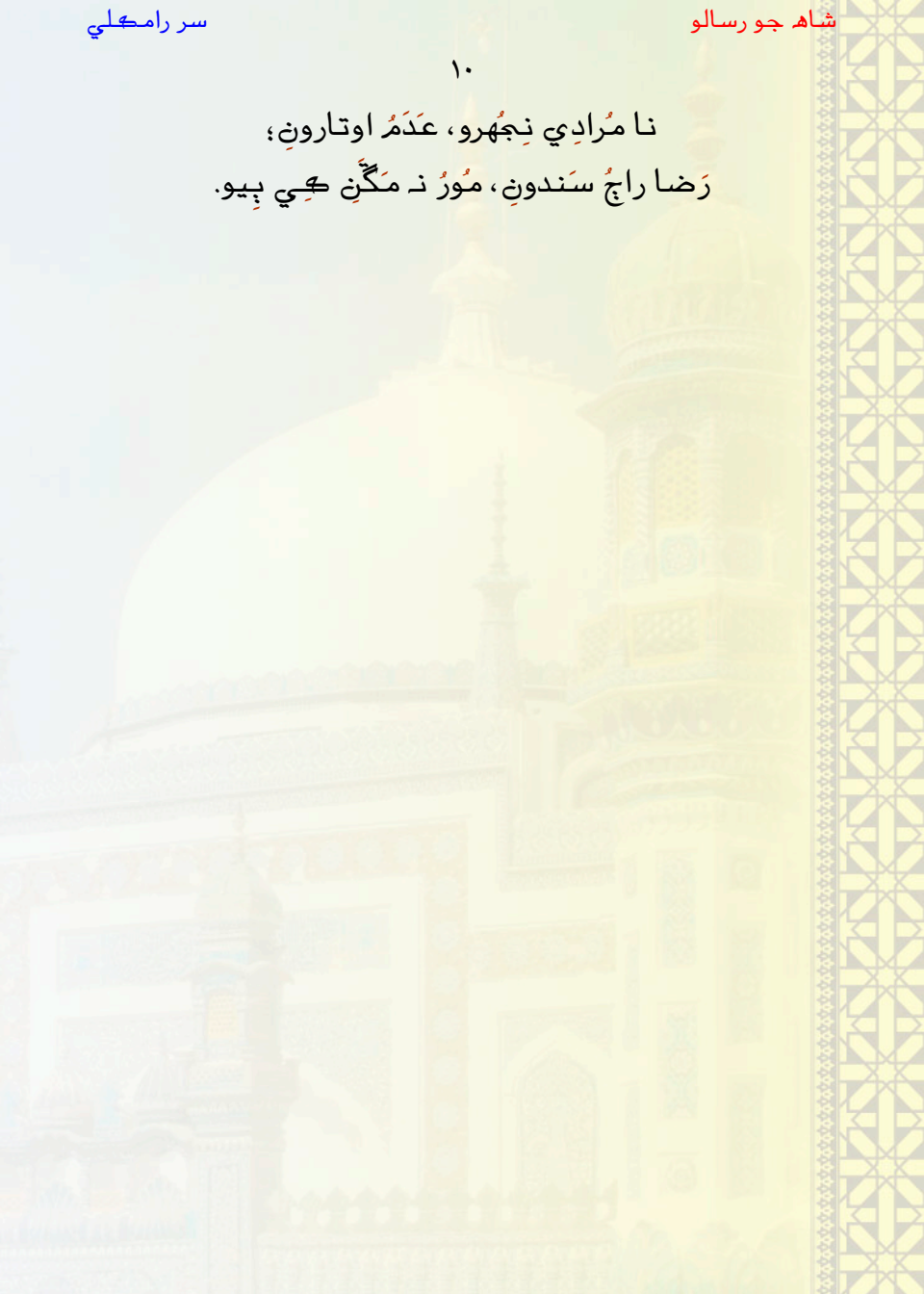
۸

لال ڪي لال ٿيا، لال لنگهيو جن؛
 عدم جي اوڙاه تي، ڪيا آسڻ آڏوتين؛
 گردانيو گنگن، گرداب ڪي گيان سين.

۹

ولهون، ويلا، واو، جوگين جهليا جان ۾؛
 اجهورءِ الله، ڪونهي ڪاپڙين جو.

نا مُرادي نِجھرو، عَدَمُ اوتارون؛
رِضا راجُ سَنَدون، مُورُ نہ مَگن گي پيو.

داستان چھون

۱

ڪنهن جنهن ڪنا ڪات، جئن سامي مور نه سٺرا؛
 ڏينهان ڏکي ڏيل ۾، سور سڄائي رات؛
 سندي جوڳيان ذات، جيجان! هوءِ جڏائڙي.

۲

روح ۾ رهين رام، ٻهر ٻولين ڪي ٻيو؛
 پيالو پڙ ڪري، جوپ پيتائون جام؛
 تهان پوءِ تمام، تن تڪيا تاڪي ڇڏيا.

۳

مٿا موءِ ٿيان، سدا سوئيتا ڪاپڙي؛
 ڪوئي ڪنهن نه پڇيا، ڪي اندر اندوهيان؛
 جيڪا ڄماران، سا منجه گوندر گذري.

۴

ويئي جنهن وره ٿيا، مٿي سين ميري؛
 اڪيون جنهن جون الڪ ڏي، پون ڏي نه پيري؛
 ڪاراڻيان ڪها ٿيا، جراتيا جيري؛
 لڙڪ لال لطيف ڇئي، ڪنبي ۽ ڪيري؛
 نينهن نه نبيري، سور چرندي سنرو.

۵

نانگن ڪين نمايو، ناڻو نمايو نينهن؛
مڙهن انا مينهن، جوگيان سنڊيءَ ذاتِ ڪي.

۶

نڪي نمڻ ناڻو ڪي، ناڻو نه نماين؛
جاتا ڪن نه جوڳو ڪي، جوڳو نه جھارين؛
آديسي آئين، اهيائون الماس جون.

۷

هر هر ڪن اميس، ڏون ڏهاڻي توتيا؛
جن نه ماري ميس، ناڻو نه نمي تن ڪي.

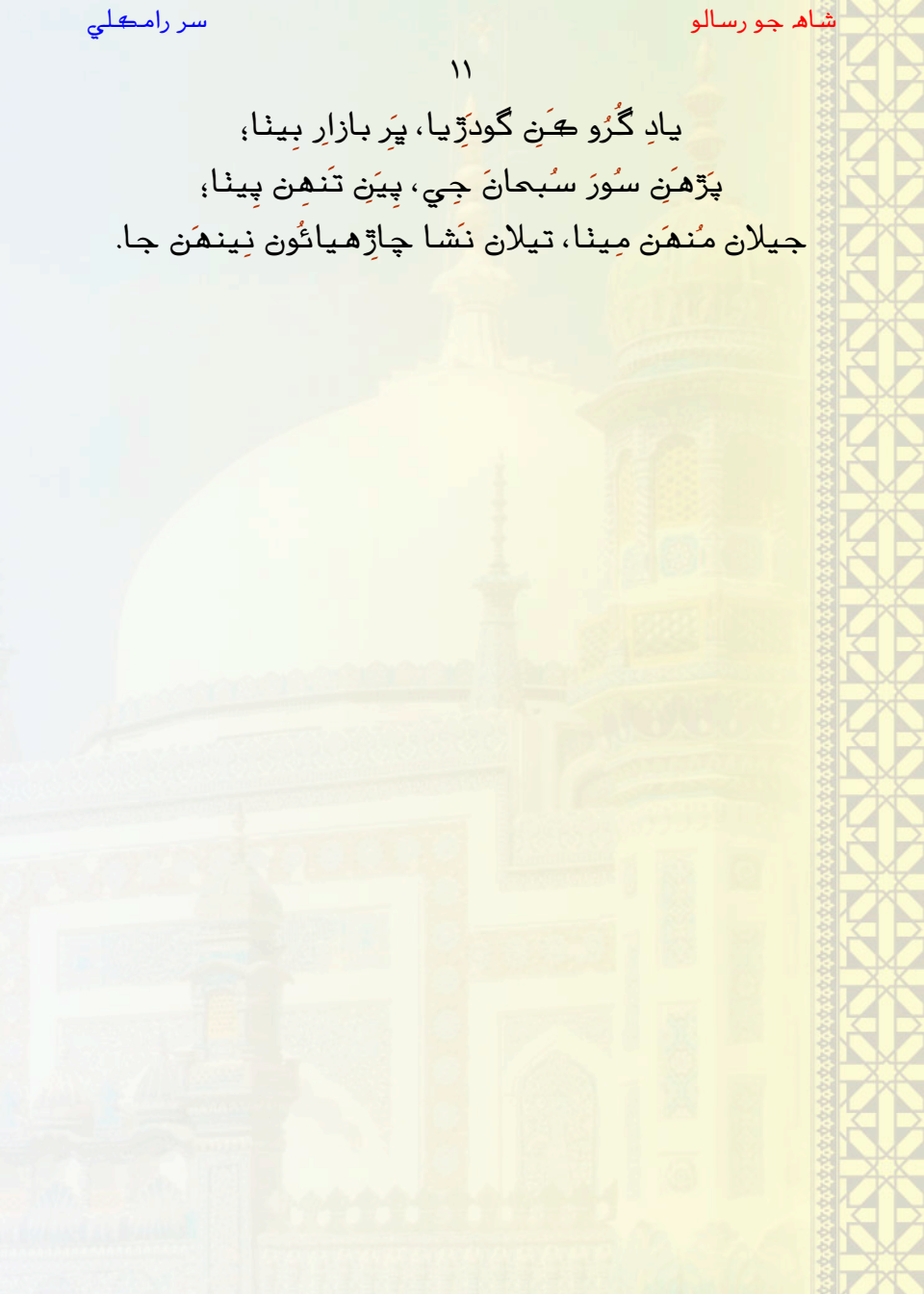
۸

گهنڊن پاسي گهنڊ، گڏ گذارين گودڙيا؛
پليتيءَ کان پانهنجا، پاڪ رکيائون پنڊ؛
نانگا ڪن نه ننڊ، وڃن رونا رام ڏي.

۹

تهڙا ڪڙج ڪڪرا، جهڙا جائن ڦل؛
تن سامين جي سڌ مران، جن جي گودڙين ۾ گل؛
اندر ملان مل، پهر هوجها ڪاپڙي.

يادِ گُروِ ڪَنِ گودڙيا، ڀرِ بازارِ بيٺا؛
پڙهڻِ سُوَرِ سُبْحانِ جِي، ڀيڻِ تَنهِنِ ڀيٺا؛
جِيلانِ مُنهنِ ميٺا، تيلانِ نِشا چاڙهيائون نِينهنِ جا.

داستان ستون

۱

قوتَ ڪڙايا ڪاپڙي، طعامَ نه طامعو؛
 سينَ هنيائون سڄ ۾، پهرَ نه پينائو؛
 اوسرَ آسائو، اتي گوندڙ گڏيا.

۲

پنن ڪين پتَ ڪڙي، گهرن ڪين گهران؛
 مهيسي مخلوقَ جي، ائين دورَ دران؛
 پڇن ڪوهَ شرعان، جُ اندرَ عدالتَ ان جي؟

۳

پنن جو پتَ ڪڙي، سو جي سڃاڻن؛
 تـ بر ۾ بيڪَ لهن، پهرَ نه پنن ڪاپڙي.

۴

اسڪَ جن اويرَ، سي سانجهي رهن سُمهي؛
 لاهوتي لطيفَ چئي، آدي ڏين اير؛
 ستو لوڪَ پسي پيا، سامي مٿي سير؛
 ڪيڏانهن ڪندا پير؟ مڙوئي مٿو ٿيو.

۵

وچينءَ وينا رهن، سانجهيءَ رهن سُمهي؛
 بڪَ مرندي بڪيا، ڪنهن کان ڪين گهرن؛
 پيٽَ نه هيريائون پانهنجا، چوري ساڻ چسن؛
 ڦڪهي فقيرن، ماڳيان پني مانِ جي.

۶

ڪشي ساڻ ڪشن، ڏيل ڪيائون ڏبرا؛
 پيٽَ نه هيريائون پانهنجا، چوري ساڻ چسن؛
 اهڙيءَ راهَ رسن، ڪاپڙي ڪابول ڪي.

۷

آديسي آديس، هتان ڪري هليا؛
 ڪاپڙين قلبه ۾، ڪيو ڏوراڻو ڏيس؛
 ويراڳي نئون ويس، راول ڍڪي رميا.

۸

آديسين آدب، آهي اڪڙين ۾؛
 تن جو حسبه نسهه ناه ڪي، نه اما نه ابه؛
 سامين ڪي سوين پرين، روح ۾ رهيو ربه؛
 ره لانگوٽيءَ لبه، پاڇي ڪن نه پاڻ سين.

۹

لنگه ڪڍيائون لانگه، موٽي ڪنن نه مسحو؛
 جا اسلامان اڳي هئي، سا سٽائون پانگه؛
 سامي ڇڏي سانگه، گڏيا گورڪنات ڪي.

۱۰

پوڄا ڪارم پاڻ ڪي، ڪوڙ راول! پن رجات؛
 لباسان لطيفه چئي، پل ويراڳي! وات؛
 من ماري ڪر مات، ت تيرت پسين تڪيو.

۱۱

پوڄا ڪارم پاڻ ڪي، جوڳي! رڪج جوڳه؛
 خلق خادم جئن ڪرين، اي راول! وڏو روڳه؛
 پڳن ڪونهي پوڳه، نانگا وڃن نڱيا.

داستان اٺون

۱

رَهِيا اَٿِيئي راتِ، صُبُحَ ويندِءَ صابري؛
 لُنءَ لُنءَ منجھ، لَطيفُ چئي، ڪَهرِ تَنِينِ جي تاتِ؛
 سَندي جوڳيانِ ذاتِ، ٻئي پيري مَسَ مِڙي.

۲

تان ڪَهي ساڻنِ اور، جان آهينِ اوطاقنِ ۾؛
 ڏه ڏه پيرا ڏينهن ۾، پاڻ مٿانئن گهور؛
 ويا جي هنگلور، ت ڪَرمِ ملندِءَ ڪاپڙي.

۳

تان ڪَهي وٽنِ ويه، جان آهينِ اوطاقنِ ۾؛
 سامي سَفَرِ هليا، ڏور چتائي ڏيه؛
 چڏي سڪَ ساڙيه، مٿي گنگا گجيا.

۴

اڄُ نه اوطاقنِ ۾، جاڳڙ جوڳيڙنِ جو؛
 ساري سَناسينِ ڪي، رُٿندين تان رو؛
 پَسُ! پارِيانِ تو، لاهوتي لڏي ويا.

۵

اَچَ نہ اوطاقنِ ۾، طالبَ تنوارين؛
 آديسي اُٿي ويا، مڙهيون مون مارين؛
 جي جيءَ کي جيارين، سي لاهوتي لڏي ويا.

۶

اَچَ نہ اوطاقنِ ۾، سندي جوڳين جوڙ؛
 ساري سناسين کي، ڪامي ٿيس ڪوڙ؛
 من جنين سين موڙ، سي لاهوتي لڏي ويا.

۷

اَچَ نہ اوطاقنِ ۾، ڪرگل ڪين روئن؛
 نہ اهي آديسي اسڪا، جن سين مڙهيون سونهن؛
 مڙه پوريائون مان تي، واجت ڪين وڃن؛
 ويا نانگا سي ڪري، پهر نہ پورين؛
 ساريو سناسين کي، اولڪا اچن؛
 لاجئون لاهوتين، جوڙي ڏنيون جيءَ کي.

۸

اَچَ نہ اوطاقنِ ۾، ڏونهين، ڏنڌ، نہ لات؛
 ويا ويراڳي، ڪري، چت ڪڙي چات؛
 آءُ ماري سن تنهين مان، جيجان! جوڳين جي.

۹

جياسُون جوڙ ٿي، جوڳيءَ لائو جارُ؛
سندو پوربَ پارُ، آڇيائين انڌن کي.

۱۰

هيءَ! جي هئا هت، ت مٿن هوند حق ٿيو؛
مٿيون، مورَت، مٽ، مان وسريون ڪي لهان.

داستان نائون

۱

بُڪَ وِڌائون بگريين، جوڳي ڪندا جُجُ؛
 طَلَبَ نَ رَڪنَ طَعامَ جِي، اوتيو پيڻ اُجُ؛
 لاهوتين، لطيفه چئي، من ماري ڪيو مڃُ؛
 سامي جهاڳي سڃُ، وسننن ڪي ويجهه ٿيا.

۲

ن گندا ن گبري، ن لانگوٽي لڪُ؛
 جيڏنهن پرين وڪُ، تيڏنهن صاحبُ سامهون.

۳

ڪهي ڪا چوٽي، نانگن ٻڌي نينهن جي؛
 جهڙا آيا جڳهه، تهڙا ويا موٽي؛
 انين جي چوٽي، پورب ٿيندي پڌري.

۴

جئن ٿا پڇن ان ڪي، تئن جي پڇن پنڌُ؛
 ترڙهي لڌائون رندُ، لٿين لڪه لطيفه چئي.

۵

جا براد بٽن جي، سا اڄ بگهه آديسين؛
 روزا رند رڪن، عيد ن اوڏا ڪاڀڙي.

۶

جَنهن سَناسِيءَ سانِديو، گندي ۽ گِراه؛
 اُنهيءَ کان الله، اِجا اِگاهون ٿيو.

۷

وينو پُچين پَر، ڪر ڪا هِنٿار هَلڻ جي؛
 اُچ، آديسي! مَر، صُباح مَرندو سِيڪو.

۸

پرينديئي پير ٿيا، چڙي گنجو گام؛
 گروءَ سندي گس ۾، جن ڪيا تن تمام؛
 ويهي ڪيو نه وچ ۾، تن آديسين آرام؛
 ره ۾ گڏين رام، پندان چٽا ڪاپڙي.

۹

اڪيون، آلو ماه، سدا سناسين جون؛
 واري نيڻ ننڊاه، جاڳي جهليا جوڳئين.

۱۰

اِجا سي آهين، جي سزاوار سڳين جا؛
 وينا وڃائين، جي سناسي! سٽئين.

۱۱

مَرڻُ مُسَلَمُ جن، واجد تين نه وسري؛
 مٿي سڳر ڪاپڙي، ڪا نانگا ننڊ نه ڪن؛
 نيڻ سڌائين تين، اوجاڳن اجاريا.

۱۲

ٿورڻُ گهڻو ڏاڪڙو، ٿورج مَرءِ ڏئي؛
 تان تان هوئج حَجري، جان سين يارُ جيئي؛
 جڏهن پاسي پاڻُ ٿئي، تڏهن چڏج تڪيو.

۱۳

ٿور مَر ڏٺان ڌار، ٿورڻُ گهڻو ڏاڪڙو؛
 ڪوڙين لڪَ هزار، ان اونداهيءَ انڌا ڪيا.

۱۴

تو جو ڏٺو پانئيو، سا سورج سُهائي؛
 انڌن اونداهيءَ جي راتِ وهامي ڏينهن ٿيو.

۱۵

ناٿُ جنهين نِنڌ، تَتِ نه نهاريو جوڳئين؛
 ڪي ڪويساهيا ڪاپڙي، پُريا پراهين پِنڌ؛
 هو هنهين هنڌ، تي هنهين ويا هنگلاج ڏي.

۱۶

ناٿُ جنهين نِنڌ، تَتِ پڻ نهاريو جوڳئين؛
 سي سويساهيا ڪاپڙي، پُريا پراهين پِنڌ،
 هو هئو هن هنڌ، هن هنگلاجان هت ڪيو.

۱۷

گذر گئي گذران، ڪين قبولج ڪاپڙي؛
عليءَ جو ميدان، سکر سانسين ڪي.

۱۸

هو جي ٿيا هرڪيس، تن لڳي ڪين لباس سين؛
وتن ولهي ويس، لاهوتي لطيفه چئي.

۱۹

بڪه انين جي بڪيا، ڏوڙ انين جو ڏوپه؛
ڪيائون سوئي روپه، جئان لوڪ لڄ ٿئي.

۲۰

سگيون، سيليون، گبريون! ٿيئي تول ٿڳو؛
پٽه هٽي پٽه سين، پيري تن پڳو؛
لاهوته جن لڳو، سي مڙهيان مور نه نڳيا.

۲۱

ڪوئ گودڙ! پن گبريون! نيئي ڪڍائون ڪانه؛
جيڏانهن جوڳو ويو، نيٺ تيڏانهن نانءُ؛
پٽو ايئن پانه، ت سگيون شومت هٿه جون.

۲۲

جا گردني گودڙي، سامون ڪي ٿي مرڪه؛
چيلا! ماري چرخ، اوڍي ويه ادبه سين.

۲۳

جا گَرُڏني گودڙي، سا ٿئي لاهيندي لڄ؛
سندا تنهن سُهڄ، چيلو چوندو ڪيترا؟

۲۴

جا گَرُڏني گودڙي، سا مون گهڻي سُهڄ؛
نيئي رساڻي ماءُ، اوڍئين جي ادب سين.

۲۵

اندر رلا رليون، پهر پتولا؛
ان پر ڪاڙي، گڏه جا گولا.

۲۶

پهر رلا رليون، اندر پتولا؛
ان پر ڪاڙي، خدا جا گولا.

۲۷

گل گل پسي گودڙيا، گهڻا م پانئيج؛
سوئي سڃاڻيج، هي هو آهي هيڪڙو.

۲۸

پت پت چڏيائون پت م، ڏنڊ چڏيائون ڏس!
آلاشان اڳي ٿيا، موٽي ٿين ن مس؛
هي چڏيائون حس، وڃي ڪاله ڪل ٿيا.

سر ڪاپائتي

داستان پهريون

۱

توڻي تون ڪاتار، جم هيڪلي پيرئين؛
ڏني ڪا ڏٺار، صرافه انهن سٽه م.

۲

جان ڪتين تان ڪٽه، هيءَ هڏ وهائي؛
ڪاپائتي سيڪا، ڪتي سيباڻي؛
جاتو جن جاتي، تن هٿان پهي نه چڏي.

۳

هيءَ هڏ وهائي، جان ڪتين تان ڪٽه؛
ڪو پنهنجي عيد ڪي، پيري ڪج پرت؛
متان روئين رت، صباح وچ سرتين.

۴

ڪٽڻ جي ڪانه ڪرين، سٽي ساهين هڏ؛
صبح ايندءَ اوچتو، عيد اگهاڙن گڏ؛
جٽه سرتيون ڪندءَ سڏ، اٽه سڪندينءَ سينگار ڪي.

۵

اڄ پڻ اجهڻ ڪي مرين، نڪي ڪٽهءَ ڪال؛
پوري! توسين پال، ڪانڌ ڪريندو ڪيترا؟

۶

اڄ پڻ اُجهڻ کي مَرِين، نڪي ڪهڻءَ ڪال؛
 مونا اُنجي اُکڙيا، اُرتَ ڍرڪي مال؛
 هيءُ! تِنين جي حال، جن ڪاپي منجهان ڪين ڪيو.

۷

سي تو ويهي وڃائيا، جي ڪهڻ سندا ڏينهن؛
 اُرتَ اوڏي نه ٿين، پوري! پوري سيئن؛
 ڪهڻ ڪنڊينءَ ڪيئن، اڳڻ عجيبن جي؟

۸

سون ساريڪا هٿڙا، ڪوهه نه ڪهين رڌ؟
 ويهي ڪنڊ، ڪاپو ڪر، گهٽون گوهيون ڇڏ؛
 ت صرافاڻي سڏ، مَرڪيو هوند متائين.

۹

پڳو ٿي پير، جانسين رتو راس ٿئي؛
 بُريءَ بيڪاريءَ سين، هاري! پاڻ م هير؛
 ڪهڻ ڪهڻينديون ڪير، نئين سين نه ڄاڻجي؟

۱۰

پيرئين ۽ پانئين، اٿن وڏوڻو ڪانڌ؛
 ويٺي اور اُرتَ سين، گچي ۽ پايو پانڌ؛
 ت تنهنجو ٿي وٿوانڌ، ڪهڻو وتو نه ٿئي.

۱۱

چائڻ پائي ڇٽ ۾، سنهو ڪٽيو جن؛
تن جو صرافن، ڏکو داخل نه ڪيو.

۱۲

مُحَبَّت پائي من ۾، رنڊا روڙيا جن؛
تن جو صرافن، اڻ ٿوريو ئي اگهايو.

۱۳

ڪو جو وه ڪهاڻي ٿين، ڪنبن ۽ ڪٽن؛
ڪارڻ سوڌ سواريون، آڻڻ منجهه اچن؛
ان جيءَ سونهن، سيد چئي، صرافه ئي سڪن؛
اگهيا سٺ سندن، پائي ترازيءَ نه توريا.

۱۴

سٺ انين جو سقرو، جي پر ۾ پڇائين؛
آواز آرت جو، ساه نه سٽائين؛
لڪايو، لطيف چئي، ڪنڀيو ڪٽائين؛
جي ماڻڪ موتائين، توءِ ملهه مهانگو ان جو.

۱۵

ڪي اوبين عرب ۾، ڪي ڪابل منجهه ڪٽن؛
سٺ ان جو سقرو، مٽيو ماڻڪن؛
قادر ڪيم ڪڍن، ٿيلهي ٿلهي واريون.

۱۶

پيرئين، ۽ يانئين، يانئڻ پڇي ڇڏ؛
 ڪتو وتو پورهيو، هوڏ وجهنديءَ هڏ؛
 هتي ڏيڍو مٿج ڏڏ! جتي ڏڪن ڏهسي واريون.

۱۷

اولياڻيان اڙت، ڪهڏانهن ڪتڻ واريون؟
 پهيون مٿي پت، لڙجن لاکيڙن جون.

۱۸

ڪتي ڪتي ڪاله، اڄ نه آتڻ آئيون؛
 اڙت اڪلي مالھ، پوري ويئيون نجھرا.

۱۹

نه سي وؤڻ وٽن ۾، نه سي ڪاتاريون؛
 پسيو بازاريون، هنڙو مون لوڻ ٿئي.

۲۰

تاجي توريائون، عيبه نڪتا اڳيان؛
 ڪوئي ڪهاڻي ڪي، پر ۾ پڇيائون؛
 اگلڙي آءُ، مون کان پڙا پڳا نه ٿيا.

وائِي

ڪا هِنئين سين لاءِ پوري! ڪا هِنئين سين لاءِ،
 تَنبائي تَاڪِيْدَ سين، جِن پِچايو پاءِ؛
 لَسِي تَندُ، لَطِيْفُ جِي، هَلي تِن هِٽاءِ؛
 پَهيُون تَنهِنجُون جِهَرَڪَن جهوريون، پيون اُڏايُون واءِ؛
 اَرَتَ پاسي اوڄهَرين، توڪي سَمَهَڻَ آيو ساءِ؛
 آڏِيءَ، عَبدُ اللَطِيْفُ جِي، رُوئي رِيجهائِجَ راءِ.

سر پورب

داستان پھريون

۱

ڪري، ڪهانگه! ڪرنيشون، پيرين پرينءَ پئيڇ؛
 آءُ جو ڏينئي سنيهو، وچ م وساريڇ؛
 الله لڳي، لطيفه چئي، گجهو گالهائيڇ؛
 چئان تن چئيڇ، تڪنياتا! خوش هئين.

۲

آءُ اڏامي، ڪانگڙا! پارانيان پچار؛
 ويهي هت وصال جو، تان ڪو تر تنوار؛
 جي ڏسڻ ۾ ڏيسار، سي اڏامي آڻ پرين.

۳

پارانيان پچار، مٿي لام لطيفه چئي؛
 قير م فضيلت تون، جا ڪر اوان جي ڪار؛
 جي ڏني ۾ ڏينار، سي اڏامي آڻ پرين.

۴

وهلو ور، وريا پرين، آءُ ڪهانگا! لئن لائ؛
 ويا جي قلات، سي اڏامي آڻ پرين.

۵

هانگل! سي ئي ڪوٺ، پرين جي پرڏيه ويا؛
 جنين رءُ جهان ۾، اڪڙين ارون؛
 الله لڳ، لطيف چئي، ڪج ڳارا چو ڳوٺ؛
 جي ڏمر يا ڪنهن ڏوٺ، سي اڏامي آڻ پرين.

۶

پرين جي پرديس ۾، تن جي هانگا! ڪج خبر؛
 ت سڀ مڙهايان سون سين، پڪي! تنهنجا پر؛
 گهمي مٿان گهر، ڏج پارانپا پرينءَ کي.

۷

ڪڍي، هانگا! توڏيان، هنئون ساڻ هٿن؛
 وڃي ڪاءُ ولات ۾، اڳيان عجيبن؛
 پرين مان چون، ت هئن قربان ڪير ٿئي!

۸

هانگل قريبن جا! اچي وائيءَ وٺ؛
 تو ۾ بوءِ بهار جي، مشڪ ڪتوريءَ مٺ؛
 اچي عجيبن جو، اورانگهچ اڱڻ؛
 تو کي پسي ٿڻ، سورنٿان صاف ٿئي.

۹

آنديون ڪانگهَ قَريبَ جُون، اَچَ واڌايون واہ؛
 مَنَ مُرادون پُنِيون، تِيون سَرهائِيون ساہ؛
 آندا پَرين اللہ، سَدَّ مُنهنجا ساپَ پيا.

۱۰

ڪانگلَ! تَنهنجي چانگهَ، جَدو جِي جياريو؛
 مٿان لامِنَ لَتَ ڏيو، پوليئن سر پيلانگهَ؛
 اڏرُ مٿان قانگهَ، تہ گهر آون سڀرين.

۱۱

ڪانگلَ! نيئي ڪانگهَ، مُنهنجي ڏي مَحَبوبَ ڪي؛
 ”لالَن! لايئي ڏينھڙا، ڪنهن سِٺائي سانگهَ؛
 اوان رءُ اڙانگهَ، ويئي ورهَ وسائيان“.

۱۲

رءُ پريان پرديسَ م، ورهَ وڌي ڪي وَسَن؛
 اڪيون پار پرين جِي، تيون گامَ نهارين گسَ؛
 ڏيندا پانڌي ڏسَن، ڪينءَ جُون آڻي حَبَرُون.

۱۳

زاغ! تَنهِنجِي ذاتِ جو، تورو مَتي مُون؛
 اَدامِج، عَبدُاللَطِيفِ چئي، صُبحِ سِئِنِ تُون؛
 هَجَ وَيَنتَيُونِ وَتَريُونِ، پا جِهائِجِ پَهون؛
 تـ ”لَا لَنَ! كُون لَهون، جِهو تو جِهان مـ“ .

۱۴

قَريبِنِ جو هانگَڙو، مَتي تارِ تَلي؛
 کَڙيو کِنيا تو خَبَرُونِ، کِرونِ ڏيو کَلي؛
 لائِي جَنهِنِ لالَنِ سان، مَنهِنجِي باءِ پَلي؛
 سو وَرُ چِشَمِنِ سان چَلي، جو دَرِبارِي دوسَ جو.

داستان ٻيو

۱

تَن اَڪِينِ اُتَان سَڪَ، ڪَلندي ڪُٽن جي؛
 پَرِينِ پاڻوهَڻَ سان، ڏُور ڪَيا سَپَ ڏُڪَ؛
 ماڙهن ليڪي بَڪَ، سامي سَورَ سَنا ڪَيا.

۲

سامي چائين، سَڪَ طَلَبِئين، سِڪئين نه، سامي!
 اَجا اورئين پَنڌَ ۾، ويٺين وسامي؛
 گَر ڪي تون نه گڏئين، چائين انعامي؛
 دائم مدامي، پورو رَهِجَ پَرِينِ سِين.

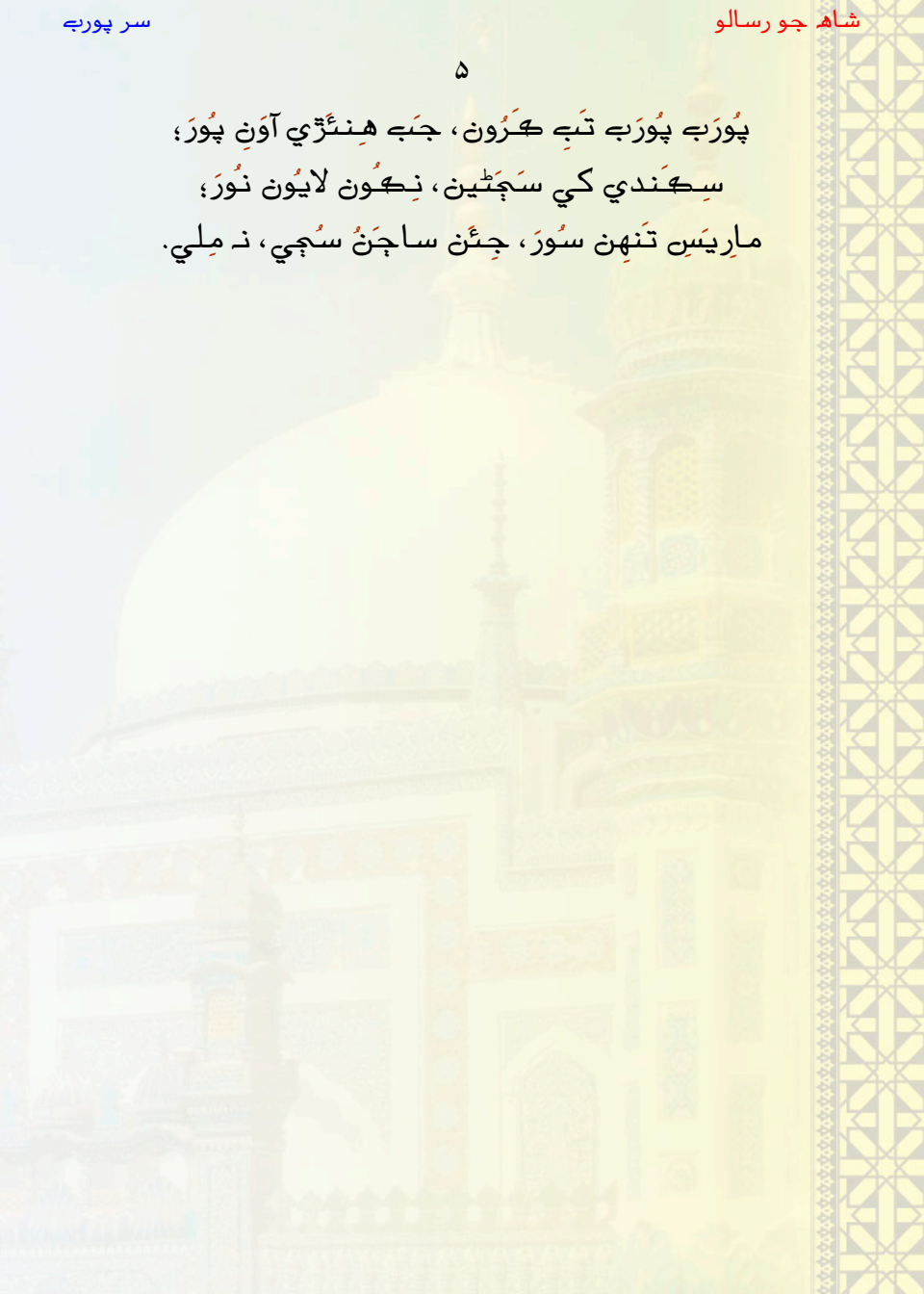
۳

پُورِيا پُوري وِيا، آسَڻَ آڏي راتِ؛
 سَيمَ نه سَنياسِين جُون، پَچارُون پَرياتِ؛
 ڪا جا جوگي ذاتِ، مِتَ نه معذُورن جا.

۴

مٿي راهَ رَوانِ تِيا، پُوربَ پُوريائون؛
 هي گَهرُ گَهورِيائون، آڳانڊِيائون اڳيان.

پُوربے پُوربے تَبِ ڪَڙُون، جَبَ هِنئَڙِي آوَن پُورِ؛
 سِڪَندي ڪي سَچَڙِين، نِڪُون لايُون نُورِ؛
 ماريَسِن تَنهن سُورِ، جِئَن ساچَن سَچِي، نِ مِلي.

سر ڪارائيل

داستان پهريون

۱

”وَحْدَهُ“ وائي، چڙهندي چيائين؛
سو لڙ لنگهيائين، جتي پارڪ پڪيان.

۲

پگهن سين پاڻ هڻي، اڏاڻو آڪاس؛
جتي پرين سنداس، سو سر مڻي هنجڙو.

۳

اڪڙيون اوڙاهه، اڀو تڪي تار؛
پٿون جي پاتار، هنج تين جو هيرئون.

۴

وچين نه پيهي، پٿن لءِ پاتار؟
ڪنڌيءَ ۾ ڪيهي، هاج تنهنجي هنجڙا.

۵

ٿيو حضوري هاڻ، سو جها پيس سر جي؛
ڪنڊي لڏي ڪاڻ، پڪيڙي پاتار ۾.

۶

اچو پاڻي لڙ ٿيو، ڪالوريو ڪنگن؛
ايندي لڄ مرن، تنهن سر مڻي هنجڙا.

۷

هنجن سين هيڪار، جي ڳڻ ڪري نهارئين؛
ڀڳهن ساڻ ٻيهار، ٻيله ن ٻڌين ڪڏهين.

۸

آءُ اڏامي هنجڙا! سر ۾ سارينئي؛
متان مارينئي، پاڙهيڙي پھ ڪري.

۹

ڪونر پاڙون پاتار ۾، پونر پري آڪاس؛
پنين سندي ڳالهڙي، رازق آندي راس؛
تنهن عشق کي شاباس، جنهن محبتي ميڙيا.

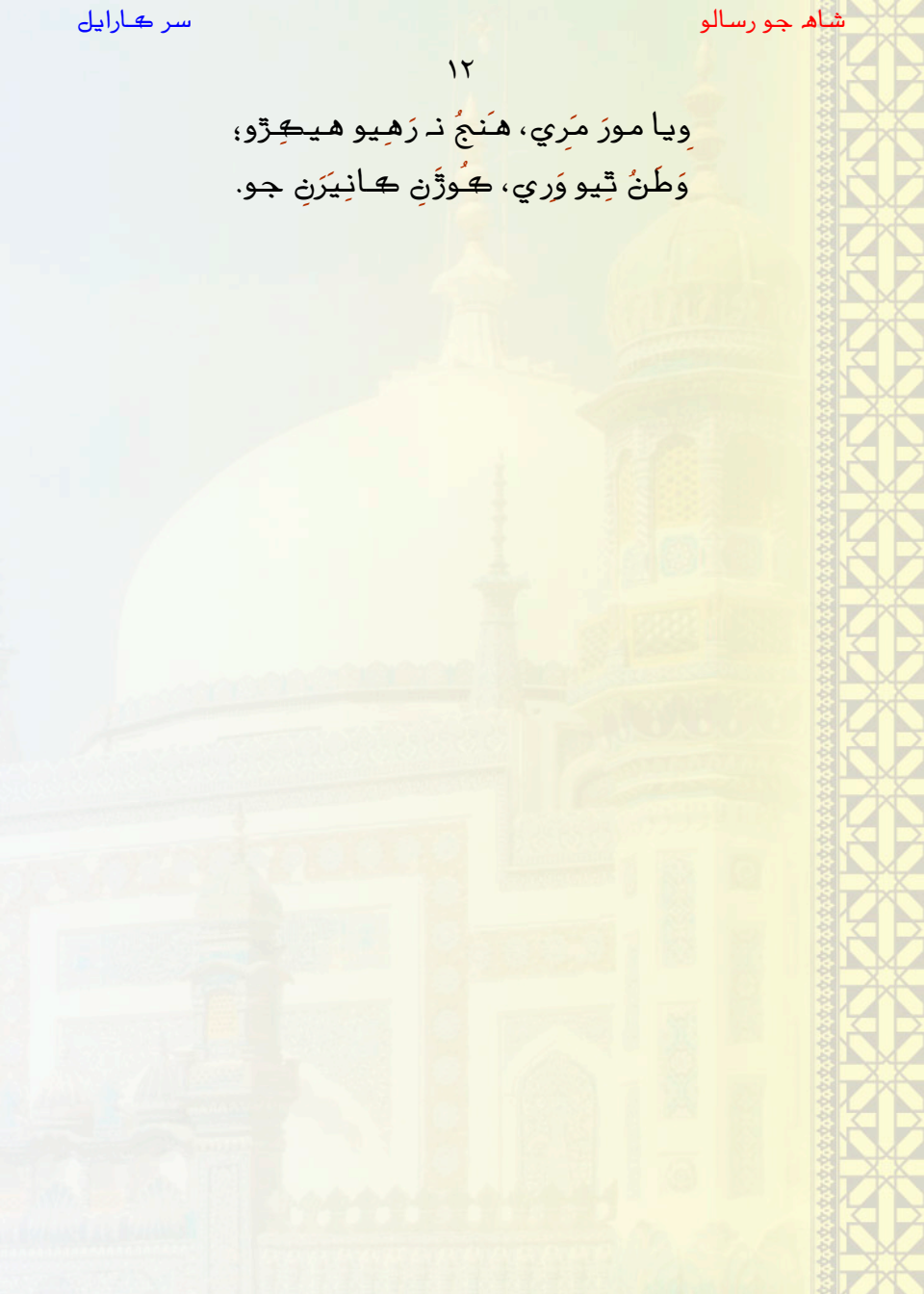
۱۰

ڪونر پاڙون پاتار ۾، پونر پري ۾ سج؛
پنين سندي ڳالهڙي، عشق اي اُهج؛
توہ نہ لھين اُج، جي پيو پين پاڻ ۾.

۱۱

جيھڙ لوڪ جھپ ڪري، اوھير اڏامن؛
پتون جي پاتار جا، چيتاريو چئن؛
ڪوہ ڪندا کي تن، پاڙهيڙي پھ ڪري؟

ويا مورِ مَري، هنجُ نہ رهيو هيڪڙو؛
 وطنُ ٿيو وري، ڪوڙن ڪانيرن جو.

داستان ٻيو

۱

سو پڪي سو پڇرو، سو سر سوئي هنج؛
 پيهي جان پروڙيو، مون پانهنجو منجه؛
 ڏيل جنهن جو ڏنجه، سو ماري ٿو منجه ڦري.

۲

سنا پانءِ م سڀ، وياءِ واسينگن جا؛
 جنين جي جهڙپ، هاڻي هندان ئي نه چري.

۳

آسڻ جن اريج ۾، اوءِ ڪچرو ه ڪري؛
 تن جا منهن ملڪن جهڙا، تڪو نان نه ٿري؛
 جي انهن ساڻ اڙي، ته ڪانهي جاءِ جريءَ جي.

۴

آسڻ جن اريج ۾، تن جي وه جو وزن ٻيو؛
 تن جو ڪنڊو ئي ڪم ڪري، جي مٿس پير ٻيو؛
 پرينان آهي پڌرو، تن نانگن جو نهو؛
 ڪلي ويل ڪهو، جو سامهون ٿئي سڀن کي؟

۵

ڪنهن ڪنهن ڪاريءَ ذات کي، مور به متائين؛
 جي چترا چڪيا ڪري، ته وڳو ورائي ڏين؛
 ساڻ سمورا نين، جي مٿن پانئي موٽيا.

۶

پهرين ڪاري نانگه جي، ڪو چرڪيل چيڙ ڪري؛
 هي هڻي ڏنگه ڏسائيو، ته ويجهو تان نه وري؛
 جيڪي تپه مري، جيڪي سڪي سڪي صحت ڪي.

۷

ڪپر! گاروڙين سين، وڏو وڏو وير؛
 نانگه! نه ويندين نڪري، توڙ مٿي پير؛
 هي تنين جو دير، جن جهونا ڳڙه جلايو.

سرپرڻي

داستان پهريون

۱

ايءَ نه ڀانڻ پير، جيئن ڪينر ڪيريءَ تنگيو؛
 سونهاري صُبح سين، وجهي وينين وير؛
 توکي چوندو ڪير، ڪيرت تاران مگڻو؟

۲

ستو ڪئن نڀون ڪرين، رو وهائيءَ روءِ؛
 سڀان ساز سندوءَ، پيو هوندو پتءَ ۾.

۳

سيرانديءَ ساز ڪيو، سمهين ساري رات؛
 جاجڪاڻي ذات، ايءَ هوءَ اگهين؟

۴

جنين سڪه ناه ڪو، چارڻ سي چئجن؛
 رڃن راه پڃن، مٿي ڪلهن ڪينرا.

۵

موڙ هو پٿين مگڻا! ڪيڏانهن هئين ڪال؟
 لنگها! چڏ، لطيفه چئي، اجهڻ جا افعال؛
 سڀڙ در سوال، ڪيرت قيمت آڻين.

۶

چارڻ لڳو، پنڌ گهڻو، ڪي چوٽائيءَ چئجڻ؛
هٿ ڪي هلائج، اتي آءُ ناچڻو.

۷

جيڪي ٿڌن ٿي، گجهيان ئي گجهه ۾؛
سي جي سڻن ڪڏهين، ڪيرت وارا ڪي؛
ت ساز مڙوئي سي، هوند پتون ڪن پلڪه ۾.

۸

اٽ ڪيرت وارا ڪيترا، ڪيرت ڪبو ڪوه؟
جيڪي بندو ڪم ڪري، سو مڙوئي ٿوه؛
تون پارسن، آءُ لوه، جي سڃين ت سون ٿيان.

۹

اٿيو اڀوجها، سڀڙ جو سڏ ٿيو؛
جئن ائين ڪيرت ڪت ن سڪيا، تئن پاڻا ريڌو راءِ؛
مڱو مون ملاءُ، آءُ اوهان جو آهيان.

۱۰

ڌات ن آهي ذات تي، جو وهي سو لهي؛
آريون اڀوجهن جون، سڀڙ جام سهي؛
جو راءِ وٽ رات رهي، تنهن جيڪي تان ن ٿئي.

۱۱

ڏڏي ڏان گھريج تون، چڏ وڃا وڃائي؛
 سڀڙ رات سنباهيا، تازي تولائي؛
 جو ڄاڻي نه ڳائي، تنهن سين ٻيلي ڏٺي ۽ ٻاجھ ڪي.

۱۲

ٻيو ليتين لٽ، سڄيون راتيون سمهين؛
 اٿي آڏي نه ڪرئين، سڀڙ ساڻ سهٽ؛
 رونجهي رات اپتيا، پيٽنيئون پاڻيٽ؛
 ميڙي تان مٽ، چوندي ڀريا چارڻين.

۱۳

ڏاتار ڏڪ ڪيا، پاڻا مٽي مڱڻين؛
 ”مون در چڏيو، مڱڻا! مڱين ڪوه ٻيا؟“
 تڏهن تو ٻيا، وچان ولها ڏينھڙا“.

۱۴

مڱ تهنين کان، مڱڻا! جو ڏيهڙي تو ڏئي،
 ڪوڙا در دنيا جا، جا ڪو! مڱين جي؛
 سڀان توهين ڪي، موٽي ڏيندا منهن ۾.

۱۵

ڪڙھ اڳيان ڪپُ، ڏهاڻي ڏاتارَ جي؛
 لنگھا! لاهِ مَ لڪَ سيئن، مٿان چائئڻَ چپُ؛
 مگڙھارنِ مپُ، ڪونهي پيو ڪيرتَ ري.

۱۶

سپڙ ساھ پساھ، جاڳ! جمِ وسارئين؛
 ريهي رپي سنديون، تندون تنبي ڪي پاءُ؛
 لنگھا! تون ليلاءُ، اڳيان وڃي انَ جي.

۱۷

تون سپڙ، آءُ سيڪڙو، تون صاحبُ، آءُ سڳُ؛
 پڇي تنهنجو پڳُ، ڪلهي پاتمَ ڪينرو.

۱۸

تون سپڙ، آءُ سيڪڙو، تون ڏاتارَ، آءُ ڏوھ؛
 تون پارسنُ، آءُ لوھ، جي سڃين تہ سونُ ٿيان.

۱۹

اڀريو تارو، اٿي وَرِ وهاڳَ ڏي؛
 سپڙ ريسارو، چتِ پرڪي چارڻين.

سرڏهر

داستان پهريون

۱

ڪر ڪي ڳالهڙيون، ڪنڊا! ڍور ڌڻين جون؛
ڪئن سي راتڙيون، ڪنهن پر ڏينهن گذارين؟

۲

جان تو هٿو سور، ڪنڊا! ڍور ڌڻين جو؛
مٿي لامن پور، موريءَ مڃر نه ڪرين.

۳

ڪنڊا! تون ڪيڏو، جڏهن پريو ڍور وهي؟
جسودن جيڏو، تو ڪو گڏيو پهيو؟

۴

سچ ڪ سڪو ڍور، ڪنڊيءَ اڪ ڦلاريا؛
جنگن چڏيو زور، سڙ سڪو، سونگي ڳيا.

۵

سڪي ڍور ڍيون ٿيو، ڪنڊيءَ ڏنو ڪاڻو؛
سو پاڻي پٽيهل ۾، اڳيون نه آيو؛
ماڙهن ميڙاڻو، ڪنهن ڪنهن پيڻين.

۶

ڍورُ نہ اڳينءَ يارَ، مھنڊِ مَلاحنِ لَکيو؛
 موڙي چوڙيا مَڪڙا، پَسِي پاڻيَءَ پارَ؛
 جَسودنِ جيها يارَ، پيڙا وِيرِ وِماسنَ ۾.

۷

جان واھڙ ۾ وَهَ، تان تون، مَچَ! نہ موٽين؛
 ڪائي ۾ ڪوه ڪَريئن، پوءِ موٽڻَ جو پھُ؟
 سِرِ مَٽي تون سَهَ، مَھمِيُوزنِ مَلاحنِ جُونِ.

۸

جان جَرُ هُٿو جالَ، تان تون، مَچَ! نہ موٽين؛
 پُونڊِيءَ اَچَ ڪَ ڪالَ، سانپوِيون سانگنِ جُونِ.

۹

جان جَرُ هُٿو سِيرَ، تان تون، مَچَ! نہ موٽين؛
 آڏا اڏي ڪيرَ، گھٽَ بہ جھليءَ گھاتئين.

۱۰

متو آھين مَچَ! تَلھو ٿو ٿونا هُٿين؛
 جا تو ڏني اَچَ، تَنھن پاڻيَءَ پُنا ڏينھنڙا.

۱۱

ڪنڊِي ڪَلِينِ وِچَ ۾، جڏھن هَنيائون؛
 موٽَ نہ ماريائون، ڏور ڏني ويا ڏڪَ جِي.

وائي

لايءَ جا وُزنَ ڪي، سا ڪانڌَ! مُنهنجي ڪورا.
 ماءُ! ماريندم ڪڏهين، هِنَ پرينءَ جي هورا؛
 اچن پرين پڪيا، ڪر پاپيهو جئن مورا؛
 سيٿين سرڪندُ سڃي، پيو عطرَ پرين اتورا؛
 چپرُ ڪٿوري ٿيو، پي تازي قلن قورا؛
 الا! عبداً اللطيفُ ڪي، سانول ميڙ سنيوڙا.

داستان ٻيو

۱

مَدِينِي جا مِير! سَٺُ مُنهنجا سَڌڙا؛
سَڙُ تَنهنجي سِير، تُون پار لنگهائين پيڙا.

۲

دَتِي! سو وارئين وا، جو ميڙاڻو سَڄڻين؛
وهِيءَ واڻ مٽاءَ، هنئڙي آسَرَمَ لهِي.

۳

نيٺُ جي نهارين، سي اڄُ نه اوڻي آڻيا؛
هنجون نه هارين، پاڻي پنهنونءَ ڄام ري.

۴

نيٺُ نھاري مُنهنجا، روئي تيارتُ؛
پنهنونءَ هوءَ پهتُ، تہ پارِي نِينِ پاڻُ سين.

۵

اڄُ اڱڻُ ڪيڻان، آسَرُ لڳي سوريان؛
ڏونگرُ ڏينهن لڳان، مان وِرڪنِ سپرين.

۶

اللهُ جڻن نالوءَ، تڻن مون وڏو آسرو؛
خالقُ! تنهنجي ڪانڊِ جو، پرو پاندُ نه ڪوءَ؛
نالو، ربُّ! سنڌوءَ، رهيو آھمِ رُوخِ م.

۷

صاحبَ! تنهنجي صاحبي، عجبُ ڏٺي سون؛
پن پورين پاتال ۾، پهڻ تارين تون؛
جيڪر اچين مون، ت ميرياڻي مان لهان.

۸

جيڏو تنهنجو نانءُ، باجهه به اوڏياڻي مگانءُ؛
رءُ ٽنپين، رءُ ٿوڻپين، تون چپر، تون چانءُ؛
ڪهاڙو ڪهانءُ؟ توکي معلوم سڀڪا.

۹

ستر ڪر ستار! آءُ اگهاڙي آهيان؛
دڪئين دڪهار! ڏيئي پاند پناه جو.

واڻي

مون کي ننڊ نه نيڻين نيڻين، ڪالهون پوءِ لڪن ۾.
موت تون آيل! منهنجي ماءُ! تان توڏڪ نه ڪيڻين ڪيڻين؛
هوءَ نه نينم پاڻ سين، جا ويندڙي سيڻين سيڻين؛
ڪالهوڻيان اڄ گهڻي، جهورڙي جهيڻين جهيڻين.
پيون سڀ واپيون ورن سين، آءُ جا واڳڙي ويڻين ويڻين.
هنڙو ڏاڙهونءُ گل جن، روئي رترو نيڻين نيڻين.
الا! عبداللطيفه چئي، محبه اسان تون ميڙين ميڙين.

داستان ٽيون

۱

ڪر ڪو پيرو ڪانڌ! مون نماڻيءَ جي ٺهري؛
پرين! تنهنجي پاند، ڍولا! ڍڪي آهيان.

۲

جن تون قائم، ڪانڌ! تن آءُ ور! ولهي نه ٿيان؛
پڪي چنان پاند، ڳنڍ نه ڄاڻي ڪو پيو.

۳

ڪانڌ بين ڪيترا، مون ور وڌي ڪانڌ؛
پاڻا ڍڪي پاند، جي ڏسي ڏوه اڪين سين.

۴

ور سين وجهيو ڪاڻ، ڪر سين ڪلڻ پائين؛
پوري! منڌا ڄاڻ، ڪڻ ڇڏيو ته ميڙئين.

۵

ستا! اٿي جاڳ، ننڊ نه ڪجي ايتري؛
سلطاني سهاڳ، ننڊن ڪندي نه ٿئي.

۶

ڪي سمه، ڪي جاڳ، ننڊ نه ڪجي ايتري؛
اي مانجهاندي جو ماڳ، جو تو ساڻيه پائيو.

۷

جاڳڻ مَنجھان جَسُن، آهي ادا! جن کي؛
 لاهي جو، لَطِينُ جِي، مَتان قَلْبَ کَسُن؛
 وَرنه! کَجَان وَسُن، صُبْحَ ساڻ، سِيءَ جِي.

۸

هي تان ٿورڙيون، جي تون، پورا! پسي پلئين؛
 راتيون بيون گهڻيون، جي تو اينديون هيڪلي.

۹

سَمَهَتان ساڙو، جيڏيون! جيڏو ئي ٿيو؛
 پرين سين پاڙو، مَنهنجو نِنڊَ نَبيريو.

۱۰

پرَهَ قُتِي، راتِ گِي، جهيٽا تيا نڪتَ؛
 هاري! ويءَ وَتَ، گهڻا هُندينءَ هُٿڙا.

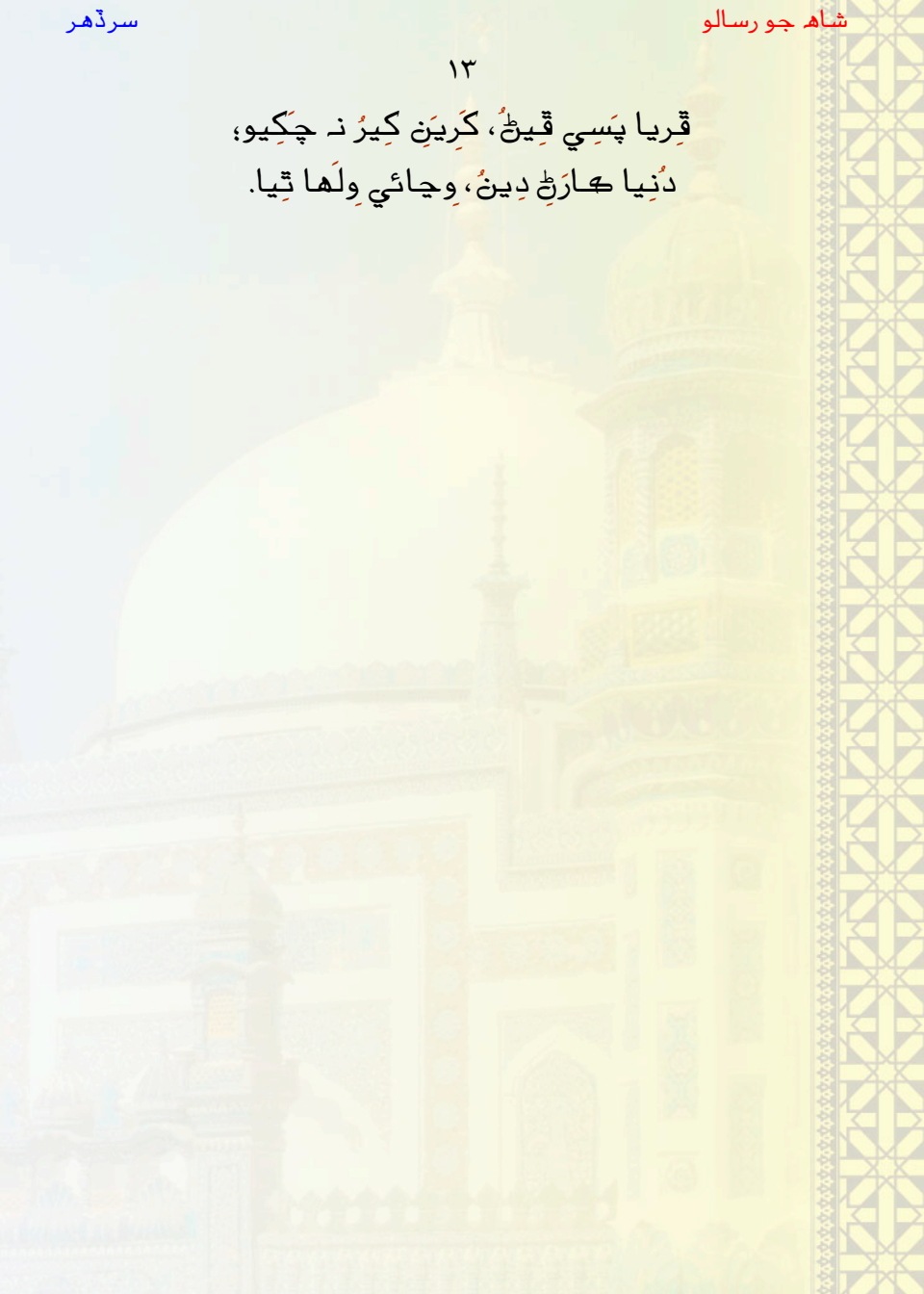
۱۱

پيئي جا پرياتي، سا ماڪَمَ پَسو ماڙهئا!
 روئي چڙي راتِ، ڏسي ڏکوين کي.

۱۲

ڍولَ مَ کڻي پانهڙي، پرَهَ مَ کڻي پاندُ؛
 آءُ پَنهنجو ڪاندُ، لوڪان لڪي رائيان.

قريا پسي قِيٺُ، كرينَ كِرُنَ چڪيو؛
دنيا ڪارڻِ دينُ، وڃائي وِلهَا ٿيا.

داستان چوٿون

۱

روه رامائا ڪن، اڄ پڻ هلڻ هاريون؛
ڪرگل ڪونجڙين، رائي ۾ رات ڪيو.

۲

وڳڙا ڪيري سڙ ساريو، سوز چري؛
جھري جهڙي ڏئي، سنيها ڪي سڄڻين.

۳

وڳڙو ساري، ويٺينءَ ڪئن مان ڪري؟
ڪو تو نه ماري، رڻ جهڻ سنڊي سڄڻين؟

۴

وڳڙو يا وهي، ڪالهه تنهنجا ڪونجڙي!
ڪنڊينءَ ڪوهه رهي، سر ۾ سپيرين ري؟

۵

وڳڙ ڪيو وتن، پرته نه چين پان ۾؛
پسو پڪيڙن، ماڙهنينان ميه گهڻو.

۶

م لئنن ڪونجي! مان ڪر، چور م هنيئن چاڪ؛
قتيون جي فراق، سي گهر گهارينديون ڪيترو؟

۷

ڪُونجڙيءَ ڪالهه لئي، سڄڻ وڌم ڇٽ؛
آءُ جنين رءُ هٽ، گهنگهڙ گهاريان ڏينھڙا.

۸

اٿڙ ڏي آلاپ، ڪالهونڪڙ ڪونج ڪري؛
پرين پسي منجه خواب، وهائيءَ وايون ڪري.

۹

ڪونجون ٿيون ڪٽڪنا، جيڪس هلڻ هاريون؛
بچا پوءِ اٿن، وڃن واندا ڪنديون.

۱۰

آيون ڍور ڀري، اصل سندي آسري؛
ڪنيڙ پونءُ ڪري، پاڻان پير ڏکوي پڪڙين.

۱۱

ڪونج نه لکيو پاڻ، ماريءَ سندي منءُ؛
اوچتي پريان، وڳڙ هڻي ويڇون ڪيا.

۱۲

ڪونج! نه پسين ڪڪ، ڀڀه جنهن سين ڀڀيو؛
ماريءَ ماري لڪ، وڳڙ هڻي ويڇون ڪيا.

۱۳

مَارِي! مَرِين شَالِ! يَپَ وَجَنِّي دِپِيُون؛
جِن تَو اَچِي ڪَال، وَتَو وِچُ وَرَهِن ڪِي.

۱۴

ڪَيرَ ڪَريندي رِيسَ، آيلِ! سَنگهارِن سِين؛
جِنين جِي ڪَميسَ، واريُون واري چِڏِيُون.

۱۵

جِن سِي سَنگهارَ، اَجهي جِنين گهاريان؛
مان لَهِنئون سارَ، وِچِ وَلهين ڏينهرَين.

۱۶

جي پانئين وَسَ چران، ت سَنگهارِن سِين لڏِ؛
ت هاجي سَندي هڏِ، ڪوڪَ ن سَٽِين ڪڏهين.

۱۷

منڏيون مَنَ گَڙن، جهوڪَ ب سُونهن پهيڙا؛
سَندي سَنگهارِن، جوءُ جِئاري جڏڙين.

۱۸

جاڳو، جاڙيجا! سما سَڪَ مَ سَمهو؛
پسو، آن پاريا، لاکو ٿو لوڙيون ڪري.

۱۹

تائونگين پلاڻ، سدا هٿن ڪرڪرا؛
لاڪي لوڙائڻ جا، اهڙا ئي اهڃاڻ؛
ڏيئي تنگن تاڻ، ڪوڪ ڪاريندا ڪچڙي.

۲۰

ريپارڻ! ريجهاء، لاکو لولائين سين؛
سائو مان سندياء، نٿو متائي ناڪرو.

۲۱

لاڪا لڪ سڄن، ڦلاڻيءَ پير پيو؛
جنهن پير راڻا، راجيا، ڪوٽن منجه ڪنبن؛
جنهن جو جاڙيجن، ستي سنجو نه لهي.

۲۲

لاڪو لڪيءَ تي چڙهي، لڪي لاکي هيٺ؛
سونهرايون سر ڪيو، پيڙي ٻڌي بيٺ؛
ڪندو ڏمر ڏيٺ، صباح ساڻ سڀ ڪنهنين.

سر بلاول

داستان پھريون

۱

وسه انھين ويڻ ڪي، جيئن دعوت ڪي داتا؛
مضمضه واتا، وجه تڏيئي وات ۾.

۲

پي م طهورا، وانءُ اورانگهي اوريان؛
وچان جي وصال ڪي، سي سڀ اچورا؛
حاصل حضورا، سمي جي سڀ ٿئي.

۳

سما! تو سر چيٽ، نات پاڳارا پرسن پيا؛
گهڻ! تنهنجي گجڙي، اچي جال جگت؛
جن جيها ئي پٽ، تن تيها ئي بڪيا.

۴

سمو تن سڏ ڪري، جن تي وڏو وير؛
اٿي ت اچي ٿيان، پائي پاڪوڙي پير؛
تورءُ پيو ڪير، سرڻين جا سونا سهي.

۵

سَرِٿِيُن جا سوٺا سَهِي، وَسِيَلوِ وَلَهَن؛
لُڏِي ڪِيَن لَطِيْفُ ڇٽِي، اڳِيَان لالَ لَڪَن؛
جِتَ ڪوڙِيَن ڪِيَن ڪُڇِن، اَتَ پاپوهِي پڌَرو.

۶

تَرِ تَرِ ڪِيَمَ تَرَسُن، سَرِ نِهَارِجِ سِيَرُو؛
ڏِيندُءَ لَڪَ، لَطِيْفُ ڇٽِي، راجَ رَاهُوَءَ جِي رَسُن؛
وَلها جنهن وَنَهِيَا ڪِيَا، پاڳَ تَنهِنجِي پَسُن؛
ڪوڙِيَن لاهي ڪَسُن، جِي ڳالهاڻِي ڳاڻَ ڪُٽِي.

۷

علاؤالدينُ آئِيو، ڪُٽِي ڇَلِ ڇُڳِيَرُ؛
ڪَنهِن ڪِيَن هِمَٿِيو، ڪانَ جِهَلِيندو ڪِيَرُ؟
سُوْمَرِيَن سَامَ ڪَنِيِي، اَبَڙِي ڪِيو اُنَ پِيَرُ؛
هُو مُهانئينَ مِيَرُ، پَر مَسْتوراَتِنَ مَارِيو.

۸

سَرِٿِيُن جِي سَڪَ لَءِ، سَامَ ڪَنِيِي سَردارُ؛
جِي آيوَن اَبَڙِي جِي آڌارَ، سِي سُونِگَ نَڏِيندِيُون سُوْمَرِيُون.

۹

پين مڙني ڏنيون، ڏئي نه ڏونگر راءِ؛
 اڻ ڏنين آڏو ڦري، ڏنيون ڏئي ڪٺاءِ؛
 لوريون لڪه مٿاءِ، ان مٿيري موٽائون.

۱۰

ابڙو اڳاهن ۾، پڙ جهلو پارِي؛
 سمي سوالين ڪي، ويلاه وساري؛
 منهن مٺي جڪرو، طامائن تاري؛
 پڇي سي پارِي، جي عاجز آجورن ۾.

۱۱

ابڙو اڳاهن ۾، سير جئن پيلي؛
 سي پٽه ڪنهن نه پوريا، جي تو پڙ پيلي؛
 سڄڻ سانوڻ مينهنءَ جئن، رڄون ٿوري پيلي؛
 اچن جي ويلي، تن بور بخشي پٽه ڏٺي.

۱۲

ابڙو وڏوڙو، سوڙو، سمو، سونهن سين؛
 تنهن در سڀ اچن، ڪنڌ نه ڪڍي ڪڇ ڏٺي.

داستان ٻيو

۱

جڪرو جوڙي، پاڻ ٽٽي پيدا ڪيو؛
 ڪيهر جئن ڪر ڪٿي، مڇون مله موڙي؛
 سمونڊ جئن سير ڪيو، تو پار جئن پوڙي؛
 گهوٽو چڙهيو گهوڙي، پيچين لائي پيچرا.

۲

جڪرو جس ڪرو، ٻيا سڀ انيرا؛
 جيائين جڙيو جڪرو، تيائين نه ٻيا؛
 مٽي تنهن ماڳا، اصل هئي ايتري.

۳

ڏني جادم جڪري، ڇٽ نه ٻيا چڙهن؛
 ته ڪي ڪوه ڪڇن، جس سر لپي سپرو؟

۴

هٿان جادم جڪري، وٽي وڃ م پوءِ؛
 ٻي ٻي سو پر ٿيو، جو حاتم پاسي هوءِ؛
 ڪيفه تاران هوءِ، جيئي هوم جهان م.

۵

هٿان جادم جڪري، وٽي پوءِ م وڃ؛
 ”اچو! آيا نيچ!“ سمي وائي وات م.

جڪري جهو جوان، ڏسان ڪون ڏيه ۾؛
 مهڙ مڙني مرسلين، سرس سندس شان؛
 ”فڪان قاب قوسين او ادنيٰ“، اي ميسر تيس مڪان؛
 اي آگي جو احسان، جنهن هادي ميڙيم ههڙو.

داستان ٽيون

۱

ڪوهُ نہ جھارئين جڪرو، جنهن ڏيھ ڏيا ڏيئي؟
 جي لڏيا ٿي لينگهن ۾، شالن ۾ سيئي؛
 سمي سيئي، طاماعو تار ڪيا.

۲

الا! جنگه جين، جنين آجهي گھاريان؛
 شال م سڪي ويٺري، جٿان پي پين؛
 مرڪھ! اڪڙين، توڏني مون سڪه ٿئي.

۳

ايندي لٿي آج، پير پيريندي ٿريا؛
 منجه ويٺريءَ سج، ڪر لڏي رڻ اڪارين.

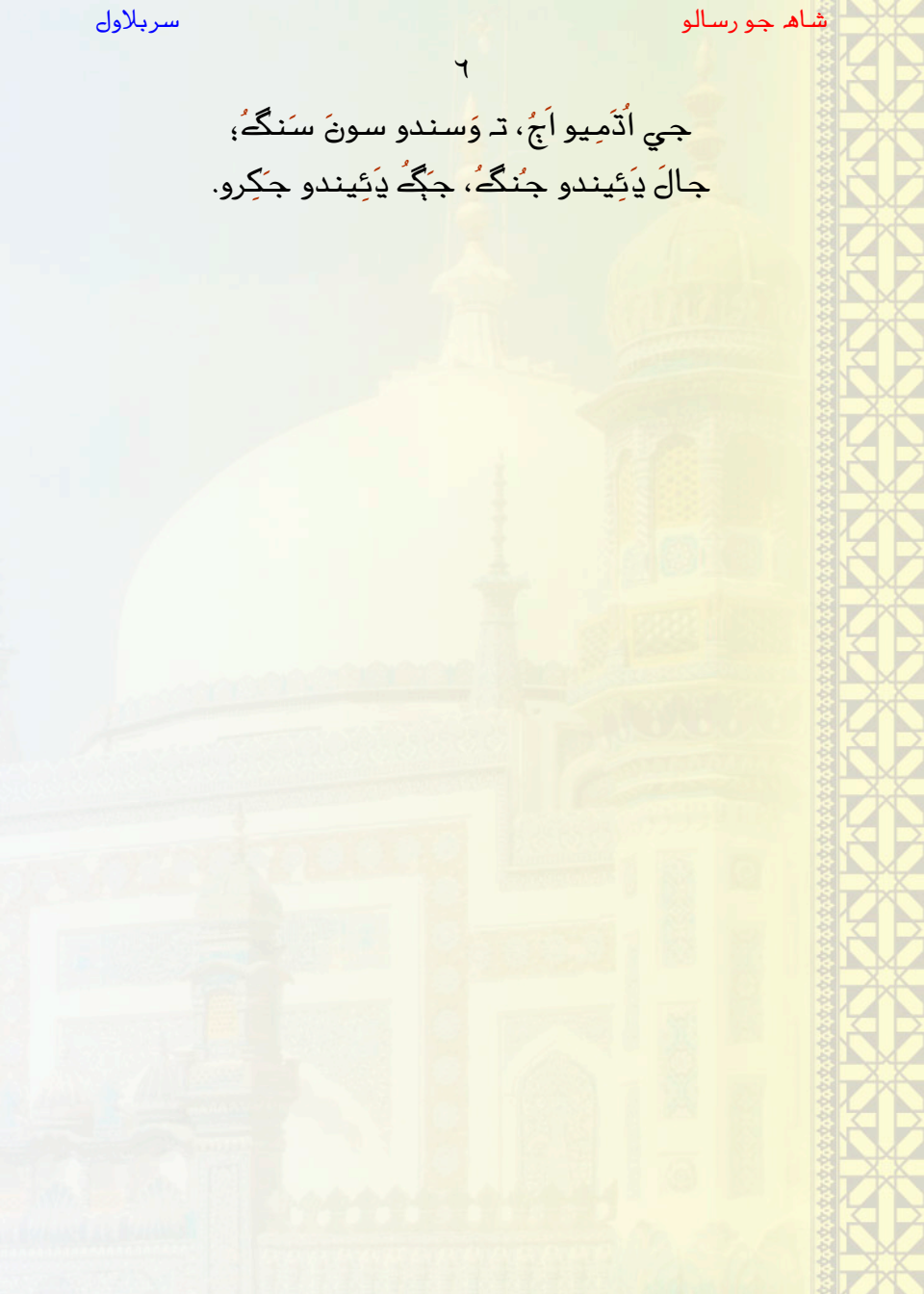
۴

تون اوڍر، تون اوڍڪو، تون آجهو، تون اڳه؛
 هت پڻ تنهنجو تڪيو، مهند پڻ تونهن ماڳه؛
 سي لوريون ڏين نہ لاڳه، جي آجهي آيون اٻڙي.

۵

پسنديئي پڙ ٿيا، جڪرو ئي جاچڪه؛
 تٿان ڏني مگڻي، طهورا جي تڪه؛
 سمي پڳين سڪه، واصل ٿيا وصال ۾.

جي اڏميو اڇ، تہ وسندو سون سنڱه؛
جال ڏيئيندو جنڱه، جڳه ڏيئيندو جڪرو.

داستان چوٿون

۱

وڳندُ وري آئيو، وَسَنَ ڪينَ وِٽوسن؛
گندي، ماني، ماڳَ موچارو، پاسي پيرَ ٿيوسن.

۲

وڳندُ وري آئيو، پينارَ نئون پوءِ؛
مُڪمَ لڳسَ موچڙا، ذرو نہ ڏنسَ جوءِ؛
وينو ائين جوءِ، تہ پيرانَ پاسي نہ ٿيان.

۳

اَسورَ سَندي آسري، وينو آه وڳندُ؛
هڏ نہ چڏيندو هَندُ، آيسَ بوءِ بَهارَ جي.

۴

اَسورَ سَندو آسرو، وڳندَ ڪي وڏو؛
جسي ۾ جڏو، پر ڪيڙَ تي کڙا ڪڙي.

۵

وڳندُ وري آئيو، بڏو سينَ بڏبوءِ؛
خاوند! ڏي خوشبوءِ، تہ سُرهو ٿيان سُرپرين!

۶

وڳندُ وري آئيو، ڪنو ٿي ڪوجهو؛
چڏي نہ موزو، لڳسَ آڙَ عطارَ سين.

۷

داتا سندي در تي، وڳند وينو پسُن!
تنهن روڳيءَ کي رسُن، جو آلودو آزار سين.

۸

وڳند وري آئيو، نسورو ئي نرڳيءَ؛
گندا گلابي ڪري، سيد جو سرڳيءَ؛
عطر سين اورڳيءَ، ته هئين سدا ئين سرهو.

۹

وڳند وري آئيو، بدو بي نماز؛
جيئن تير مٿي باز، وڳند تئن سرهاڻ تي.

۱۰

وڳند وري آئيو، ڪوٽڙيان ڪلاتءَ؛
سندو ڪرڙ ڪانءَ، هڻ نرڳيءَ کي ٺڪڻين.

شاه جو رسالو

ڪلياڻ آڏواڻي

پورو ٿيو.

.....
تاريخ بروز سومر، ۲۰ جون، سن ۲۰۰۵ ع
.....